

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS (STADS)
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

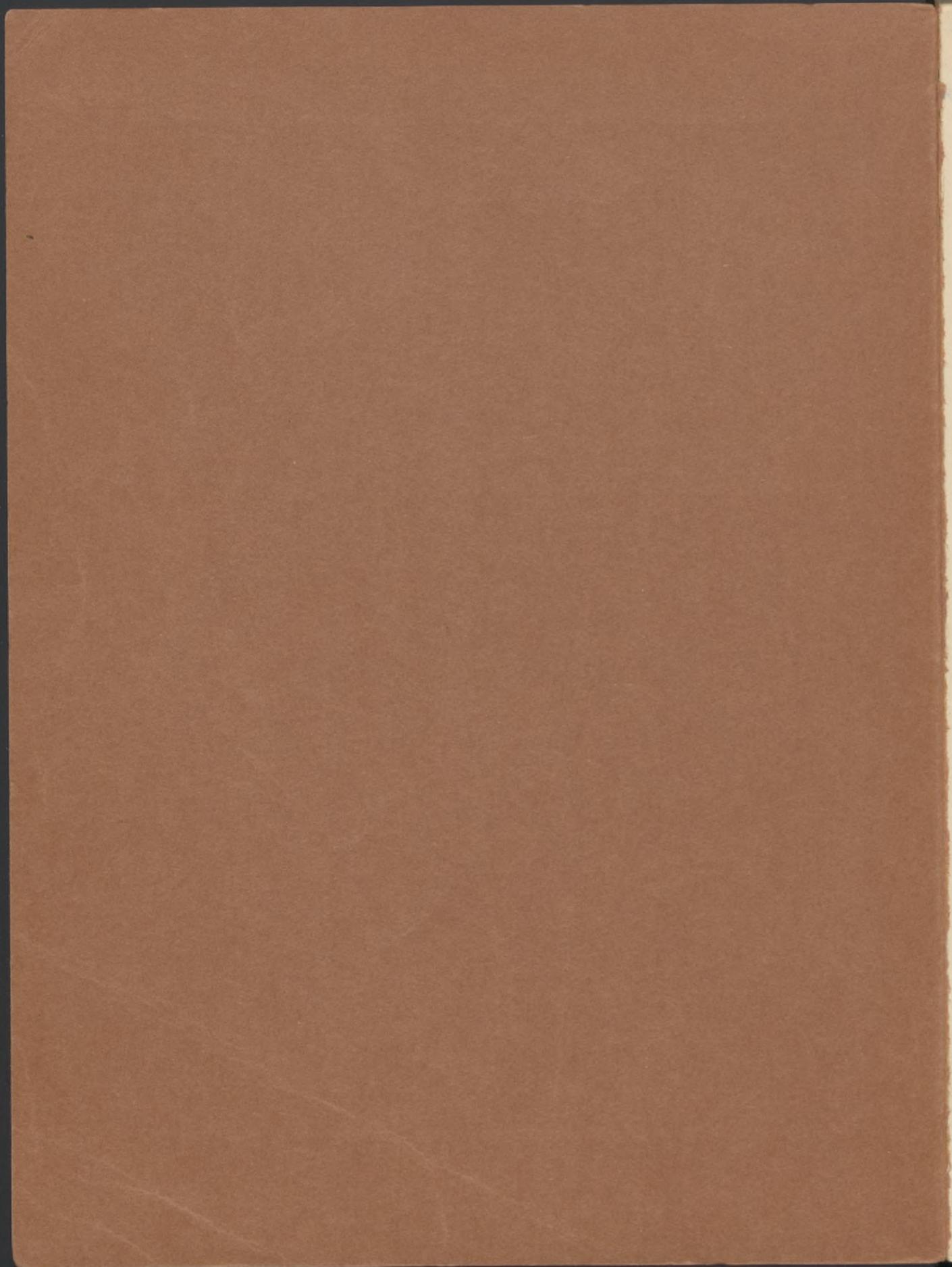
FÖR ÅR

1943

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTÖR

0

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FOR ÅR
1943

UTARBETAD AV
HUGO HOGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORGS STADS
SLUKKHUDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

1943

Utgivet av
H. LINDGREN & SÖNER

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1944

INNEHÅLL

	Sid.
Göteborgs sjukhusdirektions ledamöter	5
Sjukhusdirektionens byggnadskommittés ledamöter	5
Sjukhusläkare år 1943	6
Sysslomän år 1943	7
Berättelse angående sjukhusförvaltningen under år 1943 av sjukhusdirektören Hugo Höglund	8
Tabell 1: Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1943	18
„ 2: Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1943	19
„ 3 a: Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1943	22
„ 3 b: Uppgifter från Thamstorps vil- och centralhem jämte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter under år 1943	26
„ 4: Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvätt- inrättning vid Sahlgrenska sjukhuset	26
„ 5: Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahl- grenska sjukhuset	28
„ 6: Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan under- hållsdagarna för betalande och icke betalande patienter åren 1939—1943	29
„ 7: Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1943	30
Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1943	32
Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer	41
Arsberättelse från <i>Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Uppgifter från <i>medicinska kliniken I</i> av t. f. överläkaren Bo Ewert ..	43
Uppgifter från <i>medicinska kliniken II</i> av överläkaren Martin Odin	43
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken I</i> av överläkaren Sven Johansson ..	43, 61
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken II</i> av överläkaren Anders Wester- born	43, 61
Uppgifter från <i>öron-, näs- och halskliniken</i> av styresmannen, över- läkaren Erik Knutson	87
Uppgifter från <i>ögonkliniken</i> av överläkaren Bengt Rosengren	96
Uppgifter från <i>radiologiska kliniken</i> och <i>Konung Gustaf V:s jubileums- klinik</i> av t. f. överläkaren Magnus Strandqvist	99
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen</i> av överläkaren Gösta Runström	103
Uppgifter från <i>psykiatriska kliniken</i> samt <i>Thamstorps vil- och central- hem</i> jämte därtill knuten familjevård av överläkaren Torsten Sjö- gren	43, 103
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid Sahlgrenska sjukhuset	108
Uppgifter från <i>kvinnokliniken</i> av överläkaren Emil Jerlov	109
Årsrapport från <i>centrallaboratoriet</i>	134
Årsrapport från <i>Göteborgs stads laboratorium</i>	136
Uppgifter från <i>Göteborgs sjuksköterskeskola</i>	137
Uppgifter från <i>Göteborgs sjuksköterskebyrå</i>	138

	Sid.
Årsberättelse från <i>Göteborgs barnsjukhus</i> :	
Uppgifter från <i>medicinska kliniken</i> av t. f. överläkaren Gert von Sydow	138
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken</i> av t. f. överläkaren Gustaf Pettersson	138
Uppgifter från <i>Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor</i>	149
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Johan Fex	150
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, t. f. överläkaren Bertil Perman	152
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Gylfe Vallentin	160
Redogörelse för kuratorsverksamheten vid <i>Renströmska sjukhuset</i>	166
Årsberättelse från <i>Romanäs sanatorium</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Allan Beskow	160
Årsberättelse från <i>Lillhagens sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Sven Hedenberg och överläkaren Hakon Sjögren	166
Redogörelse för kuratorsverksamheten vid <i>Lillhagens sjukhus</i>	168
Årsberättelse från <i>Vasa sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Sten Eckerström	174
Redogörelse för kuratorsverksamheten vid <i>Vasa sjukhus</i>	182
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Nils Faxén	182
Den <i>polikliniska vården</i> under år 1943:	
Årsberättelser angående verksamheten å tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget	184
Uppgift å antalet patienter och besök vid poliklinikerna	186
Uppgifter från <i>mödravårdscentralerna</i>	187
Uppgifter från <i>könspoliklinikerna</i>	188
<i>Distriktssjukvården</i>	188
Förteckning över läkarnas vetenskapliga arbeten	189

GÖTEBORGS SJUKHUSDIREKTION

Ledamöter: Inspektören Evert Frankenberg, ordförande,
Kamreraren Iwar Leandersson, vice ordförande,
Fru Nathalia Ahlström,
Ombudsmannen Bror Westergren,
Överläkaren Nils Faxén,
Mätningssmannen Per Pettersson och
Civilingenjören Fritiof Kogge.

Suppleanter: Tjänstemannen Elof Henriksson,
Instruktören Arne Berggren (1/1—11/3),
Fru Anna Sjöström-Bengtsson (1/1—11/3),
Förmannen Stellan Berntsson (12/3—31/12) och
Köpmannen Sven Gulin J:r (12/3—31/12).

Antalet sammanträden har varit 32. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 1.392 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser, protokollsutdrag och övriga expeditioner utgör 7.123.

Direktionens föredragande: Sjukhusdirektören Hugo Höglund.
Sekreterare: Jur. kand. Bengt Grapengiesser.

Sjukhusdirektionens byggnadskommitté.

Ledamöter: Kanslichefen Otto Berg, ordförande (7/2 1936—12/7 1943),
Inspektören Evert Frankenberg, ordförande (fr. 13/7 1943),
Kamreraren Iwar Leandersson, vice ordförande,
Sjukhusdirektören Hugo Höglund, verkställande ledamot,
Överläkaren Erik Knutson,
Civilingenjören Fritiof Kogge och
Ombudsmannen Bror Westergren.

Sekreterare: Konsul Henning Beyer.

Den 12 juli 1943 lämnade kanslichefen Otto Berg sitt uppdrag som ordförande i byggnadskommittén. Herr Berg hade innehaft sagda uppdrag i över åtta år. Denna tidsperiod sammanfaller med de stora nybyggnadsarbetena vid Sahlgrenska sjukhuset. Det har varit ett maktpåliggande arbete att sitta i ledningen för sjukhusdirektionens byggnadskommitté. För det förnämliga sätt, på vilket herr Berg fullgjort detta sitt uppdrag, frambäres härmed ett varmt tack.

Sjukhusläkare 1943.

Sahlgrenska sjukhuset.

Med. avd. I: överläkare: Professor Gotthard Söderbergh (1/1—13/5), Bo Ewert (14/5—31/12), underläkare: Bo Ewert (1/1—13/5), Valfrid Näslund (14/5—31/12), Torsten Lindqvist, David Melchersson (1/1—25/10), Torsten Flemberg (26/10—31/12), Nils Söderström, Gunnar Fänge.

Med. avd. II: överläkare: Martin Odin (1936), underläkare: Eric Ericsson, Gunnar Welin, Hans Arnoldsson.

Kir. avd. I: överläkare: Professor Sven Johansson (1926), underläkare: Tor Sahlström, Sven Lembke, Erik Moberg, Einar Nygren (1/1—28/2), Gunnar Odén (1/3—31/12).

Kir. avd. II: överläkare: Anders Westerborn (1939), underläkare: Gustaf Pettersson (1—14/1), Jacob Lundberg (15/1—28/2, 15/11—31/12), Bengt Åkerblom (1/3—31/12), Tore Wahlén (1/1—14/11), Hugo Aronsson, Sven Norrby.

Öron-, näs- och halsavd.: överläkare: Erik Knutson (1915), underläkare: Tore Billkvist, Erik Bergström, Sten Kyhlstedt, Allan Björkman (1—31/1), Erik Hermansson (1/2—14/3), Folke Lindwall (15/3—31/12).

Ögonavd.: överläkare: Bengt Rosengren (1933), underläkare: Lars Öberg, Sölve Stenström, Stig Holm.

Röntgendiagnostiska avd.: överläkare: Gösta Runström (1931), underläkare: Carl-Johan Hansson, Harry Larsson (1/1—2/8), Einar Nygren (3/8—1/12), Bengt Nordmark (2—31/12), Dag Turesson, Sven Hedén (1/1—7/3), Sven Erik Sjögren (8/3—31/12).

Psykiatriska avd.: överläkare: Torsten Sjögren (1938), bitr. överläkare: Bengt Lindberg, förste läkare: Greta Tessing-Ericsson, Enar Rosell, underläkare: Bernhard Hegnelius, Henry Mjönes.

Kvinnokliniken: överläkare: Professor Emil Jerlov (1935), bitr. läkare: Henric Benckert, förste underläkare: Gunnar Domeij, underläkare: Herbert Swanberg, Josef Ernerot, Åke Kjessler, Jarl Lindahl.

Radiologiska avd. t. o. m. den 2/7 1943: överläkare: Magnus Strandqvist (1/1—2/7), underläkare: Evert Thunell (1—17/1), Göran Zander (18/1—2/7), Stig Klingberg (1/1—11/2), Bertil Staland (19/2—2/7).

Jubileumskliniken fr. o. m. den 3/7 1943: överläkare vid allmänna avd.: Magnus Strandqvist (3/7—31/12), överläkare vid gynekologiska avd.: Herman Leissner (3/7—31/12), förste underläkare: Göran Zander (3/7—18/9), Bertil Staland (19/9—31/12), underläkare: Bertil Staland (3/7—18/9), Carl Gustaf Lagergren (19/9—31/12), Lizzie Turesson (7/7—31/12).

Pat. anat. lab.: prosektor: Carl Olof Forselius (1910), bitr. prosektor: Gert Vejlens (1939).

Bakt. serol. lab.: bakteriolog: Anders Wassén (1924).

Centrallab.: föreståndare: Professor Jörgen Lehmann (1938).

Barnsjukhuset.

Med. avd.: överläkare: Professor Arvid Vallgren (1/1—28/2), Arne Gnosselius (1—31/3), Gert von Sydow (1/4—31/12), underläkare: Arne Gnosselius (1/1—28/2, 1/4—31/12), Arne Roosvall (1—31/3), Torsten Thysell (1/1—29/11), Eric Jacobsson (30/11—31/12).

Kir. avd.: överläkare: Nils Mobeck (1—14/1), Gustaf Pettersson (15/1—31/12), underläkare: Finn Albert (1—14/1), Nils Mobeck (15/1—19/5), Torsten Torstensson (20/5—31/12), Pehr-Axel Nordström.

Holtermanska sjukhuset.

Överläkare: Johan Fex (1924), underläkare: Anna Nordenskjöld (1/1—14/3), Arvid Westerlund (15/3—31/5), Malcolm Tottie (1/6—31/12).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkare: Klas Viktor Henriksson (1/1—30/4), Arne Kinch (1—6/5), Lars Olof Flodquist (7—31/5), Bertil Perman (1/6—31/12), underläkare: Erik Mårtensson (1/1—14/2), Arne Kinch (15/2—5/10), Arvid Westerlund (6/10—30/11), Lennart Lindeberg (1—14/12), Arne Cöster (15—31/12).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Nils Faxén (1936), bitr. läkare: Herbert Nathhorst (1/1—31/5), Arvid Westerlund (1/6—14/8, 1—31/12), Assar Normark (15/8—31/12), Folke Rosenkvist (1/1—31/5), Siegfried Urwitz (1/6—30/11).

Renströmska sjukhuset.

Överläkare: Gylfe Vallentin (1931), underläkare: Sven Rohlin (1/1—31/8), Leopold Blecher (1—14/9), Herbert Hagelin (15/9—31/12), Ingvar Råman.

Romanäs sanatorium.

Överläkare: Allan Beskow (1941), underläkare: Sylvia Alquist-Wijkström.

Vasa sjukhus.

Överläkare: Sten Eckerström (1941), bitr. läkare: Ture Årén, underläkare: Olof Bergman, Jacques Rödger.

Lillhagens sjukhus.

Överläkare: Sven Hedenberg (1933), Hakon Sjögren (1940), förste läkare: Elis Regnér, Gösta Ahldin, andre läkare: Torsten Laestadius, Per Nilsson, underläkare: Nils von Schéele, Arne Wahlström.

Sysslomän 1943.

Syssloman vid Sahlgrenska sjukhuset	Gösta Ström tjänstl., t. f. Olof Nilsson
„ „ Barnsjukhuset	Carl Gedda
„ „ Holtermanska sjukhuset	Sven Anderberg
„ „ Oscar o. Maria Ekmans sjukhus	Helge Larsson
„ „ Epidemisjukhuset	Carl Wilck
„ „ Renströmska sjukhuset	Tage Ström
„ „ Romanäs sanatorium	Sven Gunnhagen
„ „ Lillhagens sjukhus	Manne Lindblom
„ „ Vasa sjukhus	Sven Anderberg
„ „ de fristående poliklinikerna	Einar Lind

SJUKHUSFÖRVALTNINGEN UNDER ÅR 1943.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 5.438.688 kronor och 92 öre, varav 641.259 kronor och 69 öre i behandlingsavgifter från de båda tandpoliklinikerna.

Beträffande influtna patientavgifter, ävensom rörande förhållandet mellan antalet underhållsdagar för betalande och icke betalande patienter under åren 1939—1943 hänvisas till tabell 6.

Indrivningar av sjukvårds- och tandvårdsavgifter m. m. och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belysas av följande redogörelse:

Vid 1942 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att utgiva ersättning för sjukvårdskostnad	38
Under år 1943 avsända anmaningar	608
Inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	552
Återkallade anmaningar på grund av att patienten själv betalt	6
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1943	318
Utredningar	1.214
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	287
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits	144
Mål, i vilka besvär anförts hos Kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	3
b) av annan kommun	4
Under året återkallade eller avdömda mål	438
Från 1943 till 1944 balanserade mål	306
Vid 1943 års slut på svar beroende anmaningar	44
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	64
Framställning om ersättning av allmänna medel	551

Nyttillkomna ärenden under år 1943 å:

Sahlgrenska sjukhuset	514
Barnsjukhuset	84
Holtermanska sjukhuset	73
Renströmska sjukhuset å Kålltorp	32
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	17
Vasa sjukhus	130
Lillhagens sjukhus	611
Epidemisjukhuset	20
Romanäs sanatorium	7
Göteborgs stads vilo- och centralhem å Thamstorp	16
Göteborgs stads polikliniker	171
Sjuktransporter, ortoped, skodon samt distriktssköterskeärenden	69

Summa nyttillkomna ärenden 1.744

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 495.000 kronor. Antalet skrivelser och expeditioner har uppgått till 13.325.

Räkenskaper.

Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions och dess donationers räkenskaper för år 1943 återfinnes å sid. 32—42 i denna årsberättelse.

Sjuktransportväsendet.

Antalet transporter uppgå till 10.161, varav 2.133 äro avgiftsfria epidemi-transporter.

Erlagda avgifter ..... Kr. 40.850:25

Utgifter:

Avlöningar och beklädnad till åtta brandmän ..	Kr. 51.800:—	
Bensin, reparationer, försäkringar m. m.	„ 50.161:79	
Ränta å inventariers bokförda värde	„ 1.799:85	
Avskrivning å inventarier	„ 6.749:—	Kr. 110.510:64
Antal körda timmar	7.637 ²⁵ / ₆₀	
„ „ kilometer	106.701,3	

Anmärkningsvärda förhållanden vid sjukhusdirektionen
och under densamma lydande sjukhus m. m.

Sahlgrenska sjukhuset.

Konung Gustaf V:s jubileumsklinik.

År 1928 ägde, som bekant en hela riket omfattande insamling rum för hugfästandet av Konung Gustaf V:s då infallande 70-årsdag. Insamlingsresultatet blev mycket imponerande, nämligen över 5 millioner kronor. Medlen avsattes enligt Konungens förordnande till en fond — Konung Gustaf V:s jubileumsfond — vars tillgångar skulle användas till att bekämpa kräftsjukdomarna i landet. Konungen lät tillkalla en särskild kommitté för upprättande av förslag till riktlinjer för kampens bedrivande.

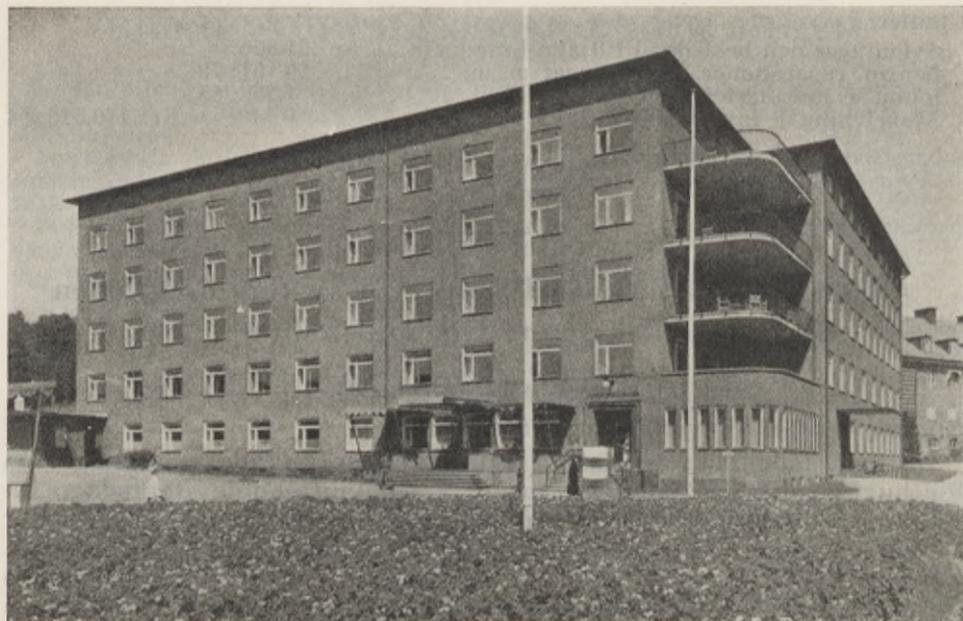
Enligt de sålunda tillkomna riktlinjerna, som godkändes av Konungen, skulle kampen organiseras efter huvudsakligen två linjer: en vetenskaplig, avsedd att uppmuntra och understödja det vetenskapliga utforskandet av kräftsjukdomarnas natur, samt en praktisk, avsedd att genom engångsanslag åstadkomma upprättandet av vårdanstalter för kräftsjuka.

För ordnandet av den praktiska sjukvårdande verksamheten föreslogs uppförandet av tre centralanstalter, nämligen en i Stockholm, avsedd för mellersta och norra Sverige, en i Lund för södra Sverige, samt en i Göteborg, avsedd för Väst-Sverige. Anstalterna skulle ha karaktären av rixanstalter och vara knutna till sjukhus med patologiskt-anatomiskt institut.

Göteborgskliniken är förlagd till Sahlgrenska sjukhuset och har uppförts av Göteborgs stad samt de fem västsvenska landstingen med bidrag från dels jubileumsfonden dels staten. Kliniken drives av Göteborgs stad, men i driftskostnaderna deltaga förutom anstaltens huvudmän även statsverket.

Vårdplatserna, sammanlagt 63, fördela sig på de olika huvudmännen enligt följande:

Göteborgs stad	22
Göteborgs och Bohus läns landsting	8
Hallands läns landsting	2
Älvsborgs läns landsting	12
Skaraborgs läns landsting	9
Värmlands läns landsting	10

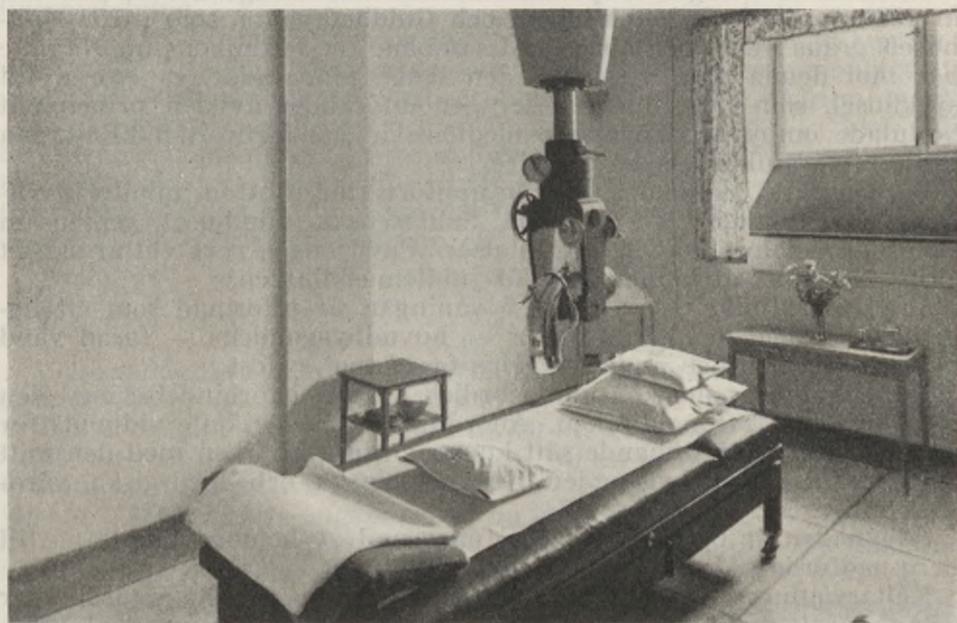
Sahlgrenska sjukhuset: Konung Gustaf V:s jubileumsklinik. Exteriör.

Sahlgrenska sjukhuset: Konung Gustaf V:s jubileumsklinik. Vänthall vid poliklinikerna.

Sahlgrenska sjukhuset: Konung Gustaf V:s jubileumsklinik. Dagrum å vård-
avdelning.

Sahlgrenska sjukhuset: Konung Gustaf V:s jubileumsklinik. Teleradiumapparat.

För klinikers uppförande och utrustning ha följande anslag stått till förfogande:

Göteborgs stad och ovannämnda landsting	1.493.265	kronor
Konung Gustaf V:s jubileumsfond	600.000	„
Staten genom beslut av riksdagen	200.000	
Staten genom beslut av arbetsmarknads- kommissionen	312.345	512.345 „
	Summa	2.605.610 kronor.

Av denna summa är 2.260.520 kronor anslagna till byggnaden och 345.090 kronor till utrustningen. Någon slutredovisning av anslagsförbrukningen har ännu ej skett, men per den 31 december 1943 kan nämnas att för byggnadskostnader disponerats 2.257.475 kronor. Fördelas dessa byggnadskostnader på vårdplatsantalet, därvid de 26 reservplatserna medtagas, då långtgående anordningar för dessa redan vidtagits, erhålles en primär platskostnad av 25.365 kronor. Att denna blir så pass hög, beror väsentligen på de många och stora behandlingsavdelningar, som ingå i kliniken.

Den 3 mars 1941 påbörjades arbetet med uppförandet av kliniken, och den 3 juli 1943 invigdes byggnaden av H. M. Konungen, som infogade slutstenen i byggnaden och slutade sitt invigningstal med orden: "Må denna min jubileumsklinik bliva ett hem, där strålarnas läkande kraft kan skänka de sjuka bot eller lindring". Orden återfinnas å en i fasaden infogad minnestavla.

Kliniken är belägen å sjukhusområdets nordostliga del mellan den år 1939 uppförda kvinnokliniken och Guldhedsgatan, som utgör sjukhusets gräns i norr och nordost. I samband med klinikers uppförande har mot denna gata upptagits den länge planerade nya entrén till sjukhuset, som i framtiden efter genomförandet av den principiellt beslutade ombyggnaden av de medicinska och kirurgiska klinikerna torde bliva sjukhusets huvudentré.

På den plats, jubileumskliniken uppförts, låg förut en mindre paviljong, inrymmande en för hela Sahlgrenska sjukhuset gemensam isoleringsavdelning om 12 vårdplatser. Paviljongen revs vid årsskiftet 1940—1941 för att lämna plats åt jubileumskliniken.

Jubileumskliniken, uppförd i 5 våningar, är utformad som ett liggande "L" med den ena flygelns — huvudbyggnadens — fasad vänd mot sydväst och den andra flygelns fasad mot sydost.

Kliniken står genom en underjordisk kulvert i förbindelse med den intill liggande kvinnokliniken. Anordningar ha därjämte vidtagits för att i framtiden på liknande sätt kunna ansluta kliniken med den mitt emot planerade nybyggnaden för medicinska och kirurgiska vårdavdelningar m. m.

Byggnaden är uppförd av tegel på grund av betong vilande på till berg nedförda pålar.

Källarvåningen innehåller förutom en del maskinella anordningar och apparatrum bl. a. badavdelningar för patienter och personal, kläd-kammare för förvaring av patienternas egna gångkläder, förråd, arkiv-

rum, kliniskt laboratorium, ljusavdelning — dels för finsen dels för annan ljusbehandling — samt teleradiumavdelning avsedd för radiumdistansbehandling.

Bottenvåningen upptages av polikliniken och överläkarnas enskilda mottagningar. Här har även anordnats en barservering i första hand avsedd för långväga resande. I hallen hänger ett av konstnären Gustaf Carlström målat och skänkt porträtt av Konung Gustaf V, och barens ena vägg prydes av en också på donationsvägen tillkommen alseccomålning av konstnären Chr. Lundstedt, upptagande motiv från samtliga de i jubileumskliniken ingående landstingsområdena.

I våningen 1 trappa upp ligger en allmän och en enskild vårdavdelning. Den allmänna avdelningen innehåller 26 vårdplatser, fördelade å sju 3-sängs-, två 2-sängs- samt ett 1-sängsrum. Den enskilda avdelningen inrymmer 12 platser, fördelade å 8 rum. Dessutom finnes dagrum med en rymlig solbalkong samt behandlings- och omlägningsrum.

Våningen 2 trappor upp upptages av en allmän vårdavdelning, rymmande 25 vårdplatser, fördelade på samma antal rum som i avdelningen under. I denna våning finnes även inrymd en radiumavdelning, avsedd för radiumbehandling på kort avstånd, för kontakterapi och implantation, samt en operationsavdelning.

En del av våningen 3 trappor upp är tills vidare disponerad som bostadsvåning med 16 bostadsrum för sköterskor. Våningen är emellertid så planlagd att den utan större förändringsarbeten kan omändras till vårdavdelning om 26 platser när behov härav i framtiden föreligger. Den övriga delen av våningen upptages av klinikens röntgenbehandlingsavdelning.

I våningen 4 trappor upp slutligen är förlagd en permanent bostadsvåning för klinikens sköterskepersonal, innehållande sammanlagt 19 rum. Till bostadsvåningens gemensamma lokaler höra dagrum, tekök — med porslinskåp för var och en inom våningen boende — bad- och toaletterum, städtrum samt tvättrum för småtvätt, utrustat med tvättlådor, torkskåp och strykplatser. För övrigt innehåller denna våning ett rum för röntgenmätningar, 6 maskinrum för röntgenapparaterna i våningen under, fläkt- och hissmaskinrum etc.

Å byggnaderna ha årliga underhållsarbeten företagits. Ändring av kvinnopolikliniken samt inredning av ny barnsal i kvinnopoliklinikens avd. 8 ha dragit en kostnad av c:a 10.500 kr. Diverse staket ha uppsatts samt väg- och planeringsarbeten utförts till ett belopp av c:a 51.000 kr. Framdragningar av nya gas-, vatten- och elektriska ledningar ha utförts för c:a 11.000 kr. Nya ångkokgrytor ha inköpts till köket för en kostnad av c:a 15.500 kr. På grund av bland annat jubileumsklinikens tillkomst har sjukhusets telefonväxel måst utökas för en kostnad av 6.010 kr.

Den fastställda utspisningsstaten har på grund av ransoneringsbestämmelserna ej kunnat följas, utan vissa inskränkningar och förändringar ha måst vidtagas.

Den officiella platssiffran å sjukhuset var vid årets början 1.050. Genom vissa utökningar har platsantalet vid kvinnokliniken ökat med 35. På grund av jubileumsklinikens tillkomst har antalet radiologiska vårdplatser ökat från 25 till 63. Platssiffran vid årets slut utgjorde sålunda 1.123. I denna siffra ingår icke en den 11 februari öppnad, provisorisk kirurgisk konvalescentavdelning om 22 vårdplatser, inrymd i f. d. radiologiska paviljongens bostadsvåning, och icke heller de vårdplatser inom epidemisjukhusets reservpaviljong, som tagits i bruk för vård av bl. a. finska krigsinvalider.

Den 13 maj 1943 avled överläkaren för medicinska kliniken I, professor Gotthard Söderbergh, efter en längre tids sjukdom. Han var född den 2 juli 1878 och anställdes vid Sahlgrenska sjukhuset den 27 oktober 1923. Under dessa 20 år har han nedlagt ett förtjänstfullt och uppoffrande arbete i sjukvårdens tjänst. Ny innehavare av befattningen har ännu ej utsetts, men med. dr Bo Ewert uppehåller sedan den 20 maj 1943 och fortfarande förordnande såsom överläkare vid medicinska kliniken I.

Renströmska sjukhuset.

Frågan om uppförande av familjebostäder för underläkarna samt bostäder för sjuksköterskorna är fortfarande underställd vederbörande statliga myndigheters prövning.

Sysslomanskontoret har den 25 november flyttats från huvudbyggnaden till portvaktshuset. I de gamla kontorslokalerna har inretts expeditions- och undersökningsrum för underläkare.

En skärmbildsapparat har inköpts för en kostnad av kr. 7.626: 60.

Den 6 december fastställdes nya ordningsregler för patienterna.

Ur "Apotekare A. K. Danielssons fond" har i understöd till 28 mindre bemedlade patienter vid deras utskrivning från sjukhuset utbetalats kr. 2.520: —. Från "Kålltorps Patienters Understödsförening" har för samma ändamål utdelats kr. 8.480: — till 167 patienter.

Vid sjukhusets tandpoliklinik ha 303 patienter undergått undersökning. Antalet patienter, som erhållit behandling, är 250 och i ersättning härför har under året utbetalats ett belopp av kr. 9.282: —, varav kr. 5.120: 75 har ersatts av sjukhuset.

Romanäs sanatorium.

Underhåll av byggnader och inventarier har skett i erforderlig utsträckning. De förutvarande ångpannorna för högtryck ha utbytts mot dylika för lågtryck, och den på sanatoriet använda biografapparaten har inbyggts i ellsäkert rum. För patienternas räkning har inretts en handelsbod. En Biosollampa har anskaffats för ljusbehandling.

Nya ordningsregler för patienterna ha fastställts den 6 december 1943.

Lillhagens sjukhus.

Platsantalet har under året ökat från 1.149 till 1.157 platser genom att 3 bostadsrum samt vissa förrådslokaler omändrats till sjukrum.

Beträffande övriga anmärkningsvärda förhållanden vid detta sjukhus hänvisas till överläkarnas berättelser å sid. 166 och följande.

Holtermanska sjukhuset.

Reparations- och underhållsarbeten ha företagits i erforderlig omfattning. För sjukhusets behandlingsrum har inköpts en kirurgisk mikroterm av Siemens fabrikat samt för sjukavdelningarna 64 st. stolar. För övrigt har nödig komplettering vidtagits.

Barnsjukhuset.

Den 1 mars 1943 avgick överläkaren vid medicinska kliniken, professor Arvid Wallgren, för att tillträda professuren i pediatrik vid Karolinska institutet i Stockholm, vilken tjänst är förenad med överläkarbefattningen vid barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus. Professor Wallgren hade då verkat i 20 år i barnsjukhusets tjänst och där nedlagt ett värdefullt och fruktbringande arbete. Ny innehavare av befattningen har vid årsskiftet ännu ej utsetts, men med. lic. Gert von Sydow uppehåller sedan den 1 april och tills vidare förordnande såsom överläkare vid medicinska kliniken.

Från och med den 1 oktober har privatrummen å kirurgiska och medicinska klinikerna nedlagts. Platsantalet vid sjukhuset är numera 233, varav 117 platser å medicinska och 116 platser å kirurgiska kliniken. Dessutom tillkommer 47 platser vid Ågrenska konvalescenthemmet å Amundön, vilka under året helt disponerats av "Hjälpkommittén för finska barn" för vård av sjuka finska barn.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkaren dr Viktor Henrikson har den 1 maj 1943 avgått för att tillträda en befattning såsom lasarettsläkare vid lasarettet i Eskilstuna. Han anställdes vid Oscar och Maria Ekmans sjukhus den 1 maj 1938 och under den korta tid han verkade vid sjukhuset nedlade han ett högt skattat arbete till gagn för de sjuka. Ny överläkare har ännu ej utsetts men befattningen uppehålls från och med den 1 juni och tills vidare av med. lic. Bertil Perman.

Förutom nödiga kompletteringar har vid detta sjukhus linoleummattor inlagts för en kostnad av 6.791 kr., och sköterskemöbler inköpts för 1.083 kr.

Vasa sjukhus.

Reparations- och underhållsarbeten ha företagits i viss omfattning. Två vätsketermostater för reglering av värmetillförseln ha inmonterats i värmeledningssystemen i personalbyggnaden resp. f. d. administrationsbyggnaden. En ny centrifugalfläkt har anskaffats för sjukhusets ångpanneanläggning.

Erforderlig komplettering av inventarier m. m. har vidtagits. Bland annat har för sjukavdelningarna inköpts ett operationsbord och en elektrocardiograf.

Från och med den 1 januari har antalet vårdplatser å den kroniska (statsunderstödda) avdelningen efter medgivande från Kungl. Medicinalstyrelsen utökats från 140 till 142 platser.

Paviljong III och verkstadsbyggnadens vindsvåning ha även under år 1943 disponerats av Göteborgs försvarsområde.

Under tiden 15 oktober—20 december voro avdelning 15 samt vissa rum i vindsvåningen i paviljong II upplåtna såsom förläggning för danska flyktingar. Dessa utspisades även å sjukhuset. Kostnaderna härför ha ersatts av statsmedel.

Göteborgs polisverk har disponerat samma lokaler som förra året för förvaring och utlämning av luftskyddsmateriel.

Utrustningsmateriel för direktjonen tillhörande beredskapssjukhus har även i år förvarats i samma lokaler som föregående år.

Epidemisjukhuset.

Från och med den 1 april 1943 har sjukhusdirektionen från hälsovårdsnämnden övertagit förvaltningen av Göteborgs epidemisjukhus. Sjukhuset omfattar 18 byggnader, varav 9 sjukvårdspaviljonger. Dessa paviljonger rymma inalles omkring 252 sängplatser, vartill komma 108 platser förlagda till en särskild paviljong inom Sahlgrenska sjukhusets område. Vidare förfogar sjukhuset över en reservpaviljong belägen vid Framnäsgratan och rymmande 55 vårdplatser. Denna paviljong har tills vidare — så länge epidemisjukhuset ej behöver disponera densamma — uthyrts till barnavårdsnämnden, som där inrättat en ungdomsgård.

Under året ha erforderliga reparationer av byggnaderna och kompletteringar av inventarier m. m. vidtagits.

Sommarsanatoriet å Sandarne.

Förvaltningen av Sommarsanatoriet å Sandarne handhaves jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 11 februari 1943 fr. o. m. den 1 april 1943 av sjukhusdirektionen.

Sanatoriet är förlagt till en skogbeklädd höjd invid Stadsgränsen. Där kan samtidigt vårdas c:a 120 patienter, numera uteslutande rekonnvalescenter och kroniska fall, som genom sanatoriet erhålla möjlighet till stärkande vård under somrarna. Till sanatoriet är även ansluten en barnkrubba, där småbarn, tillhörande mödrar, som vistas å sanatoriet, omhändertagas. Plats finnes för 30 barn.

Sanatoriet var under år 1943 öppet tiden 7 juni—3 september.

Poliklinikerna.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti fick sjukhusdirektionen i uppdrag att från hälsovårdsnämnden övertaga förvaltningen av stadens hud- och könspolikliniker, vilket skedde från och med den 1 september 1943.

Distriktssjukvården.

Distriktssköterskorna, som förut sorterade under hälsovårdsnämnden, lyda från och med den 1 april 1943 under sjukhusdirektionen. De äro fördelade på 13 distrikt.

Även *distriktsbarnmorskorna* ha överförts från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktige beslöto den 11 februari 1943, att sjukhusdirektionen skulle utgöra barnmorskestyrelse för staden. Sedan Kungl. Maj:t den 8 juli samma år godkänt detta beslut, förvaltar sjukhusdirektionen den öppna förlossningsvården i staden.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden.

Den 16 december infördes kupongsystem för utspisning av personalen vid sjukhusen, varigenom befattningshavarna befriades från tidigare gällande skyldighet att intaga sina måltider å sjukhusen. Samtidigt inrättades även å alla sjukhusen utom Ekmanska sjukhuset och Romanäs sanatorium personalrestauranter med barservering.

Liksom föregående år ha en del av lokalerna i gamla Barnbördshuset uthyrts till Göteborgs familjebidragsnämnd.

Den 16 september beslutade stadsfullmäktige att uppdraga åt sjukhusdirektionen att å stadens vägnar fr. o. m. den 1 januari 1944 övertaga förvaltningen av den av föreningen barnsanatoriet Rävlanda å staden överlåtna fasta och lösa egendomen.

Översikt över legosängsavgifterna per dag under år 1943 vid de under direktionen lydande sjukvårdsinrättningarna.

1	2		3		4		5		6		7	
	Allmänt rum		Halvenskilt rum		Helenskilt rum							
	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i> de första 20 dagarna fr. o. m. 21:a dagen efter 40 dagars vård	3:—	10:—			11:50	15:—	20:—	26:—				
	2:50				8:50	12:—	12:—	18:—				
Kvinnoklinikens BB- avdelning de första 10 dagarna fr. o. m. 11:te t. o. m. 20:e dagen . . fr. o. m. 21:a dagen	1:—											
	3:—											
	2:50											
<i>Barnsjukhuset</i> de första 20 dagarna fr. o. m. 21:a dagen efter 40 dagars vård	2:50	8:50	9:—	13:—	17:—	23:—						
	2:—		6:—	10:—	9:—	15:—						
Medicinska klin. . . .	1:50											
Klin. för kirurg. the	1:—											
<i>Holtermanska sjukhuset</i> de första 20 dagarna fr. o. m. 21:a dagen efter 40 dagars vård	3:—	10:—	11:—	15:—	18:—	24:—						
	2:50		8:—	12:—	10:—	16:—						

1	2	3	4	5	6	7
<i>Ekmaniska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna	3:—		11:50	15:—	20:—	26:—
fr. o. m. 21:a dagen	2:50	10:—	8:50	12:—	12:—	18:—
efter 40 dagars vård						
<i>Renströmska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna	1:50	8:50	6:—	12:—		
fr. o. m. 21:a dagen	1:—					
<i>Romanäs sanatorium</i>						
de första 20 dagarna	1:50	8:50	6:—	12:—	10:—	16:—
fr. o. m. 21:a dagen	1:—					
<i>Lillhagens sjukhus</i>	2:65	3:—				
<i>Vasa sjukhus</i>						
allmän sjukklirik ..	2:—	5:—				
klin. f. kron. sjuka	1:50					
tuberkulosklirik						
de första 20 dagarna	1:50	5:—				
fr. o. m. 21:a dagen	1:—					
<i>Thamstorp</i>						
vilo- o. centralhemmet	2:50					
familjevården	2:—					
<i>Epidemisjukhuset</i>						
Vuxna: lidande av						
sjukdom enl. epi-						
demilagen	—	7:50	7:—	12:—	11:—	18:—
annan sjuk	2:50					
Barn: lidande av						
sjukdom enl. epi-						
demilagen	—	6:—	6:—	10:—	9:—	15:—
annan sjuk	2:—					

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut kan avg. för vård å allm. rum i vissa fall nedsättas.

Tab. 1. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ordin. antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvistelsen, dagar
		inlagna	döda					
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i>	1.123 ¹⁾	25.990	508	418.679	1.147,07	1.301	741	16,11
Medicinska kliniken I	170	2.943	136	64.597	176,98	209	128	21,95
” II	116	1.787	71	40.438	110,79	126	77	22,63
Kirurgiska ” I ²⁾	159	3.883	109	74.914	205,24	261	114	19,29
” II	144	4.182	120	66.606	182,48	236	105	15,93
Radiologiska ” 1/1—5/7	25	1.354	49	6.341	34,09	71	20	12,23
Jubileumskliniken .. 6/7—31/12	63	—	—	10.218	57,08	—	—	—
Kliniken för ögonsjukdomar ..	35	584	2	10.518	28,82	39	15	18,01
” ” öronsjukdomar ..	62	1.758	9	16.771	45,95	65	23	9,54
” ” psykiskt sjuka ...	80	1.556	—	28.845	79,03	90	60	18,54

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kvinnokliniken { Klin. för kvinnosjukd. Barnbördsklinik	294	2.643 6.126	9 3	30.228 69.203	82,82 189,60	323	191	11,44 11,30
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>	233 ⁵⁾	4.041	87	63.929	175	205	118	16
Medicinska kliniken	117	1.853	70	32.334	89	111	57	17
Kirurgiska "	116	2.263	17	31.595	86	103	40	14
<i>Holtermanska sjukhuset</i>	133	2.449	4	28.701	78,63	130	44	11,72
Kliniken för hudsjukdomar	82	2.226	3	23.450	64,25	94	33	10,53
" " veneriskt sjuka	51	223	1	5.251	14,39	38	2	23,55
<i>Ekmanska sjukhuset</i>	54	1.040	24	19.773	54,17	77	28	19,01
<i>Renströmska sjukhuset</i>	262	553	77	93.345	255,73	267	240	165,1
<i>Romanäs sanatorium</i>	102	179	13	36.671	100	103	94	196
<i>Lillhagens sjukhus</i>	1.157 ³⁾	534	60	418.102	1.145	1.172	1.120	—
<i>Thamstorps vilov- och centralhem</i>	30	165	—	9.267	25	30	15	56,16
Familjevården	—	265	—	57.188	157	186	111	—
<i>Vasa sjukhus</i>	585	1.988	816	187.967	515	536	477	95
Allmän sjukklirik	389	1.889	607	125.731	344	359	303	67
Klinik för kroniskt sjuka	142	205	155	51.830	142	142	142	253
" " tuberkulos	54	99	54	10.406	29	36	19	106
<i>Epidemisjukhuset</i>	360	2.773	9	72.222	197,87	256	90	26,04
<i>Sommarsanatoriet å Sandarne¹⁾</i>	120	108	—	7.548	84,81	98	21	69,89

1) Platsantalet höjt fr. o. m. 11/3 1943 med 35 pl. å KK och fr. o. m. 6/7 med 38 pl. å Jk.
 2) Under året har å kir. klin. I och II även vårdats finska krigsinvalider varvid en reservpaviljong tillhörig Göteborgs epidemisjukhus varit i bruk.
 3) Ökat fr. 1.149 pl. till 1.150 pl. fr. 1/5, till 1.154 pl. fr. 1/6 och till 1.157 pl. fr. 1/10 1943.
 4) Öppet under tiden 7/6—3/9 1943.
 5) 6 platser å enskilt rum ha nedlagts fr. o. m. 1/10—43. 47 platser å Amundön disponeras av "Hjälpkommittén för finska barn" och ha ej medtagits.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9					
	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvistelsen, dagar					
<i>Sahlgrenska sjukhuset:</i>													
enskilt rum	26.— 23.— 20.— 18.— 17.— 12.— 15.—	33	95 1 313 — 5 3 390	1.233 29 4.516 185 72 868 5.626	18,91	30	10	16,55					
halvenskilt rum	13.— 12.— 11.50 10.— 9.— 8.50		94	9 1 1.464 — 9 5					112 554 20.608 6 69 2.607	81,05	103	63	15,75

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
allmänt rum	12.50	} 986	}	871	12,137	} 1,047,00	} 1,180	} 707	} 16,13
	10.—			894	10,827				
	9.—			155	17,398				
	8.50			35	508				
	6.—			548	8,775				
	3.50			31	352				
	3.—			7,411	84,892				
	2.50			7,286	122,661				
	2.—			105	35,982				
	1.50			10	1,022				
	1.25			3	231				
	1.—	4,311	43,560						
	ingen	2,035	43,849						
Barnsjukhuset:									
enskilt rum	23.—	} 233	}	6	40	} 174	} 205	} 118	} 16
	17.—			6	26				
halvenskilt rum	13.—			7	52				
	9.—			16	142				
	3.—			13	79				
allmänt rum	8.50			324	3,693				
	6.—			—	1,978				
	3.50			121	3,743				
	2.50			1,865	17,528				
	2.—			—	5,725				
	1.50			1,437	23,206				
	1.25	—	178						
	1.—	—	527						
	ingen	246	7,012						
Holtermanska sjukhuset:									
enskilt rum	24.—	} 130	}	—	—	} 77,87	} 130	} 43	} 11,87
	18.—			—	—				
	16.—			—	—				
halvenskilt rum	10.—			—	—				
	22.—			—	—				
	15.—			7	63				
	11.—			13	234				
	9.—			—	—				
	8.—			—	54				
allmänt rum	12.50			100	1,628				
	10.—			118	2,055				
	9.—	1	2						
	8.50	15	347						
	5.35	56	689						
	3.50	1	2						
	3.—	692	3,975						
	2.50	909	7,679						
	2.—	7	2,052						
	1.50	1	378						
	1.—	1	45						
	ingen	528	9,498						
Ekmaniska sjukhuset:									
enskilt rum	26.—	} 2	}	2	44	} 0,85	} 3	} —	} 20,80
	20.—			11	140				
	18.—			—	71				
	17.—			1	32				
	12.—			1	25				

1	2	3	4	5	6	7	8	9														
halvenskilt rum .	15.— 13.— 11.50 9.— 8.50	8	2 1 69 1 5	39 8 1,397 11 530	5,44	10	1	25,44														
allmänt rum	12.50 10.— 6.— 3.— 2.50 2.— ingen		44	103 19 12 338 371 3 101					1,241 309 293 4,163 7,333 1,940 2,197	47,88	69	22	18,45									
<i>Renströmska sjukhuset:</i>																						
halvenskilt rum .	12.— 6.—			26					1 28					72 4,605	12,81	22	7	161,27				
allmänt rum	8.50 5.35 1.50 1.— 0.50 ingen								236					24 23 367 19 — 119					1,346 2,891 6,700 57,271 222 20,238	242,92	255	221
<i>Romanäs sanatorium:</i>																						
enskilt rum	16.— 13.50	102		186	37 365 812	1,10	2	1						196								
allmänt rum	8.50 6.75 3.60 1.50 1.— ingen				2,934 354 2,346 22,252 7,571										99,37	102	93					
<i>Lillhagens sjukhus:</i>																						
allmänt rum	6.47 5.35 2.65 1.30 ingen		1,157		4 38 286 5 201					143 3,110 102,152 11,080 301,617	1,154	1,172	1,120					—				
<i>Vasa sjukhus:</i>																						
allmänt rum	5.35 5.— 2.— 1.50 1.— ingen				585				107 76 900 28 6 871	8,380 3,198 62,585 22,587 5,786 85,431									515	536	477	95
<i>Epidemisjukhuset:</i>																						
enskilt rum	18.— 11.— 9.—	6		1 1 1		4 15 50	0,19	2	—	23												
halvenskilt rum .	12.— 10.— 7.—		14	1 2 7		52 15 229					0,92	5	—	30,63								
allmänt rum	6.— 8.— 7.50 6.— 3.50 2.50 2.— 1.— 0.50 ingen			340		1 3 1 8 3 54 104 2 1 2,583									38 31 64 106 175 608 1,643 35 29 69,128*	196,76	254	87				
<i>Sommarsanatoriet Sandarne . .</i>	ingen	120				108	7,548	84,81	98	21					69,89							

*) Varav 67,934 underhållsdagar för patienter som vårdats fritt enligt epidemilagen.

Tab. 3 a. Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1943.

	Sahlgrenska sjukhuset			Barnsjukhuset			Holtermanska sjukhuset		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:									
Avlöningar		2.828.209: 78	(6:45) 6:75		455.050: 54	(6:89) 7:12		141.746: 49	(4:75) 4:94
Expeditionskostnader		89.315: 59	0:21		13.461: 17	0:21		3.407: 70	0:12
Diverse		19.820: 48	0:05		6.262: 72	0:10		1.443: 36	0:05
Läkemedel		263.529: 13	0:83		21.388: 22	0:33		10.759: 17	0:37
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		431.116: 11	1:03		41.129: 76	0:84		11.689: 54	0:41
Kosthåll		965.675: 21	2:31		127.756: 38	2:—		62.053: 63	2:16
Värme, lyse och vatten		525.078: 29	1:25		85.457: 23	1:34		31.809: 76	1:11
Tvätt och renhållning		239.765: 16	0:57		49.258: 99	0:77		12.255: 27	0:43
Inventariers underhåll och komplettering		212.187: 22	0:51		35.745: 48	0:56		8.035: 04	0:28
Fastigheters underhåll		86.709: 58	0:21		29.631: 78	0:46		9.087: 55	0:31
Särskild verksamhet	2.565: 69				3.974: 26	0:06		659: 88	0:02
Säger för samtliga ovanstående konton		5.658.840: 86	(13:22) 13:52		869.116: 53	(13:36) 13:59		292.947: 39	(10:01) 10:20
Hyror		41.722: 03		50: —					
Vårdavgifter:									
för intagna	1.810.784: 06			152.593: 62			93.262: 53		
för polikliniskt behandlade ..	390.834: 20			6.506: 11			25.248: 24		
Elevavgifter	2.220: —			2.324: —					
Totalsumma för driften		3.496.724: 63	8:35		707.642: 80	11:07		174.436: 62	6:08
Bidrag till driften:									
Staten	239.283: 33			40.120: —					
Landsting, som ej äger sjukh.	46.274: —								
Göteborgs stad	3.175.130: 05		7:58	653.753: 36		10:23	174.436: 62		6:08
Övriga (donationsmedel) ...	36.037: 25			13.769: 44					
Summa	3.496.724: 63			707.642: 80			174.436: 62		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter	*)460.483: 41			11.166: 25					
Inventarier		166.370: 90		8.459: 27					
Summa	294.112: 51			19.625: 52					

*) Här ingår bidrag från stat och landsting.

	Ekmanska sjukhuset			Renströmska sjukhuset			Romanäs sanatorium		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:			(7:65)						
Avlöningar	159.116: 16	8:05		405.795: 20	4:34		115.733: 89	3:16	
Expeditionskostnader	4.593: 53	0:23		8.652: 41	0:09		4.329: 22	0:12	
Diverse	1.004: 22	0:06		12.488: 70	0:13		8.080: 60	0:22	
Läkemedel	11.091: 99	0:56		19.290: 76	0:21		4.594: 93	0:13	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	14.985: 72	0:76		19.243: 75	0:21		3.938: 80	0:11	
Kosthåll	44.487: 18	2:25		168.913: 75	1:81		71.961: 92	1:06	
Värme, lyse och vatten	24.360: 22	1:23		87.494: 72	0:04		42.231: 35	1:15	
Tvätt och renhållning	10.333: 02	0:52		19.712: 78	0:21		13.235: 10	0:36	
Inventariers underhåll och komplettering	12.817: 89	0:65		12.134: 63	0:13		9.917: 49	0:27	
Fastigheters underhåll	14.299: 08	0:72		28.623: 63	0:31		17.159: 10	0:47	
Särskild verksamhet	458: 18	0:02	746: 72			3.393: 79			
Säger för samtliga ovanstående konton	297.547: 19	(14:65) 15:05		781.603: 61	8:37		287.788: 61	7:85	
Hyror				21.111: 78					
Vårdavgifter:									
för intagna	88.681: 12		192.707: 70			64.567: 64			
för polikliniskt behandlade ..	6.448: 40		8.506: 43			573: 85			
Elevavgifter									
Totalsumma för driften	202.417: 67	10:24		601.501: 26	6:44		222.647: 12	6:07	
Bidrag till driften:									
Staten			155.170: 75			63.470: 75			
Landsting, som ej äger sjukh.	202.417: 67	10:24	446.330: 51		4:78	159.176: 37		4:34	
Göteborgs stad									
Övriga (donationsmedel) ...									
Summa	202.417: 67		601.501: 26			222.647: 12			
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter	6.791: 56		16.731: 15			31.491: 42			
Inventarier	1.083: 25		1.401: 95			3.376: 48			
Summa	7.874: 81		18.133: 10			34.867: 90			

	Vasa sjukhus			Lillhagens sjukhus			Epidemisjukhuset		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:									
Avlöningar		791.207: 08	4:21		1.649.152: 40	3:04		316.406: 82	4:38
Expeditionskostnader		15.793: 03	0:08		21.833: 77	0:05		8.390: 35	0:12
Diverse		16.261: 91	0:09		57.574: 17	0:14		5.082: 23	0:07
Läkemedel		52.857: 61	0:28		23.559: 25	0:05		8.415: 21	0:12
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		43.525: 08	0:23		13.673: 73	0:03		12.475: 95	0:17
Kosthåll		243.447: 37	1:29		500.552: 95	1:20		132.703: 91	1:84
Värme, lyse och vatten		182.783: 37	0:97		308.562: 80	0:74		92.939: 15	1:29
Tvätt och renhållning		89.446: 93	0:48		32.309: 91	0:08		22.766: 09	0:31
Inventariers underhåll och komplettering		64.815: 67	0:34		59.202: 46	0:14		16.695: 78	0:23
Fastigheters underhåll		55.315: 04	0:29		53.152: 92	0:13		16.608: 46	0:23
Särskild verksamhet		116: 84	0:01	22.614: 12				2.170: 39	0:03
Säger för samtliga ovanstående konton		1.555.569: 93	8:27		2.696.960: 24	6:45		634.654: 34	8:79
Hyror					13.567: 46		3.040: —		
Vårdavgifter: för intagna	366.654: 71			1.201.621: 71			20.571: 97		
för polikliniskt behandlade ..				211: —					
Elevavgifter									
Totalsumma för driften		1.188.915: 22	6:32		1.508.694: 99	3:61		611.042: 37	8:46
Bidrag till driften:									
Staten	46.647: —			1.761.978: —			135.872: —		
Landsting, som ej äger sjukh. Göteborgs stad	1.142.268: 22		6:08		253.283: 01		475.170: 37		6:58
Övriga (donationsmedel) ...									
Summa	1.188.915: 22			1.508.694: 99			611.042: 37		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter		5.125: 21			28.035: 27			1.670: —	
Inventarier									
Summa		5.125: 21			28.035: 27			1.670: —	

	Sommarsanatoriet Sandarne			Samtliga sjukhus		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:						
Avlöningar		6.597: 74	0 87		6.869 016: 10	(4:98) 5:10
Expeditionskostnader		129: 20	0:02		169.905: 97	0:13
Diverse		3.728: 33	0:40		131.746: 72	0:10
Läkemedel		12: 43	—		415.498 70	0 31
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		8: 02	—		591.785: 46	0:44
Kosthåll		10.468: 54	1:39		2.328.020: 84	1:73
Värme, lyse och vatten		566: 29	0:07		1.381.283: 18	1:02
Tvätt och renhållning		168: 41	0:02		489.251: 66	0:36
Inventariers underhåll och komplettering	315: 77				431.235: 89	0:32
Fastigheters underhåll		928: —	0:12		311.515: 14	0:23
Särskild verksamhet		36: 78	—	21.903: 99		
Säger för samtliga ovanstående konton		22.327: 97	2:96		13.097.356: 67	(9:61) 9:72
Hyror	453: 33				72.857: 94	
Vårdavgifter:						
för intagna	188: 80			3.991.633: 86		
för polikliniskt behandlade				438.328: 23		
Elevavgifter				4.544: —		
Totalsumma för driften		21.685: 84	2:87		8.735.708: 52	6:49
Bidrag till driften:						
Staten				2.442.541: 83		
Landsting, som ej äger sjukh. Göteborgs stad	21.685: 84		2:87	46.274: —		4:60
Övriga (donationsmedel) ..				6.197 086: —		
Summa	21.685: 84			49.806: 69		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:						
Fastigheter				366 267: 76		
Inventarier					187.487: 06	
Summa				178.780: 70		

Summa underhållsdagar 1.346.937.

Anm. Siffrorna inom parentes avse medelkostnaden per underhållsdag, sedan avlöningskontot reducerats med det belopp, som utbetalats till överläkare såsom ersättning för vård av patienter å halv- och helenskilda rum (evalvering).

Tab. 3 b. Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem jämte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter under år 1943.

	Vilohemmet			Familjevården		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften (exkl. ränta och avskr.)						
Avlöningar	19.956: 11	2.15		21.411: 31	0.37	
Expeditionskostnader	450: —	0.05		646: 53	0.01	
Diverse	2.584: 42	0.28		13.235: 09	0.23	
Läkemedel	2.010: 77	0.22		4.095: 93	0.07	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	15: 79	0.00		254: 30	0.01	
Utackorderingsavgifter				175.307: 25	3.07	
Kosthåll	18.189: 38	1.96				
Värme, lyse och vatten	6.055: 99	0.66				
Tvätt och renhållning	1.690: 52	0.18		267: —	0.01	
Invent. underh. o. komplettering	6.425: 71	0.69		5.849: 66	0.10	
Fastigheters underhåll	3.289: 55	0.36				
Särskild verksamhet	2.693: 21	0.29		2.490: 39	0.04	
Säger för samtl. ovanst. konton		57.975: 03	6.26		223.557: 46	3.91
Vårdavgifter	17.629: 25			87.596: 04		
Totalsumma för driften		40.345: 78	4.35		135.961: 42	2.38
Bidrag till driften: Gbgs stad	40.345: 78			135.961: 42		
2. Nyanläggning o. nyanskaffning:						
Underhållsdagar		9.267 st.		57.188 st.		

Tab. 4. Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning vid Sahlgrenska sjukhuset.

1	2	3	4
Inrättning	Egen tvätt kg.	Personaltvätt kg.	Summa kg. tvätt
Sahlgrenska sjukhuset	791.517	34.264	825.781
Vasa sjukhus	324.933	5.496	330.429
Barnsjukhuset	158.520	5.879	164.399
Ågrenska konvalescenthemmet å Amundön ...	10.431	729	11.160
Ekmanska sjukhuset	30.848	1.712	32.560
Holtermanska sjukhuset	39.654	1.855	41.509
Renströmska sjukhuset	55.282	5.341	60.623
Epidemisjukhuset	79.395	1.764	81.159
F. d. barnbördshuset	7.343	1.108	8.451
Laboratoriet	1.416	—	1.416
Sommarsanatoriet å Sandarna	160	—	160
Dispensärcentralen	1.890	—	1.890
Polikliniker i Sociala huset	1.545	—	1.545
Massagepolikliniken	3.085	—	3.085
Kirurgiska polikliniken vid Stigberget	652	—	652
” ” i Lundby	662	—	662
” ” i Redbergslid	727	—	727

	2	3	4
Tandpolikliniken vid Järntorget	2.918	—	2.918
” ” Drottningtorget	3.016	—	3.016
Centraltvättinrättningen	7.591	—	7.591
Sjuktransportväsendet	379	—	379
Sjukhusdirektionens byrå	193	—	193
Distriktssjukvården	186	6	192
Diverse	285	491	776
Summa	1.522.628	58.645	1.581.273

De i 1942 års årsberättelse omnämnda tvättförsöken med blåkläder hava avslutats och resulterat i att ny tvättmetod för detta slag av kläder föreslagits Statens Industrikommission. Under året har även utförts en större serie undersökningar över olika alkali i varierande koncentrationer, varvid bestämts den tvättverkan, hållfastighetsnedsättning, askhalt och vithet, som uppnåtts. Resultatet är ännu ej publicerat.

För besparing av tvättmedel samt höjande av tvättens kvalitet har under året inköpts en avhårdningsanläggning för vattnet till centraltvättinrättningen, vilken anläggning togs i bruk den 1 oktober. Avhårdningen sker till 0,1 dH för allt vatten, som användes till tvätt.

Kostnader för centraltvättinrättn. drift under år 1943 framgå av följande tabell:

Konto	Kvantitet (förbrukning)	Utgifter för nyanskaffning Kronor	Utgifter enligt bok för tvättning lagning och transport Kronor	Öre pr kg. tvätt
Avlöningar	—	—	211.143: 30	13,353
Pensioner	—	—	5.906: 70	0,373
Hyror och arrenden	—	—	1.967: 60	0,124
Fastigh. och maskiners underhåll	—	—	4.430: 72	0,280
Inventarier:				
material för lagning av tvättgods	—	—	5.500: —	0,348
ersättning av förslitet tvättgods	—	55.857: 78	—	—
övriga kostnader	—	—	3.471: 56	0,220
Ånga	3.302,46 ton 3 kg.	}	92.886: 83	5,873
	1.847,34 » 6 »			
Elektrisk ström	93.857 kWh	—	5.631: 42	0,356
Vatten (kallt)	5.808,88 m ³	—	10.295: 05	0,651
Maskinförnödenheter etc.	—	—	6.400: 94	0,405
Tvättmedel:				
tvål och tvålflingor	13.932 kg.	}	47.606: 49	3,011
alkali	20.300 »			
koksalt	3.080 »			
övriga	1.673 »			
Skriv- och tryckningskostnader ..	—	—	1.257: 19	0,080
Forselkostnader och bilar	—	—	6.703: 53	0,424
Diverse utgifter	—	—	2.022: 35	0,128
Ränta och avskrivning	—	—	72.636: 40	4,594
Överskott till personalens pensio- nering	—	—	34.836: 15	2,203
		55.857: 78	512.696: 23	32,423
			568.554: 01	

Värdet av förråd vid årets början ca 167.780: 11

Värdet av förråd vid årets slut .. 183.682: 30

+ 15.902: 19

Summa 584.456: 20

Kostnaden per kg. tvätt kan uppdelas i lagningskostnader 2,362 öre, transportkostnader 1,071 öre samt tvättingskostnad 28,990 öre per kg. Frånräknas utgifter för ränta och avskrivningar, arrende och pensioner, minskas kostnaden per kg. tvätt med 5,091 öre.

Tab. 5. Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset.

Vid värme- och kraftverket har under år 1943 producerats 46.461,5 ton ånga och 1.398,690 kWh elektrisk energi. Från stadens elektricitetsverk har erhållits 828.713 kWh men återlevererats 285.120 kWh elektrisk energi, till följd varav 1.942.283 kWh förbrukats totalt räknat.

Denna värme och elektriska energi har leverats till följande inrättningar med angivna kvantiteter:

Inrättning	Ånga ton	Elektricitet kWh
Sahlgrenska sjukhuset	22.585,30	1.093.187
Barnsjukhuset	4.364,30	108.218
F. d. barnbördshuset	3.782,50	29.235
Epidemisjukhuset	4.446,40	44.114
Göteborgs sjukhem	1.828,60	24.615
Vanförestalten	3.730,60	96.613
Annedalskyrkan	—	4.456
Sjukhusdirektionens centraltvättinrättning ...	5.149,80	93.857
Värme- och kraftverket	574,—	447.988
Summa	46.461,50	1.942.283

Lager av bränsle var den 1/1 1943: 1.161 ton stenkol och 509 m³ ved.

” ” ” ” ” 31/12 1943: 2.388 ton stenkol och annat fossilt bränsle samt 2.251 m³ ved.

Förbrukningen av bränsle utgjordes under året av 5.746 ton stenkol och annat fossilt bränsle samt 10.140 m³ ved. Priserna för fossilt bränsle ha genomsnittligt varit 69,85 kr. per ton och vedpriserna 21,39 kr. per kubikmeter.

Under tiden 1/4—30/9 har ångturbindriften varit inställd i syfte att nedbringa bränsleförbrukningen.

För avhårdning av vatten har en avhärdningsanordning, gemensam för värme- och kraftverket samt centraltvättinrättningen under året iordningställt. En avgivningsanläggning för matarvattnet till ångpannorna har också inköpts för leverans i början av år 1944.

Värme- och kraftverkets utgifter uppgå enligt bokslut till följande:

Avlöningar	101.922: 26	Maskinförnödenheter	2.415: 50
Arrende	5.994: —	Skriv- och tryckningskostn.	222: 59
Underhåll av fastigheten	15.804: 07	Forselkostnader	185: 63
Inventariers underhåll ..	1.105: 76	Diverse utgifter	12.284: 65
Bränsle m. m.	654.025: 49	Ränta och avskrivning ..	177.237: 95
Elektrisk ström	29.379: 28	Överskott till personalens	
Vatten	795: —	pensionering	9.703: 10
		Summa Kr.	1.011.075: 28

Inkomsterna äro:

Avgifter för elektrisk ström	216.802: 86
” ” värme	794.272: 42
	Summa Kr. 1.011.075: 28

Produktionspriset per ton ånga av 32 kg:s tryck är alltså 21: 76 kr. Den elektriska energin har debiterats de olika avnämarna enligt stadens elektricitetsverks taxa med viss extra rabatt för de största avnämarna. Från stadens elektricitetsverk bekommen energi betalas enligt kontrakt av den 13/2 och 16/2 1942. Priset för den ånga, som de olika inrättningarna förbrukat, har därefter kunnat fastställas till 17: 75 kr. per ton.

För beräkning av produktionspriset för ånga och elektrisk ström ha anläggningkostnaderna för värme- och kraftverket med tillhörande distributions- och servisledning samt transformatorstationer, i runt tal 2.150.000 kronor, uppdelats så, att till anläggningar för framställning av elektrisk energi hänföres 750.000 kronor, medan 1.400.000 kronor motsvara kostnaderna för enbart den värmeproducerande anläggningen.

Tab. 6. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter.

1	2	3	4	5 6 7 8			
				Underhållsdagar för			
	År	Inbetalda patientavgifter Kronor	Samtliga underhållsdagar	betalande patienter ¹⁾	i %	icke bet. patienter ²⁾	i %
Sahlgrenska sjukhuset .	1939	860.489:—	267 633	229.818	85,86	37.845	14,14
	1940	1.038.770:—	331.734	291.881	87,99	39.853	12,01
	1941	1.410.496:—	358.386	309.573	86,38	48.813	13,62
	1942	1.730.842:—	408.133	359.547	88,16	48.586	11,90
Barnsjukhuset	1943	1.857.058:—	418.679	374.830	89,53	43.849	10,47
	1939	124.638:—	65.259	48.874	74,89	16.385	25,11
	1940	92.565:—	51.196	38.030	74,28	13.166	25,72
Barnbördshuset	1941	118.847:—	54.563	42.269	77,47	12.294	22,53
	1942	124.911:—	54.169	45.987	84,90	8.182	15,10
	1943	152.594:—	63.929	56.917	89,03	7.012	10,97
Barnbördshuset	1939	159.784:—	59.673	56.685	94,99	2.988	5,01
	1940	—	—	—	—	—	—
	1941	—	—	—	—	—	—
	1942	—	—	—	—	—	—
Holtermanska sjukhuset	1943	—	—	—	—	—	—
	1939	42.924:—	24.328	14.028	57,66	10.300	42,34
	1940	52.393:—	23 522	15.599	67,32	7.923	33,68
	1941	70.649:—	22.337	16.085	72,01	6.252	27,99
	1942	76.175:—	23.577	16.538	70,14	7.039	29,86
Ekmanska sjukhuset ..	1943	93.565:—	28 701	19.203	66,91	9.498	33,09
	1939	70.279:—	21 873	19.272	88,11	2.601	11,89
	1940	74.037:—	20.281	17.670	87,13	2.611	12,87
	1941	85.917:—	19.650	17.007	86,55	2.643	13,45
Renströmska sjukhuset	1942	103.125:—	21.686	18.627	85,89	3.059	14,11
	1943	88.869:—	19.773	17.576	88,89	2.197	11,11
	1939	133.237:—	92.390	70.455	76,26	21.935	23,74
	1940	127.679:—	93.029	69.251	74,44	23.778	25,56
Romanäs sanatorium ..	1941	162.177:—	93.875	69.644	74,19	24.231	25,81
	1942	155.058:—	92.979	69.740	75,01	23.239	24,99
	1943	203.154:—	93.345	73.107	78,32	20.238	21,68
	1941	47.037:—	22.700	16.402	72,26	6.298	27,74
Lillhagens sjukhus	1942	64.756:—	36.595	26.432	72,22	10.163	27,78
	1943	67.648:—	36.671	29.100	79,35	7.571	20,65
	1939	661.689:—	424.998	107.677	25,34	317.321	74,66
	1940	655.256:—	435.979	109.529	25,12	326.450	74,88
Vasa sjukhus	1941	779.877:—	429.071	125.989	29,36	303.082	70,64
	1942	958.108:—	421.251	113.790	27,01	307.461	72,99
	1943	1.219.724:—	418.102	116.485	27,86	301.617	72,14
	1940	327.604:—	193.740	93.120	48,06	100.620	51,94
Epidemisjukhuset	1941	323.023:—	187.201	99.811	53,32	87.390	46,68
	1942	336.527:—	177.054	95.227	53,78	81.827	46,22
	1943	366.655:—	187.967	102.536	54,55	85.431	45,45
Sommarsanatoriet Sandarne	1943	20.572:—	72.222	3.094	4,28	69.128 ³⁾	95,72
	1943	—	7.548	—	—	7.548	100

1	2	3	4	5	6	7	8
Samtliga sjukhus	1939	2.053.040:—	956.184	546.809	57,19	409.375	42,81
	1940	2.368.304:—	1.149.481	635.080	55,25	514.401	44,75
	1941	2.998.023:—	1.187.783	696.780	58,66	491.003	41,34
	1942	3.549.502:—	1.235.444	745.888	60,37	489.556	39,63
	1943	4.069.837:—	1.346.937	792.848	58,86	554.089 ³⁾	41,14
Sahlgrenska sjukhuset, Barn- sjukhuset, Holtermanska sjukh. o. Ekmanska sjukh.	1939	1.098.330:—	379.123	311.992	82,29	67.131	17,71
	1940	1.257.765:—	426.733	363.180	85,11	63.553	14,89
	1941	1.685.909:—	454.936	384.934	84,61	70.002	15,39
	1942	2.035.053:—	507.565	440.699	86,83	66.866	13,17
	1943	2.192.085:—	531.082	468.526	88,22	62.556	11,78

1) Uppgiften avser underhållsdagar för såväl hel- som delbetalande patienter.
 2) I uppgiften ingå underhållsdagar dels för patienter, som på grund av medellöshet befriats från avgift; dels för patienter, vilka såsom befattningshavare hos staden jämlikt gällande reglemente eller avtal åtnjuta fri sjukhusvård; dels ock för patienter, som enligt Kungl. förordning erhållit avgiftsfri vård å sjukhus.
 3) Varav 67.934 underhållsdagar för patienter som enligt epidemilagen befriats från avgift.

Tab. 7. Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Sjukhusdirektors byrå	Sahlgrenska sjukhuset	Vasa sjukhus	Barnsjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Ekmanska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Romanus sanatorium	Lillagrens sjukhus	Thamstorp + fam. vård	Epidemi-sjukhuset	Frisående polikliniker	Distriktsvården	Summa
Sjukhusdirektör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Överläkare	—	12 ¹⁾	1	2	1	1	1	1	2	2 ²⁾	1	—	—	22
Läkare	—	45 ¹⁾	3	6	1	1	4	1	6	—	2	10	—	79
Prosektorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Laboratorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Chefstandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22
Sekreterare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kamrerare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Inköpschef	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Byråassistenter	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kontrollör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Huvudbokförare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Förste kammarskrivare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Syssломän	—	1 ³⁾	1 ⁴⁾	1	1 ⁴⁾	1	1	1	1	1 ³⁾	1	1 ⁵⁾	1 ⁵⁾	8
Bitr. syssloman o. sysslomans- assistenter	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Kassörskor	1	13	1	—	1	1	—	—	1	—	—	6	—	24
Kontorsskrivare o. kontorister	4	6	2	1	1	—	—	—	2	—	1	—	—	17
Kontorsbitr., skrivbitr., m. fl.	9	28	4	2	—	—	3	1	4	1	2	2	—	56
Statistiker	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Arkivsköterska, sekreterare vid läkarexpeditioner	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Expeditionsföreståndarinnor	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuratorer	—	5	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8
Uppsyningsman, diakon	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Predikanter	—	2	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	7
Organister	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Föreståndarinnor för sjukvårdspers.	—	5	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	—	15
Reseinspektris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Husmödrar	—	3	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	8
Handarbetsföreståndarinna ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Sjukgymnaster	—	9	2	1	—	—	—	—	—	—	—	9	—	21
Tandtekniker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Tandsköterskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	27
Lab. assistenter, lab. sköterskor och lab. bitr.	—	16	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	20
Operations- o. narkossköterskor	—	14	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	16
Sköterskor, bitr. sköterskor ..	—	144	32	19	10	7	20	5	218	1	11	9	10	486
Assistentköterskor	—	103	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110
Barnmorskor	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	14
Assistentbarnmorskor	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Barnsköterskor	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Undersköterskor o. sköterskebitr.	—	—	—	40	—	3	—	—	—	2	—	—	—	45
Elever med lön	—	181	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	184
D:o utan lön	—	129	—	68	—	7	—	2	—	—	10	—	—	216
Fotografer o. fotografibitr. ...	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Biträden vid operation-, röntgen- o. ljusavd. samt röntgenassistenter	—	12	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	16
Sjukvårdare	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	—	—	80
Sjukvårds-, sjukhus- o. förrådsbitr. samt städerskor..	1	215	128	23	13	10	55	15	19	—	41	10	—	530
Preparator, obduktionsbitr. ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Förrådsföreståndarinnor	—	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Köksföreståndarinnor	—	4	2	1	—	1	1	1	3	1	1	—	—	15
Kokerskor	—	15	5	4	—	2	4	3	4	—	3	—	—	40
Köksbiträden, manl. o. kvinnl. samt serveringsbitr.	—	37	19	12	2	6	14	12	21	2	12	—	—	137
Kökslever	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4
Tvättföreståndare o. tvättföreståndarinnor	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Tvättbitr. o. maskintvättare ..	—	55	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	68
Strykerskor	—	3	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	5
Föreståndarinna f. syavdeln.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sömmerskor	—	9	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	13
Väverskor	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3
Baderskor	—	10	5	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	19
Maskinmästare	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Maskinister	—	5	1	—	—	1	1	1	3	—	1	—	—	13
Eldare och reparatörer	—	20	8	4	2	2	4	2	13	—	2	—	—	57
Vaktmästare	1	15	5	3	1	2	5	1	—	—	4	—	—	37
Desinfektör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Chaufförer	—	3	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	8
Transportarbetare	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
Trädgårdsmästare	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	4
Trädgårdsarbetare	—	4	1	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	10
Trädgårdselever	—	2	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	5
Personal vid Romanäs sanatorium tillhörig gård	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	9
Diversearbetare m. fl.	—	20	12	1	—	—	—	1	5	—	4	—	—	43
Port- och nattvakter	—	5	3	—	2	—	—	1	2	—	—	—	—	13
Telefonister	—	6	2	3	—	—	2	2	2	—	3	—	—	20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Garderobiärer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kontorspojkar	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Snickare	—	4	2	2	—	—	1	—	3	—	1	—	—	13
Skräddare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Skomakare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tapetsörer	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
	26	1.244	254	206	37	48	127	66	443	11	104	101	14	2.681

1) Överläkaren och 1 bitr. läkare å kvinnokliniken avlönas av staten.

2) Även överläkare resp. bitr. överläkare å psykiatriska avd., Sahlgrenska sjukhuset.

3) Gemensam för Sahlgrenska sjukhuset och Thamstorps vilo- och centralhem.

4) Gemensam för Vasa sjukhus och Holtermanska sjukhuset.

5) Förste kammarskrivaren å sjukhusdirektionens byrå tjänstgör såsom syssloman för tandpoliklinikerna och övriga fristående polikliniker.

Utdrag

ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1943.

Ingående balans.

Debet:

Skattestatens avräkning:

reservationer från föregående år:

för verkliga utgifter 47.300: 86

„ kapitalutgifter 493.631: 47   540.932: 33

Låne- och fondstatens avräkning:

reservationer från föregående år 2.429.658: 13

Göteborgs stad (Stadskassan):

direktionens skuld, anslagsmedel 1.037.176: 34

Diverse kreditorer .....

2.788.105: 48

Checklikviders konto .....

196.641: 55

Kapitalbehållning .....

46.971.312: 03

Kronor   53.963.825: 86

Kredit:

Skattestatens avräkning:

förskott från föregående år:

för verkliga utgifter ..... 13.000: —

„ kapitalutgifter 125: 64

reservationer från föregående år:

för verkliga inkomster ..... 6.000: —

„ kapitalinkomster ..... 45.000: —   64.125: 64

Låne- och fondstatens avräkning:

förskott från föregående år 665.853: 95

Göteborgs stad (Stadskassan):

direktionens fordran av lånemedel 1.763.804: 18

Kassa-Konto .....

6.579: 24

Bankräkningar .....

242.743: 28

Diverse debitorer .....

2.656.777: 04

Statsbidrag .....

1.592.630: 50

Fastigheter .....

42.746.429: 35

Inventarier .....

2.461.078: 50

Fondkapital .....

1.763.804: 18   46.971.312: 03

Kronor   53.963.825: 86

Kapitalbehållning.

Debet:	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalinkomster enligt bok:	
avskrivningar	390.364: 22
del av statsbidrag för förvärv av Romanäs sanatorium	40.032: —
	<u>430.396: 22</u>
<i>Fastigheter:</i>	
del av statsbidrag för förvärv av Romanäs sanatorium	55.968: —
<i>Fastigheter:</i>	
bidrag från stat o. landsting samt övriga inkomster å lånemedel	585.606: 20
<i>Utgående balans</i>	48.804.369: 29
	<u>Kronor 49.876.339: 71</u>
Kredit:	
<i>Ingående balans</i>	46.971.312: 03
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalutgifter enligt bok	239.581: 48
<i>Fondkapital:</i>	
övertagande från hälsovårdsnämnden av reserverade medel för epidemisjukhuset	153.000: —
<i>Fastigheter:</i>	
övertagande från hälsovårdsnämnden av:	
epidemisjukhuset	1.881.900: —
sommarsanatoriet å Sandarne	36.000: —
	<u>1.917.900: —</u>
<i>Inventarier:</i>	
övertagande från hälsovårdsnämnden av epidemisjukhuset ..	8.940: —
<i>Fondkapital:</i>	
omförda belopp	585.606: 20
	<u>Kronor 49.876.339: 71</u>

Fondkapital.

Debet:	
<i>Ingående balans</i>	1.763.804: 18
<i>Kapitalbehållning:</i>	
övertagande från hälsovårdsnämnden av reserverade låne- medel för epidemisjukhuset, motsvarande anslag i 1934 års budget	153.000: —
bidrag från stat och landsting för jubileums- kliniken	578.349: 53
övriga inkomster å lånemedel	7.256: 67
	<u>585.606: 20</u>
	<u>Kronor 2.502.410: 38</u>
Kredit:	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
utgifter enligt bok	9.280: 05
<i>Utgående balans</i>	2.493.130: 33
	<u>Kronor 2.502.410: 38</u>

Göteborgs stad (Stadskassan).

Debet:		
<i>Ingående balans:</i>		
direktionens fordran av lånemedel		1.763.804: 18
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga utgifter enl. stat	21.148.137: —	
kapitalutgifter enl. stat	196.052: —	21.344.189: —
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
omförda belopp för övertagande från hälsovårdsnämnden:		
1) epidemisjukhuset:		
verkliga utgifter enl. stat	678.814: —	
2) barnmorskeverksamheten:		
verkliga utgifter enl. stat	15.663: —	
3) distriktssköterskeverksamheten:		
verkliga utgifter enl. stat	66.271: —	
4) hud- och könspolikliniker:		
verkliga utgifter enl. stat	26.284: —	
5) sommarsanatoriet å Sandarne:		
verkliga utgifter enl. stat	20.809: —	807.841: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
övertagande från hälsovårdsnämnden av reserverade lånemedel för epidemisjukhuset		
		153.000: —
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>		
insättningar, anslagsmedel	3.096.407: 97	
,, ,, lånemedel	576.326: 15	3.672.734: 12
<i>Utgående balans:</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		2.062.331: 78
	Kronor	29.803.900: 08
Kredit:		
<i>Ingående balans:</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.037.176: 34
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga inkomster enl. stat	10.430.554: —	
kapitalinkomster enl. stat	388.612: —	10.819.166: —
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
omförda belopp för övertagande från hälsovårdsnämnden:		
1) epidemisjukhuset:		
verkliga inkomster enl. stat	163.675: —	
kapitalinkomster enl. stat	2.260: —	
2) barnmorskeverksamheten:		
verkliga inkomster enl. stat	6.600: —	
3) distriktssköterskeverksamheten:		
verkliga inkomster enl. stat	6.000: —	
4) hud- och könspolikliniker:		
verkliga inkomster enl. stat	1.000: —	179.535: —
<i>Diverse konton:</i>		
för övertagande av epidemisjukhuset:		
uppburet förskott å 1943 års anslag	59.968: 04	
avgår 1942 års underskott	18.685: 64	41.282: 40
för övertagande av barnmorskeverksamheten:		
uppburet förskott å 1943 års anslag		6.355: 19

<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
omfört belopp, återlämnas till låneregleringsfonden	55.968:—
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>	
uttagningar, anslagsmedel	13.386.281: 85
<i>Överskott och underskott:</i>	
överskott för år 1943	1.785.004: 97
<i>Utgående balans:</i>	
direktionens fordran, lånemedel	2.493.130: 33
	<u>Kronor 29.803.900: 08</u>

Överskott och underskott,

<i>Debet:</i>	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
överskott för år 1943	1.785.004: 97
	<u>Kronor 1.785.004: 97</u>

<i>Kredit:</i>	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
överskott för år 1943	1.785.004: 97
	<u>Kronor 1.785.004: 97</u>

Skattestatens verkliga utgifter och inkomster.

<i>Debet:</i>	
<i>Diverse driftskonton:</i>	
verkliga utgifter enl. bok	21.737.835: 33
	<u>Kronor 21.737.835: 33</u>
<i>Kredit:</i>	
<i>Diverse driftskonton:</i>	
verkliga inkomster enl. bok	12.189.212: 37
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
nettodriftsutgifter	9.548.622: 96*
	<u>Kronor 21.737.835: 33</u>

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

<i>Debet:</i>	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalutgifter enl. bok	239.581: 48
<i>Fastigheter:</i>	
avskrivningar	136.194:—
del av statsbidrag för förvärv av Romanäs sanatorium	40.032:—
	176.226:—
<i>Inventarier:</i>	
avskrivningar	254.170: 22
	<u>Kronor 669.977: 70</u>
<i>Kredit:</i>	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalinkomster enl. bok	430.396: 22
<i>Fastigheter:</i>	
värdeökning	27.068: 65
<i>Inventarier:</i>	
värdeökning	212.512: 83
	<u>Kronor 669.977: 70</u>

Skattestatens avräkning.

Debets:			
<i>Ingående balans:</i>			
förskött från föregående år:			
för verkliga utgifter	13.000:—		
,, kapitalutgifter	125: 64		
reservationer från föregående år:			
för verkliga inkomster	6.000:—		
,, kapitalinkomster	45.000:—	64.125: 64	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
verkliga inkomster enl. stat	10.430.554:—		
kapitalinkomster enl. stat	388.612:—	10.819.166:—	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
omförda belopp för övertagande från hälso-			
vårdsnämnden för			
1) epidemisjukhuset:			
verkliga inkomster enl. stat	163.675:—		
kapitalinkomster enl. stat	2.260:—		
2) barnmorskeverksamheten:			
verkliga inkomster enl. stat	6.600:—		
3) distriktssköterskeverksamheten:			
verkliga inkomster enl. stat	6.000:—		
4) hud- och könspolikliniker:			
verkliga inkomster enl. stat	1.000:—	179.535:—	
<i>Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:</i>			
nettodriftsutgifter		9.548.622: 96	
<i>Kapitalbehållning:</i>			
kapitalutgifter enl. bok		239.581: 48	
<i>Överskott och underskott:</i>			
överskott för år 1943		1.785.004: 97	
<i>Utgående balans:</i>			
reservationer till följande år:			
för verkliga utgifter	75.574: 39		
,, kapitalutgifter	507.471: 90	583.046: 29	
		<u>Kronor</u>	<u>23.219.082: 34</u>
Kredit:			
<i>Ingående balans:</i>			
reservationer från föregående år:			
för verkliga utgifter	47.300: 86		
,, kapitalutgifter	493.631: 47	540.932: 33	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
verkliga utgifter enl. stat	21.148.137:—		
kapitalutgifter enl. stat	196.052:—	21.344.189:—	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
omförda belopp för övertagande från hälso-			
vårdsnämnden för			
1) epidemisjukhuset:			
verkliga utgifter enl. stat	678.814:—		
2) barnmorskeverksamheten:			
verkliga utgifter enl. stat	15.663:—		
3) distriktssköterskeverksamheten:			
verkliga utgifter enl. stat	66.271:—		
4) hud- och könspolikliniker:			
verkliga utgifter enl. stat	26.284:—		
5) sommarsanatoriet å Sandarne:			
verkliga utgifter enl. stat	20.809:—	807.841:—	

<i>Diverse konton:</i>	
omförda belopp för övertagande av epidemisjukhuset: reservation från föregående år: för verkliga utgifter	1.352: 83
<i>Kapitalbehållning:</i> kapitalinkomster enl. bok	430.396: 22
<i>Utgående balans:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter	6.128: 36
„ kapitalutgifter	68.242: 60
reservation till följande år: för kapitalinkomster	20.000: —
	94.370: 96
	<u>Kronor 23.219.082: 34</u>

Låne- och fondstatens utgifter.

<i>Debet:</i>	
<i>Diverse konton:</i>	
utgifter enl. bok	Kronor 9.280: 05
<i>Kredit:</i>	
<i>Fastigheter:</i>	
värdeökning	Kronor 9.280: 05

Låne- och fondstatens avräkning.

<i>Debet:</i>	
<i>Ingående balans:</i>	
förskott från föregående år	665.853: 95
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
omförd belopp, del av statsbidrag för förvärv av Romanäs sanatorium	55.968: —
<i>Fondkapital:</i>	
utgifter enl. bok	9.280: 05
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till följande år	2.594.750: 73
	<u>Kronor 3.325.852: 73</u>
<i>Kredit:</i>	
<i>Ingående balans:</i>	
reservation från föregående år	2.429.658: 13
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
övertagande från hälsovårdsnämnden av reserverade medel för epidemisjukhuset	153.000: —
<i>Diverse konton:</i>	
omförda belopp:	
för förvärv av Romanäs sanatorium	55.968: —
bidrag från stat och landsting för jubileums- kliniken	578.349: 53
övriga inkomster av lånemedel	7.256: 67
	585.606: 20
<i>Utgående balans:</i>	
förskott till följande år	101.620: 40
	<u>Kronor 3.325.852: 73</u>

Utgående balans.

Debet:			
<i>Skattestatens avräkning:</i>			
förskott till följande år:			
för verkliga utgifter	6.128: 36		
,, kapitalutgifter	68.242: 60		
reservationer till följande år:			
för kapitalinkomster	20.000: —	94.370: 96	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>			
förskott till följande år		101.620: 40	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
direktionens fordran av lånemedel		2.493.130: 33	
<i>Kassa-Konto</i>		10.260: 45	
<i>Bankräkningar</i>		265.429: 30	
<i>Diverse debitorer m. m.</i>		3.827.883: 87	
<i>Statsbidrag</i>		1.906.799: 95	
<i>Fastigheter</i>	43.882.877: 85		
<i>Inventarier</i>	2.428.361: 11		
<i>Fondkapital</i>	2.493.130: 33	48.804.369: 29	
		Kronor	57.503.864: 55

Kredit:			
<i>Skattestatens avräkning:</i>			
reservationer till följande år:			
för verkliga utgifter	75.574: 39		
,, kapitalutgifter	507.471: 90	583.046: 29	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>			
reservationer till följande år		2.594.750: 73	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>			
direktionens skuld, anslagsmedel		2.062.331: 78	
<i>Diverse kreditorer m. m.</i>		3.316.864: 90	
<i>Checklikviders konto</i>		142.501: 56	
<i>Kapitalbehållning</i>		48.804.369: 29	
		Kronor	57.503.864: 55

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

	Reservationer från föregående år	För året enligt stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enligt bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
Byrån	—	448.465	—	—	—	446.072 80	—	—	+ 2.392 20
Tandpol., Järntorget ..	—	299.509	—	—	—	260.843 40	—	—	+ 38.665 60
Tandpol., Drottningt...	—	320.592	—	—	—	322.552 75	—	—	- 1.960 75
Fristående polikliniker	—	194.032	—	18.175	—	213.615 39	—	—	- 1.408 39
Thamstorps vilohem, familjevård	—	331.971	—	—	—	286.567 36	—	—	+ 45.403 64
Distriktssjukvården ..	—	—	—	81.934	—	79.753 94	—	—	+ 2.180 06
Sommarsanatoriet å Sandarne	—	—	—	20.809	—	23.767 97	—	—	- 2.958 97
Epidemisjukhuset	—	—	—	683.166 83	—	943.972 72	—	3.000	- 263.805 89
Renströmska sjukhuset	—	1.093.820	—	—	—	1.033.229 28	—	—	+ 60.590 72
Romanäs sanatorium..	—	420.611	118 36	—	—	431.539 31	12.596 65	—	- 23.406 60
Lillhagens sjukhus ..	—	3.966.505	—	—	—	3.800.960 38	—	—	+ 165.544 62
Sahlgrenska sjukhuset	—	7.795.609	6.010	—	13.000	7.886.202 97	20.000	—	- 117.583 97
Holtermanska	—	351.210	—	8.109	—	355.332 12	—	—	+ 3.986 88
Barnsjukhuset	36.500	1.191.416	—	—	—	1.143.430 16	32.176 88	—	- 52.308 96
f. d. Barnbördshuset ..	—	159.051	—	—	—	151.940 33	—	—	+ 7.110 67
Ekmaniska sjukhuset ..	1.630 86	403.226	—	—	—	410.932 30	1.630 86	—	- 7.706 30
Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	91.956	—	—	—	92.510 28	—	—	- 554 28
Gbgs stads lab.	—	207.407	—	—	—	220.854 95	—	—	- 13.447 95
Värme- o. kraftverket	—	1.088.019	—	—	—	1.001.372 18	—	—	+ 86.646 82
Centraltvättinrättn. ..	—	600.126	—	—	—	549.620 05	—	—	+ 50.505 95
Vasa sjukhus	9.170	2.166.851	—	—	—	2.067.454 24	9.170	—	+ 99.396 76
Gbgs sjuksköt.-byrå ..	—	17.761	—	—	—	15.310 45	—	—	+ 2.450 55
	47.300 86	21.148.137	6.128 36	812.193 83	13.000	21.737.835 33	75.574 39	3.000	+ 184.350 33
Kapitalutgifter. Skattestat.									
Byrån	—	—	39.088 68	—	—	39.088 68	—	—	—
Tandpol., Drottningt...	1.469 93	—	—	—	—	1.469 93	—	—	—
Renströmska sjukhuset	—	7.635	—	—	—	7.626 60	—	—	+ 8 40
Romanäs sanatorium..	6.000	5.355	—	—	125 64	2.646 48	5.082 88	—	+ 3.500 —
Sahlgrenska sjukhuset	464.287 35	163.662	29.153 92	15.614	—	165.304 80	485.910 69	15.614	+ 5.887 78
Barnsjukhuset	—	4.500	—	—	—	4.085 —	—	—	+ 415 —
Gbgs stads lab.	—	9.600	—	—	—	7.877 74	1.722 26	—	—
Värme- o. kraftverket	10.000	—	—	—	—	2.632 65	7.367 35	—	—
Centraltvättinrättn. ..	5.069 33	1.600	—	—	—	3.724 39	1.600	—	+ 1.344 94
Vasa sjukhus	6.804 86	3.700	—	—	—	5.125 21	5.788 72	—	- 409 07
	493.631 47	196.052	68.242 60	15.614	125 64	239.581 48	507.471 90	15.614	+ 10.747 05
Låne- och fondstat.									
Epidemisjukhuset	—	—	—	153.000	—	—	153 000	—	—
Romanäs sanatorium..	—	—	—	55.968	—	—	—	55.968	—
Sahlgrenska sjukhuset	1.965.096 06	—	—	585.568	20 564.233 55	9.280 05	1.977.150 66	—	—
Ekmaniska	460.147 85	—	101.620 40	—	101.620 40	—	460.147 85	—	—
Värme- o. kraftverket	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Centraltvättinrättn. ..	4.414 22	—	—	38	—	—	4.452 22	—	—
	2.429.658 13	—	101.620 40	794.574 20	665.853 95	9.280 05	2.594.750 73	55.968	—

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat.	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enl. bok.	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomster.									
Byrån	—	31.500	—	—	—	46.841 11	—	—	+ 15.341 11
Tandpol., Järntorget ..	—	310.000	—	—	—	293.284 69	—	—	+ 16.715 31
Tandpol., Drottningt...	—	328.500	—	—	—	347.975 —	—	—	+ 19.475 —
Fristående polikliniker	—	123.560	—	1.000	—	181.983 03	—	—	+ 57.423 03
Thamstorps vilohem, familjevård	—	120.740	—	—	—	117.164 01	—	—	+ 3.575 99
Distriktssjukvården ..	—	—	—	12.600	—	14.947 25	—	—	+ 2.347 25
Sommarsanatoriet å Sandarne	—	—	—	—	—	642 13	—	—	+ 642 13
Epidemisjukhuset	—	—	—	163.675	—	258.033 30	—	—	+ 94.358 30
Renströmska sjukhuset	—	427.740	—	—	—	462.620 60	—	—	+ 34.880 60
Romanäs sanatorium..	—	192.778	—	—	—	218.635 09	—	—	+ 25.857 09
Lillhagens sjukhus ...	—	2.698.850	—	—	—	3.361.219 58	—	—	+ 662.369 58
Sahlgrenska sjukhuset	6.000	2.939.000	—	—	—	3.542.963 75	—	—	+ 597.963 75
Holtermanska ”	—	108.814	—	—	—	140.625 58	—	—	+ 31.811 58
Barnsjukhuset	—	299.000	—	—	—	349.014 43	—	—	+ 50.014 43
f. d. Barnbördshuset..	—	57.152	—	—	—	66.179 88	—	—	+ 9.027 88
Ekmaniska sjukhuset ..	—	133.850	—	—	—	130.676 10	—	—	+ 3.173 90
Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	43.040	—	—	—	42.195 —	—	—	+ 845 —
Gbgs stads lab.	—	193.160	—	—	—	238.879 10	—	—	+ 45.719 10
Värme- o. kraftverket	—	1.089.930	—	—	—	1.011.075 28	—	—	+ 78.854 72
Centraltvättinrättn. ..	—	615.840	—	—	—	584.456 20	—	—	+ 31.383 80
Vasa sjukhus	—	700.600	—	—	—	764.211 76	—	—	+ 63.611 76
Gbgs sjuksköt.-byrå ..	—	16.500	—	—	—	15.589 50	—	—	+ 910 50
	6.000	10.430.554	—	177.275	—	12.189.212 37	—	—	+ 1.575.383 37
Kapitalink. Skattestat.									
Byrån	—	7.306	—	—	—	7.306 —	—	—	—
Tandpol., Järntorget ..	—	4.009	—	—	—	3.998 —	—	—	+ 11 —
Tandpol., Drottningt...	—	5 519	—	—	—	5 462 —	—	—	+ 57 —
Fristående polikliniker	—	1.661	—	—	—	1.623 —	—	—	+ 38 —
Thamstorps vilohem, familjevård	—	1.497	—	—	—	1.497 —	—	—	—
Epidemisjukhuset	—	—	—	2.260	—	894 —	—	—	+ 1.366 —
Renströmska sjukhuset	—	8.925	—	—	—	8.925 —	—	—	—
Romanäs sanatorium..	—	5.058	—	—	—	45.032 22	—	—	+ 39.974 22
Lillhagens sjukhus ...	—	45.800	—	—	—	45.908 —	—	—	+ 108 —
Sahlgrenska sjukhuset	45.000	131.171	—	—	—	133.984 —	20.000	—	+ 22.187 —
Holtermanska ”	—	1.902	—	—	—	1.902 —	—	—	—
Barnsjukhuset	—	3.102	—	—	—	3.102 —	—	—	—
f. d. Barnbördshuset..	—	1.253	—	—	—	1.253 —	—	—	—
Ekmaniska sjukhuset ..	—	6.059	—	—	—	6.006 —	—	—	+ 53 —
Gbgs stads lab.	—	2.000	—	—	—	2.000 —	—	—	—
Värme- o. kraftverket	—	104.034	—	—	—	104.034 —	—	—	—
Centraltvättinrättn. ..	—	40.163	—	—	—	40.027 —	—	—	+ 136 —
Vasa sjukhus	—	19.153	—	—	—	17.443 —	—	—	+ 1.710 —
	45.000	388.612	—	2.260	—	430.396 22	20.000	—	+ 14.524 22

Överskott och underskott.

	Överskott	Underskott
11. A. 2. Göteborgs sjukhusdirektion	17.733: 31	
11. A. 3. Tandpolikliniken, Järntorget	21.939: 29	
11. A. 4. Tandpolikliniken, Drottningtorget	17.457: 25	
11. A. 5. Fristående polikliniker	55.976: 64	
11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård	41.827: 65	
11. A. 7. Distriktssjukvården	4.527: 31	
11. A. 8. Sommarsanatoriet å Sandarne		2.316: 84
11. B. Epidemisjukhuset		170.813: 59
11. C. 1. Renströmska sjukhuset å Källtorp	95.479: 72	
11. C. 2. Romanäs sanatorium	45.924: 71	
11. D. Lillhagens sjukhus	828.022: 20	
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	464.080: 56	
11. E. 2. Holtermanska sjukhuset	35.798: 46	
11. E. 3. Barnsjukhuset	102.738: 39	
11. E. 4. F. d. barnbördshuset	16.138: 55	
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus		10.933: 20
11. E. 6. Göteborgs sjuksköterskeskola		1.399: 28
11. E. 7. Göteborgs stads laboratorium	32.271: 15	
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgr. sjukh.	7.792: 10	
11. E. 9. Centraltvättinrättningen v. Sahlgr. sjukh.	20.331: 09	
11. E. 10. Vasa sjukhus	160.889: 45	
11. E. 11. Göteborgs sjuksköterskebyrå	1.540: 05	
	1.970.467: 88	185.462: 91
Nettoöverskott		1.785.004: 97
Summa	1.970.467: 88	1.970.467: 88

Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer.

Ställning per den 31 december 1943.

Gemensam placering.

01. Diverse donationer till Sahlgrenska sjukhuset	273.045: 49
03. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond	31.729: 84
04. Borgmästare P. A. Fröbergers frisängsfond	24.730: 72
05. Signe och Herman Kösters fond	5.660: 74
06. Karl Krügers fond	6.931: 42
07. Doktor Alrik Lindhs pensionsfond	16.612: 43
09. E. W. Flobecks fond	5.578: 70
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond	23.955: 11
11. Benjamin S. och Hanna Hültners fond för Sahlgrenska sjukhuset	25.699: 07
12. V. H. Hultmans donation	23.069: 59
13. Överläkare Hugo Kösters 50-årsfond för sjuksköterskor	17.132: 85
14. Överläkare Hugo Kösters 50-årsfond för ekonomipersonal	9.305: 65
15. Henrik E. Ahrenbergs fond	22.671: 14
16. Konto för inköp av radium	1.358: 74
17. Professor Karl Dahlgrens fond	8.611: 27
18. Missans fond	11.885: —
19. Häradsbövdingen A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabeth von Proschwitz' samt teol. studeranden Gustaf Adolf von Proschwitz' donation	55.815: 04
20. Westringska donationen	22.214: 55

21. Doktor Johan Jacob Ekmans och dr Fritz Langs biblioteksfond	6.880: 83
22. Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond	6.486: 12
23. Alma Håkanssons donation	3.499: 33
24. Westringska bokdonationsfonden	1.909: 58
25. Estrid Rodhes fond	4.408: 98
26. Thoméeska donationen	15.000: —
27. Gibsonska donationen	11.780: 23
28. Borgenströmska donationen	8.112: 39
31. Albin Perssons fond	3.485: 13
33. Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset	2.455: 08
36. Anna och Gustaf Floréns fond för Sahlgrenska sjukhuset	19.184: 92
37. Sahlgrenska sjukhusets vetenskapliga fond	937: 28
50. E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer	8.455: 84
51. Donation till barnbördshuset av okänd givare	3.111: 11
55. Ekmanska frisängsfonden	47.071: 66
56. Falkenbergiska frisängsfonden	41.120: 44
57. Carnegiska frisängsfonden	38.876: 65
58. Wijkska frisängsfonden	34.355: 95
59. Maria och Magnus Nihlmans fond	25.291: 94
61. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obe- medlade i Örgryte	12.758: 38
62. Anna och Gustaf Floréns fond för Ekmanska sjukhuset	19.178: 06
70. Fru Edith Yngströms donationsfond	25.824: 68
75. Diverse fonder till barnsjukhuset	402.286: 85
76. Hyllengrenska donationsfonden	28.956: 38
77. Ägrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön	11.593: 13
78. Ägrenska fonden för nybyggnader å Amundön	14.122: 56
79. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för barnsjukhuset	13.249: 65
80. Oskar Ekmans, J. J. Ekmans och Edvard Dicksons fond	11.388: 76
81. James Carnegies donationsfond	11.407: 73
82. Frans och Sofia Rambergs donation	15.437: 47
84. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköter- skors semester vid barnsjukhuset	5.263: 53
87. Anna Platins fond	103.535: 72
97. Johan Fredrik Söderströms fond	6.194: 73
98. Oscar W. Olssons donation	1.444: 71
94. Reserverade kursvinster	1.386: 06
	1.552.459: 21

Enskild placering.

02. P. P. Ekmans donationsfond	1.000: —
08. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond	139.023: 80
29. Donation till radium	67.565: 34
34. Emma och Sofia Andréns fond för utskrivna patienter vid Sahl- grenska sjukhuset	5.091: 84
38. Gåvor till radium 1943	6.602: 26
83. Ägrenska donationskontot	131.213: 82
85. Vera och Nils Norlings donation	10.772: 60
96. Julie af Ekströms donation	344: 47
	361.614: 13

Gemensam placering 1.552.459: 21

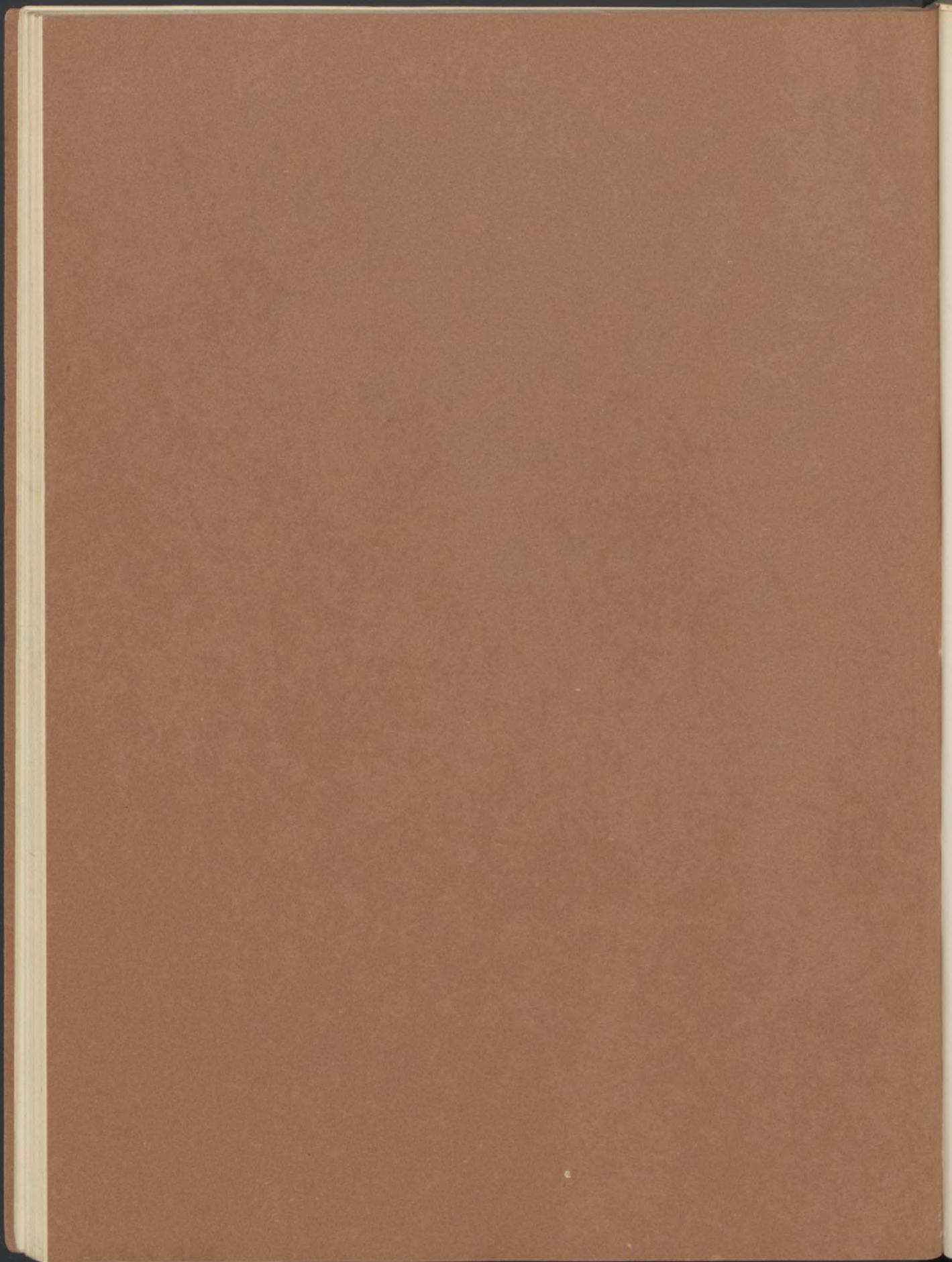
Enskild placering 361.614: 13

Summa skulder 1.914.073: 34

Romanäs sanatorium.

75. Wandas fond	<u>23.564: 47</u>

Sahlgrenska Sjukhuset

Sahlgrenska sjukhuset.

Sahlgrenska sjukhuset: å medicinska, kirurgiska och psykiatriska klinikerna intagna sjukdomsfall
ävensom döda år 1943.

Sjukdom	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	
	Med. klin. I B. Ewert				Med. klin. II M. Odin				Kir. klin. I S. Johansson				Kir. klin. II A. Westerborn				Psyk. klin. T. Sjögren																							
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda																	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.				
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>																																								
1	Hydrocephalus	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Progeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Sadelnäsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Cysta colli cong. Fistula colli cong.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Vitium congen. cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Megacolon congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Diverticulum Meckelii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Stenosis pylori cong.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Hernia inguinalis cong.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Aplasia renis. Hypoplasia renis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Ectopia vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Ectopia s. retentio testis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Kryptorchismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Hypospadiæ glandis penis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Deformatio cong. pelvis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Luxatio coxæ cong.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Missbildning å händerna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Debilitas congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Debilitas corporis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>II. Alderdomssjukdomar.</i>																																								
6	Marasmus senilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Gangræna senilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>III. Havandeskaps- och förlossnings- sjukdomar.</i>																																								
8	Abortus	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Graviditas extrauterina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
11	Hyperemesis gravidarum	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
12	Albuminuria in graviditate	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Pyelitis gravidarum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Chorea gravidarum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>																					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	9	7	2	1	3	2	—	1	36	35	—	—	63	43	—	—	—	—	—	—	
	Panaritium	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	
	Lymphadenitis sept. Lymphadenit. supp. Lymphoma. Lymphangitis	—	—	—	—	—	—	—	—	21	7	—	—	28	15	—	—	—	—	—	—	
	Hidroadenitis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
22	Erysipelas	4	2	—	—	1	1	—	—	4	9	—	—	12	4	—	—	—	—	—	—	
23	Scarlatina	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Mononucleosis infectiosa	5	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Diphtheria	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	Parotitis epidemica	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
29	Influenza epidemica	3	2	—	—	2	1	—	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
33	Typhus abdominalis	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	Paratyphus	2	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	Dysenteria	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Paradysenteria	8	17	—	—	6	8	—	—	2	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis ant. Poliomyelitis chronica	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
41	Tetanus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
42	Tuberculosis (samtliga fall)	33	49	—	2	14	15	—	1	38	31	—	—	45	31	—	—	6	1	—	—	
	„ pulmonum, laryngis	31	31	—	—	14	13	—	1	11	6	—	—	8	7	—	—	6	1	—	—	
	„ cerebri. Meningitis tuberc. ..	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ ossium et articularum	—	1	—	—	2	—	—	—	5	7	—	—	9	3	—	—	—	—	—	—	
	„ lymphoglandularum	1	13	—	—	—	—	—	—	7	8	—	—	4	7	—	—	—	—	—	—	
	„ renum	1	1	—	1	—	—	—	—	7	6	—	—	9	5	—	—	—	—	—	—	
	„ urogenitalis	—	1	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	12	1	—	—	—	—	—	—	
	„ cutis. Lupus vulgaris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	„ peritonei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
	„ ileo-cæcalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ organorum aliorum	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ acquisita (*varav cerolues 8 m., 12 kv.)	11	16*	—	—	9	2	—	—	4	6	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
44	Syphilis primaria	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
	„ congenita	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	„ III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	
46	Gonorrhœa (samtliga fall)	9	13	—	—	1	—	—	—	4	6	—	—	8	7	—	1	—	—	—	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	5	4	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
	Epididymitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
	Prostatitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinit. gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Endomet., Salping., gonorrhœica	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
	Gonitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	
	Conjunctivitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Rheumatismus, Arthritis gonorrhœica	4	5	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Septichæmia gonorrhœica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
47	Actinomyces	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
51	Malaria	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
55	Tænia (Cysticercus), Bothriocephalus, ascaris	3	14	—	—	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
57	Febris. Febricula	12	18	—	—	2	6	—	—	4	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
	Oxyuriasis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	
	Morbus Sternberg	3	3	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ Schaumann	2	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Postinfectiöst tillstånd	5	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>																					
58	Anæmia	20	83	—	—	19	17	—	—	7	3	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	
59	Anæmia perniciosa progressiva	7	15	1	—	8	7	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
60	Leuchæmia, myeloica	4	3	2	2	—	3	—	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Thrombocyto-penia	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
63	Plethora vera. Polycythæmia	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
64	Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
66	Granulocytopenia	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Anæmia aplastica	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Myeloma	2	3	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Splenomegalia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Icterus hæmolyticus	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Trombopeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Hæmoglobinuris paroxysmalis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>																					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	Diabetes mellitus	32	62	—	—	59	67	—	1	9	13	—	—	18	14	—	—	7	2	—	—
	Gangræna diabeticum	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	—	1	10	2	1	—	—	—	—	—
	Glycosuria innocens	1	2	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
69	Adipositas universalis	5	10	—	—	5	16	—	—	—	1	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—
70	Inanilio	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>																					
71	Alcoholismus chronicus	19	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	5	—	—	—	64	7	—	—
	Delirium tremens	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—
72	Nicotinismus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73	Bromismus	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78	Gengasförgiftning, kronisk	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>																					
	Atrophia cerebri c. hydrocephalus sec.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	3	—	—	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro- spinalis	9	4	2	1	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Arachnoiditis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pachymeningitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, Embolia cerebri. Emollitio cerebri	34	36	13	7	5	4	1	3	—	3	—	—	5	5	—	1	1	2	—	—
83	Encephalitis, Abscessus cerebri et cerebelli Sequele post Encephalitidem	32	54	1	—	12	11	—	—	2	2	—	1	5	3	—	—	1	4	—	—
	Neuraxit	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	7	—	—
84	Hemiplegia	2	4	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
85	Paraplegia	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Diplegia spastica infantilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
86	Paralysis bulbaris	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87	Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningum medullæ spinalis	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
88	Myelitis	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Myelomalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
89	Tabes dorsalis	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Lues cerebrospinalis	19	10	—	—	6	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9	1	—	—
	Paralysis (paresis)	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	—	—	9	2	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Dementia paralytica	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata.	9	15	—	—	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—
	Myasthenia gravis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
93	Atrophia progressiva spin. (Aran Duchenne)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Atrophia musculorum progressiva (Charcot Marie)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis, Neuralgia	2	1	—	—	8	6	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Neuralgia nervi trigemini	2	3	—	—	1	1	—	—	—	3	—	—	3	3	—	—	1	—	—	—
	Neuritis nervi acustici	3	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	„ „ vestibulos	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Polyneuritis	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Ischias	57	59	—	—	43	38	—	—	10	5	—	—	5	2	—	—	3	—	—	—
	Radiculitis, plexitis	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95	Paresis nervi recurr.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ trochlearis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ levat. palp.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ peronei	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ supraspinati	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ serrati ant.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ ulnaris, radialis et mediani.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ facialis, periferica	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	„ plex. brach.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
	Vertigo	9	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Cephalalgia	8	14	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	3	2	—	—
	Hemicrania	4	7	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
96	Torticollis, spastica	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
	Chorea minor	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Arteriosclerosis cerebri	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—
	Organisk nervsjukdom	34	25	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	10	7	—	—
97	Mogigraphia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
98	Epilepsia	32	12	—	—	5	1	—	—	11	1	—	—	4	1	—	—	20	18	—	—
	Tuberös scleros	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Enuresis nocturna	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Syndroma Melcherson	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ Margangi	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ Adie	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
99	Hysteria	—	21	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	24	56	—	—
	Hysteroasthenia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	45	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Hysterosyntonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	42	—	—
	Simulatio	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
100	Neurasthenia, Psychasthenia, Psykopathia.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Neuropathia	8	22	—	—	6	9	—	—	14	23	—	—	23	12	—	—	58	94	—	—
	Psychoneurosis	28	83	—	—	10	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	48	—	—
	Psychopathia (non specificata)	20	6	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	63	—	—
	„ anankastica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	10	—	—
	„ bradyphrenica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	„ dysphorica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	4	—	—
	„ dysthymica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—
	„ epileptoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
	„ hyperthymica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—
	„ hypobulica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	„ hypochondrica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
	„ hysteroides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
	„ mythomanica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
	„ querulatorica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	„ paranoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
	„ schizoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
101	Dementia senilis	4	4	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Encephalopathia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
	„ hypertonica	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	10	—	—
	„ posttraumatica	19	4	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	6	—	—
	Morbus Little	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Acalculia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Agrypnia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—
	Anorexia mentalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
	Chorea Huntington	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Cyclopathia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	15	—	—
	Depressio mentis	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	11	—	—
	„ „ endogenica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	77	—	—
	„ „ psychogenica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	107	—	—
	Dystrophia myotonica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Epilepsia posttraumatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—
	Heredoataxia spinocerebellaris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—
	Insufficiencia paranoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	„ praesenilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	21	—	—
	„ pubertatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	—	—
	„ reactiva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Hallucinosi progressiva Kleist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Morbus Alzheimer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Psychosis incerta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ e lactatione	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
„ pubertatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ reactiva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>																						
Pancarditis	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
111 Pericarditis	8	6	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
112 Endocarditis lenta	1	3	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ acuta	6	5	1	1	3	5	—	1	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Myocarditis acuta	11	5	2	—	15	8	—	—	—	1	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
113 Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	34	73	2	10	22	21	3	5	4	1	—	—	—	3	8	—	2	2	6	—	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum. Myodegeneratio cordis	68	97	7	8	51	29	8	10	12	17	—	3	—	24	8	2	—	9	12	—	—	—
Angina pectoris	12	12	—	—	6	5	—	—	1	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Tachycardia paroxysmalis	1	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cardiopathia kyphoscoliat.	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ asthmatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
114 Neurosis cordis. Arytmia cordis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
115 Arteriosclerosis. Endarteriitis	9	4	—	2	10	15	—	—	—	8	1	—	—	10	7	1	1	—	—	—	—	—
Dysbasia intermittens	2	2	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbus Raynaud	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
116 Phlebitis. Thrombophlebitis	4	6	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	4	8	—	—	—	—	—	—	1
117 Aneurysma. Aortitis luetica	6	8	2	—	1	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenosis isthm. aortæ	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
118 Varix. Varices.	2	1	—	—	—	—	—	—	—	110	133	—	—	139	174	—	—	—	—	—	—	—
Varicocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Hæmorrhoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	30	—	—	92	47	—	—	—	—	—	—	—
119 Thrombosis. Embolia	31	34	—	3	4	4	—	—	—	11	21	—	1	22	21	2	—	—	—	—	—	1
Thrombosis art. brachialis post injectionem c. gangræna antebrachii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
120 Fetteboli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Hypertonia	64	111	1	—	31	39	1	1	2	3	—	—	—	9	10	—	—	—	—	—	—	7
Orthostatismus	4	8	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Cor orthostaticum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gangræna pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Insufficiencia cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	22	1	—	2	3	—	—	—	1	—	—
Infarctus cordis sive myocardii	35	11	8	5	5	4	1	3	—	1	2	—	—	4	—	3	—	—	—	—	—
Hæmopericardium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruptura cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synechia pericardii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Syncope	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>																					
121-124 Sinusitis	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Rhinitis acuta	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" vasomotorica	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" chronica hypertrof.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
125-128 Veget. adenoid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
129 Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	7	20	—	—	2	6	—	—	—	1	2	—	—	4	6	—	—	—	—	—	—
" chron. " chron.	5	10	—	—	2	—	—	—	—	7	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
130 Bronchiectasia	15	7	—	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
131 Asthma bronchiale	31	37	—	—	10	20	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
132-133 Oedema pulmonum	3	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
134 Pneumonia crouposa acuta	125	57	5	—	24	34	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia acuta	38	73	—	—	13	8	—	—	—	22	8	—	—	22	8	2	—	1	1	—	—
135 Pneumonia fibroplastica chronica	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
136 Abscessus pulmonum	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
137 Gangræna "	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—
138 Emphysema "	5	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
139 Infarctus "	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—
140 Pleuritis. Empyema pleuræ	36	33	—	—	22	14	—	—	—	20	5	3	—	12	9	—	2	—	—	—	—
Cystlunga	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hæmatothorax	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
141 Pneumothorax	4	4	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>																					
144 Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pharyngitis acuta	9	17	—	—	1	3	—	—	—	3	4	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
Tonsillitis chronica	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Parotitis, sept. Parotidfistel	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Varices œsophagei s. ventriculi	8	2	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oesophagusspasm	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
149	Sialolithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Retentio dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150	Stenosis oesophagi. Strictura oesophagi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
153	Gastritis acuta. Duodenitis	7	6	—	—	15	9	—	—	17	15	—	—	30	14	—	—	—	—	—	—
	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	15	20	—	—	16	10	—	—	21	35	—	—	48	59	—	1	—	3	—	—
	Sigmoiditis ac.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
154	Gastritis chronica	5	10	—	—	15	27	—	—	2	—	—	—	8	3	—	—	—	—	1	—
	Polyposis ventriculi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
155	Ulcus ventriculi	50	31	2	—	35	10	—	—	22	7	—	—	19	6	—	1	—	1	—	—
	„ duodeni	75	54	—	—	143	32	—	—	54	11	4	—	66	12	4	2	2	1	—	—
	„ pepticum jejuni	8	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achylia. Hypochylia.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dyspepsia	41	46	—	—	17	14	—	—	14	7	—	—	7	21	—	—	—	1	—	—
158	Entero-colitis chronica	26	47	—	—	48	49	—	—	6	6	—	—	12	23	—	—	1	3	—	—
	Colitis ulcerosa	1	5	—	1	—	—	—	—	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Proctitis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	4	3	—	—	1	—	—	—	210	210	2	1	204	255	2	2	—	1	—	—
	Typhlitis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio. Adherens-	—	1	—	—	1	2	—	—	19	14	2	—	17	24	—	2	—	—	—	—
	besvär	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Infarctus intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
161	Hernia mobilis	1	3	—	—	—	—	—	—	151	36	2	—	198	42	—	—	—	—	—	—
	„ incarcerata	—	—	—	—	—	—	—	—	15	7	2	—	14	17	—	2	—	—	—	—
162	Hæmatemesis. Melæna	74	28	—	—	19	9	—	—	1	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—
	Dolores abdominis. Megacolon	—	—	—	—	—	1	—	—	50	106	—	—	88	153	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Observation för buksmärter	—	—	—	—	—	—	—	—	50	63	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Obstipatio	—	—	—	—	—	—	—	—	9	7	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—
	Abscessus ad anum. Fistula ani	—	—	—	—	—	—	—	—	14	11	—	—	37	11	—	—	—	—	—	—
	Fissura v. contractura ani	—	—	—	—	—	—	—	—	34	25	—	—	60	41	—	—	—	—	—	—
	Polypus ani vel recti	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—
	Lymphadenitis ac. mesenterii	—	—	—	—	—	—	—	—	6	17	—	—	12	23	—	—	—	—	—	—
	Fistula intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—
	Diverticulosis intestini	5	4	—	—	6	5	—	—	2	3	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
	Polyposis intestini (invaginat.)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—
	Stenosis intestini (strictura)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Abscessus fossæ Douglasii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Prolapsus ani v. recti. Prolapsus ani præ-	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	ternaturalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	Fettbuk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Gangræna intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	
	Rectalblödning	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	—	—	8	6	—	—	—	—	—	—	
	Corpus alienum intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	37	45	1	—	31	35	—	—	9	6	—	—	9	6	—	—	1	—	—	—	
165	„ chronica. Cirrhosis hepatis	15	2	1	—	7	6	1	3	3	6	—	2	3	1	1	—	1	—	—	—	
166	Cholecystitis. Cholangitis	1	9	—	—	2	5	—	—	26	80	2	3	44	103	1	1	—	—	—	—	
167	Cholelithiasis	4	10	—	—	17	31	—	—	24	114	—	1	33	117	—	3	—	—	—	—	
	Choledocholithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	11	1	—	6	25	—	3	—	—	—	—	
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	8	—	—	—	1	—	—	
169	Pancreatitis acuta	—	3	—	—	2	—	—	—	4	6	—	—	3	7	—	1	—	—	—	—	
	„ chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	3	—	1	—	—	—	—	
	Cirrhosis pancreatis	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Ascites	3	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	
170	Hepar cysticus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Abscessus subphrenicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
	Torsio vesicæ felleæ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Fistula post op.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	
	Infarctus lienis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
171	Peritonitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	23	13	—	—	19	21	—	—	—	—	—	—	
	„ chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Status post cholecystectomiam	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ „ G. E.	4	2	—	—	3	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	„ „ resectionem ventriculi	1	—	—	—	3	2	—	—	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Hæmorrhagia intraperitonealis post op.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>																					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	13	11	—	—	10	7	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	33	15	2	1	8	7	1	—	2	2	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	
	Perinephritis	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis. Pyelocystitis. Cystopyelitis	2	22	—	1	2	12	—	—	22	54	—	1	18	74	—	1	1	1	—	—	
176	Pyonephrosis s. hydronephrosis	1	1	—	—	—	1	—	—	7	3	—	—	8	4	1	—	—	—	—	—	
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis. Pyelolithiasis	1	2	—	—	7	2	—	—	79	26	1	—	94	25	2	—	—	—	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
179	Ren cysticus	—	—	—	—	2	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
180	Cystitis	2	10	—	—	2	5	—	—	13	30	—	—	22	50	—	—	—	—	—	—
181	Lithiasis vesicæ	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—
182	Urethritis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
183	Stricture urethræ	—	—	—	—	—	—	—	—	18	1	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
184	Infarctus renis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Diverticulum vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmaturia	—	—	—	—	4	7	—	—	19	8	—	—	16	9	—	—	—	—	—	—
	Uræmia	11	12	1	2	—	—	—	—	7	2	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—
	Nephrosclerosis	13	7	2	1	15	11	—	—	2	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
	Stenosis ureteris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Incontinentia urinæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—
	Albuminuria	3	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Marschhæmoglobinuri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sclerosis vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula post nephrectomiam	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Polypus urethræ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
	Fistula ureteris in vagina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	„ recto-urethralis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ -vesicalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	10	13	—	—	—	—	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.																					
A. Manliga könsorganen.																					
185	Hypertrophia prostatæ	5	—	—	—	3	—	—	—	61	—	6	—	74	—	8	—	—	—	—	—
	Atrophia prostatæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Prostatismus	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis. Funiculitis. Defe- rentitis	—	—	—	—	1	—	—	—	27	—	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—
189	Spermatocystitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Seminoma testis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Spermatocoele	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Hydrocele	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—
	Balanitis	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Sclerosis prostatæ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Lithiasis „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>																					
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
192	Vulvitis, Vaginitis, Bartholinitis, Colpitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—
193	Endometritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
194	Salpingo-oophoritis, Pelveoperitonitis, Salpingitis, Pyovarium	—	3	—	1	—	1	—	—	—	21	—	—	—	46	—	—	—	—	—	—
196	Amenorrhœa, Dysmenorrhœa, Menorrhagia	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—
	Erosio portio uteri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
198	Fistula rectovaginalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
199	Mastitis chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200	Hypoplasia uteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
201	Hypertrophia mammæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—
	Status post op. plast. mammæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula mammæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	Metrorrhagia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	Hydrocele muliebris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>																					
202	Myitis, Rheumatismus musculorum	19	21	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
203	Tendovaginitis, Peritendinitis	2	1	—	—	2	2	—	—	6	6	—	—	3	6	—	—	—	—	1	—
204	Bursitis, Hygroma	3	3	—	—	—	—	—	—	18	14	—	—	14	6	—	—	—	—	—	—
205	Arthritis	5	13	—	—	3	6	—	—	16	6	—	—	19	9	—	—	—	—	—	—
	Periarthritis humeroscapularis	4	3	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Contractura Dupuytren's. Contractura tend. et fasc.	1	—	—	—	—	—	—	—	11	4	—	—	8	1	—	—	—	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	56	77	—	—	20	23	—	—	2	2	—	—	2	22	—	—	—	—	—	—
207	" " chronica	16	31	—	—	11	32	—	—	3	2	—	—	1	3	—	—	—	2	—	—
208	Arthritis deformans, Arthrosis deformans	27	24	—	—	2	10	—	—	13	11	—	—	12	16	—	—	—	1	3	—
	Status post coxif. the	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Symphyseolysis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Spondylitis deformans, Spondylarthritis deformans	—	—	—	—	1	5	—	—	5	3	—	—	6	4	—	—	—	5	4	—
	Spondylitis septica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
209	Anchylosis	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
	Contractura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—
210	Pseudarthrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	13	2	—	—	—	—	—	—	—
	Osteochondritis dissecans	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
212	Scoliosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Insufficiëntia dorsi	7	8	—	—	3	5	—	—	3	3	—	—	6	2	—	—	4	1	—	—	—
	Pes varus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ equino-varus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ planus s. plano-valgus	3	6	—	—	2	2	—	—	2	5	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	„ excavatus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hallux valgus	—	1	—	—	—	—	—	—	9	26	—	—	7	28	—	—	—	—	—	—	—
	„ rigidus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	Digitus malleus. Deformatio dig.	—	—	—	—	—	—	—	—	7	6	—	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—
	Prolapsus disci intervertebralis	12	7	—	—	5	—	—	—	6	2	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	3	—	—	—	—	—	—	26	8	—	—	31	9	—	—	—	—	—	—	—
	Osteoporosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Osteopsatyrosis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sequestrum	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
216	Ostitis fibrosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dystrophia myotonica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Exostosis	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11	—	—	11	9	—	—	—	—	—	—	—
	Dålig amputationsstump	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ganglion	—	—	—	—	—	—	—	—	8	16	—	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—
	Chondromalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—
	XVI. Hudens sjukdomar.																					
217	Erythema multiforme et nodosum	5	21	—	—	1	12	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	„ exsudativa multiforme	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ induratum	—	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
218	Urticaria	3	6	—	—	3	4	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
221	Zoster. Herpes zoster	6	4	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
222	Eczema	2	2	—	—	2	2	—	—	2	1	—	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—
223	Psoriasis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
226	Sclerodermia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris sive antecuris	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	—	—	10	18	—	—	—	—	—	—	—
228	Impetigo	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
231	Furunculosis. Furunculus	—	—	—	—	—	—	—	—	15	3	—	—	11	2	—	—	—	—	—	—	—
232	Carbunculus	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—
233	Gangræna	2	1	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
236	Decubitus										1											
	Scabies	2																				
	Multipla recidiverande hudinfiltrat		1																			
	Acne rosacea	1																				
	Epidermifyton inguinale	1																				
	Cutis laxa	1																				
239	Verruca									2				3	6							
240	Dermatitis acuta									1				2	1							
	Unguis incarnatus									1	10			1	1							
	Onychogryphosis										4											
	Clavus									1	5			2	4							
	Ulcus									4	9			4								
	Defectus cutis post traumam vel op.										1											
	Atheroma									5	1			5	5							
	Oedema		5							1	3			3	2							
	Exanthema										3			2	1							
	Nævus										1				3							
	Elephantiasis													1	1							
	Morbus Recklinghausen		1			1					1			1								
	Cicatrix									3	3			3	1							
	<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>																					
242	Morbi tubæ Eustachii	1	1																			
243	Otitis media catarrhalis	4	2							2					2							
	„ „ purulenta		2																			
	„ „ chron.																		1			
247	Morbus Meniërii	3	2				2												1	1		
	Surdomutitas																			1		
	<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>																					
258	Conjunctivitis catarrhalis	1									1			1	2							
261	Dacryocystitis purulenta	1																				
266	Sequæ post Keratit. parenchymatosa tbc ..																			1		
273	Iritis. Iridocyclitis	1				1	1															
274	Seclusio et oclusio pupillæ																			1		
277	Glaucoma										1			1						1		

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
281	Retino-chorioiditis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Chorioiditis inveterata	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Atrophia nervi optici	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Neuritis nervi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
288	Pseudopapillitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
295	Nystagmus congenitus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
300	Amaurosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Degeneratio macul. lut. bilat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
	Retinopathia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Erosio corneæ oculi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.																					
301	Fibroma. Fibroadenoma. Adenofibroma. Adenofibrosis	6	—	—	—	—	—	—	—	6	7	—	—	5	19	—	—	—	—	—	—
302	Lipoma	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	—	—	8	7	—	—	—	—	—	—
304	Osteoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
305	Myxoma. Pseudomyxoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
306	Angioma. Lymphangioma. Hæmangioma ..	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—
307	Myoma	—	11	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—
308	Neurinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
309	Glioma	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
312	Melanoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
313	Papilloma	—	—	—	—	—	—	—	—	10	3	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma. Cysta ovarii. Cor- pus luteum ruptum	1	5	—	—	—	3	—	—	3	43	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—
315	Sarcoma	6	—	—	—	—	—	—	—	5	2	1	—	9	8	—	—	1	—	—	—
	Hypernephroma. Tumor renis	2	1	—	—	2	—	—	—	5	1	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—
316	Carcinoma (samtliga fall)	29	30	7	3	25	14	8	2	43	91	20	20	89	110	16	16	2	2	—	—
	„ nasi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	„ linguae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ maxillæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ gland. thyr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ supraren.	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ lymphogland.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	„ mammæ	—	4	—	—	—	3	—	—	—	36	—	2	—	50	—	2	—	—	—	—
	„ œsophagi	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	„ pulmonum	2	2	1	2	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Carcinoma pleuræ	1	2	1	—	1	2	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ ventriculi	10	7	1	—	9	2	1	—	23	14	9	4	24	7	6	2	—	—	—	—	—
„ intestini tenuis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
„ coli	5	3	1	—	1	—	—	—	9	12	4	6	9	8	—	7	—	—	—	—	—
„ recti	3	—	1	—	1	—	—	—	8	4	1	2	8	5	—	—	1	—	—	—	—
„ vesicæ felleæ	2	—	—	—	1	4	—	—	1	1	—	—	2	3	—	—	1	—	—	—	—
„ pancreatis	1	2	1	—	3	1	2	1	2	2	1	1	4	3	2	1	—	—	—	—	—
„ hepatis	2	1	1	—	2	1	1	—	2	1	1	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—
„ peritonei	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	5	1	1	—	—	—	—	—
„ prostatae	1	—	—	—	—	—	—	—	17	—	3	—	21	—	6	—	1	—	—	—	—
„ penis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ ovarii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	2	—	7	—	2	—	—	—	—	—
„ uteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—
„ vulvæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
„ organorum aliorum	—	8	—	—	6	—	1	—	4	6	1	1	7	11	1	—	—	—	—	—	—
317 Endothelioma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
318 Blastoma teratoides, cysta dermoid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5	—	—	16	14	—	—	—	—	—	—
319 Tumor parotidis (blandsvulst)	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
Adamantinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tumor cordis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pericardii	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ mediastini	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ vertebræ	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ abdominalis	3	2	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cerebri	7	14	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	5	—	—
„ medullæ spinalis	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ nervi acust.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pulmonum	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ thoracis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ reg. colli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ mammae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ abdominis, hepatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—
Alii tumores	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Polypus ventriculi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
320 Cysta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
„ colli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ renis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Struma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24	—	—	3	27	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
XX. Andra sjukdomar.																					
321	Acromegalia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
322	Myxoedema, Cachexia thyreopriva. Hypo- thyreosis	—	15	—	—	3	19	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Thyreoiditis, Strumitis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
323	Morbus Basedowii, Hyperthyreosis	18	25	—	—	5	28	—	—	7	28	—	1	7	41	—	1	1	7	—	—
	Thyreotoxicos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
324	Morbus Addisonii	1	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
325	Paralysis agitans	8	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
326	Tetania	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dystrophia adiposo-genitalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pluriglandulär insufficiens	—	7	—	—	7	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pellagra	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hemeralopia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sprue	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	19	21	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska kliniker I och II för år 1943
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall		Operation	Patienten utskriven						Anmärkningar	
	S. Johansson	A. Westerborn		Kir. I		Kir. II		död			
				frisk eller förbättrad	oförbättrad	frisk eller förbättrad	oförbättrad				
									S. Johansson		A. Westerborn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
I.											
Susp. hæmatomæ extradural. post traumam . . .	—	1	Explorativ trepanation	—	—	—	—	—	—	1	II. 2959. 45 år. Hjärnskada. I. 2639. 25 år. Hæmorrhagia cerebri.
Fract. compl. cranii . . .	1	—	Revision + sutur	—	—	1	—	—	—	—	
Susp. tumoris ossis frontalis	1	—	Utskrapning	1	—	—	—	—	—	—	
Susp. tumoris cerebri . . .	1	—	Friläggning av art. carotis + arteriografi . . .	1	—	—	—	—	—	—	
Antal op.	3	1									
IV.											
Deformatio nasi post fract. compl. nasi	—	1	Lambåplastik (i séancer)	—	—	—	1	—	—	—	
Lupus vulg.	—	1	Rhinoplastik (i séancer)	—	—	—	1	—	—	—	
Cancer nasi	—	1	Rhinoplastik (i séancer)	—	—	—	1	—	—	—	
Antap op.	—	3									
V.											
Defectus mandibulæ post resectionem	—	1	Bentransplantation . . .	—	—	—	1	—	—	—	
Cicatrix faciei	1	—	Excision + thierschning	1	—	—	—	—	—	—	
Cicatrix et deformatio buccalis + deformatio palati duri (post lues)	—	1	Ärrexcision + plastik + gomplastik	—	—	—	1	—	—	—	
Retentio dentis	2	—	Utmejsling	2	—	—	—	—	—	—	
Gingivitis ac.	2	—	Incision	2	—	—	—	—	—	—	
Periostitis alveolaris . . .	9	5	”	9	—	—	5	—	—	—	
Sialolithiasis	5	—	Incision + extraktion av sten	5	—	—	—	—	—	—	
” + sialoadenitis	—	2	Exstirpation av spottkörtel	—	—	—	2	—	—	—	
Sialoadenitis	1	1	Exstirpation av spottkörtel	1	—	—	1	—	—	—	
Phlegmone sublingualis . . .	—	1	Incision	—	—	—	1	—	—	—	
Parotitis sept.	—	1	”	—	—	—	1	—	—	—	
” supp.	2	—	”	2	—	—	—	—	—	—	
” chron.	4	—	Provexcision	4	—	—	—	—	—	—	
Aneurysma præauricular.	—	1	Underbindning av art. carotis externa	—	—	—	1	—	—	—	
Paralysis invet. nerv. facialis	2	—	Fri fascieplastik	2	—	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Neuralgia nervi trigemini	1	—	Alkoholinjektion	1	—	—	—	—	—	—
Contractura musc. masseter.	—	1	Brisement forcé	—	—	—	1	—	—	—
Osteomyelitis sept. chron. mandibulæ ..	1	—	Utskrapning + sekvestrotomi	1	—	—	—	—	—	—
Arthrosis mandibulæ ..	2	—	Arthrotomi + exstirpation av menisken ...	2	—	—	—	—	—	—
Anchylrosis art. mandibulæ	1	—	Käkledsplastik	1	—	—	—	—	—	—
Fract. ossis zygomat.	—	1	Blodig reposition	—	—	—	1	—	—	—
„ compl. maxillæ ..	—	1	Revision	—	—	—	1	—	—	—
„ mandibulæ	1	—	Reposition + fixation	1	—	—	—	—	—	—
Luxatio menisci artic. mandibulæ	—	1	Exstirpatio disci artic. mandibulæ	—	—	—	1	—	—	—
Corpus alienum reg. mandibulæ (nålfragment)	1	—	Incision + extraktionsförsök	1	—	—	—	—	—	—
Osteoma mandibulæ ..	1	—	Avmejsling	1	—	—	—	—	—	—
Papilloma reg. gingivæ	1	—	1. Provecision.	1	—	—	—	—	—	—
			2. Elektrokoagulation	1	—	—	—	—	—	—
Cysta maxillæ s. mandibulæ	3	—	Exstirpation	3	—	—	—	—	—	—
Cysta dermoid.	1	—	„	1	—	—	—	—	—	—
Tumor parotidis	3	4	„	3	—	—	4	—	—	—
Adamantinoma	—	1	„	—	—	—	1	—	—	—
Cancer cutis faciei ...	—	1	Excision + hudtransplantation enl. Thiersch	—	—	—	1	—	—	—
„ linguæ	—	1	Resectio linguæ partialis	—	—	—	1	—	—	—
„ „	1	—	Ligatur av art. carotis externa	—	1	—	—	—	—	—
„ „ et buccæ	—	1	Elektrokoagulation ...	—	—	—	1	—	—	—
Cancer gland. submaxillaris	1	—	Exstirpation av gland. submaxillaris	1	—	—	—	—	—	—
Cancer lgl. submandibularis	—	1	Utrymning	—	—	—	1	—	—	—
Antal op.	46	26								
VI.										
Cysta s. fistula colli congen.	7	1	Exstirpation	7	—	—	1	—	—	—
Fistula colli congen. ..	—	1	Utskrapning	—	—	—	1	—	—	—
„ „ tbc.	—	1	„	—	—	—	1	—	—	—
Lymphadenit. sept. colli	1	—	Incision	1	—	—	—	—	—	—
Lymphoma colli	2	2	Exstirpation l. prov-exstirpation	2	—	—	2	—	—	—
„ „ tbc.	14	9	Exstirpation	14	—	—	9	—	—	—
Costa cervicalis	—	1	Tenotomi på scalenus anterior	—	—	—	1	—	—	—
„ „	—	1	Exstirpation av halsrevben	—	—	—	1	—	—	—
Strictura oesophagi ...	1	—	Antethorakal oesophagusplastik i séancer	1	—	—	—	—	—	—
Actinomyces colli ..	—	1	Incision + dränage ..	—	—	—	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
IX.										
Mastitis ac. supp.	—	1	Incision + dränage ..				1			
Mastopathia cystica ..	3	—	Excision	3						
Mastopathia cystica cum fistula	—	1	Exstirpation				1			
Mastopathia cystica ..	1	—	Ablatio mammae	1						
Blutende Mammæ	—	1	"				1			
Fistula mammae	—	2	Excision				2			
Hypertrophia mammae	4	6	Plastik enligt Biesen- berg (bilat. op.)	4			6			
" "	1	—	Plastik enligt Passot (bilat. op.)	1						
" "	1	—	Atypisk plastik	1						
Fibroadenoma "	19	12	Exstirpation	19			12			
" "	1	2	Ablatio mammae + axil- larexæres	1			2			
Cancer mammae	6	—	1. Provexcision. 2. Ab- latio mammae + axil- larexæres	6						
" "	21	46	Ablatio mammae + axillarexæres	21			46			
" " inexistirp.	—	1	Exstirpation av tumör				1			
Cancer mammae cum abscessu	—	1	Incision + dränage ..					1		II. 715. 66 år. Diabetes.
Antal op.	57	73								
X.										
Spondylolisthesis	1	—	Bentransplantation en- ligt Albee	1						
Spondylitis tbc.	1	—	Bentransplantation en- ligt Albee	1						
Coccygodynia s. frac- tura coccygis	—	2	Exstirpation av coccyx				2			
Fractura vertebræ	—	1	Reposition enl. Böhler				1			
" "	—	1	Friläggning av brott- stället + friläggning av duran				1			
" "	1	—	1. Reposition + gips. 2. Bentransplantation enligt Albee	1						
" "	2	—	Bentransplantation en- ligt Albee	2						
" proc. spinosi	—	1	Exstirpation av frag- ment				1			
Fractura vertebræ c. compressione medull. spinalis	1	—	Laminektomi + utrym- ning av hämatom ...			1				I. 1976. 17 år. Broncho- pneumoni.
Prolapsus disci inter- vertebralis	7	3	Laminektomi + exstir- pation	7			3			
Hypertrophia lig. flavi	—	3	Laminektomi + exstir- pation				3			
Susp. prolapsus disci invertebralis	—	1	Explorativ laminektomi				1			
Endothelioma medullæ spinalis	2	—	Laminektomi + exstir- pation	2						
Neurinoma medullæ spinalis	1	—	d:o	1						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Angioglioma medullæ spinalis	1	—	Laminektomi + exstirpation	1	—	—	—	—	—	
Tumor medullæ spinalis (jättecelsarcom) ..	—	1	Laminektomi + exstirpation av tumör	—	—	—	1	—	—	
Susp. tumoris medullæ spinalis	3	—	Explorativ laminektomi	—	3	—	—	—	—	
Antal op.	20	13								
XI.										
Hepatitis ac.	—	1	Choledochotomi + sondering + dränage ..	—	—	—	1	—	—	
Vesica fellea torquata ..	1	—	Cholecystektomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Cholelithiasis (ev. + cholecystitis)	78	74	Cholecystektomi + dränage (ev. + sondering av choledochus	78	—	—	74	—	—	
Cholecystitis ac. gangr. perf. + cholelithiasis	—	2	Cholecystektomi + dränage	—	—	—	2	—	—	
Cholelithiasis	1	—	Cholecystolithotomi ..	1	—	—	—	—	—	
Cholelithiasis + cholecystitis ac. gangr. cum peritonitide libera ..	2	—	Cholecystolithotomi cholecystostomi	—	—	2	—	—	—	I. 956. 54 år. Peritonit. 3011. 75 år. „
Cholelithiasis + choledocholithiasis (ev. + cholecystit)	2	21	Cholecystektomi + extraktion + dränage	2	—	19	1	1	—	II. 3039. 72 år. Embolia art. pulm.
Cholelithiasis + cholecystitis chron. + pancreatitis chron.	1	—	Cholecystektomi + explorativ choledochotomi + dränage	—	—	1	—	—	—	I. 526. 44 år. Peritonit.
Choledocholithiasis ..	1	3	Choledochotomi + extraktion + dränage ..	1	—	—	2	—	1	II. 3089. 56 år. Phlegmone ventriculi.
Susp. cholelithiasis ...	—	2	Explorativ laparotomi	—	—	—	2	—	—	
Susp. choledocholithiasis	1	—	„ choledochotomi	1	—	—	—	—	—	
Susp. choledocholithiasis d:o	—	1	Explorativ laparotomi + choledochotomi + sondering + dränage	—	—	—	1	—	—	
Cholecystitis ac. s. chron.	6	12	Cholecystektomi + dränage (ev. + sondering)	5	—	1	12	—	—	I. 3871/42. 59 år. Bronchopneumoni.
Cholecystitis ac. gangr. c. abscessu	1	—	Cholecystektomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Cholecystitis ac. gangr. c. abscessu	1	—	Laparotomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Cholecystitis ac. gangr. perf. c. peritonitide circumscripta	—	4	Cholecystektomi + dränage	—	—	—	3	—	1	II. 2630. 62 år. Peritonit.
Cholecystitis ac. gangr. perf.	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	
Cholecystitis chron. c. fistula cholecystoduodenica	—	1	Cholecystektomi + duodenorrhaphi + dränage	—	—	—	—	—	1	II. 3343. 74 år. Hepatitis chron.
Abscessus choledochi post cholecystectomiam	—	2	Laparotomi + choledochotomi + dränage	—	—	—	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
XIV.										
Ulcus duodeni s. ventriculi	46	54	Ventrikel-duodenalresektion	44	—	2	50	1	3	I. 305. 30 år. Peritonit. 1277. 40 år. Pneumoni. II. 1186. 46 år. Volvulus. 1251. 55 år. Embolia pulm. 3189. 41 år. Pericardit. + peritonit. + empyema pleuræ.
Ulcus duodeni	2	—	Ausschaltungsresektion G. E. r. p. (G. E. a. a.) + E. a.	2	—	—	—	—	—	
Ulcus ventriculi s. duodeni	—	4		—	—	—	4	—	—	
Stenosis pylori post ulc. duodeni	4	—	Gastroenterostomi	4	—	—	—	—	—	
Ulcus ventriculi s. duodeni perf.	16	15	Ev. excision + raphi + gastrostomi	16	—	—	14	—	1	II. 2027. 45 år. Peritonit.
d:o	1	1	Ventrikel-duodenalresektion	1	—	—	1	—	—	
Susp. ulceris ventriculi perf.	1	—	Explorativ laparotomi Ventrikel-duodenalresektion	1	—	—	—	—	—	
Ulcus duodeni et pept. jejuni	1	—		1	—	—	—	—	—	
Ulcus pept. jejuni	3	5	Ventrikel-tarmresektion	2	—	1	5	—	—	I. 348. 43 år. Myocardit.
" " " perf.	2	—	Sutur + ventrikelfistel	2	—	—	—	—	—	
" " " "	—	1	Laparotomi + jejunoraphi + gastrostomi	—	—	—	1	—	—	
Status post ulc. duodeni op. c. abscessu intra-perit.	1	—	Relaparotomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Retentio ventriculi postop.	—	1	G. E. a. a.	—	—	—	—	—	1	II. 480. 50 år. Nephrosis chron.
Polypus ventriculi	1	—	Gastrotomi + exstirpation	1	—	—	—	—	—	
Neurinoma ventriculi ..	1	—	Gastrotomi + exstirpation	1	—	—	—	—	—	
Corpus alienum ventriculi	—	1	Laparotomi + alienatio	—	—	—	1	—	—	
Susp. canceris ventriculi	1	—	Explorativ laparotomi	1	—	—	—	—	—	
Cancer œsophagi	—	2	Gastrostomi	—	—	—	2	—	—	
" ventriculi	10	7	Ventrikel-duodenalresektion	9	—	1	6	—	1	I. 1503. 53 år. Peritonit. II. 3563. 74 år. Insufficiencia cordis.
" " " "	1	—	Ventrikelresektion + Witzelfistel	1	—	—	—	—	—	
" " " "	3	4	Gastrektomi	2	—	1	1	—	3	I. 1443. 56 år. Urämi. II. 3550. 45 år. Peritonit. ac. + Ileus paralyt. 3680. 55 år. och 3787. 73 år. Peritonit. diff.
Cancer ventriculi in-exstirp.	—	1	G. E. r. p. + E. a.	—	—	—	1	—	—	
d:o	5	—	G. E.	—	4	1	—	—	—	I. 1191. 61 år. Lungemboli.
d:o	2	1	Gastrostomi	—	1	1	1	—	—	I. 3430. 73 år. Mediastinalmetast.
d:o	2	—	Jejunumfistel	—	—	2	—	—	—	I. 2587. 70 år. Carcinosis peritonei. 3041. 63 år. Peritonit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
✓ Cancer ventriculi in- exstirp.	10	5	Explorativ laparotomi (ev. + gastrostomi) ..	—	6	4	5	—	—	I. 181. 69 år. Myocardit. 370. 61 år. Leverme- tastaser. 3274. 64 år. och 224. 51 år. Perito- nealcarcinos.
✓ Cancer duodeni perf. c. fistula duodenocolica	—	1	Explorativ laparotomi + dränage	—	—	—	—	—	1	II. 1055. 51 år. Peritonit. saccat.
Antal op.	113	103								
XV.										
Stenosis congen. intes- tini	—	1	E. A.	—	—	—	—	1	—	
Megacolon congen.	1	—	Lumbal sympatektomi.	1	—	—	—	—	—	
Megasigmoideum	—	1	Tarmresektion	—	—	—	—	1	—	
Diverticulum Meckeli ..	1	6	Exstirpation	1	—	—	—	6	—	
Ileitis terminalis	1	—	Laparotomi + appen- dektomi	1	—	—	—	—	—	
Typhlitis ac.	2	—	Laparotomi + appen- dektomi	—	2	—	—	—	—	
Colitis ulcerosa	1	—	Cæcalfistel	—	—	1	—	—	—	I. 3777/42. 18 år. Peri- tonit.
” ”	1	—	1. Colanfistel. 2. Cæcal- fistel	—	—	1	—	—	—	I. 182. 30 år. Peritonit.
Sigmoiditis ac. perf. c. peritonitide libera ..	1	—	Framläggning av tarm enligt Miculicz	—	—	1	—	—	—	I. 2287. 52 år. Mitralis vitium.
Tbc. ileo-cæcalis	2	—	Ileotransversostomi ...	2	—	—	—	—	—	
Tbc. ilei c. invagina- tion	1	—	Laparotomi + desinva- gination	1	—	—	—	—	—	
Volvulus intestini tenuis	—	1	Laparotomi + lysis ...	—	—	—	—	1	—	
d:o	1	1	Laparotomi + reposi- tion (ev. + fixation)	1	—	—	—	1	—	
Volvulus flexur. sig- moid.	1	—	Laparotomi + reposi- tion	1	—	—	—	—	—	
d:o	1	—	Framläggning av tarm enligt Miculicz	1	—	—	—	—	—	
Ileus adhæsiön. s. strangulat.	13	10	Laparotomi + lysis ..	12	—	1	9	—	1	I. 2485. 72 år. Broncho- pneumoniæ. II. 1355. 35 år. V. O. C.
d:o	—	2	Laparotomi + lysis + tarmresektion	—	—	—	1	—	1	II. 1892. 18 år. Empyema pleuræ.
Ileus cum gangræna in- testini	1	—	Laparotomi + lysis + tunntarmsresektion + E. A.	—	—	1	—	—	—	I. 3200. 66 år. Peritonit.
Ileus obturat. (gall- stensileus)	2	—	Laparotomi + entero- lithotomi	—	2	—	—	—	—	
Adherensbesvär	—	1	Explorativ laparotomi + lysis	—	—	—	1	—	—	
Uræmia cum ileo	1	—	Laparotomi + tunn- tarmsfistel	—	1	—	—	—	—	
” ” ”	1	—	Laparotomi + ventri- kelfistel	—	1	—	—	—	—	
Ileus paralyticus	2	—	Laparotomi + tunn- tarmsfistel	—	2	—	—	—	—	
” ”	1	—	Laparotomi + appen- dektomi en passant ..	—	—	1	—	—	—	I. 2495. 62 år. Insuffi- cientia cordis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ileus paralyticus	—	3	Cæcostomi	—	—	—	3	—	—	
Invaginatio ileo-cæcalis e ca. coli	1	—	Ileocækalresektion + ileotransversostomi	—	—	1	—	—	—	I. 2042. 68 år. Peritonit.
Gangræna intestini	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	—	1	II. 1008. 73 år. Emboli.
" " " "	—	1	Tarmresektion	—	—	—	—	—	1	II. 4117. 58 år. Embolia art. pulm.
Ileus e ca. intestin. ten. " " " coli	1	—	Laparotomi + tunn- tarmsfistel	—	1	—	—	—	—	
" " " "	1	—	Laparotomi + colon- fistel	—	1	—	—	—	—	
" " " " inexistip.	1	—	Laparotomi + cæcal- fistel	—	1	1	—	—	—	I. 3589. 35 år. Lever- metastaser.
" " " recti	1	—	Ileotransversostomi + anus præter	—	1	—	—	—	—	
Fistula intestini	5	4	Laparotomi + colon- fistel	—	—	—	1	—	—	I. 710. 70 år. Myocardit.
Fistula coli—vesicæ urinariæ	—	1	Slutning av fistel	—	5	—	—	4	—	
Ruptura intestini tenuis et hepatis	—	1	1. Anus præternaturalis. 2. Laparotomi + blås- och tarmsatur	—	—	—	—	1	—	
Cancer ilei inexistip.	—	1	Tarmresektion + sutur	—	—	—	—	—	1	II. 3900. 16 år. Laceratio pulm. + bronchopneu- moni.
" cæci s. coli	—	8	Explorativ laparotomi + dränage	—	—	—	—	—	1	II. 477. 71 år. Metastaser.
" coli	1	—	Tarmresektion + anastomos	—	—	—	5	—	3	II. 824. 69 år. Phlegmone retroperitonealis. 2764. 57 år. Peritonitis dif- fusa. 3803. 66 år. Pe- ritonitis diffusa.
" "	1	—	1. Ileotransversostomi	—	1	—	—	—	—	I. 2368. 72 år. Broncho- pneumoni.
" "	—	1	2. Colonresektion	—	—	—	—	—	—	
" "	1	—	Ileotransversostomi	—	—	1	—	—	—	
" "	—	1	Resektion enligt Blocq- Miculicz	—	—	—	—	1	—	
" "	1	—	1. Colonresektion. 2. Tunntarmsfistel	—	—	1	—	—	—	I. 1224. 67 år. Ileus.
" "	1	—	Colonresektion + anus præternaturalis	—	1	—	—	—	—	
" "	—	3	Cæcostomi	—	—	—	—	1	—	II. 1348. 64 år. Cancer ventriculi + Chole- lithiasis. 1394. 44 år. Cancer.
" "	—	1	Ileosigmoideostomi	—	—	—	—	1	—	I. 2431. 44 år. Peritonit. 3402. 47 år. " "
" "	2	—	Framläggning enligt Miculicz	—	—	2	—	—	—	II. 1232. 60 år. " "
Cancer coli perf. c. pe- ritonitide	—	1	Framläggning av colon transversum + dränage	—	—	—	—	—	1	I. 877. 53 år. " "
Cancer coli inexistip.	4	—	Anus præternaturalis	—	3	1	—	—	—	
Cancer cæci s. coli in- existip.	—	3	Explorativ laparotomi (ev. + enterostomi)	—	—	—	—	1	1	II. 1660. 69 år. Gangræna cæci + peritonit. diff.
Cancer coli perf. c. pe- ritonitide	1	—	Laparotomi + ventri- kelfistel	—	—	—	1	—	—	I. 372. 68 år. Peritonit.
Colostomi e cancer. coli op.	1	—	Revision av fistel	—	—	1	—	—	—	I. 3023. 27 år. Perito- nealcarinos.
Antal op.	59	52								
XVI.										
Appendicitis ac. catarr- halis s. gangrænosa	314	318	Appendektomi + sutur	314	—	—	—	—	318	—
Appendicitis ac. gangr.	5	10	" " + dränage	5	—	—	—	—	10	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Appendicitis ac. gangr. perf. cum abscessu ..	7	—	Appendektomi + dränage	7	—	—	—	—	—	
d:o	6	4	Laparotomi + dränage	6	—	—	4	—	—	
Appendicitis ac. gangr. perf. cum peritonit. circumscripta	4	—	Appendektomi + sutur	4	—	—	—	—	—	
d:o	—	9	„ + dränage	—	—	—	9	—	—	
Appendicitis ac. gangr. perf. cum peritonit. libera	9	—	„ + sutur ..	8	—	1	—	—	—	I. 962. 70 år. Peritonit.
d:o	4	23	„ + dränage ..	4	—	—	19	—	4	II. 78. 56 år. Embolia art. pulm. 806. 58 år. Nephritis chron. gravis + Oedema pulm. 1501. 48 år. Peritonit. 3827. 78 år.
Appendicitis chron. ..	44	29	„ + sutur ..	44	—	—	29	—	—	
Suspicio appendicitidis	1	13	Laparotomi + appendektomi + sutur	1	—	—	13	—	—	
„ „	—	3	Explorativ laparotomi	—	—	—	3	—	—	
Enteritis s. typhlitis ac.	—	15	Laparotomi + appendektomi + sutur	—	—	—	15	—	—	
Frisk appendix	16	17	Appendektomi en passant	16	—	—	17	—	—	
Abscessus intraperitoneal. post appendectomiam	1	—	Laparotomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Abscessus fossæ Douglasi	—	2	Proktotomi + dränage	—	—	—	2	—	—	
Abscessus in cicatrice post appendectomiam	6	—	Incision	5	1	—	—	—	—	
Cancer appendicis perf. cum abscessu	1	—	Laparotomi + dränage	—	—	1	—	—	—	I. 21. 74 år. Peritonealcarcinom.
Antal op.	418	443								
XVII.										
Hernia inguinalis congen.	—	6	Radikaloperation (ev. + nedsyning av testis)	—	—	—	6	—	—	
Hernia inguinalis incip.	—	4	Plastik	—	—	—	4	—	—	
„ „ mob.	154	169	Radikaloperation	154	—	—	168	—	1	II. 1675. 43 år. Embolia art. pulm.
„ „ recid.	3	23	„	3	—	—	23	—	—	
„ „ „	1	—	Ablatio testis + radikaloperation	1	—	—	—	—	—	
„ „ incarc.	14	7	Herniotomi + radikaloperation	12	—	2	7	—	—	I. 1522. 80 år. Sårinfektion + Bronchopneumoni. 3512. 79 år. Myocarditis chron.
„ „ recid. incarc.	—	2	d:o	—	—	—	2	—	—	
Hernia cruralis mob. ..	7	7	Radikaloperation	7	—	—	7	—	—	
„ „ incarc.	7	11	Herniotomi + radikaloperation	6	—	1	9	—	2	I. 1548. 82 år. Bronchopneumoni. II. 1421. 90 år och 1940. 87 år. Senilitas.
„ „ „	—	1	Herniotomi + tunntarmsresektion	—	—	—	1	—	—	
„ „ umbilicalis mob.	1	11	Radikaloperation	1	—	—	11	—	—	
„ „ incarc.	—	2	Herniotomi + radikaloperation	—	—	—	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hernia epigastrica	4	2	Radikaloperation	4	—	—	2	—	—	
„ mob. in cicatrice	15	17	Plastik	15	—	—	17	—	—	
Hernia incarc. in cicatrice	—	3	Herniotomi + radikaloperation	—	—	—	3	—	—	
	2	2		1	—	1	2	—	—	I. 985. 73 år. Insufficiencia cordis.
Antal op.	208	267								
XVIII.										
Abscessus ad anum ...	21	20	Incision + dränage ..	21	—	—	20	—	—	
Contractura s. fissura ani	49	42	Dilatation forcée	49	—	—	42	—	—	
Fistula ani	12	23	Klyvning l. excision ..	12	—	—	23	—	—	
„ „	—	1	Slemhinneplastik + extirpation av fistelgång	—	—	—	1	—	—	
Proctitis chron.	—	1	Provexcision	—	—	—	1	—	—	
Prolapsus ani vel recti	1	1	Operation enligt Whitehead	1	—	—	1	—	—	
Tumores hæmorrhoidales	57	133	Dilatation forcée + extirpation	57	—	—	133	—	—	
d:o	—	3	Injektion av varicosid	—	—	—	3	—	—	
Termometerskada	1	1	Omstickning	1	—	—	1	—	—	
Polypus recti s. ani ..	7	6	Extirpation (ev. + dilatation forcée)	7	—	—	6	—	—	
Cancer recti	—	7	1. Anus præternaturalis. 2. Abdominosakral rektumextirpation	—	—	—	7	—	—	
„ „	1	—	1. Anus præternaturalis. 2. Abdominosakral rektumextirpation. 3. Ventrikel-fistel	—	—	—	1	—	—	I. 1114. 63 år. Peritonit.
„ „	—	1	Abdominosacral rektumextirpation	—	—	—	1	—	—	
„ „	1	—	Resektion av rektum + anus perinealis	1	—	—	—	—	—	
„ „ inextirp.	3	2	Anus præternaturalis..	—	1	2	2	—	—	I. 3847/42. 66 år. Bronchopneumoni. 2320.
„ „ „	—	2	Explorativ laparotomi	—	—	—	2	—	—	53 år. Myocardit. chron.
„ „ „	1	—	1. Anus præternaturalis. 2. Explorativ laparotomi	—	1	—	—	—	—	
„ „ recid. ...	1	—	Provexcision	—	1	—	—	—	—	
Antal op.	155	243								
XIX.										
Hängbuk	—	1	Plastik	—	—	—	1	—	—	
Cysta dermoid. reg. umbilicalis	1	—	Extirpation	1	—	—	—	—	—	
Lymphadenitis ac. mesenterii	19	14	Laparotomi + appendektomi	19	—	—	14	—	—	
Embolia art. mesent. ...	1	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	I. 319. 81 år. Peritonit.
Tumor parietis abdominalis (suturematerial)	—	1	Extirpation	—	—	—	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Peritonitis ac.	—	3	Explorativ laparotomi + dränage	—	—	—	1	—	2	II. 766. 47 år. Peritonit. 3152. 18 år. Enteritis ac. hæmorrhagica.
„ „ postop.	—	2	Relaparotomi + gastrostomi	—	—	—	1	1	—	
Peritonitis chron. adhæsiva	—	3	Laparotomi + lysis ..	3	—	—	—	—	—	
Peritonitis tbc.	—	2	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	2	—	
Abscessus subphrenicus	—	5	Laparotomi + dränage	—	—	—	5	—	—	
„ intraperitonealis	—	3	„ + „	—	—	—	3	—	—	
Fistula abdominis postop.	—	1	Revision	—	—	—	1	—	—	
Ascites	—	31	Laparocentes	—	—	—	27	—	4	II. 1189. 49 år. Cancer ovarii et peritonei. 1288. 21 år. Sarcoma ovarii c. metast. 1546. 59 år. Cancer pancreatis c. metast. 3407. 52 år. Cancer ventriculi recid.
Hæmorrhagia intraabdominalis	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	—	1	II. 1247. 54 år. Læsio splenis + Bronchopneumoni.
Vuln. sclop. abdominis	1	—	Laparotomi + ventrikel- o. jejunumsutur .	1	—	—	—	—	—	
Sarcoma retroperitonealis	—	2	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	1	1	
Sarcoma prævesicalis .	1	—	Provexcision	—	—	1	—	—	—	
Fibro-myxo-sarcoma retroperitonealis	1	—	Exstirpation	—	—	1	—	—	—	
Cancer peritonei	—	1	Laparotomi + ileo-transversostomi	—	—	—	—	—	1	II. 2846. 51 år. Cancer ventriculi.
Metastases carcinomatosa abdominal.	—	1	Revision	—	—	—	—	1	—	
Corpus alienum abdominal.	—	1	Laparotomi + alienatio	—	—	—	—	1	—	
Antal op.	27	69								
XX.										
Ren mobilis	—	1	Nefropexi	—	—	—	—	1	—	
Hypoplasia renis c. hæmaturia	—	1	Nefrektomi + dränage	—	—	—	—	1	—	
Ren arcuatus c. lithiase pelvis	—	1	Pyelolithotomi + dränage	—	—	—	—	1	—	
Hypertonia	—	2	Splancnicektomi	—	—	—	—	2	—	
Dysbasia intermittens..	—	1	Lumbal sympatektomi	—	—	—	—	—	1	II. 3377. 61 år. Hæmorrhagia cerebri + arteriosclerosis grav.
Perinephritis supp. .	3	—	Incision	3	—	—	—	—	—	
Tbc. renis	6	2	Nefrektomi + dränage	6	—	—	—	2	—	
„ „	1	—	1. Pyelostomi. 2. Nefrektomi + dränage..	1	—	—	—	—	—	
„ renum	—	1	Exploration av njure..	—	—	—	—	—	1	
Suspicio tbc. renis ...	1	—	Explorativ friläggning	1	—	—	—	—	—	
Nephrolithiasis	7	14	Pyelolithotomi + dränage	5	—	2	14	—	—	I. 70. 50 år. Urämi. 465. 20 år. Pyelocyst. purul.
Nephrolithiasis bilat. cum uræmia	—	1	d:o	—	—	—	—	—	1	II. 3580. 60 år. V. O. C. + Endocardit. + Synechia pericardii.
Nephrolithiasis	1	2	Nefrolithotomi + dränage	1	—	—	—	2	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hæmorrhagia post pyelolithotomiam	1	—	Revision + tamponad	—	1	—	—	—	—	
Fistula reg. lumbal. post pyelolithotomiam	3	—	Revision	3	—	—	—	—	—	
Ureterolithiasis	4	6	Ureterolithotomi + dränage	4	—	—	6	—	—	
”	—	1	Endovesikal dilatation av uretärmykning ..	—	—	—	1	—	—	
”	—	1	Endovesikal uppklipping av uretär	—	—	—	1	—	—	
Ureterocele	1	—	Endovesikal diatermi..	1	—	—	—	—	—	
Pyonephrosis	—	3	Nefrektomi + dränage	—	—	—	3	—	—	
Pyonephrosis cum lithiasis renis	—	1	Incision + dränage ..	—	—	—	1	—	—	
Hydronephrosis	3	2	Nefrektomi + dränage	3	—	—	2	—	—	
”	—	1	Lösning av adherenser + nefropexi + dränage	—	—	—	1	—	—	
”	1	—	Pyeloureterostomi	1	—	—	—	—	—	
Hydronephrosis excess. bilat. c. peritonitide ac.	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	—	1	II. 3819. 52 år. Urämi.
Fistula renis c. lithiasis	—	1	Utskrapning av fistel + extraktion av sten ..	—	—	—	—	—	1	II. 1433. 23 år. Nephrolithiasis bilat. + Pyonephrosis bilat. + Urämi.
Stenosis ureteris	1	—	Endovesikal uretär dilatation	1	—	—	—	—	—	
” ”	—	1	Uretärresektion + uretärtransplantation enligt Coffey	—	—	—	1	—	—	
Fistula ureteris in vaginam	—	1	Insyning av uretär i blåsan	—	—	—	1	—	—	
Cysta renis	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Vulnus sclop. ureter. c. phlegmone renis. ...	1	—	Nefrektomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Hypernephroma renis	1	2	” + ”	—	—	1	1	—	1	I. 1775. 72 år. Efterblödning. II. 2439. 74 år. Bronchopneumoni.
Hypernephroma inextirp.	1	—	Explorativ friläggning	—	1	—	—	—	—	
Sarcoma renis	—	1	Nefrektomi + dränage	—	—	—	1	—	—	
Antal op.	36	49								
XXI.										
Ectopia vesicæ urinariæ	—	1	1. Uretärtransplantation enligt Coffey. 2. Plastik	—	—	—	—	1	—	
Diverticulitis vesicæ urinariæ perf. c. peritonitide	1	—	Laparotomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Lithiasis vesicæ urinariæ	4	5	Sectio alta + extraktion + dränage	4	—	—	5	—	—	
”	—	—	Sectio alta + extraktion + blåsfistel	—	—	—	—	1	—	I. 1498. 72 år. Myocardit, chron.
Fistula vesicæ urinariæ p. stricturam urethræ op.	1	—	Slutning av blåsfistel..	1	—	—	—	—	—	
Tbc. renis et vesicæ urinariæ	—	1	Unilateral uretärtransplantation enl. Coffey	—	—	—	—	1	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Papilloma vesicæ urinarie d:o	8	2	Endovesikal elektrokoagulation	8			2			
	7		Sectio alta + elektrokoagulation	7						
Cancer vesicæ urinarie	—	1	Elektrokoagulation				1			
” ” ”	1	—	Sectio alta + elektrokoagulation	1						
” ” ”	1	—	1. Endovesikal elektrokoagulation. 2. Sectio alta + elektrokoagulation + radiuminläggning	1						
” ” ”	—	3	Sectio alta + provexcision				3			
” ” ”	—	1	Exstirpation av urinblåsan + intransplantation av en uretär i colon och framläggning av en uretär i ländryggen					1		
” ” ”	—	1	Uretärtransplantation enligt Coffey					1		
Suspicio canceris vesicæ urinarie	—	1	Sectio alta				1			
Tumor vesicæ urinarie inexcision	1	—	Sectio alta + provexcision		1					
Tumor vesicæ urinarie inexcision, c. metastat. mesenterii	1	—	Explorativ laparotomi		1					
Antal op.	26	16								
XXII.										
Casus pro sterilisatione	8	11	Bilateral vasektomi	8			11			
Hypertrophia prostatae	—	4	Elektrokoagulation				3		1	II. 1003. 80 år. Senilitas.
” ” ”	36	—	Bilateral vasektomi	35		1			—	I. 2148. 81 år. Urämi.
” ” ”	19	41	Transvesikal prostatektomi	17	2	37		4		I. 3707/42. 64 år. Myocardit, chron. 738. 61 år. Myocardit, chron. II. 1113. 60 år. Bronchopneumoni. 2686. 82 år. Infarctus cordis. 3535. 70 år. Hjärtinsufficiens. 3978. 70 år. Cardiosclerosis.
” ” ”	4	—	Suprapubisk blåsfistel	3	—	1				I. 709. 75 år. Urämi.
Sclerosis prostatae	1	—	Bilateral vasektomi	1						
” ” ”	1	—	1. Bilateral vasektomi. 2. Sectio alta + dilatation av sfinkter			1				I. 429. 67 år. Bronchopneumoni.
Sclerosis colli vesicæ urinarie d:o	—	1	Sectio alta				1			
	—	1	Sprängning av blåshalsen					1		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sclerosis colli vesicæ urinariæ	—	1	Sectio alta + klyvning + dilatation	—	—	—	1	—	—	
Cancer prostatae	4	—	Bilateral vasektomi ...	—	4	—	—	—	—	II. 3880/42. 80 år. Fistula vesicæ urinariæ recti + peritonitis diff.
" "	—	4	Elektroresektion	—	—	—	3	—	1	I. 169. 70 år. Cystopyelit. 2853. 67 år. Levermetastaser.
" "	5	8	Transvesikal prostatektomi	3	—	2	4	—	4	II. 321. 67 år. Cancer vesicæ urinariæ. 503. 66 år. Urämi + cancerkachexi. 756. 67 år. Bronchopneumoni. 2568. 81 år. Cancerkachexi.
" "	—	1	Uretärtransplantation enligt Coffey	—	—	—	—	—	1	II. 3130. 68 år. Metastaser.
" "	1	1	Sectio alta (+provexcision)	—	1	—	1	—	—	I. 1680. 64 år. Urämi.
" "	1	—	Suprapubisk blåsfistel	—	—	1	—	—	—	
" "	—	1	Blåsfistel + sutur av blåsa och rektum ...	—	—	—	—	—	1	
Tabes dorsales c. retentione urinæ	1	—	1. Bilateral vasektomi. 2. Suprapubisk blåsfistel	1	—	—	—	—	—	
Antal op.	81	74								
XXIII.										
Hypospadiæ	—	1	Plastik (i séancer) ...	—	—	—	1	—	—	
Phimosis s. paraphimosis	10	12	Plastik	10	—	—	12	—	—	
Condylomata accuminata	1	—	Utskrapning	1	—	—	—	—	—	
Strictura urethræ c. retentione urinæ	—	1	Sectio alta + dränage	—	—	—	1	—	—	
Fistula urethræ	—	1	Plastik	—	—	—	1	—	—	
Incontinentia urinæ ..	—	10	"	—	—	—	10	—	—	
Polypus urethræ	2	3	Elektrokoagulation l. exstirpation	2	—	—	3	—	—	
Diverticulitis urethræ ..	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Fibropapilloma penis..	1	—	Excision + plastik ...	1	—	—	—	—	—	
Cancer penis	1	2	Amputatio penis	1	—	—	2	—	—	
Antal op.	15	31								
XXIV.										
Retentio testis	1	3	Orchidopexi	1	—	—	3	—	—	
" "	3	—	Ablatio testis	3	—	—	—	—	—	
Kryptorchismus	—	1	Orchidopexi	—	—	—	1	—	—	
Epididymitis ac. supp. chron. ...	4	5	Incision	—	—	—	2	—	—	
" "	4	5	Epididymektomi	4	—	—	5	—	—	
Orchitis sept. chron. ...	1	—	Ablatio testis	1	—	—	—	—	—	
Epididymitis tbc.	6	5	Epididymektomi	6	—	—	5	—	—	
Epididymitis et orchitis tbc.	1	1	Ablatio testis	1	—	—	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tbc. epididymis et scroti	—	1	Ablatio testis + epididymektomi + resektio scroti	—	—	—	1	—	—	
Hydrocele testis	21	13	Operation enligt Winkelmann	21	—	—	13	—	—	
” ”	1	3	Operation enl. v. Bergmann	1	—	—	3	—	—	
” ”	—	4	Exstirpation	—	—	—	4	—	—	
Funiculitis ac.	—	1	Friläggande av funikel	—	—	—	1	—	—	
Hydrocele funiculi ..	4	2	Exstirpation l. radikaloperation	4	—	—	2	—	—	
Varicocele	—	12	Operation enligt Gunnar Nilson	—	—	—	12	—	—	
”	5	—	Operation enl. Londres	5	—	—	—	—	—	
”	—	1	Uppsugning av testis ..	—	—	—	1	—	—	
Seminoma testis	1	1	Ablatio testis	1	—	—	1	—	—	
Spermatocoele	2	1	Exstirpation	2	—	—	1	—	—	
Sarcoma testis	—	1	Ablatio testis	—	—	—	—	1	—	
Cancer ”	2	—	” ”	2	—	—	—	—	—	
Antal op.	52	57								
XXV.										
Elephantiasis lab. minor, bilat.	—	1	Exstirpation av lab. minor bilat.	—	—	—	1	—	—	
Recto — et cystocoele..	—	2	Kolporraphia anterior + kolpoperineorrhaphia posterior (ev. + amputatio cervicis)..	—	—	—	2	—	—	
Prolapsus uteri et vaginae	—	1	Kolporraphia anterior + kolpoperineorrhaphia posterior + amputatio cervicis	—	—	—	1	—	—	
d:o	—	1	Exstirpatio uteri per vaginam + kolpoperineorrhaphia	—	—	—	1	—	—	
Salpingitis ac.	4	—	Explorativ laparotomi + appendektomi ...	4	—	—	—	—	—	
Salpingo-oophoritis ac.	—	1	Salpingo-oophorektomi	—	—	—	1	—	—	
” ” ”	—	11	Laparotomi + appendektomi	—	—	—	11	—	—	
Salpingo-oophoritis subac.	—	1	Salpingektomi + resektio ovarii	—	—	—	1	—	—	
Salpingo-oophoritis ac, bilat.	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	
Salpingo-oophoritis chron.	—	3	Salpingo-oophorektomi	—	—	—	3	—	—	
Oophoritis chron.	—	1	Oophorektomi (unilat.)	—	—	—	1	—	—	
Pyosalpinx	—	1	Salpingektomi	—	—	—	1	—	—	
” rupta	—	1	Laparotomi + salpingo-oophorektomi	—	—	—	1	—	—	
Pyovarium	—	1	Laparotomi + salpingo-oophorektomi	—	—	—	1	—	—	
Hydrocele muliebris ..	—	4	Exstirpation + buk-väggsplastik	—	—	—	4	—	—	
Bartholinitis ac. supp.	3	1	Incision	3	—	—	1	—	—	
” chron.	—	2	Exstirpation	—	—	—	2	—	—	
Graviditas tubaria	6	2	Salpingektomi	6	—	—	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kystoma ovarii	—	1	Oophorektomi	—	—	—	1	—	—	
” ” inextirp.	7	—	Salpingo-oophorektomi	7	—	—	—	—	—	
” ” inextirp.	1	—	Upprepade punktioner	1	—	—	—	—	—	
Folliculitis ovarii rupta	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	
Cysta ovarii	—	3	Resektio ovarii	—	—	—	3	—	—	
” ”	—	6	Salpingo-oophorektomi	—	—	—	6	—	—	
” ”	—	2	Exstirpation	—	—	—	2	—	—	
” ” torquata.	—	1	Laparotomi + exstirpation	—	—	—	1	—	—	
” ” ”	8	—	Salpingo-oophorektomi	8	—	—	—	—	—	
” ” rupta ...	—	1	Laparotomi + sutur av ruptur	—	—	—	1	—	—	
” ” ”	1	—	Ovarialresektion	1	—	—	—	—	—	
Cancer ovarii	1	—	Oophorektomi	1	—	—	—	—	—	
” ”	—	4	Salpingo-oophorektomi	—	—	—	4	—	—	
Cancer ovarii c. metast. peritonei	1	—	Ovarialresektion + anus præternaturalis	—	—	1	—	—	—	I. 1467. 72 år. Peritonealcarcinom.
Cancer ovarii inextirp.	—	2	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	1	II. 3552. 50 år. Metast. perit.
Myoma uteri	1	4	Supravaginal uterusamputation	1	—	—	4	—	—	
” ”	—	2	Exstirpation	—	—	—	2	—	—	
Myoma uteri + salpingitis chron. unilat. ...	—	1	Supravaginal uterusamputation + exstirpation salpingis et ovariorum bilat.	—	—	—	1	—	—	
Angioma clitoridis ...	1	—	Elektrokoagulation ...	—	—	1	—	—	—	I. 1878. 91 år. Cardio-scleros.
Menorrhagia	1	—	Abrasio	1	—	—	—	—	—	
Metrorrhagia	1	2	” uteri	1	—	—	2	—	—	
Antal op.	35	65								
XXVI.										
Cysta dermoid. sacral.	12	28	Exstirpation	12	—	—	28	—	—	
Cysta dermoid. sacral. infect.	—	4	Incision + dränage ..	—	—	—	4	—	—	
Arthritis sept. artic. sacroiliacæ	1	—	Uppmejsling	1	—	—	—	—	—	
Abscessus ossis illi ...	—	1	Uppmejsling + utskrapning	—	—	—	1	—	—	
Fractura pelvis	—	1	Schmerz' klämmare ..	—	—	—	1	—	—	
Antal op.	13	34								
XXVII.										
A. Missbildningar och deformiteter.										
Defectus humeri post vuln. sclop.	—	2	Bentransplantation ...	—	—	—	2	—	—	
Deformatio artic. cubiti post vuln. sclop.	1	—	Fixation med metalltråd	1	—	—	—	—	—	
Deformatio dig. manus	3	—	Plastik	3	—	—	—	—	—	
Deformatio antecur. p. fract.	1	—	Osteotomi på tibia + korrektion + gips ..	1	—	—	—	—	—	
Deformatio pedis (dig. pedis)	2	1	Plastik (i séancer) ...	2	—	—	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Deformatio dig. pedis..	4	—	Amputation av tå	4	—	—	—	—	—	
" " " "	5	—	Resektion av capitulum metatars.	5	—	—	—	—	—	
" " " "	1	—	Osteotomi + korrektion	1	—	—	—	—	—	
Contractura s. ankylosis artic.	—	18	Brisement forcé	—	—	—	18	—	—	
Contractura humero-scapularis	3	—	" " " " " " "	3	—	—	—	—	—	
Contractura dig. manus	4	—	Plastik	4	—	—	—	—	—	
" " " "	1	1	Exartikulation l. amputation av finger	1	—	—	1	—	—	
" Dupuytreni	4	9	Exstirpation av palmaraponeuros	4	—	—	9	—	—	
" coxæ	3	—	Resektion av n. obturator.	3	—	—	—	—	—	
" genus	1	—	Brisement forcé	1	—	—	—	—	—	
" " " "	1	—	Tenotomi	1	—	—	—	—	—	
" " " "	6	—	Nervresektion enligt Stoffel	6	—	—	—	—	—	
Periarthritis humero-scapularis	—	1	Brisement forcé	—	—	—	1	—	—	
Anchylosis metacarpophal.	1	—	Ledplastik	1	—	—	—	—	—	
Anchylosis coxæ	1	—	Höftledsresektion	1	—	—	—	—	—	
Anchylosis artic. interphalageal. hallucis ..	—	1	Plastik	—	—	—	1	—	—	
Status post ankylos. talocrural.	—	1	Förlängning av achillessenan	—	—	—	1	—	—	
Pseudarthrosis humeri	—	5	Märgspikning (ev. + bentransplantation) ..	—	—	—	5	—	—	
" " " "	—	1	Osteosyntes + inläggande av tibiaspång	—	—	—	1	—	—	
" radii ..	—	1	Märgspikning	—	—	—	1	—	—	
Pseudarthrosis radii et ulnæ	—	1	Revision + bentransplantation	—	—	—	1	—	—	
Pseudarthrosis radii et ulnæ	1	—	Märgspikning	1	—	—	—	—	—	
Pseudarthrosis ulnæ ..	1	—	Bentransplantation ...	1	—	—	—	—	—	
" naviculare	—	1	Exstirpation av fragment	—	—	—	1	—	—	
" femoris ..	—	2	Märgspikning	—	—	—	2	—	—	
Pseudarthrosis femoris compl.	—	2	" " " " " " "	—	—	—	2	—	—	
Pseudarthrosis femoris op.	—	1	Exstirpation av benbitar	—	—	—	1	—	—	
Pseudarthrosis tibiæ ..	—	1	Märgspikning + bentransplantation	—	—	—	1	—	—	
" " " "	—	1	Bentransplantation å tibia + osteosyntes å fibula	—	—	—	1	—	—	
" antecuris	—	3	Revision + bentransplantation	—	—	—	3	—	—	
Pseudarthrosis antecuris compl.	—	1	Bentransplantation enligt Levander	—	—	—	1	—	—	
Pes equinus	3	—	Achillessenplastik	3	—	—	—	—	—	
" " " "	1	—	Aktiv tenodes enligt Haglund	1	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hallux valgus (ev. + bursit)	37	28	Plastisk operation l. av mejsling	37	—	—	28	—	—	
Hallux rigidus	1	2	Ledplastik	1	—	—	1	—	—	
Digitus malleus	10	9	Exartikulation av tå l. plastik	10	—	—	9	—	—	
Exostosis (ev. + bursit)	8	15	Avmejsling (ev. efter exstirp. av bursa) . .	8	—	—	15	—	—	
Clavus	2	4	Exstirpation l. exartikulation av tå	2	—	—	4	—	—	
Onychogryphosis	4	—	Exstirpation av nagel . .	4	—	—	—	—	—	
„	3	—	Exstirpation av nagel och nagelmatrix + resektion av ändfalang + hudplastik	3	—	—	—	—	—	
Antal op.	114	111								
B. Traumatiska affektioner.										
Laceratio manus s. pedis	1	6	Revision (ev. + amputation av finger l. tå)	1	—	—	6	—	—	
Laceratio pedis	—	1	Underbensamputation . .	—	—	—	1	—	—	
Amputatio traumatica femoris	—	1	Reamputation	—	—	—	—	—	1	IL. 4040. 27 år. Lipemboli.
Vulnus infectum contusum dig.	—	1	Amputation av finger . .	—	—	—	1	—	—	
Laceratio antecurris et pedis	—	1	Underbensamputation . .	—	—	—	1	—	—	
Fractura claviculae	1	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	1	—	—	
Fractura claviculae male sanata	1	—	Avmejsling av exostos . .	1	—	—	—	—	—	
Fractura colli chir. humeri	5	4	Reposition + sträck	5	—	—	4	—	—	
„ d:o	6	3	Blodig reposition + osteosyntes	6	—	—	3	—	—	
Fractura diaphys. humeri	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura humeri	1	3	Arthrotomi + exstirpation av benfragment	1	—	—	3	—	—	
„ „ compl.	—	1	Märgspikning	—	—	—	1	—	—	
„ olecrani	5	1	Blodig reposition + osteosyntes	5	—	—	1	—	—	
Fractura processi coronoïd. ulnae	1	—	Exstirpation av benfragment	1	—	—	—	—	—	
Fractura capituli radii	4	—	d:o	4	—	—	—	—	—	
„ antebrachii	3	—	Reposition + gips	3	—	—	—	—	—	
„ „	6	2	Blodig reposition + osteosyntes	6	—	—	2	—	—	
„ „	2	4	Märgspikning	2	—	—	4	—	—	
Fractura compl. antebrachii	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura radii	8	—	Reposition + gips	8	—	—	—	—	—	
„ capituli radii	—	3	Arthrotomi + extraktion av capitulum radii	—	—	—	—	—	3	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Fractura ossis metacarp.	3	—	Blodig reposition + gips	3	—	—	—	—	—	
Fractura ossis metacarp. male sanata ...	1	—	Osteotomi + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura phal. dig. man.	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura compl. phal. dig. man.	1	—	Sårtoilette + sträck ..	1	—	—	—	—	—	
Fractura colli femoris	20	10	Trådsträck	20	—	—	6	—	4	II. 780. 75 år. Bronchopneumoni. 937. 83 år. Nephrosis ac. 2114. 80 år. Cardioarteriosclerosis. 2527. 88 år. Bronchopneumoni.
” ” ”	18	20	Osteosyntes enligt Sven Johansson	18	—	—	19	—	1	II. 644. 55 år. Lipemboli.
Fractura colli femoris (male sanata)	1	5	1. Trådsträck. 2. Osteosyntes enligt Sven Johansson	—	—	—	4	—	1	
Fractura colli femoris op.	—	1	Inslagning av spik	—	—	—	1	—	—	
d:o male sanata ..	—	1	Spikning enl. Nyström	—	—	—	—	—	1	II. 681. 68 år. Senilitas.
Fractura colli femoris op.	—	6	Extraktion av spik ...	—	—	—	6	—	—	
Fractura femoris perthrochanterica	22	—	Trådsträck	21	—	1	—	—	—	I. 3828. 86 år. Senilitas.
d:o	1	—	Blodig reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
Fractura femoris perthrochanterica male sanata	1	—	Atypisk höftledsresektion	1	—	—	—	—	—	
Fractura femoris diaphys.	7	14	Trådsträck	7	—	—	14	—	—	
d:o	2	—	1. Trådsträck. 2. Blodig reposition + osteosyntes	—	—	—	—	—	—	
d:o	1	3	Märgspikning	1	—	—	3	—	—	
Fractura femoris op. male sanata	—	1	Blodig reposition + osteosyntes	—	—	—	—	—	1	
Fractura compl. femoris diaphys.	1	—	Trådsträck	1	—	—	—	—	—	
d:o	1	—	Blodig reposition + osteosyntes med märgspik	1	—	—	—	—	—	
Fractura patellæ	—	1	Osteosyntes	—	—	—	—	—	1	
” condyl. tibiæ	10	—	Trådsträck	10	—	—	—	—	—	
” ” ”	3	—	Blodig reposition + osteosyntes	3	—	—	—	—	—	
” antecurris ..	7	6	Trådsträck	6	—	1	6	—	—	I. 910. 85 år. Cardio-sclerosis.
” ” ..	1	—	1. Trådsträck. 2. Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
” ” ..	—	1	Blodig reposition + osteosyntes	—	—	—	—	—	1	
” ” ..	—	1	Revision	—	—	—	—	—	1	
” ” ..	—	2	Märgspikning	—	—	—	—	—	2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Fractura antecurvis male sanata	—	1	Kilformig osteotomi + redression	—	—	—	1	—	—	
Fractura antecurvis compl.	—	1	Excision av sår + trådsträck + exstirpation av fragment	—	—	—	1	—	—	
Fractura antecurvis compl. (c. osteit. et pseudarthr.)	—	2	Underbensamputation .	—	—	—	2	—	—	
Fractura tibiæ diaphys. d:o	5	—	Trådsträck	5	—	—	—	—	—	
	6	—	Blodig reposition + osteosyntes	6	—	—	—	—	—	
Fractura tibiæ diaphys. male sanata	1	—	Osteotomi på fibula + korrektion + gips ..	1	—	—	—	—	—	
Fractura tibiæ compl.	—	1	Arthrotomi + extraktion av benfragment + exstirpation av menisk + osteosyntes ..	—	—	—	1	—	—	
„ trimalleolaris compl.	2	—	Reposition + gips	2	—	—	—	—	—	
Fractura bimalleolaris	—	1	Excision + sutur	—	—	—	1	—	—	
„ „	7	—	Reposition + gips	7	—	—	—	—	—	
„ „	1	—	1. Trådsträck. 2. Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
„ „	5	—	Blodig reposition + osteosyntes	5	—	—	—	—	—	
Fractura bimalleolaris compl.	1	—	d:o	1	—	—	—	—	—	
Fractura mall. lat.	1	—	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
„ „ med.	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura mall. med. male sanata	—	1	Exstirpation av benfragment	—	—	—	1	—	—	
Fractura malleolaris ..	—	4	Hopskrvning	—	—	—	4	—	—	
Ruptura syndesmosis tibiæ — fibulæ	1	—	Blodig reposition av gaffelsprängning + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura syndesmosis tibiæ — fibulæ	—	1	Osteosyntes	—	—	—	1	—	—	
Fractura colli tali	—	1	Blodig reposition	—	—	—	1	—	—	
„ calcanei	—	2	Trådsträck	—	—	—	2	—	—	
„ „	—	1	Reposition enligt Böhler + trådsträck	—	—	—	1	—	—	
„ „	—	1	Subtalararthroses ..	—	—	—	1	—	—	
Fractura ossis navicular. pedis	2	—	Exstirpation av benfragment	2	—	—	—	—	—	
Fractura metatarsal. pedis	—	1	Schmertz' klämmare ..	—	—	—	1	—	—	
Fractura hallucis	2	—	Reposition + gips	2	—	—	—	—	—	
„ „	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
„ dig. pedis.	—	1	Schmertz' klämmare ..	—	—	—	1	—	—	
„ „ „	1	—	Exstirpation av benfragment	1	—	—	—	—	—	
Fractura dig. pedis. compl.	—	1	Schmertz' klämmare ..	—	—	—	1	—	—	
d:o	1	—	Amputation av tå	1	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Status post fracturam op.	—	5	Borttagning av osteo-syntesmaterial	—	—	—	5	—	—	
Fistula post fracturam	—	2	Excision av fistel + extraktion av cerclage..	—	—	—	2	—	—	
Status post amputationem	—	3	Reamputation	—	—	—	3	—	—	
d:o	—	4	Revision	—	—	—	4	—	—	
Status post amputationem antecurris	—	1	Reaktion av n. peroneus	—	—	—	1	—	—	
Luxatio acromio — clavicularis	2	1	Blodig reposition + fixation	2	—	—	1	—	—	
Luxatio humero — scapular.	4	—	Reposition	4	—	—	—	—	—	
Luxatio humero — scapular. c. fract. colli humeri	2	—	Blodig reposition	2	—	—	—	—	—	
Status post luxationem humeri	—	1	Brisement forcé	—	—	—	1	—	—	
Luxatio cubiti	1	—	Reposition	1	—	—	—	—	—	
„ ossis lunati ..	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	
„ carpi	1	—	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
„ „ compl...	1	—	Sårtoilette + reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
„ femoris	1	—	Reposition	1	—	—	—	—	—	
Luxatio femoris c. fractura acetabuli	1	—	„	1	—	—	—	—	—	
Luxatio patellæ	1	—	„	1	—	—	—	—	—	
Luxatio artic. humero-scapularis (habitualis)	2	3	Operation enligt Nicola	2	—	—	3	—	—	
Subluxatio chron. metacarp. phal.	1	—	Arthrodes	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. musc. supraspin.	1	—	Sensutur	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. musc. bicipitis	1	—	„	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. musc. bicipitis	1	—	Tenodes	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. dig. manus	—	3	Sensutur (ev.+plastik)	—	—	—	3	—	—	
Ruptura lig. coll. genus	1	—	Sutur + gips	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. musc. quadric.	1	—	Sensutur + transplantation av fri fascia ..	1	—	—	—	—	—	
Ruptura tend. achill. ..	3	3	Sensutur (ev. + transplantation av fri fascia)	3	—	—	3	—	—	
Læsio s. ruptura menisci	20	16	Arthrotomi + exstirpation av menisk	20	—	—	16	—	—	
Corpus liberum in articulo	1	10	Arthrotomi + extraktion	1	—	—	10	—	—	
Suspicio corp. liberi in articulo	—	3	Explorativ arthrotomi	—	—	—	3	—	—	
Ganglion menisci genus	—	1	Atrhrotomi + exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Hæmarthrosis genus ..	13	—	Knäpunktion	13	—	—	—	—	—	
Abscisio tend. musc...	1	—	Sensutur	1	—	—	—	—	—	
Abscisio tend. dig. manus	—	1	Senplastik	—	—	—	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Abcisio tend. dig. manus	4	7	Sensutur	4	—	—	7	—	—	—
Abcisio nervi	1	—	Nervsutur	1	—	—	—	—	—	—
Læsio nervi	—	3	Neurolys	—	—	—	3	—	—	—
„ „	—	2	„ + nervsutur ..	—	—	—	2	—	—	—
„ s. ruptura arteriæ ..	1	3	Kärlligatur	1	—	—	3	—	—	—
Laceratio antebrachii ..	1	—	Sårtoilette + sutur ..	1	—	—	—	—	—	—
„ manus	2	—	„ + „	2	—	—	—	—	—	—
„ „	2	—	Sårtoilette + sensutur + sutur	2	—	—	—	—	—	—
Paresis nervi ulnar. post vuln. sclop.	2	—	Transposition + resektion + nervsutur	2	—	—	—	—	—	—
Paresis nervi radial. post vuln. sclop.	1	—	Neurolys	1	—	—	—	—	—	—
d:o	1	—	Aktiv tenodes	1	—	—	—	—	—	—
Neuroma n. median. post vuln. sclop.	1	—	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Paresis pollicis post vuln. sclop.	1	—	Senplastik	1	—	—	—	—	—	—
Neuroma n. ischiad. post vuln. sclop.	1	—	Neurolys + excision av neurinom + nervsutur	1	—	—	—	—	—	—
Defectus n. peronei post vuln. sclop.	1	—	Nervplastik	1	—	—	—	—	—	—
Paresis n. peronei post vuln. sclop.	5	—	Aktiv tenodes enligt Haglund	5	—	—	—	—	—	—
Corpus alienum (även osteosyntesmaterial) .	34	11	Incision + extraktion	34	—	—	11	—	—	—
Antal op.	304	208								
C. Inflammationer.										
Osteomyelitis chron. sept. humeri	1	—	Sekvestrotomi	1	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis chron. sept. radii s. ulnæ ..	2	—	„	2	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis chron. sept. femoris	1	—	1. Trådsträck. 2. Lår- bensamputation	1	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis chron. sept. tibiæ	3	—	Uppmejsling	3	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis chron. sept. dig. manus s. pedis	2	—	Amputation av finger l. tå	2	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis chron. sept. calcanei	3	—	Utskrapning	3	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis sept. ac. femoris	1	—	Uppmejsling	1	—	—	—	—	—	—
Osteitis fibrosa femoris	1	—	Utmejsling + bentrans- plantation	1	—	—	—	—	—	—
Osteitis s. osteomyelitis s. osteoarthritis	—	14	Incision (ev. + upp- mejsling) + drainage	—	—	—	14	—	—	—
Osteitis s. osteomyelitis post vuln. sclop.	49	—	Sekvestrotomi l. ut- skrapning	49	—	—	—	—	—	—
Osteitis pedis	—	1	Subtalarthrodos	—	—	—	1	—	—	—
Osteitis s. osteomyelitis (post fracturam)	—	32	Revision (ev. + upp- mejsling) + sekves- trotomi	—	—	—	32	—	—	—
Osteitis tbc.	—	1	Utskrapning	—	—	—	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Osteochondritis disse-	2	2	Arthrotomi + excision	2	—	—	2	—	—	
cans			+ utskrapning							
Suspicio osteochondrit.	—	1	Explorativ arthrotomi	—	—	—	1	—	—	
dissecans			Trådsträck							I. 2303. 22 år. Sepsis.
Coxitis sept.	1	—	”	1	—	—	—	—	—	
” gonorrhoeica ..	1	—	Punktion	2	—	—	—	—	—	
Pyarthrosis genus ...	2	—	Brisement forcé	—	—	—	1	—	—	
Omarthritis chron. hu-	—	1	Trådsträck	1	—	—	—	—	—	
mero-scap.			Borrning enligt Graber-							
Arthrosis deformans	1	—	Duverney	1	—	—	1	—	—	
coxæ			Höftledsarthroses	2	—	—	—	—	—	
d:o	1	1	Höftledsplastik enligt	2	—	—	—	—	—	
d:o	2	—	Robert Jones	2	—	—	—	—	—	
d:o	2	—	1. Arthroplastik.	—	—	—	—	—	—	
d:o	—	1	2. Trådsträck	—	—	—	1	—	—	
d:o	—	1	Avmejsling av nabbar	—	—	—	1	—	—	
Arthrosis deformans	2	—	Arthrotomi + uppmejs-	2	—	—	—	—	—	
genus			ling							
Arthritis chron. genus	1	—	Ledplastik	1	—	—	—	—	—	
”	1	—	Synovektomi	1	—	—	—	—	—	
Synovitis genus	18	—	Punktion	18	—	—	—	—	—	
”	2	—	Arthrotomi + provex-	2	—	—	—	—	—	
”			cision av kapsel							
Epicondylitis humeri..	—	2	Operation enligt Hoh-	—	—	—	2	—	—	
			mann							
Chondromalacia patel-	3	3	Arthrotomi + excision	3	—	—	3	—	—	
læ			Uppmejsling + ut-							
Tbc. ulnæ	2	—	skrapning	2	—	—	—	—	—	
” genus	1	—	Knäledsresektion	1	—	—	—	—	—	
Tendovaginitis supp.	5	11	Incision	5	—	—	11	—	—	
dig. man.	7	2	”	7	—	—	2	—	—	
Panaritium	1	3	Exstirpation av nagel..	1	—	—	3	—	—	
Paronychia	—	3	Incision	—	—	—	3	—	—	
Hidroadenitis axillæ ..	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Lymphoma tbc. axillæ	—	1	Arthrotomi + incision	—	—	—	—	—	—	
			+ fettransplantation							
Gonitis gonorrhoeica ge-	—	1	+ avmejsling av femur	—	—	—	1	—	—	
nus c. deformatione	—	1	Incision	—	—	—	—	—	—	II. 431. 62 år. Sepsis.
Gonitis supp. genus ..										
Antal op.	118	82								
<i>D. Övriga fall.</i>										
Morbus Sternberg in-	—	1	Provexstirpation	—	—	—	1	—	—	
guinis			Resektion av basalfal-							
Osteoma pedis metatar-	—	1	lang + exstirp. av tu-	—	—	—	1	—	—	
sale			mör							
Morbus Hoffa	1	—	Arthrotomi + exstirpa-	1	—	—	—	—	—	
			tion av fettväv							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Neuralgia n. ulnaris post amputat. antibrachii bilat.	1	—	Resektion av n. ulnaris, dubbelsidigt	1	—	—	—	—	—	
Unguis incarnatus	1	1	Exstirpation av nagel..	1	—	—	1	—	—	
” ”	7	3	Operation enligt König	7	—	—	3	—	—	
Varices	246	290	Hög underbindning av vena saphena magna med eller utan exstirpation (ev. + injektion av etolein)	246	—	—	290	—	—	
	(148 pat.)	(181 pat.)	Embolektomi	—	—	—	—	—	—	1 II. 2484. 54 år. V. O. C. + multipla embolier.
Embolia art. femoralis	—	1	1. Sympaticusblockad. 2. Periarteriell sympatektomi. 3. Överarmsamputation	—	—	—	—	—	—	
Thrombosis art. brachial. c. gangräna antibrachii	1	—	1. Sympaticusblockad. 2. Periarteriell sympatektomi. 3. Överarmsamputation	1	—	—	—	—	—	
Suspicio thrombos. venae femoralis	—	3	Venografi	—	—	—	3	—	—	
Endarteriitis oblit. ..	2	—	Periarteriell sympatektomi	2	—	—	—	—	—	
” ” ..	4	—	Arteriografi	4	—	—	—	—	—	
Cirkulationsrubbing i övre extremiteterna..	14	—	Upprepade sympaticusblockader	14	—	—	—	—	—	
d:o	—	1	Sympatektomi	—	—	—	1	—	—	
d:o	—	1	Exstirpation av ganglion stellatum	—	—	—	—	—	—	1 II. 564. 30 år. Multipla bombskador.
Cirkulationsrubbing i nedre extremiteterna	20	—	Upprepade sympaticusblockader	20	—	—	—	—	—	
Angiospasm. extremitatis inferior.	—	1	Lumbal sympatektomi	—	—	—	1	—	—	
Ulcus antecurris	1	—	Provexcision	1	—	—	—	—	—	
Ulcus chron. post exarticulationem humeri	—	1	Utskrapning	—	—	—	1	—	—	
Gangräna pedis post thrombos.	—	1	Partiell amputation av fot	—	—	—	1	—	—	
Gangräna senilis s. diab. pedis	1	11	Exartikulation l. amputation av tå	1	—	—	10	—	—	1 II. 1354. 68 år. Cardio-sclerosis.
d:o	10	9	Underbens- l. lårbensamputation (ev. + periarteriell sympatektomi)	8	—	2	7	1	1	I. 64. 86 år. Arteriosclerosis. 3604. 71 år. Senilitas. II. 3256. 75 år. Sepsis.
d:o	1	—	1. Underbensamputation. 2. Lårbensamputation	—	—	—	1	—	—	I. 3849/42. 64 år. Bronchopneumoni.
d:o	2	2	Revision	1	—	—	1	2	—	I. 2055. 73 år. Nephrosclerosis.
Dålig amputationsstump	9	—	” 1. reamputation	9	—	—	—	—	—	
Adipositas antecurris..	—	2	Plastik	—	—	—	—	2	—	
Calcarea subdeltoidea .	—	1	Exstirpation av kalkmassor	—	—	—	—	1	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atrophia musculi	—	3	Provexstirpation	—	—	—	3	—	—	
Paresis plexi brachialis (neurinoma traum.) . .	—	1	Explorativ friläggning av plexus	—	—	—	1	—	—	
Dolores reg. artic. ster- no-clavicularis	—	1	Arthrodes	—	—	—	1	—	—	
Lymphosarcoma lgl. axillæ	2	1	Provexstirpation l. ex- stirpation	—	2	—	1	—	—	
Sarcoma brachii s. cru- ris	—	3	Exstirpation	—	—	—	3	—	—	
Lymphosarcoma reg. inguinal.	1	—	Provexstirpation	—	1	—	—	—	—	
Osteosarcoma genus . .	1	—	Lärbensamputation . .	1	—	—	—	—	—	
Sarcoma tibiæ	1	—	Provutskrapning	—	1	—	—	—	—	
„ antecurris recid. . . .	—	1	Elektroresektion	—	—	—	1	—	—	
Lymphoglandulæ car- cinomatosæ supra- clavicularis	—	1	Provexstirpation	—	—	—	1	—	—	
Lymphoglandulæ car- cinomatosæ axillæ s. inguinis	5	—	„	—	5	—	—	—	—	
Lymphoma carcinoma- tosæ axillæ s. inguinis	1	5	Radikal utrymning . . .	—	—	1	5	—	—	I. 869. 64 år. Embolia art. pulm.
Antal op.	331	346								
XXVIII.										
Vulnus	31	32	Sutur (ev. efter exci- sion)	30	—	1	32	—	—	I. 2922. 43 år. Ruptura hepatis.
„ op. male sanatum . . .	2	20	Sekundärsutur	2	—	—	20	—	—	
Morsus canis	—	1	Excision + sutur	—	—	—	1	—	—	
Cicatrix	4	3	„ + plastik	4	—	—	3	—	—	
Defectus cutis	6	3	Hudtransplantation en- ligt Thiersch	6	—	—	3	—	—	
Lymphadenitis	10	6	Exstirpation l. incision	10	—	—	6	—	—	
Fistula	5	9	Excision l. revision + utskrapning	5	—	—	9	—	—	
„ tbc.	—	2	Incision l. utskrapning	—	—	—	2	—	—	
Carbunculus, furuncu- lus	8	8	„ l. excision	8	—	—	8	—	—	
Abscessus, phlegmone	77	80	„ (ev. + dränage)	77	—	—	80	—	—	
Tuberculom	1	—	Provexstirpation	1	—	—	—	—	—	
Bursitis supp.	5	5	Incision	5	—	—	5	—	—	
„ hygroma	30	8	Exstirpation	30	—	—	8	—	—	
Suturgranulom	2	—	„	2	—	—	—	—	—	
Atheroma, fibroma, li- poma	36	35	„	36	—	—	35	—	—	
Ganglion	25	10	„	25	—	—	10	—	—	
			Exstirpation, ev. elekt- rokoagulation	10	—	—	12	—	—	
Verruca	10	12	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	
Neuroma	1	—	„	1	—	—	—	—	—	
Neurinoma	1	2	„	1	—	—	2	—	—	
Angioma, lymfangioma, hämangioma	4	5	„	4	—	—	5	—	—	
Cysta	—	8	„	—	—	—	8	—	—	
Nævus, melanoma	5	6	„	5	—	—	6	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Amyloidosis	—	1	Provexcision	—	—	—	1	—	—	—
Tumor cutis	2	—	Exstirpation	2	—	—	—	—	—	—
Sarcoma cutis	1	—	”	1	—	—	—	—	—	—
Melanosarcoma	—	2	Exstirpation + hud- transplantation enl. Thiersch	—	—	—	2	—	—	—
Antal op.	266	258								
XXIX.										
Blodtransfusion	465*)	327**)								

*) Härav har å med. klin. I utförts 118 och å jub.-klin. 13 blodtransfusioner.

***) Härav har å med. klin. I utförts 16, å med. klin. II 2, å psyk. klin. 1 samt å jub.-klin. 22 blodtransfusioner.

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid kirurgiska polikliniken har varit 4.143 fall.

Årsberättelse för år 1943 från Sahlgrenska sjukhusets klinik för öron-, näs- och halssjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1.754 patienter. Å dessa ha utförts 1.875 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner, ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 9 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 41.159. Av dessa äro 13.129 första besök och 28.030 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 4.761 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets klinik för öron-, näs- och halssjukdomar för år 1943 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	2		3		4		5		6		Sjukdom	2		3		4		5		6	
	Intagna		Döda		Anm.							Intagna		Döda		Anm.					
	m.	kv.	m.	kv.					m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.						
I. Bilningsfel.																					
Mikrotia	1	—	—	—							Myxödema	—	1	—	—						
Atresia meat. acust. cong.	1	—	—	—							Struma Basedowi	—	2	—	—						
Ankyloglossum	1	—	—	—							VIII. Nervsystemets sjukdomar.										
IV. Infektionssjukdomar.																					
Septichæmia	1	—	1	—	1148						Meningitis ac.	1	1	—	—						
Erysipelas	3	1	—	—							Abscessus cerebelli	—	1	—	—						
Scarlatina	2	3	—	—							Encephalitis ac.	1	—	—	—						
Diphtheria	1	—	—	—							Encephalopathia posttraumatica ..	1	—	—	—						
Dysenteria	4	3	—	—							Hemiplegia	1	—	—	—						
Meningitis cerebrospinalis epide- mica	1	—	—	—							Cephalalgia	2	—	—	—						
Tuberculosis (samlliga fall)	8	20	—	1							Sclerosis disseminata	1	—	—	—						
Tuberculosis pulmonum. Tubercu- losis laryngis	6	11	—	—							Paresis nervi facial.	1	1	—	—						
Meningitis tuberc.	—	1	—	1	110						” ” recurr.	—	1	—	—						
Tuberculosis tonsillæ	—	3	—	—							” pharyngis postdiphther. ..	—	1	—	—						
” epipharyng.	1	3	—	—							Neurastenia	3	4	—	—						
” auris mediæ	1	2	—	—							Neurit. n. acust.	13	4	—	—						
Syphilis acquisita	5	2	—	—							Vertigo	1	2	—	—						
Febris	2	1	—	—							IX. Sinnessjukdomar.										
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.																					
Anæmia	—	5	—	—							Dementia senilis	—	2	—	—						
Syndroma Plummer-Vinson	—	1	—	—							Psychosis	2	2	—	—						
Agranulocytosis	—	2	—	—							X. Cirkulationsorganens sjukdomar.										
Leuchæmia	1	—	—	—							Pericarditis ac.	1	—	—	—						
Mononucleosis infectiosa	1	2	—	—							Vitium organ. cordis	5	4	—	—						
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.																					
Diabetes mellitus	3	1	—	—							Myocarditis chron.	3	4	—	—						
											Hypertonia	4	5	—	—						
											XI. Andningsorganens sjukdomar.										
											Deformatio nasi	5	2	—	—						
											Deviatio septi nasi	199	74	—	—						
											Synechia intranasalis	1	—	—	—						

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Abscessus septi nasi	4	—	—	—		Angina tons.	38	39	—	—	
Furunculus nasi	1	5	—	—		„ Ludovici	—	1	—	—	
Epistaxis	16	12	—	—		„ Vincenti	1	1	—	—	
Rhinitis ac.	12	5	—	—		Tonsillitis chron. vel hypertrofia	—	—	—	—	
Rhinitis chron. hypertrof.	81	52	—	—		tons.	115	154	—	—	
„ „ atrof.	3	7	—	—		Peritonsillitis ac.	65	53	—	—	
Pansinuit. ac.	16	19	—	—		Pharyngit. ac.	14	12	—	—	
„ chron.	75	48	—	—		„ chron.	4	1	—	—	
Sinuit. frontalis ac.	3	3	—	—		Mycosis pharyngis	—	1	—	—	
„ „ chron.	8	4	1	—	5	Abscessus retropharyng.	1	1	—	—	
Sinuit. max. ac.	16	22	—	—		Veg. ad.	142	129	—	—	
„ „ chron.	28	27	—	—		Hæmorrhagia post abrasionem . . .	9	7	—	—	
Ethmoiditis ac.	9	10	—	—		„ „ tons. ect.	5	3	—	—	
„ „ chron.	32	16	—	—		Sialoadenitis ac.	1	—	—	—	
Sphenoiditis ac.	—	1	—	—		Stricture cæsophagi	6	8	—	—	
„ „ chron.	—	1	—	—		Varices „	—	1	—	—	
Hæmorrhagia post op. cavi nasi . .	3	2	—	—		Spasmus „	2	—	—	—	
Laryngitis ac.	8	4	—	—		XIII. <i>Njurarnas och urinvägarnas</i>					
„ „ chron.	5	4	—	—		<i>sjukdomar.</i>					
Oedema laryngis	5	2	—	—		Nephritis ac.	10	7	—	—	
Stridor laryngis	1	—	—	—		„ „ chron.	2	2	—	—	
Perichondritis laryngis	1	2	—	—		Ren cysticus	1	—	—	—	
Cystis epiglottidis	1	—	—	—		XV. <i>Musklernas, ledgångarnas</i>					
Abscessus epiglottidis	2	1	—	—		<i>samt bensystemets sjukdomar.</i>					
Stenosis tracheæ	—	1	—	—		Rheumatismus musculorum	1	4	—	—	
Bronchit. ac.	6	12	—	—		Polyarthrit. ac.	7	10	—	—	
Bronchiectasia	—	4	—	—		„ „ chron.	—	1	—	—	
Asthma bronchiale	6	6	—	—		XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
Bronchopneumonia	5	7	1	1	1462, 148	Urticaria	—	1	—	—	
Gangræna pulm.	1	—	—	—		Eczema	1	1	—	—	
Pleuritis ac. Empyema pleuræ . . .	1	2	—	—		Impetigo	1	1	—	—	
						Scabies	1	1	—	—	
XII. <i>Matsmältningsorganens</i>						Abscessus	1	—	—	—	
<i>sjukdomar.</i>						Atheroma	1	—	—	—	
Furunculus labii inf.	1	—	—	—							
Caries dentium	2	—	—	—							
Periostitis alveolaris	1	—	—	—							
Cystis dentis maxillæ	2	3	—	—							
Stomatitis ac.	7	2	—	—							

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
XVII. Öronsjukdomar.						XIX. Svulster.					
Otitis externa	10	11	—	—		Fibroma laryngis	7	5	—	—	
Salpingitis ac.	3	7	—	—		„ buccæ	1	—	—	—	
„ „ chron.	5	3	—	—		„ tragi	—	1	—	—	
Otit. med. ac.	194	153	—	—		Angioma septi nasi	2	—	—	—	
„ „ „ c. mastodit. ac.	84	71	—	—		Cystis cavi nasi	1	1	—	—	
„ „ „ „ abscess. perisin...	5	2	—	—		Tumor benignus cavi nasi	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. trombos. sin. sigm. et bulb. jugular.	—	1	—	1	978	„ „ pharyngis	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. meningit. ac.	2	2	1	—	144	„ mediastini	2	—	—	—	
Otit. med. ac. c. labyrinthit. et me- ningit. ac.	1	—	—	—		Papilloma laryngis	4	1	—	1	1475/1942
Otit. med. chron.	47	44	—	—		Polypus	1	1	—	—	
„ „ „ c. meningit.	2	—	—	—		Tumor maxillæ	1	1	—	—	
„ „ „ „ fist. labyrinth..	4	3	—	—		Cancer (samliga fall)	19	7	1	—	
„ „ „ „ „ cholest.	6	6	—	—		„ maxillæ	3	3	—	—	
Kombinerad hörselnedsättning ...	8	2	—	—		„ hypopharyngis	2	—	—	—	
Otosclerosis	1	2	—	—		„ laryngis	2	—	—	—	
Surdomutitas	1	—	—	—		„ œsophagi	10	4	—	—	
Surditas	1	1	—	—		„ ventriculi	2	—	1	—	1719
						Melanosarcoma septi nasi	1	—	—	—	
						Sarcoma maxillæ	—	1	—	—	
						„ mandibula	1	—	—	—	
						„ hypophyseos	1	—	—	—	
XVIII. Ögonsjukdomar.						XX. Andra sjukdomar.					
Conjunctivitis catarrhalis	2	—	—	—		Lymfadenitis	10	16	—	—	
Abscess. palpebræ	1	—	—	—							

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets klinik för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1943 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 Patienten utskrivnen		6 död	7 Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad		
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. ac.	7	Paracentes	7	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. ...	114	Uppmejsling	114	—	—	
D:o	9	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	8	—	1	144
D:o	5	Uppmejsling + friläggning och punktion av sinus ..	5	—	—	
D:o	1	Uppmejsling + friläggning av dura och sinus + punktion av sinus	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. recid.	3	Incision	3	—	—	
D:o	10	Revision	10	—	—	
Otit. med. ac. recid. c. stenosis. meat. acust. ext. ...	3	Kons. totaluppmejsling + hg-plastik	3	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisin.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	2	—	—	
D:o	3	D:o + punktion av sinus	3	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisin. et epidural. + thrombophlebit. sin. sigmoid. et bulb. venae jugularis	1	Op. 1. Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + klyvning och avtamponad av sinus + utslevning av tromb. Op. 2. Ligatur o. delning av vena jugularis int. ...	—	—	1	978
Mastoiditis ac. operata c. thrombos sin. sigmoid.	1	Friläggning och punktion av sinus + resektion av laterala sinusväggen + utslevning av tromb ...	1	—	—	Uppmejslad 1942
Mastoiditis ac. operata c. susp. thrombos. sin. sigmoid.	1	Friläggning och punktion av sinus	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et meningit.	1	Uppmejsling	1	—	—	
D:o	3	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	3	—	—	
Sår efter mastoiditop. ...	8	Sekundärsutur	8	—	—	
Otit. med. chron. c. polyp.	2	Evulsio polyp.	2	—	—	
Otit. med. chron. c. mast.	1	Kons. totaluppmejsling + hg-plastik	1	—	—	
Otit. med. chron.	7	Kons. totaluppmejsling med hg-plastik	7	—	—	
D:o	4	Totaluppmejsling + hg-plastik	4	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Otit. med. chron. c. cholesteatom.	10	Totaluppmejsling + hg-plastik	10	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et pares nervi facialis	1	D:o	1	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et c. fistula labyrinth.	4	D:o	4	—	—	
Otit. med. chron. tuberculosa c. mast. et periphlebit. sin. sigmoid. . .	1	Kons. totaluppmejsling + friläggning av sinus + hg-plastik	—	—	1	110
Otit. med. chron. op.	1	Revision	1	—	—	
D:o	2	Revision + hg-plastik. . .	2	—	—	
Otit. med. chron. c. meningit.	1	Totaluppmejsling + hg-plastik + friläggning av sinus + friläggning och punktion av dura	1	—	—	
Otosclerosis	1	Lumbalpunktion	—	1	—	
Neuritis acustica	4	D:o	—	4	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Fractura nasi	12	Reposition + gips	12	—	—	
Deformatio nasi	1	Näsplastik	1	—	—	
Deformatio nasi traum. . .	2	Näsplastik med inläggning av septumbrosk	2	—	—	
D:o	2	Näsplastik med inläggning av revbensbrosk	2	—	—	
Deviatio septi nasi	260	Submukös septumresektion	260	—	—	
Abscessus septi nasi	6	Incision	6	—	—	
Furunculus nasi	1	D:o	1	—	—	
Rhinitis chron. hypertroph.	144	Conchotomi	144	—	—	
Sinuitis frontalis chron. . .	5	Utrensning av pannhålebukten	5	—	—	
D:o	4	Op. enl. Riedel	4	—	—	
Ethmoiditis ac.	5	Ethmoidectomi	5	—	—	
Ethmoiditis chron.	136	D:o	136	—	—	
Sinuitis sphenoid. ac. . .	1	Trepanation av sinus sphen.	1	—	—	
Sinuitis sphenoid. chron. .	64	D:o	64	—	—	
Sinuitis maxill. ac.	15	Endonasaltrepanation . . .	15	—	—	
D:o	3	Op. enl. Caldwell-Luc . . .	3	—	—	
Sinuitis maxill. chron. . .	6	Endonasaltrepanation . . .	6	—	—	
D:o	122	Op. enl. Caldwell-Luc . . .	122	—	—	
Sinuitis chron. maxill. c. fistula oris	4	D:o + slutning av fistel. .	4	—	—	
Fistula sin. maxill. ad orem	2	Slutning av fistel	2	—	—	
Pansinuit. chron. polyp. . .	76	Evulsio polyp.	76	—	—	
Pansinuit. chron. c. osteit. ossis front. et meningit. .	1	Op. 1. Submukös septumresektion + Op. enl. Caldwell-Luc dxt. + Ethmoidectomia dxt. + Trep. av sinus sphenoidalis dxt.				

1	2	3	4	5	6	7
		Op. 2. Högersidig yttre pannhåleop. med plastik från septum.				
		Op. 3. Op. av pannhålorna enl. Riedel + Friläggning och dränage av extraduralabscess + Ethmoidectomia sin.				
		Op. 4. Avlägsnande av osteitiskt ben + Friläggning av dura + Hjärnpunktion			1	5
Pansinuitis chron. bil. c. osteit. ossis front. sin. et c. abscess. subperiostal. orbitæ et c. abscess. extraduralis et pachymeningit. chron. ext.	1	Op. 1. Submukös septumresektion + Rad. op. av vänster käkhåla enl. Caldwell-Luc + Ethmoidectomia sin. + Trep. sinus, sphen. sin. Op. 2. Dubbelsidig rad. op. enl. Riedel + Friläggning av dura + Ethmoidectomia dxt. + Trep. sin. sphen. dxt.				
Pansinuit, chron. c. osteomyelit. ossis front. et abscess. epiduralis	1	Op. 1. Rad. op. enl. Caldwell-Luc + Ethmoidectomia. Op. 2. Rad. op. enl. Riedel + Friläggning av dura + Utrymning av kilbenshåla				
Cystis nasi	2	Exstirpation	2			Kvarligger vid årets slut.
Tumor cavi nasi	1	Elektrokoagulation	1			
Cancer maxillæ	1	Provexcision		1		
D:o	3	Elektrokoagulation	3			
D:o	1	Seance 1. Rad. op. enl. Caldwell-Luc. Seance 2. Elektrokoagulation				
Sarcoma maxillæ	1	Provexcision		1		
D:o	1	Elektrokoagulation	1			
Melanosarcoma septi nasi	1	D:o	1			
Tumor malignus maxillæ	1	D:o	1			
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Caries dent.	5	Extract. dent.	5			
Cystis dent.	2	Exstirpation av cystvägg .	2			
D:o	2	D:o + Op. enl. Caldwell-Luc				
Fibroma buccæ	1	Exstirpation	1			
Sarcoma mandibulæ	1	Tracheotomi	1			
Tumor malignus palat. durum	1	Elektrokoagulation	1			
Tonsillitis chron.	231	Tonsillectomi	231			
D:o	12	Tonsillectomi enl. Sluder	12			
Peritonsillitis ac.	2	Incision	2			
D:o	12	Tonsillectomi	11		1	1148

1	2	3	4	5	6	7
Hæmorrhagia post tonsillectomiam	1	Sutur av gombågarna	1	—	—	
D:o	1	Omstickning	1	—	—	
Veg. ad.	261	Abrasio	261	—	—	
Hæmorrhagia post abrasionem	1	Reabrasio	1	—	—	
Tumor adenoid. pharyngis	1	Provexcision	1	—	—	
D:o	1	Extirpation	1	—	—	
Abscessus retropharyng...	1	Incision	1	—	—	
Tuberculosis epipharyngis	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Tumor epipharyngis	2	Provexcision	—	2	—	
Cancer hypopharyngis ..	2	Oesophagoskopi + provexc.	—	2	—	
Susp. tumor hypopharyngis	1	D:o	—	1	—	
Escharatio eosophagi	3	Oesophagoskopi	3	—	—	
D:o	2	D:o + inläggning av oesophagusrör å demeure	2	—	—	
Perforatio eosophagi	1	Op. 1. Oesophagoskopi.				
		Op. 2. Oesophagoskopi + inläggning av oesophagusrör å demeure	1	—	—	
Oesophagitis traum.	1	Oesophagoskopi	1	—	—	
Corpus alien. eosophagi..	36	D:o + extraktion	36	—	—	
Susp. corpus alien. eosophagi	13	Oesophagoskopi	13	—	—	
Spasmus eosophagi	1	D:o	—	1	—	
D:o	1	Oesophagoskopi + sondering	1	—	—	
Stricture eosophagi	1	Oesophagoskopi	—	1	—	
D:o	6	Oesophagoskopi + sondering	6	—	—	
D:o	3	D:o + inläggning av oesophagusrör å demeure	3	—	—	
D:o (Plummer-Vinson)	1	Oesophagoskopi + sprängning av strikturmembra	1	—	—	
Cancer eosophagi	13	Oesophagoskopi + provexc.	—	13	—	
Susp. tumor. eosophagi ..	3	Oesophagoskopi	—	3	—	
Cancer eosophagi	1	D:o + inläggning av ventrikelsond å demeure ..	—	1	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Stridor congenitus (missbildning)	1	Direkt laryngoskopi	—	1	—	
Laryngitis chron.	3	D:o	—	3	—	
D:o	2	D:o + provexc.	—	2	—	
Lues laryngis	1	D:o	—	1	—	
Abscessus epiglottidis ...	1	Incision	1	—	—	
Cystis epiglottidis	1	Extirpation	1	—	—	
Corpus alienum laryngis..	1	Direkt laryngoskopi + extr.	1	—	—	
Polypus laryngis	5	Direkt laryngoskopi + extirp.	5	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fibroma laryngis	1	Indirekt laryngoskopi + exstirp.	1	—	—	
D:o	3	Direkt laryngoskopi + exstirp.	3	—	—	
Angiofibroma laryngis ..	2	Indirekt laryngoskopi + exstirp.	2	—	—	
D:o	3	Direkt laryngoskopi + exstirp.	3	—	—	
Papilloma laryngis	1	Indirekt laryngoskopi + exstirp.	1	—	—	
D:o	2	Direkt laryngoskopi + exstirp.	2	—	—	
Cancer epiglottidis	1	Direkt laryngoskopi + provexc.	—	1	—	
Cancer laryngis	1	Tracheotomi	—	1	—	
Corp. alien. bronch.	1	Bronchoskopi	1	—	—	
Cancer bronchiale	1	D:o + provexc.	—	1	—	
Tumor bronchiale	1	Bronchografi	—	1	—	
D:o	1	Bronchoskopi + broncho- grafi	—	1	—	
Susp. bronchiectasiæ	2	Bronchografi	—	2	—	
Susp. tumor. pulm.	2	Bronchoskopi	—	2	—	
D:o	1	Bronchografi	—	1	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Furunculus	1	Incision	1	—	—	
Abscessus	3	D:o	3	—	—	
Septichæmia	1	Blodtransfusion	1	—	—	
Lymphadenitis	1	Provexcision	—	1	—	
D:o	1	Incision	1	—	—	
Pleuritis exsud.	1	Pleurapunktion	—	—	1	5 (avförd död ovan)
Anæmia	3	Blodtransfusion	2	—	1	1475/1942
Vulnus contus. orbitæ in cerebr. perf.	1	Revision + sutur + evi- sceratio bulbi oculi	1	—	—	
Vulnus lacerat. orbitæ sin. + Fract. compl. et com- minut. os. ethmoidal. et sphenoidal. sin + Læsio duræ matris et cerebri..	1	Ethmoidectomia + avlägs- nande av benfragment..	1	—	—	
Meningit.	49	Lumbalpunktion	49	—	—	
Susp. meningit.	17	D:o	17	—	—	
Atheroma	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor mediastini	1	Bronchoskopi + broncho- grafi	—	1	—	
Susp. tumor mediastini ..	1	Bronchoskopi + oesopha- goskopi	—	1	—	
Cancer hypophyseos in cavum nasi penetrans ..	1	Provexcision	—	1	—	

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid *polikliniken* för öron-, näs- och halssjukdomar utgör 4.761 fall.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-klinik för år 1943
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1					1				
Sjukdom	In-	Döda			Sjukdom	In-	Döda		
	tagna	m.	kv.	m.		kv.	tagna	m.	kv.
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					XVI. Hudens sjukdomar.				
Lupus vulgaris	1				Zoster	2	3		
Syphilis acquisita	2				Pyodermia recidivans	—	1		
Gonorrhoea (samtliga fall)	2				XVIII. Ögonsjukdomar.				
Urethritis gonorrhoeica acuta	1				Ptosis congen.	1	1		
Conjunctivitis gonorrhoeica	1				Coloboma palp.	—	2		
Behcets syndrom	1				Lagophthalmus	—	1		
Febris uveoparotidea	—	1			Entropium palp.	—	1	2	
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					Ectropium paralyt.	—	1		
Trombocytopenia	—	1			” cicatric.	—	2		
VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.					Epicanthus medialis	—	1	1	
Diabetes mellitus	2	6			Chalaziosis	—	1		
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					Lipoma palp.	—	1		
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	2				Abscessus palp.	—	1		
Paralysis n. facialis et abduc.	1				Vaccinola	—	1		
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					Stenos. duct. nasolacr.	10	17		
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	—	1		Dacryocystit. phlegm.	—	4	12	
XI. Andningsorganens sjukdomar.					” chron.	—	6	10	
Ethmoidit. acuta	1				Conjunctivitis vernalis	—	1		
Pansinuit. acut.	—	1			” gonorrh.	—	1		
Bronchopneumonia acuta	—	1	—	1	” pseudomembr.	—	1		
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					Blenorrhæa neonat non gonorrh.	—	1	3	
Stomatitis.	—	1			Pterygium	—	—	2	
Cholecystitis. Cholangitis	1				Tumor conj.	—	1		
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					Keratoconj.	—	4		
Polyarthrit. rheumatica chronica	3	2			Oedema corn.	—	2	4	
					Disjunctii epithel. corn.	—	1	1	
					Keratitis marginalis	—	1	3	
					” punct. superfic.	—	2		
					” dentritica	—	2	1	
					” in maculæ	—	—	1	
					Infiltratum corn.	—	4		
					Ulcus rodens	—	—	1	
					” corn.	—	—	1	
					” serpens	—	4		
					Keratoconj. phlyctæn.	—	4	2	
					” sicca	—	1	5	
					Cysta subconj. post perf.	—	1		
					Sclerokeratouveitis	—	—	8	
					Scleritis acuta	—	1		
					Iridocyclitis acuta	—	20	10	
					” chron.	—	8	12	
					” postop.	—	—	5	
					” syphilitica	—	1		
					Panophthalmitis	—	—	1	
					Ophthalmia symp.	—	1		
					Ectasia iridis postop.	—	—	1	
					Phthisis bulbi	—	1		
					Cataracta congenita	—	1		

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Cataracta zonularis	1	2			Retinitis proliferans	1			
" senilis	13	22			" diabetica		2		
" secundaria	6	8			" serosa centralis ...	2	1		
Glaucoma prodromale	5	5			" exsudativa	1	1		
" simplex	27	38			Amotio retinae	15	8		
" consec.	3	7			Chorioiditis disseminata ...	1			
" hered.		2			Hæmorrhagia corp. vitr.	1	1		
" absolut.	4	3			Neuritis optica	5	1		
Fistula postop.	2	1			Atrophia nerv. opt.	1	2		
Retinochorioiditis	5	3			Strabismus conc. convergens	11	11		
Thrombosis venæ centr. re-					" " divergens		5	6	
tinae.	6	5			" paralyt. inveterata	1			
Hæmorrh. retinae	1				" vertic. postop. ...	1			
" chorioideæ		1			Melano sarcoma	1	1		
Periphlebitis retinae	3				Tumor orbita		2		
Retinitis hypertonica		1			Hyperopia	1			

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-klinik för år 1943
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *intagna* patienter.

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkingar	
			frisk eller förbättrad	död		
Coloboma palp.	2	Plastik	2	—	—	
Epicanthus	1	"	1	—	—	
Cicatrix reg. supercil.	2	"	2	—	—	
Lipoma reg. palp.	1	Exstirpation	1	—	—	
Abscessus palp.	1	Incision	1	—	—	
Lagophthalmus	2	Tarrhsoraphi	2	—	—	
Entropium palp.	1	Stocks suturer	1	—	—	
" "	2	Op. enl. Blaskovics ...	2	—	—	
Ektropium palp.	1	" " "	1	—	—	
" cicatricium	3	Transplantation av hud	3	—	—	
Dacryocystitis chron.	21	Dacryocystectomi ...	21	—	—	
" phlegm.	8	Incision	8	—	—	
Stenos. duct. nasolacr.	22	Op. enl. Toti	22	—	—	
" " "	1	Rev. av op. enl. West. .	—	1	—	
Pterygium "	1	Exstirpation	1	—	—	
" recidivans .	1	Op. enl. Mac Reynolds .	1	—	—	
Tumor conj.	1	Exstirpation	1	—	—	
Ulcus corn.	1	Electroendothermi ...	1	—	—	
Ectasia corn.	1	Ångkauterisation	1	—	—	
Descemetocele	1	" " "	1	—	—	
Disjunctio epiteliï	1	Uppsyning av ögonlock	1	—	—	
Keratoconj. sicca	2	Bränning av tårpunkter	2	—	—	
Keratitis ulcerosa	1	Evisceratio	1	—	—	
Cysta iridis subconj. ...	1	Exstirpation	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Occlusio pupillæ	1	Iridotomi	1	—	—	
Phthisis bulbi	2	Enucleatio	2	—	—	
Cataracta congenita . . .	1	Extraktion ur kapsel . .	1	—	—	
” zonularis	1	Discission	1	—	—	
” ”	2	Extraktion ur kapsel . .	2	—	—	
” complicata	2	” i kapsel	2	—	—	
” ”	1	” ur kapsel	1	—	—	
” senilis	17	” ” ”	17	—	—	
” ”	17	” i kapsel	17	—	—	
” sec.	22	Discission	22	—	—	
” ”	2	Evakuation	2	—	—	
” ”	1	Extraktion	—	1	—	
” traumatica	1	Evakuation	1	—	—	
Amotio retinæ	13	Elektroendothemi + luftinj.	9	4	—	1 pat. op. 4 ggr.
” ”	1	Elektroendothemi	1	—	—	2 ” ” 2 ”
Sarcoma chorioideæ . . .	2	Enucleatio	2	—	—	
Glaucoma acutum	3	Iridectomi	3	—	—	
” ”	1	Cyclodialys	1	—	—	
” juvenilis	1	”	1	—	—	
” simplex	24	Trepanation enl. Elliot .	24	—	—	
” ”	11	Cyclodialys	11	—	—	
” ”	2	Iridectomi	2	—	—	
” consec.	2	Cyclodialys	2	—	—	
” ”	2	Trepanation enl. Elliot .	2	—	—	
” ”	1	Iridectomi	1	—	—	
” absolutum	4	Enucleatio	4	—	—	
” ” perf.	1	Evisceratio	1	—	—	
Fistel efter trep.	4	Excision + conj. plastik	4	—	—	
Hypotonia postop.	5	Diathermi	5	—	—	
” ”	3	Conj.-plastik	3	—	—	
Hyphæma postop.	1	Kammarpunktion	1	—	—	
Strabism. conc. con- verg.	16	Tillbakalägg. + fram- lägg.	16	—	—	
” D:o	1	Tenolysi	1	—	—	
Strabism. conc. diverg. ” ” ”	7	Fram- o. tillbakalägg. Framläggning	7	—	—	
” ” ”	1	Tillbakaläggning	1	—	—	
” paralyticus	1	Fram- o. tillbakalägg. Revision	1	—	—	
” vertic. postop.	2	Plastik	—	2	—	Samma pat.
Vuln. perf. corn. e scler. Laceratio bulbi	12	Enucleation	9	3	—	
Corp. alien. ferr. ib. . . .	2	Magnetextraktion	1	1	—	
” ” ” retrob. Corpora alien. minimæ ib.	5	Extraktionsförsök	4	1	—	
Vuln. perf. mal. sanat. . .	1	Elektroendothemi	—	1	—	
Vuln. palp.	1	Bränning med diather- mi + conj.-plastik	1	—	—	
Corrosio corn. et conj. Iridocyclit. posttraum. ” ” postop.	8	Sutur	8	—	—	
Panophthalmitis	1	Conj.-circumcision	—	1	—	
” ”	9	Enucleatio	9	—	—	
Ectasia iridis postop. . .	1	”	1	—	—	
” ”	2	”	2	—	—	
” ”	1	Evisceratio	1	—	—	
” ”	2	Elektrokauterisation . . .	2	—	—	

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid polikliniken för ögonsjukdomar utgör 288 fall.

Årsrapport för år 1943 från radiologiska kliniken (1/1—4/7) och från Konung Gustaf V:s Jubileumsklinik (5/7—31/12) vid Sahlgrenska sjukhuset.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

	1941:	1942:	1943:
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	25.641	27.285	26.081*)
Radiumapplikationer hava givits i ett antal behandlingstillfällen av	927	946	1.582
Teleradiumbehandlingar hava givits i ett antal inställningar av	1.082	1.045	2.275
Antalet inregistrerade patienter utgjorde	4.906	5.208	5.571
Därav voro:			
Intagna på radiologiska kliniken resp. jubileumskliniken**)	440	485	863
(Totala antalet vård dagar	10.586	11.252	16.559)
Intagna på övriga sjukhusavdelningar	83	112	93
Remitterade från stadens och sjukhusets polikliniker	2.227	2.377	3.078
Andra patienter	2.556	2.719	2.400

*) Tekniken avvikande från föregående; färre men större enkeldoser.

**) Härav hava 289 patienter varit inskrivna 2—7 gånger men endast räknats 1 gång.

B. Uppgift på intagna patienter.

	1						1				
	Sjukdom	In-tagna		Döda			Sjukdom	In-tagna		Döda	
		m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.			m. kv.	m. kv.		
	IV. Infektionssjukdomar.										
21	Abscessus, Phlegmone	—	2	—	207	Polyarthrits chronica ...	1	3	—	—	—
42	Tuberculosis — samtliga fall 4				208	Arthritis deformans	7	3	—	—	—
	Tuberculosis lymphoglandularum	1	2	—		Peritendinitis	1	—	—	—	—
	Tuberculosis portionis uteri	—	1	—		XVI. Hudens sjukdomar.					
47	Aktinomykosis	1	—	—		Ulcus chronicum	3	2	—	—	—
	Bartholinitis	—	1	—	222	Eczema, dermatitis	1	3	—	—	—
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					Keloides	1	—	—	—	—
60	Leuchæmia myeloides ...	5	2	4		XIX. Svulster.					
	” lymphatica ..	—	5	—	305	Myxoma	1	—	—	—	—
	Amyloidos	1	—	1	306	Hæmangioma	1	5	—	—	—
63	Polycythæmia	3	—	—		Lymphangioma	—	1	—	—	—
	XIV. Kvinnliga könsorganens sjukdomar.					Chorion-epithelioma	—	2	—	—	—
196	Menorrhagia	—	14	—	307	Myoma	—	14	—	—	—
	Colpitis	—	2	—	309	Glioma	—	1	—	1	—
	XV. Ledgångarnas o. ben-systemets sjukdomar.				311	Myeloma	1	2	—	—	—
205	Arthritis	—	6	—	312	Melanoma	2	5	—	1	—
					313	Papilloma	6	—	—	—	—
					314	Adenoma	—	2	—	—	—
						Adenokystoma papilliferum	—	4	—	—	—
						Lymphogranulomatosis ..	9	3	2	1	—
					315	Sarcoma — samtliga fall 58	—	—	—	—	—
						” cutis	2	3	—	—	—
						” orbitæ	1	—	—	—	—

1					1				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Sarcoma maxillæ	1				Carcinoma recti	13	4	1	
” tonsillæ	5				” ani	1			
” mandibulæ	1	1			” pelvis		1		
” pharyngis	3	1			” abdominis	1	1	1	
” thoracis	1				” mammæ	1	79		3
” brachii	2				” vulvæ	16			
” humeri	1				” vaginæ	2			
” cruris	1				” colli uteri	190			7
” femoris	3				” corporis uteri	64			1
” glutæi	1				” colli et corporis uteri		5		
” uteri	14				” ovarii		36		3
” ovarii	2				” vesicæ urinar.	10	4	3	
” renis	1				” urethræ	1			
” vesicæ urinar.	1				” prostatae	13		1	
” peritonei	3				” penis	4			
” ossium	1	3			” peritonei		2		
” lymphoglandularum	1	4	1		” ossium	1	4		
Angiosarcoma	1				” lymphoglandularum	1	2		
Lymphosarcoma	7	4			Hypernephroma	1		1	
Melanosarcoma		3			Tumor parotidis	2	3		
316 Carcinoma — samtliga fall 482					” maxillæ		1		
” cutis	18	12	1		” tonsillæ	1			
” auriculæ	2	1			” bronchiale	2			
” nasi		1			” pulmonum	1			
” tonsillæ	2	1	1		” reg. colli	1			
” pharyngis	3	15	1		” femoris		2		
” laryngis	2		1		” pelvis		2		
” epiglottidis		1			” abdominis	2		1	
” thyreoideæ	1	3			” retroperitonealis	2			
” reg. colli		2			” ossium	2			
” bronchiale	1	1	1		” mediastini	2			
” pulmonis		1			” cerebri	1	5		
” labii	19	6			” hypophyseos c. acromegalia		1		
” gingivæ, buccæ	5	3	1		” mammæ		1		
” maxillæ	4	6			” ovarii		7		2
” gland. parotidis		2			” renis		1		
” lingvæ	3	4			Övriga tumörer utan p.a.d.	5	6	1	1
” mandibulæ	1				Seminoma	1			
” oesophagi	14	7	3	3	XX. Andra sjukdomar.				
” ventriculi	1	2			323 Struma		2		
” vesicæ fellæ	2				Varia	1	7		
” coli	1	3							
” intestini		1							

C. Uppgift på samtliga inregistrerade patienter.

1		2		1		2	
Diagnos		Antal		Diagnos		Antal	
<i>Inflammationer o. a.</i>				Stomatitis			1
Phlegmone, Abscessus	17			Tonsillitis chron.			3
Erysipeloid	25			Gingivitis			1
Lymphadenitis	72			Rhinitis			4
Ulcus chronicum	39			Pharyngitis			1
				Scleritis			1

1	2	1	2
Keratitis	4	Lupus erythematosus	1
Iritis, Iridocyclitis	2	Folliculitis	6
Uveitis	4	Furunculosis	10
Cystitis	1	Carbunculus	1
Aktinomykosis	4	Dermatitis	5
Tbc — samtliga fall 155		Sycosis	1
„ cutis	3	Pruritus ani et vulvæ	43
„ tonsillæ	1	Kraurosis	2
„ portionis uteri	1	Mycosis	1
„ salpingis	1	Perniosis	4
„ peritonei	1	Hidroadenitis	44
„ lymphoglandularum	147	Hyperkeratosis	28
„ ossium	1	Leukoplakia	8
<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>		Hyperhidrosis	7
Leucæmia myeloides	(3) 9	Paronychia	49
„ lymphatica	(6) 8	Coilonychia	2
Polycythæmia	(1) 6	Onycho-gryphosis	2
Polyglobulia	1	Teleangiectasia	1
<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>		Trichophytia	3
Sclerosis disseminata	(1) 1	Hypertrichosis	42
Neuritis, Neuralgia	37	Tumor keloides	37
Torticollis spastica	(1) 3	Verruca, Clavus	526
<i>Manliga könsorganens sjukdomar.</i>		Xanthelasma	4
Hypertrophia prostatae	(1) 2	<i>Svulster.</i>	
Induratio penis plastica	(2) 5	Fibroma	52
<i>Kvinnliga könsorganens sjukdomar.</i>		Papilloma	70
Cervicitis	3	Myxoma	(1) 5
Parametritis	1	Nævus	176
Colpitis	5	Melanoma	(9) 13
Menorrhagia	116	Tumor melanoïdes malign.	1
Endometritis	1	„ benign.	15
Mastitis chron.	21	Atheroma	28
Mastopathia cystica	8	Lipoma	12
<i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>		Hæmangioma	542
Myitis, Lumbago	13	Lymphangioma	3
Myositis ossificans	3	Granuloma teleangiectaticum	22
Tendinitis	16	Angioendothelioma sarcomatodes	(2) 2
Tendovaginitis	5	Myoma	(41) 74
Peritendinitis	141	Glioma	(1) 1
Bursitis	14	Myeloma	(4) 4
Synovitis	2	Adenokystoma	(7) 14
Polyarthrits	75	Adenofibroma	109
Arthritis	519	Lymphogranulomatosis	(8) 30
Rheumatismus musculorum	9	Polypus, Cysta	(8) 11
Osteitis	13	Sarcoma — samtliga fall (87) 140	—
Spondylosis deformans	55	„ cutis	(8) 16
<i>Hudens sjukdomar.</i>		„ maxillæ	(1) 2
Erythema nodosum	2	„ nasi	(3) 5
Herpes Zoster	3	„ auriculæ	1
Eczema	41	„ buccæ	1
Psoriasis	1	„ mandibulæ	(2) 3
		„ tonsillæ	(3) 5
		„ parotidis	(1) 2
		„ recti	1
		„ pharyngis	(1) 7
		„ thoracis	(2) 2

Årsrapport från röntgendiagnostiska avdelningen vid Sahlgrenska sjukhuset för år 1943.

	1939	1940	1941	1942	1943
Antal undersökningar	27.275	25.879	25.079	28.759	29.636
„ diarietförda radiogram	105.346	92.566	89.033	99.907	120.536
(= exponeringar)					

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av nedanstående tabell:

Skelettsystemet (incl. näsans och örats bihålör)	13.188
därav 164 arthrografier.	
Respirationsorgan	6.266
därav 8 st. bronchografier.	
Cirkulationsorgan	544
därav 12 angiografier.	
Digestionsorgan	6.987
därav 764 st. cholecysto- och cholangiografier.	
Urin- och könsorgan	2.487
därav 1.269 st. kontrastundersökningar.	
Nervsystem	128
därav 47 st. encephalografier och 81 myelografier.	
Hud, underhud, muskler etc.	36
därav 8 st. kontrastundersökningar av fistlar.	
Summa	29.636

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska kliniken	4.072
„ kirurgiska „	6.252
„ ögon „	213
„ öron „	431
„ jubileumskliniken	501
„ psykiatriska „	408
„ kvinnokliniken	1.600
„ stadens och sjukhusets polikliniker	12.057
„ „ övriga sjukhus	1.056
Andra patienter	2.668
Studentundersökningar	378
Summa	29.636

Årsberättelse för år 1943 angående Göteborgs stads öppna vård av psykiskt sjuka.

1. *Psykiatriska kliniken*: Se föregående tabell angående intagna sjukdomsfall, sid. 43—60.

2. *Polikliniken*: Medeltalet konsulterande per poliklinikmottagning har varit 34. Antalet konsultationer har uppgått till 10.467. Nyttillkomna under året 1.636. Antalet återbesök under året 8.831.

Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har verkställts av bitr. överläkaren.

3. *Thamstorps vilo- och centralhem*: Verksamheten å vilohemmet har försig-gått under samma form och med ungefär samma beläggning som föregående år. Under året ha intagits 165 patienter samt utskrivits 158. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 25 patienter och medelkostnaden per dag och patient har upp-gått till kronor 6:26.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av efterföljande tabeller, som dessutom lämna uppgifter om de sjukdomsformer, som varit föremål för behandling. C:a 96 % av de utskrivna ha varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade ha i likhet med praxis från föregående år betecknats endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning de hade före sjukdomsutbrottet. Den höga procentsiffran belyser den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdomstillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

4. *Familjevården*: Under året ha intagits 265 patienter, därav 148 män och 117 kvinnor, samt utskrivits 272, därav 151 män och 121 kvinnor. För närvarande (27 mars 1944) vårdas 160 patienter i familjevården. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 157 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 3:91.

Förhållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit synnerligen gott.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd, hänvisas till efterföljande tabeller.

5. *Kuratorsverksamheten*: Se efterföljande redogörelse.

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem under år 1943 intagna, vårdade och utskrivna patienter (kvinnor), uppdelade efter olika sjukdomsformer och efter tillstånd vid utskrivningen.

1 Diagnos	2 Intagna	3 Utskrivna		
		4 Återställda	5 Förbättrade	6 Oförbättrade
Alcoholismus + Psychopathia	1	1	—	—
Arteriosclerosis cerebri	1	—	—	1
Asthenosyntonia	4	1	2	—
Confusio mentis + Psychoinfantilismus	1	—	1	—
Cyclopathia	4	3	—	—
" + Psychoneurosis	2	—	1	—
Debilitas mentis + Depressio mentis	—	—	1	—
" " + " " endogenica	2	1	1	—
" " + Hysteria	1	—	1	—
" " + Psychasthenia	2	—	1	—
" " + Psychoneurosis	2	1	2	—
Depressio mentis + Psychoneurosis	1	—	1	—
" " + Psychopathia	1	—	1	—
" " endogenica	15	8	6	—
" " " + Debilitas mentis	1	—	1	—
" " " + Hyperthyreos	1	—	1	—
" " " + Hysterosyntonia	1	1	—	—
" " " + Psychasthenia	1	1	—	—
" " " + Psychoinfantilismus	1	—	1	—
" " exogenica	15	7	7	1
" " " + Psychasthenia	3	1	—	—
" " hypertonica	—	—	1	—
" " präsenilis	—	1	—	—
Encephalitis chron.	1	—	1	—
Encephalopathia hypertonica	2	1	1	—
" " + Cyclothymia	1	—	1	—
Epilepsia	—	—	1	—
Hallucinosi progressiva	1	—	1	—

1	2	3	4	5
Hysteria	8	2	5	—
Hysteroasthenia	13	3	7	2
" + Neurosis climacterica	1	—	1	—
" + Psychoinfantilismus	1	—	1	—
Hysterosyntonia	5	1	3	—
Imbecillitas	1	—	—	1
Insania præsenilis	1	—	1	—
Insufficiëntia præsenilis	3	—	3	—
Myasthenia gravis	1	—	1	—
Neurosis anankastica	3	1	1	—
" climacterica	4	—	3	—
" " + Depressio mentis præsenilis	—	—	1	—
Paralysis agitans + Depressio mentis exogenica	1	—	1	—
Psychasthenia	13	5	5	—
" + Debilitas mentis	1	—	1	—
" + Depressio mentis	1	—	1	—
" + " " exogenica	1	1	—	—
Psychoinfantilismus	2	—	1	—
Psychoneurosis	18	7	9	—
" + Narcomania	1	1	—	—
Psychopathia	2	—	3	—
" epileptica	1	—	2	—
" + Narcomania	1	—	1	—
" + Psychoneurosis	3	1	3	—
Psychosis manico depressiva	6	3	3	1
Schizopathia	4	—	3	1
" + Depressio mentis	1	—	2	—
" + " " endogenica	1	—	1	—
" + Psychoinfantilismus	1	—	—	—
Schizophrenia	1	—	1	—
Sequele post schizophreniam	—	—	1	—
Summa	165	52	99	7
		158		

Tabell över å familjevården under år 1943 intagna och utskrivna patienter, uppdelade efter kön och med hänsyn till olika sjukdomsformer och tillstånd vid utskrivningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Män				Kvinnor			
	Intagna	Utskrivna			Intagna	Utskrivna		
Aterställda		Förbättrade	Oförbättrade	Aterställda		Förbättrade	Oförbättrade	
Alcoholismus	2	—	1	1	—	—	—	—
" + Asthenosyntonia	1	—	—	—	—	—	—	—
" + Cyclopathia	3	2	1	—	—	—	—	—
" + Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—
" + Epilepsia	1	—	1	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Alcoholismus + Psychasthenia	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ + Psychopathia	9	2	1	2	1	—	1	—	—
„ + „ + Encephalopathia posttraumatica ..	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ + „ hyperthymica	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ + „ + Narcomania	1	—	—	1	—	—	—	—	—
„ + Schizopathia	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ chron.	2	1	—	1	—	—	—	—	—
„ + Psychopathia	—	—	2	—	—	—	—	—	—
„ + „ + Insufficiencia præsenilis ..	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Arteriosclerosis cerebri	2	—	1	1	—	—	—	—	—
Asthenosyntonía	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Cyclopathia	2	—	—	1	—	—	—	—	—
„ + Encephalopathia posttraumatica ..	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Debilitas mentis	2	—	1	2	1	1	—	—	—
„ + Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ + „ „ endogenica ..	—	—	—	—	1	—	—	—	1
„ + „ „ exogenica ..	—	—	—	—	—	2	—	3	—
„ + Epilepsia	1	—	—	1	—	—	—	—	—
„ + Hysteria	—	—	—	—	1	—	—	1	—
„ + Hysteroasthenia	—	—	—	—	1	—	—	1	—
„ + „ + Psychoinfantilismus	—	—	—	—	—	1	—	1	—
„ + Hysterosyntonía	—	—	—	—	—	1	—	1	—
„ + Insufficiencia climacterica	—	—	—	—	—	1	—	1	—
„ + „ præsenilis	—	—	1	—	—	—	—	1	—
„ + Neurosis traumatica	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ + Organisk nervsjukdom	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ + Psychasthenia	2	—	1	—	2	1	2	—	—
„ + Psychoinfantilismus	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ + Psychoneurosis	1	2	—	—	4	—	2	1	—
„ + Psychopathia	2	—	4	—	5	1	2	3	—
„ + Schizopathia	1	—	—	—	1	—	1	1	—
„ + Sclerosis disseminata	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Dementia paralytica	1	—	—	1	—	—	—	—	—
„ præsenilis	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—	—
„ endogenica	7	1	3	1	5	1	—	2	—
„ exogenica	3	1	2	—	8	5	5	—	—
„ + Hypertonica	—	—	—	—	1	—	1	—	—
„ + Asthenia	—	—	—	—	1	—	—	1	—
„ + Psychoneurosis	—	—	—	—	1	—	—	—	—
„ + Psychopathia	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Encephalitis chron.	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Encephalopathia posttraumatica ..	6	—	1	4	1	—	—	1	—
„ + Depressio mentis exogenica	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ + Hysteria	—	—	—	—	1	1	—	—	—
„ + Schizopathia ..	2	—	1	1	—	—	—	—	—
Epilepsia	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Hallucinosi progressiva + Sequele post Encephaliti- dem	—	—	—	—	—	1	—	1	—
„ „ Kleist + Hypertonica	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Hysteria	2	1	1	—	4	—	3	2	—
Hysteroasthenia	5	—	4	—	5	—	5	1	—
„ + Epilepsia	1	—	—	1	—	—	—	—	—
„ + Insufficiencia præsenilis	1	—	—	1	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hysterosyntonia	1	—	1	—	3	—	1	1
Imbecillitas	4	—	—	3	10	—	—	6
" + Depressio mentis endogenica	1	—	2	—	—	—	—	—
" + " " " exogenica + Confusio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—
" + Kongenital ordblindhet	1	—	—	1	—	—	—	—
" + Psychoneurosis	1	—	—	1	4	2	3	—
" + Psychopathia	1	—	—	—	—	—	1	—
Insania e læsione cerebri	2	—	1	—	—	—	—	—
" et dem. præsenilis	—	—	—	1	—	—	—	—
" ex alcoholica	1	—	1	—	—	—	—	—
" præsenilis	—	—	—	—	4	—	3	2
Insufficiëntia climacterica	—	—	—	—	—	—	—	1
" præsenilis	4	1	2	—	1	—	—	—
" pubertatis	1	—	—	1	1	—	—	—
" senilis	—	—	—	2	—	—	—	—
Lues cerebri	—	—	—	—	1	—	—	1
" + Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—
" cerebrospinalis	1	—	—	1	—	—	—	—
" + Psychoneurosis	1	—	1	—	—	—	—	—
Neurasthenia	1	—	1	—	—	—	—	—
Neurosis climacterica	—	—	—	—	2	—	1	—
Paraphrenia inducta	—	—	—	—	1	—	—	—
Psychasthenia	7	1	3	1	6	3	3	—
" + Confusio mentis	—	—	—	—	1	—	—	1
" + Lues latens	1	—	1	—	—	—	—	—
" + Organisk nervsjukdom	—	—	1	—	—	—	—	—
Psychoinfantilismus	—	1	—	—	—	—	—	—
" + Hysteria	—	—	—	—	1	—	1	1
" + Psychasthenia	1	—	1	—	—	—	—	—
Psychoneurosis	3	2	2	2	8	5	1	2
" + Hypertonica	—	—	—	—	1	—	1	—
" + Insufficiëntia præsenilis	1	—	—	—	—	—	—	—
Psychopathia	10	—	3	4	6	—	4	3
" dysthymica	—	1	—	—	—	—	—	—
" epileptoides	1	—	1	—	1	—	1	—
" hypothyrica	1	—	—	1	—	—	—	—
" + Intoxicatio	1	1	—	—	—	—	—	—
" + Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—
" + " " " exogenica	1	—	1	—	—	—	—	—
" + Hypertonica	1	—	1	—	—	—	—	—
" + Insufficiëntia præsenilis	2	—	—	1	—	—	—	—
" + Intoxicatio	1	—	—	—	1	—	1	—
" + Neurosis anankastica	—	—	—	1	—	—	—	—
" + Psychasthenia	—	—	1	—	—	—	—	—
" + Psychoneurosis	4	3	2	—	1	—	—	1
Psychosis e læsione cerebri	1	—	—	1	—	—	—	—
" ex alcoholismus	2	—	—	2	—	—	—	—
" + Ganseri	1	—	1	—	—	—	—	—
" manico depressiva	2	—	—	—	1	—	—	1
" " " + Insuff. præsenilis	1	—	1	—	—	—	—	—
Schizopathia	5	—	5	2	3	—	2	3
Schizophrenia	5	—	1	10	3	—	3	1
Sequelæ post schizophreniam	—	—	—	1	2	—	1	1
Summa	148	24	70	57	117	21	60	40
			151			121		

Redogörelse för kuratorsverksamheten vid Sahlgrenska sjukhuset under år 1943.

1. *Kuratorsinstitutionen för psykiskt sjuka* är knuten till poliklinikverksamheten för dessa. Förutom poliklinikens besökare utgöres klientelet av patienter vid Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning samt vid Thamstorps vilo- och centralhem med därtill hörande familjevård. Kuratorerna äro tre till antalet — en förste kurator och två biträdande kuratorer.

Redogörelse för kuratorernas verksamhet under år 1943:

Ombesörjt inackordering å Thamstorp eller i privata vilohem för	440 pers.
Sociala utredningar	1129 st.
Intelligensbestämningar	300 ”
Förmynderskap (varav 13 avgått under redovisningsåret) för	112 pers.
Ombesörjt uppdrag, ärenden och ansökningar av olika slag för	449 ”
Ombesörjt ekonomisk hjälp ur kassor och fonder för	174 ”
Hembesök en eller flera gånger hos	90 ”
Tjänsteresor utom Göteborg	3 st.
Nyttillkomna patienter under redovisningsåret	811 pers.
Kvarstående från föregående år	755 ”

För flertalet registrerade patienter har ombesörjts diverse rådfrågningar och ärenden, delvis i samarbete med övriga sociala institutioner.

2. *Kuratorn för cancersjuka* — med i huvudsak social men även medicinsk verksamhet bland cancerpatienter — har lämnat följande uppgifter angående verksamheten under år 1943:

Nyttillkomna patienter	376 st.
Övriga patienter	98 ”
Efterundersökningar	539 ”
Hembesök	c:a 470 ”
Besök å mottagningen och hos sängliggande pat. å vårdavd.	c:a 700 ”
Tjänsteärenden utom sjukhuset	c:a 325 ”
Tjänsteresor utom Göteborg	19 ”
Ombesörjt ekonomisk hjälp ur kassor och fonder för	163 pers.
” intagning å vårdanstalter samt konvalescentvård för	146 ”
” hemvård, tandvård, juridisk hjälp, arbete m. m. samt ansökningar till folkpension för	127 ”
” hemtransport av pat. boende utom Göteborg för	29 ”
” arbetsterapi inom sjukhuset för	55 ”

3. *Sociala kuratorns* verksamhetsområde utgöres av Sahlgrenska sjukhusets samtliga kliniker med undantag av psykiatriska och radiologiska klinikerna, vilka som av ovanstående framgår, ha egna kuratorer. Redogörelse för verksamheten under år 1943 följer nedan:

Nyttillkomna patienter	462 st.
Övriga patienter	170 ”
Besök å mottagningen	814 ”
Hembesök	401 ”
Tjänsteärenden utom sjukhuset	342 ”
Följande åtgärder ha vidtagits:	
Ombesörjt intagning å anstalt och konvalescenthem för	133 pers.
” ekonomisk hjälp och ansökan om fondmedel för	122 ”
” hjälp i olika former och utfört diverse uppdrag för	106 ”
Hänvändelser till kommunala och statliga nämnder och verk samt privata institutioner	c:a 225 st.
Övriga sociala ärenden och rådfrågningar	c:a 125 ”

Årsberättelse från kvinnokliniken vid Sahlgrenska sjukhuset för år 1943.

Under året intagna och avförda kvinnor.

Grupp	Kvarliggande från föregående år	Antal under året			kvarliggande vid årets slut
		intagna	utskrivna utom avlidna	avlidna	
A.....	121	5.416	5.415	3	119
B.....	15	710	713	—	12
C.....	43	2.613	2.591	5	60
Inskrivna barn.....	—	30	24	4	2
Summa	179	8.769	8.743	12	193

Grupp A anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt föreligger.

Grupp B anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt icke föreligger.

Grupp C anger kvinnor, som intagits av annan anledning än förlossning.

Under grupp B i föregående tabell upptagna fall fördelade efter ålder och civilstånd.

Civilstånd	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Summa intagna
Ogift.....	26	73	33	4	136
Gift.....	3	209	283	54	449
Änka eller fränskild.....	—	8	12	5	25
Summa intagna	29	290	328	63	710

Under året födda och avförda barn.

	Kvarliggande från föregående år	Antal under året födda barn		Antal efter förlossningen avlidna barn	Antal utskrivna levande barn	Kvarliggande vid årets slut
		Dödfödda	Levande			
Fullgångna.....	108	77	5.189	42	5.149	106
Ofullgångna.....	10	36	181	50	129	12
Summa	118	113	5.370	92	5.278	118

Summa enkelbörder: 5.347. Summa tvillingbörder: 68.

Summa trillingbörder: 0.

Fosterbjudningar vid födelsen.

	Förl. före ink.	Nackbjudning	Vidöppen hjässbjudning	Pannbjudning	Ansiktsbjudning	Sätes- och fotbjudning	Obestämd bjudning	Summa fosterbjudningar
Antal.....	16	5.025	183	2	12	223	22	5.483

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlösts i huvudbjudning: 0.

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlösts i sätes- eller fotbjudning: 6.

Kejsarsnittsfall införes i kolumnen obestämd bjudning.

Sjukdomar och oregelbundenheter hos vårdade kvinnor.

1	2	3	4	5	6	7
Nr i nomen- klaturen	Sjukdomar	Antal fall	Utskrivna			
			Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vård å annan anst.	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall	Antal fall
	<i>III. Havandeskaps- och förlossnings- sjukdomar:</i>					
8	Abortus mensium I—III	476	472	—	4	—
	” ” IV—VII	234	230	—	4	—
	Dött och kvarhållet ägg (Missed abortion)	13	13	—	—	—
	Förtidsbörd	217	217	—	—	—
9	Drubbörd	5	5	—	—	—
	Abortus imminens	95	95	—	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	40	40	—	—	—
	Hæmatocele	2	2	—	—	—
11	Havandeskapskräkningar	39	37	—	2	—
12	Äggvita i urinen:					
	Albuminuria	361	360	—	1	—
	Nephropathia	138	138	—	—	—
	Hotande eklampsi (eklampsismus) ..	32	32	—	—	—
13	Eklampsi under havandeskapet	1	1	—	—	—
	” ” förlossningen	16	15	—	—	1
	Toxicosis gravidarum	2	—	—	—	2
	För tidig avlösning av moderkakan ..	5	5	—	—	—
14	Asphyxia imminens	117	117	—	—	—
	Blödning under graviditeten	35	35	—	—	—
	Placenta prævia	13	13	—	—	—
15	Missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet:					
	trångt bäcken	25	24	—	—	1
	hydrocephalus	1	1	—	—	—
	inskjutande os coccygis + vidöppet läge	1	1	—	—	—
16	Bäckenröntgen (undersökningsfall) ..	79	79	—	—	—
	Förlösning	2	2	—	—	—
	Ruptura perinei totalis	3	3	—	—	—
	” vaginæ	10	10	—	—	—
	” m. sfincter ani	52	52	—	—	—
	” vesic. urinar.	1	1	—	—	—
	Hæmatoma vaginæ	2	2	—	—	—
	” lab. maj.	3	3	—	—	—
17	Hydramnion	7	7	—	—	—
	Framfall av navelsträng	9	9	—	—	—
	Äkta knut på navelsträngen	1	1	—	—	—
	Tvärläge	5	5	—	—	—
	Misstänkt tvärläge	1	1	—	—	—
18	Primär värksvaghhet	14	14	—	—	—
	Sekundär värksvaghhet	87	87	—	—	—
	Primär + sekundär värksvaghhet	40	40	—	—	—
	Utdraget förlossningsarbete	6	6	—	—	—
19	Kvarhållen moderkaka	28	28	—	—	—
	” moderkaksbit	21	21	—	—	—
	” ” susp.	4	4	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	Blödning under eller efter förlossningen (så att kvinnan påverkas) ..	307	307	—	—	—
	Blödning i puerperiet	9	9	—	—	—
19	Subinvolutio uteri	5	5	—	—	—
	Retentio velamentorum	25	25	—	—	—
20	Feber under förlossningen	46	46	—	—	—
	Feber under barnsängstiden (resorptionsfeber)	262	262	—	—	—
	Barnsängsfeber (sepsis)	3	2	—	1	—
	Parametritis post part.	4	4	—	—	—
	Salpingitis " "	2	2	—	—	—
	Peritonitis diffusa post part.	2	2	—	—	—
21	Feber vid missfall	91	91	—	—	—
	Resorptionsfeber vid missfall	5	5	—	—	—
	Sepsis vid missfall	2	2	—	—	—
	Parametritis post abort.	1	1	—	—	—
	Pelveoperitonitis post abort.	2	2	—	—	—
	Salpingitis post abort.	8	8	—	—	—
	Salpingo-oophoritis post abort.	1	1	—	—	—
	Retentio placenta total. et partial. post abort.	21	21	—	—	—
22	Blodpropp i bäckenet (i samband med havandeskap, förlossning eller barnsäng)	1	1	—	—	—
	Blodpropp i benets djupa kärl (d:o) ..	26	26	—	—	—
	Blodpropp i benets ytliga kärl (d:o) ..	31	31	—	—	—
	Blodpropp (embolus) i lungan (d:o) ..	3	3	—	—	—
23	Blåskatarr (d:o)	90	90	—	—	—
	Blåskatarr + njurbäckeninflammation (d:o) ..	57	57	—	—	—
	Njurbäckeninflammation (d:o)	53	53	—	—	—
24	Lymphangitis mammæ	140	140	—	—	—
	Mastitis	37	37	—	—	—
	Chock	2	2	—	—	—
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar:</i>					
21	Abscessus	16	16	—	—	—
22	Erysipelas	1	—	—	1	—
23	Scarlatina	1	—	—	1	—
27	Parotitis epidemica	8	8	—	—	—
28	Pertussis	1	1	—	—	—
29	Influenza	1	1	—	—	—
36	Paradysenteri	32	27	—	5	—
39	Poliomyelitis	2	1	—	1	—
	Sequele poliomyelitidem	1	1	—	—	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	83	—	—	—	—
	" pulmonum	42	37	—	5	—
	" " sanata	7	7	—	—	—
	" femor. inveterata	1	1	—	—	—
	" spondylitis	2	2	—	—	—
	" renum	1	—	—	1	—
	" urogenital.	1	—	—	1	—
	" salpingitis	19	17	—	2	—
	" salpingo-oophoritis	3	3	—	—	—
	" peritonitis	4	3	—	1	—
	" intestin.	1	1	—	—	—
	" oophoritis	1	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	Tuberculosis coxæ	1	1	—	—	—
44	Lues	17	13	—	4	—
46	Gonorrhœa (samtliga fall)	66	—	—	—	—
	Cervicitis gonorrhœa	10	9	—	1	—
	Urethritis	15	15	—	—	—
	Salpingitis	31	26	—	7	—
	Salpingo-oophoritis gonorrhœa	9	7	—	2	—
	Bartholinitis	1	1	—	—	—
57	Febris. Febris incerta causæ	10	9	—	1	—
	Lymfadenitis	3	3	—	—	—
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar:</i>					
58	Anæmia	2053	2053	—	—	—
	<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar:</i>					
68	Diabetes mellitus	15	13	—	2	—
69	Adipositas	2	2	—	—	—
	<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar:</i>					
71	Ethylismus chron.	1	1	—	—	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar:</i>					
80	Meningitis acuta	1	1	—	—	—
83	Encephalitis acuta	1	1	—	—	—
86	Dystrophia myotonica	1	1	—	—	—
	Atrophia musculorum progressiva ..	1	1	—	—	—
94	Coccygodynia	2	2	—	—	—
96	Chorea gravidarum	1	1	—	—	—
95	Paresis n. facialis	1	1	—	—	—
	„ „ radial.	1	1	—	—	—
	„ „ peronei	2	2	—	—	—
98	Epilepsia	8	8	—	—	—
99	Hysteria	2	2	—	—	—
100	Neurasthenia	36	35	—	1	—
101	Neurosis	3	3	—	—	—
	Organisk nervsjukdom	1	1	—	—	—
	Cephalalgia	3	3	—	—	—
	Migräna	1	1	—	—	—
	<i>IX. Sinnessjukdomar:</i>					
102	Debilitas psychæ	3	3	—	—	—
	„ mentis	8	7	—	1	—
103	Confusio	2	2	—	—	—
	Psychopathia	61	52	—	9	—
	Psychasthenia	23	21	—	2	—
	Psychoinfantilismus	3	3	—	—	—
	Insufficiëntia psychæ reactiva	1	1	—	—	—
104	Depressio mentis	15	15	—	—	—
105	Schizophrenia	4	1	—	3	—
	Schizopathia	3	2	—	1	—
	Sequela schizophreniam	3	3	—	—	—
	Insania per traumata mentale + hypomania	1	1	—	—	—
109	Imbecillitas	33	31	—	2	—
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar:</i>					
113	Myocarditis chron.	7	4	—	2	1

1	2	3	4	5	6	7
	Vitium organicum cordis + endocarditis chron.	29	27	—	2	—
116	Trombophlebitis	13	13	—	—	—
118	Varices	2	2	—	—	—
	Hæmorrhoides	3	3	—	—	—
119	Trombosis	26	25	—	—	1
	Embolia art. pulmonal.	4	4	—	—	—
	Hypertonia	13	13	—	—	—
	Polycythæmia	1	1	—	—	—
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar:</i>					
121	Rhinitis acuta	3	3	—	—	—
	Rhino-pharyngitis acuta	2	2	—	—	—
	Sinusitis maxillar.	1	1	—	—	—
128	Bronchitis acuta	14	14	—	—	—
	Tracheo-bronchitis acuta	1	1	—	—	—
	Tracheo-laryngo-bronchitis acuta ...	1	1	—	—	—
129	Bronchitis asthmatica chron.	1	—	—	1	—
130	Cyst-lunga	1	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	6	6	—	—	—
134	Pneumonia	9	8	—	1	—
	Bronchopneumonia acuta	3	3	—	—	—
139	Infarctus pulmonum	1	1	—	—	—
140	Pleuritis	6	4	—	2	—
	<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar:</i>					
144	Angina tonsillaris	15	15	—	—	—
	Pharyngitis acuta	9	9	—	—	—
	Pharyngo-laryngo-tracheitis	1	1	—	—	—
153	Gastroenteritis acuta	2	2	—	—	—
	Entero-colitis acuta	6	6	—	—	—
	Enteritis acuta	21	19	—	2	—
154	Achylia ventriculi	1	1	—	—	—
156	Dilatatio ventriculi	1	1	—	—	—
158	Colitis chron.	8	7	—	1	—
159	Appendicitis	40	40	—	—	—
	Typhlitis	1	1	—	—	—
160	Ileus	1	1	—	—	—
161	Hernia	9	9	—	—	—
162	Dolores abdominis	30	30	—	—	—
	Fissura sive contractura ani	8	8	—	—	—
	Lymphadenitis mesenterii	1	1	—	—	—
163	Hepatitis acuta	3	2	—	1	—
	Necrosis hepatis	1	1	—	—	—
167	Cholelithiasis	5	4	—	1	—
168	Icterus	3	2	—	1	—
171	Peritonitis acuta	3	3	—	—	—
	„ chron. adhæsiva	5	5	—	—	—
	Pelveoperitonitis acuta	8	8	—	—	—
	„ chron. adhæsiva	4	4	—	—	—
172	Ascites	2	2	—	—	—
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar:</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica	12	8	—	4	—
175	Pyelitis	9	9	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	Pyelonephritis acuta	1	1	—	—	—
	Cystopyelitis acuta	13	13	—	—	—
	Nephrolithiasis	5	3	—	2	—
180	Cystitis	14	14	—	—	—
184	Uretherolithiasis	2	2	—	—	—
	Incontinentia urinæ	14	14	—	—	—
	Fistula urethero-vaginal.	2	1	—	1	—
	Fistula vesico-vaginal.	1	—	—	1	—
	Retentio vesicæ urinar.	15	15	—	—	—
	Paresis vesicæ urinar.	1	1	—	—	—
	Caruncula urethræ orific.	6	6	—	—	—
	Polypus urethræ orific.	4	4	—	—	—
	Diverticuli urethræ	1	1	—	—	—
	Cystocele	11	11	—	—	—
	Uræmi	1	—	—	1	—
	Hæmaturia	7	7	—	—	—
	Status post nephrectomiam	1	1	—	—	—
	Aplasia ren. unilat.	2	2	—	—	—
	Hypoplasia renis	1	1	—	—	—
	Strictura urethræ	1	1	—	—	—
	<i>XIV. B. Kvinnliga könsorganen:</i>					
190	Prolapsus uteri et vaginæ	119	118	—	1	—
192	Erosio port. uteri	181	181	—	—	—
	Perforatio uteri	2	2	—	—	—
	Adhæsiön. uteri	1	1	—	—	—
	Proktocele	10	10	—	—	—
	Vagina angusta	3	3	—	—	—
192	Decubitus vaginæ	4	4	—	—	—
	Vulvitis. Vaginitis	7	7	—	—	—
	Septum vaginæ	3	3	—	—	—
	Uterus duplex	1	1	—	—	—
	„ bicornis	1	1	—	—	—
	Kolpitis	26	25	—	1	—
	Elongatio portion. uteri	5	5	—	—	—
	Hymen persistens	7	7	—	—	—
	„ rigid.	1	1	—	—	—
	Bartholinitis	23	23	—	—	—
	Ruptura hymenis	2	2	—	—	—
	„ vaginæ	3	3	—	—	—
	„ perinei	1	1	—	—	—
	Fluor	22	22	—	—	—
193	Cervicitis	4	4	—	—	—
	Endometritis	3	3	—	—	—
	Metritis fibrosa	1	1	—	—	—
	Polypus cervicis sive corporis uteri..	333	333	—	—	—
	Polypus port. uteri	4	4	—	—	—
	Hæmatometra	3	3	—	—	—
	Pyometra	2	1	—	1	—
194	(Salpingo-)oophoritis. Pelveoperitoni-					
	tis	178	172	—	6	—
	Hæmatoperitonitis	5	5	—	—	—
	Sactosalpinx	20	20	—	—	—
	Hæmatosalpinx	1	1	—	—	—
	Hydrosalpinx	5	5	—	—	—
	Occlusio tubæ	6	6	—	—	—
	Adhæsiões post. op. salpingo-					
	oophorectomia	1	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	Hydatid. tubæ	2	2	—	—	—
	„ ovarii	1	1	—	—	—
194	Pyovarium	2	2	—	—	—
	Ovula Nabothi	2	2	—	—	—
	Hæmatoma lab. maj.	2	2	—	—	—
	„ infect. in cicatr.	1	1	—	—	—
	„ intraabd.	1	1	—	—	—
195	Parametritis	4	4	—	—	—
	Endometriosis ovarii	26	26	—	—	—
	„ vaginae	1	1	—	—	—
	„ tubæ	1	1	—	—	—
	„ uteri	1	1	—	—	—
196	Amenorrhœa	11	11	—	—	—
	Oligomenorrhœa	9	9	—	—	—
	Dysmenorrhœa	43	43	—	—	—
	Menorrhagia juvenilis	5	5	—	—	—
	Menorrhagia	98	98	—	—	—
	Metrorrhagia juvenilis	2	2	—	—	—
	Metrorrhagia	333	331	—	2	—
	„ climact.	30	29	—	1	—
	Meno-metrorrhagia	34	34	—	—	—
	„ climact.	3	3	—	—	—
	Metropathia hæmorrhagica cystica juvenil.	3	3	—	—	—
	Metropathia hæmorrhagica cystica ..	113	112	—	1	—
197	Fistula ad vaginam	1	1	—	—	—
198	„ recto-vaginal.	1	1	—	—	—
	„ recto-perinei	1	1	—	—	—
200	Sterilitas	110	110	—	—	—
	Dyspareunia	9	9	—	—	—
	Frigiditas	1	1	—	—	—
201	Deformatio portio. uteri	1	1	—	—	—
	Strictura cerv. uteri	1	1	—	—	—
	„ et deformatio fornic. vagin.	1	1	—	—	—
	<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar:</i>					
202	Insufficiencia m. dorsi	1	1	—	—	—
	Lumbago	1	1	—	—	—
204	Omarthritis	1	1	—	—	—
205	Gonitis	1	1	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica	7	5	—	2	—
208	Spondylitis def.	1	1	—	—	—
	Kyphoscoliosis	1	1	—	—	—
213	Osteomyelitis o. ilei.	1	—	—	1	—
	Periostitis alveolaris	1	1	—	—	—
216	Deformatio pelvis	1	1	—	—	—
	<i>XVI. Hudens sjukdomar:</i>					
218	Urticaria	3	3	—	—	—
222	Eczema mammae	3	3	—	—	—
	„ vulvæ	1	1	—	—	—
	„ inguin.	1	1	—	—	—
	„ general. faciei et extremitat.	1	1	—	—	—
	Dermatitis	1	1	—	—	—
231	Furunculosis lab. maj.	1	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
232	Carbunculus reg. glut.	1	1	—	—	—
236	Scabies	2	2	—	—	—
240	Nævus	4	4	—	—	—
	XVII. Öronsjukdomar:					
243	Otitis media	2	2	—	—	—
244	Otosclerosis	2	2	—	—	—
	XVIII. Ögonsjukdomar:					
258	Conjunctivitis æstivalis	1	1	—	—	—
	XIX. Svalster:					
301	Fibroma portion. uteri	1	1	—	—	—
	„ mammæ	1	1	—	—	—
	Fibromatosis mammæ	1	1	—	—	—
	Fibromyoma lab. maj.	1	1	—	—	—
302	Lipoma pendulans	2	2	—	—	—
	Lipomatosis mesenterii	1	1	—	—	—
306	Angioma	2	2	—	—	—
	Angiofibroma	2	2	—	—	—
	Lymphangioma cavernosum	1	1	—	—	—
307	Myoma uteri	336	335	—	1	—
	„ „ pelvis obtur.	1	1	—	—	—
314	Degeneratio cystica ovarii	4	4	—	—	—
	Cysta vaginæ	10	10	—	—	—
	„ ovarii	117	117	—	—	—
	„ parovarialis	7	7	—	—	—
	„ tubovarialis	1	1	—	—	—
	„ ovarii dermoid.	11	11	—	—	—
	„ „ follicul.	5	5	—	—	—
	„ pelvis subperitoneal.	1	1	—	—	—
	„ sacral. dermoid.	1	1	—	—	—
	Infiltrat. reg. sacral.	1	1	—	—	—
	Kystadenoma ovarii	3	3	—	—	—
	Granulosacellstumör (vä. ovar.)	1	1	—	—	—
315	Sarcoma uteri	2	2	—	—	—
	„ cerv. uteri	1	—	—	1	—
	Myosarcoma uteri	6	—	—	6	—
	„ retroperitoneale	1	—	—	1	—
	Kystoma ovarii carcinomatos.	1	—	—	1	—
316	Carcinoma (samtliga fall)	52	—	—	—	—
	„ ventriculi	2	—	—	2	—
	„ reg. genital.	1	—	—	—	1
	„ lab. maj.	1	—	—	1	—
	„ mammæ	1	—	—	1	—
	„ coli	1	1	—	—	—
	„ recti	2	—	—	2	—
	„ corporis uteri	14	2	—	12	—
	„ colli uteri	11	—	—	11	—
	„ „ radiotracta ..	1	1	—	—	—
	„ portion. uteri	8	—	—	8	—
	„ ovarii	7	—	—	6	1
	„ tubæ	1	—	—	1	—
	Carcinosis periton.	1	1	—	—	—
	Degeneratio carcinomatosus	1	—	—	1	—
319	Condylomata acuminata	14	14	—	—	—
	Tumor ovarii	4	4	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	Tumor uteri	1	1	—	—	—
	„ abdominis	2	1	—	1	—
	„ pelvis	3	2	—	1	—
	„ benign. mediastinal.	1	1	—	—	—
	Granuloma variæ vaginæ	1	1	—	—	—
	XX. Andra sjukdomar:					
323	Morbus Basedowi	3	2	—	1	—
	Struma nodosa	1	1	—	—	—
325	Parkinsonismus	1	—	—	1	—
326	Asthenia	2	2	—	—	—
	Oedema	10	10	—	—	—
	Observatio	51	51	—	—	—
	Avstannade värkar	48	48	—	—	—
	Utredning om abortus provocatus ...	7	7	—	—	—
	„ „ sterilisering	1	—	—	1	—
	Grossesse nerveuse (54 år)	1	1	—	—	—
	Hirsutismus	1	1	—	—	—
	Cachexia	1	—	—	1	—
	Lithopedion in cervic. uteri	1	1	—	—	—
	Somnolens	1	1	—	—	—
	Lymfgranulomatosis	2	1	—	1	—

Sjukdomar och missbildningar hos under året levande födda barn.

1	2	3	4	5		6		7	8
				Utskrivna		Döda			
				Friska eller förbättrade	Oförbättrade	födelsevikt <2500gr	födelsevikt >2500gr		
Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	Därav med födelsevikt							
		<2500gr	>2500gr						
Debilitas congenita	211	199	12	168	—	43	—		
Asphyxia	97	26	71	86	—	9	2		
Cyanosis	4	1	3	4	—	—	—		
Stridor cong.	2	—	2	—	2	—	—		
Convulsiones	6	—	6	6	—	—	—		
Gliosis cerebri	1	1	—	—	—	1	—		
Atelectasis pulmon.	1	1	—	—	—	1	—		
Glaucoma	1	—	1	—	1	—	—		
Malformationes:									
cerebri	3	1	2	—	—	1	2		
cordis	23	6	17	—	19	2	2		
palatoschisis + ev. cheiloschis.	13	1	12	—	11	1	1		
al. organ.	79	9	70	—	13	4	2		
monstrum	2	1	1	—	1	1	—		
mongolismus	6	1	5	—	6	—	—		
medul. spinal.	9	—	9	—	8	—	1		
Traumata intra part.:									
intracraniale	41	4	37	20	—	2	19		
system. nerv. peripher.	38	1	37	38	—	—	—		
skelet.	19	2	17	19	—	—	—		
cephalhæmatom	44	—	44	44	—	—	—		

1	2	3	4	5	6	7	8
apoplexia pulmon.	2	—	2	—	—	—	2
hæmatoma	9	2	7	9	—	—	—
Hydrocephalus	2	—	2	—	2	—	—
Hypoprotrombinæmia	2	—	2	2	—	—	—
Trombocytopenia	1	1	—	1	—	—	—
Melæna neonatorum	1	—	1	1	—	—	—
Hæmatemesis	3	1	2	3	—	—	—
Anæmia sec.	20	6	14	20	—	—	—
Icterus gravis	2	—	2	—	2	—	—
Diathesis hæmorrhagia	1	1	—	1	—	—	—
Aspiratio pulmon.	34	9	25	29	—	4	1
Bronchitis	5	1	4	5	—	—	—
„ capill.	3	2	1	—	—	2	1
Bronchopneumonia	10	6	4	1	—	5	4
Rhinopharyngitis	14	1	13	14	—	—	—
Otitis	1	—	1	1	—	—	—
Stomatitis	1	—	1	1	—	—	—
Oideum alb.	8	—	8	8	—	—	—
Meningitis purulenta	1	—	1	—	—	—	1
Febris	5	—	5	5	—	—	—
Dermatit. seborrhoid.	5	2	3	4	—	1	—
Eczema	8	—	3	8	—	—	—
Exanthema	23	1	22	23	—	—	—
Erythrodermia desq.	1	1	—	1	—	—	—
Pemphigus	8	2	6	4	4	—	—
Pyodermia	4	1	3	4	—	—	—
Omphalitis acuta purulenta	1	1	—	1	—	—	—
Abscessus	2	1	1	2	—	—	—
Furunculosis	3	3	—	3	—	—	—
Adiponecrosis	1	—	1	1	—	—	—
Paronychia	1	—	1	1	—	—	—
Nævus pigmentosus, Hæmangioma	17	11	6	—	6	11	—
Tumor cysta	4	—	4	—	4	—	—
Lymphangioma	1	1	—	—	1	—	—
Stenos. pylori infantil.	2	—	2	—	2	—	—
Vomitus	11	2	9	10	—	1	—
Dyspepsia	13	2	11	13	—	—	—
Peritonitis	1	—	1	—	—	—	1
Enterocolitis	6	2	4	6	—	—	—
Dyspepsia epidemica	3	3	—	1	—	2	—
Blenorrhœa non gonorrh.	39	3	36	39	—	—	—
Hernia umbilicalis	7	6	1	—	7	—	—
„ inguinalis	6	3	3	—	6	—	—
Hydrocele testis	4	1	3	—	4	—	—
Rachitis	3	2	1	2	—	1	—
Craniotabes	5	3	2	—	5	—	—
Vaccinatio B. C. G.	622	15	607	622	—	—	—

Under året har barnläkaren speciellt rådfrågats beträffande 2.948 barn.
 Barnläkaren har hemgångsdagen synat varje barn och därvid vid behov lämnat
 mödrarna råd beträffande barnets vård.

Förlossningsoperationer.

1 Nr i nomen- klaturen	2 Sjukdom	3 Antal fall	4 Operation	5 6 7 8 9 10 Utskrivna								
				Mödrar			Barn					
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda			
III.												
8	Abortus mens. I—III	388	Exæresis instrument.	388	—	—	—	—	—	—	—	—
	” ” IV—VII	104	” ”	104	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Missed abortion	4	” ”	4	—	—	—	—	—	—	—	—
	” ”	3	Provocatio abortus (exæresis)	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	” ”	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Partus arte præmat.	1	Cervixtamponad enl. Jer- lov + hinnsprängning..	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	Efterföljande tvilling	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	” ”	1	Hinnsprängning + ekstrak- tion på fot	1	—	—	1	—	—	—	—	—
9	Drubbörd	4	Exæresis instrument.	4	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	40	Op. för utomkvedshavan- deskap	40	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fördröjd förlossning	1	Cervixtamponad enl. Jer- lov	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	” ”	2	Hinnsprängning	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	Dött foster	1	Dilatation + hinnspräng- ning	1	—	—	—	—	—	—	1	—
12	Albuminuria gravidar.	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	Albuminuria gravidar. + vitium organ. cordis	1	Cervixtamponad enl. Jer- lov	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	Nephropathia	4	Hinnsprängning	4	—	—	4	—	—	—	—	1
	”	1	Dilatation + hinnspräng- ning	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	”	3	Cervixtamponad enl. Jer- lov	3	—	—	3	—	—	—	—	—
	”	1	Dilatation + cervixtampo- nad enl. Jerlov	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	Hotande eclampsi	2	Bäckenutgångstång	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	” ”	1	Cervixtamponad enl. Jer- lov	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	” ”	1	Cervixtamponad enl. Jer- lov + hinnsprängning..	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	” ”	5	Dilatation + hinnspräng- ning	5	—	—	2	—	—	—	—	3
	” ”	1	Dilatation + cervixtam- ponad	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	” ” (abort)	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	” ” ”	1	Dilatation + hinnspräng- ning	1	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Eclampsia	8	Bäckenutgångstång	7	—	1	7	—	—	—	—	1
	”	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Eclampsia + asphyxia im- minens	1	”	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	Eclampsia + bäcken- trängsel	1	Sectio cæsarea abdomina- lis cervicalis	1	—	—	1	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	Ablatio plac. præm.	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	—	—	1
	” ” ”	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	1
14	Asphyxia (imminens) ...	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	” ” ” ...	3	d:o + extraktion	3	—	—	3	—	—
	” ” ” ...	3	Extraktion på fot	3	—	—	2	—	1
	” ” ” ...	55	Bäckenutgångstång	55	—	—	45	—	10
	Asphyxia (imminens) + sätetsbjudning	1	Extraktion på fot	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Extraktion på säte	1	—	—	1	—	—
	Asphyxia (imminens) + sekundär värksvaghet ..	1	” ” ”	1	—	—	1	—	—
	d:o	25	Bäckenutgångstång	25	—	—	24	—	1
	Asphyxia (imminens) + sekundär värksvaghet + febris sub partu	3	”	3	—	—	2	—	1
	Asphyxia (imminens) + febris sub partu	3	”	3	—	—	2	—	1
	Asphyxia (imminens) + gammal I-para	1	”	1	—	—	1	—	—
	Placenta prævia	4	Sectio cæsarea abdomina- lis cervicalis	4	—	—	4	—	—
	” ”	1	Sectio cæsarea abdomina- lis corporalis	1	—	—	1	—	—
	” ”	2	Inre vändning på fot + sträck	2	—	—	1	—	1
	” ”	1	Nedtagning av fot	1	—	—	—	—	1
	” ”	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	1
	” ”	1	Hinnsprängning + kombi- nerad vändning + ned- tagning av fot	1	—	—	—	—	1
	” ”	1	Hinnsprängning + appli- kation av galeatång	1	—	—	1	—	—
	” ” susp. ...	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—
15	Pelvis justo minor	4	Sectio cæsarea abdomina- lis cervicalis	3	—	1	4	—	—
	” ” ”	1	Sectio cæsarea abdomina- lis corporalis	1	—	—	1	—	—
	” ” ”	1	d:o + amputatio uteri supravaginalis	1	—	—	1	—	—
	” ” ”	1	Perforation	1	—	—	—	—	1
	” ” ”	1	” + kranioclasia	1	—	—	—	—	1
	Pelvis plana	1	Sectio cæsarea abdomina- lis cervicalis	1	—	—	1	—	—
	Bäckenträngsel	2	d:o	2	—	—	2	—	—
	”	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Relativ bäckenträngsel ..	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—
	Deformatio pelvis post rachit. et tbc. coxæ bilat. sanat.	1	Sectio cæsarea abdomina- lis cervicalis	1	—	—	—	—	1
	Hydrocephalus	1	Perforation + extraktion ..	1	—	—	—	—	1
	Inskjutande os coccygis + vidöppet läge	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	Ruptura perinei totalis ..	3	Suturatio	3	—	—	—	—	—
	„ vaginæ	10	„	10	—	—	—	—	—
	„ m. sfincter ani ..	52	„	52	—	—	—	—	—
	„ vesic. urinar.	1	„	1	—	—	—	—	—
	Hæmatoma vaginæ	1	Incision	1	—	—	—	—	—
17	Hydramnion	2	Hinnsprängning	2	—	—	—	—	2
	Prolapsus funiculi umbilici	1	Inre vändning + extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	3	Extraktion på fot	3	—	—	3	—	—
	d:o	1	Extraktionsförsök + perforation å efterföljande huvud	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Bäckenutgångstång å tvil. nr. I + extraktion av tvil. nr. II	1	—	—	1	—	1
	Tvårläge	1	Inre vändning på fot ..	1	—	—	1	—	—
	„	1	Inre vändning på fot + sträck	1	—	—	—	—	1
	„	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	„	1	Kombinerad vändning + nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
17	„ + febris sub partu	1	Inre vändning på fot	1	—	—	—	—	1
	Misstänkt tvårläge	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	Sätesbjudning	3	Nedtagning av fot	3	—	—	2	—	1
	„	2	Extraktion på säte	2	—	—	1	—	1
	„	1	Tång på efterföljande huvud	1	—	—	1	—	—
18	Gammal I-para	1	Sectio cæsarea abdominalis cervicalis	1	—	—	1	—	—
	„ „	1	Sectio cæsarea abdominalis corporalis	1	—	—	1	—	—
	Gammal I-para + sekundär värksvaghet + asphyxia imminens ...	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Primär värksvaghet	1	Nedtagning av fot+sträck ..	1	—	—	1	—	—
	„ „	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1
	Primär värksvaghet + febris sub partu	4	„	4	—	—	3	—	1
	d:o	1	Perforation + extraktion ..	1	—	—	—	—	1
	d:o + asphyxia imminens	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Primär värksvaghet + asphyxia imminens	2	„	2	—	—	2	—	—
	Primär + sekundär värksvaghet	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Nedtagning av fot+sträck + extraktion + tång på efterföljande huvud	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Hinnsprängning + extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	d:o	2	Hög tång	2	—	—	2	—	—
	d:o	17	Bäckenutgångstång	17	—	—	16	—	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18	Primär + sekundär värksvaghhet	1	Bäckenutgångstång å nr. I + extraktion på fot å nr. II	1	—	—	2	—	—
	d:o + febris sub partu	5	Bäckenutgångstång	5	—	—	4	—	1
	Primär + sekundär värksvaghhet + asphyxia imminens	1	Halvhög tång	1	—	—	—	—	1
	d:o	5	Bäckenutgångstång	5	—	—	5	—	—
	d:o + febris sub partu	2	”	2	—	—	2	—	—
	Primär + sekundär värksvaghhet + febris sub partu + dött foster	1	Perforation + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Primär + sekundär värksvaghhet + febris sub partu + asphyxia imminens + eclampsism	1	Hög tång	1	—	—	1	—	—
	Primär + sekundär värksvaghhet + febris sub partu + asphyxia imminens + bäckensträngsel	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghhet ..	2	Nedtagning av fot	2	—	—	2	—	—
	” ” ..	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	” ” ..	1	” ” ” + sträck	1	—	—	1	—	—
	” ” ..	1	” ” säte	1	—	—	1	—	—
	” ” ..	2	Halvhög tång	2	—	—	2	—	—
	” ” ..	36	Bäckenutgångstång	36	—	—	36	—	—
	” ” ..	1	Bäckenutgångstång å nr. I + extraktion på fot å nr. II	1	—	—	2	—	—
	Sekundär värksvaghhet + febris sub partu	1	Extraktion med slynga ..	1	—	—	—	—	1
	d:o	2	Bäckenutgångstång	2	—	—	2	—	—
	d:o + asphyxia imminens	1	”	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghhet + eclampsism	1	”	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghhet + bäckenförträngning	1	”	1	—	—	1	—	—
	Utdraget förlossningsarbete	1	Nedtagning av fot + sträck	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Hinnsprängning + extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Cervixklipp + bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	d:o + dött foster	1	Perforation + extraktion	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Perforation + kranioclasia + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Febris sub partu + dött foster	1	Perforation + extraktion	1	—	—	—	—	1
	d:o + sekundär värksvaghhet	1	” ” + ”	1	—	—	—	—	1
	Osäkert fosterläge på tvil. nr. II	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
19	Retentio plac. total. post part.	28	Manuell lösning av plac...	28	—	—	—	—	—
	Retentio plac. total. post abort.	1	” ” ” ” ..	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Exæresis instrument.	1	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
19	Retentio plac. partial. post part.	7	Manuell lösning av plac-bit	7	—	—	—	—	—	
	d:o	14	Exæresis instrument.	14	—	—	—	—	—	
	d:o susp.	4	Manuell kontroll	4	—	—	—	—	—	
	Retentio plac. partial. post abort.	19	Exæresis instrument.	19	—	—	—	—	—	
	Kvarblivna hinnor	1	Manuell lösning av hinnor	1	—	—	—	—	—	
	IV.									
42	Tuberculosis pulmon. (pneumothoraxbehandl.)	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—	
	Tuberculosis pulmon. + otit. chron. (tbc?)	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	Tuberculosis pulmon.	11	Provocatio abortus (exæresis)	11	—	—	—	—	—	
	” ”	3	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	3	—	—	—	—	—	
	Spondylitis tbc.	1	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	1	—	—	—	—	—	
	Lymfogranulomatosis	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	VIII.									
96	Chorea gravidarum	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
98	Epilepsia	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	”	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ unilat. + salpingectomia contralat.)	1	—	—	—	—	—	
100	Neurasthenia	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
	Neurasthenia (överhängande suicidalrisk)	1	d:o	1	—	—	—	—	—	
101	Organisk nervsjukdom + confusio mentis	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	Debilitas mentis + psychopathia gravis	5	d:o	5	—	—	—	—	—	
	d:o	1	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	1	—	—	—	—	—	
	Debilitas mentis + insufficientia psychasthenica	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	Psychopathia	2	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva)	2	—	—	—	—	—	
	”	9	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	9	—	—	—	—	—	
	”	2	Provocatio abortus (exæresis)	2	—	—	—	—	—	
	”	2	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	2	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
101	Psychopathia + psychasthenia gravis	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	Psychopathia + asthma bronchiale	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Psychopathia + hyperemesis gravidarum	1	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	1	—	—	—	—	—
	Psychasthenia	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva)	1	—	—	—	—	—
	”	3	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	3	—	—	—	—	—
	”	3	Provocatio abortus (exæresis)	3	—	—	—	—	—
	”	1	d:o + steril. op. (salpingectomia bilat.) ..	1	—	—	—	—	—
	Psychasthenia (mannen imbecill + seq. post schizophreniam)	1	Dilatation + Laminaria + hinnsprängning + nedtagning av fot + sträck	1	—	—	—	—	—
	Psychasthenia + debilitas psychæ	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	Psychasthenia + depressio mentis reactiv.	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Psychasthenia + depressio mentis	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.) + enucleatio myomat. uteri	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	1) Inläggning av laminaria. 2) Hinnsprängning + nedtagning av fot ...	1	—	—	—	—	—
	Psychoinfantilismus	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	Psychoneurosis	2	Provocatio abortus (exæresis)	2	—	—	—	—	—
	”	1	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	1	—	—	—	—	—
	Psykisk sjukdom	3	Provocatio abortus (exæresis)	3	—	—	—	—	—
	Depressio mentis	2	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	2	—	—	—	—	—
	d:o + psychasthenia gravis	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Depressio mentis endogen. + insufficientia psychasthenica	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Depressio mentis	4	Provocatio abortus (exæresis)	4	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
101	Imbecillitas	5	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	5	—	—	—	—	—	
	„	2	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ unilat. + salpingo-oophorectomia contralat.)	2	—	—	—	—	—	
	„ + psychasthenia	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	Imbecillitas + depressio mentis	1	d:o	1	—	—	—	—	—	
	Imbecillitas	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	„	5	Provocatio abortus + steril. op. (amputatio uteri supravaginalis)	5	—	—	—	—	—	
	Schizophrenia	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	„	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio unilat. + salpingectomia contralat.)	1	—	—	—	—	—	
	„	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	Sequele post schizophreniam	2	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	2	—	—	—	—	—	
	Sequele poliomyelitidem	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
	IX.									
102	Insania per trauma mentale + hypomania	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva)	1	—	—	—	—	—	
	X.									
112	Myocarditis chron.	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
113	Vitium organic. cordis	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—	
	XI.									
128	Asthma bronchiale	2	Provocatio abortus (exæresis)	2	—	—	—	—	—	
	Asthma bronchiale + struma nodos. + neurasthenia	1	d:o	1	—	—	—	—	—	
	Asthma bronchiale	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—	
	XII.									
159	Frisk appendix	9	Appendectomia e. p.	9	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	XIII.								
173	Nephritis chron.	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	XV.								
202	Dystrophia myotonica ...	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Atrophia m. progressiva .	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
216	Spondylitis def.	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	XVII.								
243	Otosclerosis	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	„	1	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	XIX.								
314	Cysta dermoid.	1	Sectio cæsarea abdominalis corporalis + salpingo-oophorectomia dx.	1	—	—	1	—	—
	XX.								
326	Asthenia	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Abortus provocatus enl. 15 kap. strafflagen	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Abortus provocatus enl. 18 kap. strafflagen	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Mannens sinnessjukdom	1	Provocatio abortus (sectio cæsarea parva)	1	—	—	—	—	—
	Mannen epileptiker	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Mannen imbecill, alkoholist, barnen idioter	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Önskan om levande barn	1	Sectio cæsarea abdominalis corporalis	1	—	—	1	—	—
	Abortus	4	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbreaux	4	—	—	—	—	—
	Placenta prævia	2	d:o	2	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia	2	d:o	2	—	—	—	—	—
	Septichæmia	2	d:o	2	—	—	—	—	—
	Anæmia sec. gravid	49	d:o	49	—	—	—	—	—
	„ „ „ + chock	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	Dåligt allmäntillstånd	2	d:o	1	—	1	—	—	—

Övriga operationer.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Utskrivna		
			friska	sjuka	döda
I.					
Psychopathia	3	Resectio tubæ bilat.	3*	—	—
Psychasthenia gravis	1	” ” ”	1*	—	—
Imbecillitas	12	” ” ”	12*	—	—
” + epilepsia	1	” ” ”	1*	—	—
Schizophrenia	1	” ” ”	1*	—	—
Sequele post schizophreniam ..	1	” ” ”	1*	—	—
Nephritis chron.	1	” ” ”	1*	—	—
IX.					
Mastitis suppur.	35	Incision	35	—	—
Fibromatosis mammæ	1	Exstirpation	1	—	—
Cancer mammæ	1	Debridering + drainage	1	—	—
XV.					
Ileus strangulat.	1	Laparotomia + lösning av brid	1	—	—
XVI.					
Appendicitis ac. catarrhalis ...	4	Appendectomy	4	—	—
” ” ulcerosa	1	”	1	—	—
” ” phlegmonosa	1	”	1	—	—
” ” gangr.	3	”	3	—	—
” ” ” perf.	2	”	2	—	—
abscess. ” ” ” c.	2	”	2	—	—
Appendicitis ac.	2	Laparotomia explorativa appen-	2	—	—
” ”	5	ductomia	5	—	—
” ” chron.	16	Appendectomy	16	—	—
” ”	1	Laparotomia explorativa appen-	1	—	—
Myocele appendicis	1	ductomia	1	—	—
Frisk appendix	83	Appendectomy	83	—	—
Cysta pelvis subperitoneal.	1	” e. p.	1	—	—
Exstirpation	1	Exstirpation	1	—	—
XVII.					
Hernia inguinalis	2	Radikaloperation enl. Girard ..	2	—	—
” ventralis cicatr.	3	Radikaloperaton	3	—	—
XVIII.					
Abscessus ad anum	2	Incision	2	—	—
Contractura ani	5	Dilatation forcée	5	—	—
” et fissura ani	3	” ”	3	—	—
Tumores hæmorrhoidales	2	Exstirpation	2	—	—
” ”	1	Dilatation forcée + exstirpation	1	—	—
XIX.					
Peritonitis chron. adhæsiva ...	5	Lysis adhæsionum	5	—	—
” tbc.	1	Laparotomia explorativa +	1	—	—
provexcision	1	provexcision	1	—	—

*) Sterilisering.

1	2	3	4	5	6
Peritonitis et salpingitis tbc. c. ascitid.	1	Laparotomia explorativa + provexcision	1	—	—
Pelveoperitonitis chron. adhæsiv.	1	Laparotomia explorativa + lysis adhæsion.	1	—	—
Abscessus perinealis	1	Incision + drainage	1	—	—
” intraperitonealis	1	Incision	1	—	—
XX.					
Pyelonephritis ac.	1	Nephrectomia	1	—	—
XXI.					
Incontinentia urinæ	5	Urethraplastik	5	—	—
” ”	1	” enl. Kelly	1	—	—
XXIII.					
Caruncula urethræ orific.	2	Provexcision + elektrokoagulation	2	—	—
” ” ”	2	Elektrokoagulation	2	—	—
” ” ”	1	Exstirpation	1	—	—
Polypus urethræ orific.	2	”	2	—	—
” ” ”	1	Provexcision + elektrokoagulation	1	—	—
Diverticul. urethræ	1	Plastik	1	—	—
XXV.					
Cysta vaginæ	7	Exstirpation	7	—	—
” ”	1	Elektrokoagulation	1	—	—
Ovula Nabothi	1	Punction	1	—	—
Parametritis	1	Incision	1	—	—
Bartholinitis acuta	7	”	7	—	—
” ”	1	Exstirpation	1	—	—
” ”	1	Debridering	1	—	—
Bartholinitis chron.	2	Incision	2	—	—
” ”	9	Exstirpation	9	—	—
” ” gonorrhœica	1	Incision	1	—	—
Ruptura hymenalis	1	Omstickning	1	—	—
” vaginæ	2	Suturatio	2	—	—
” perinei inveterata	1	Perinealplastik	1	—	—
Granuloma variæ vaginæ	1	Provexcision + elektrokoagulation	1	—	—
Deformatio portio. uteri	1	Abrasio cerv. uteri + cervixplastik	1	—	—
Vagina angusta	1	Plastik	1	—	—
Strictura et deformatio fornic. vagin.	1	Vaginalplastik	1	—	—
Strictura cerv. uteri	1	Dilatation + inläggning av laminaria	1	—	—
Kolpitis senilis	1	Abrasio	1	—	—
” ” adhæsiva	1	Dilatation	1	—	—
Abscessus lab. maj.	1	Debridering + elektrokoagulation	1	—	—
” ” ”	1	Incision	1	—	—
Fistula recto-vaginal.	1	Plastik	1	—	—
Fistula recto-perinei	1	”	1	—	—
Lipomatosis mesenterii	1	Laparotomia explorativa	1	—	—
Fibroma portio. uteri	1	Exstirpation	1	—	—
Fibromyoma lab. maj.	1	”	1	—	—

1	2	3	4	5	6
Dyspareunia	4	Plastik enl. Jerlov	4	—	—
"	1	Dilatation + plastik enl. Jerlov	1	—	—
Hymen persistens	4	Plastik enl. Jerlov	4	—	—
"	2	Defloratio	2	—	—
" rigid.	1	Plastik enl. Jerlov	1	—	—
Condylomata acuminata	5	Elektrokoagulation	5	—	—
"	6	Abrasio + elektrokoagulation ..	6	—	—
Septum vaginae	2	Exstirpation	2	—	—
Elongatio cervicis uteri	2	Amputatio cervicis uteri	2	—	—
"	1	Dilatatio cervicis uteri + amputatio cervicis uteri + kolporrhaphia ant.	1	—	—
Prolapsus vaginae et uteri	48	Kolporrhaphia ant. + amputatio cervicis uteri + kolpoperineorrhaphia + levatorsuturer ...	48	—	—
"	7	Kolporrhaphia ant. + kolpoperineorrhaphia + levatorsuturer ..	7	—	—
"	1	Kolporrhaphia ant. + amputatio cervicis uteri + kolpoperineoplastik + levatorsuturer	1	—	—
"	1	1) Kolporrhaphia ant. + amputatio cervicis uteri + kolpoperineorrhaphia + levatorsuturer. 2) Laparotomia + adherensløsning + amputatio uteri supravaginalis + drainage ..	1	—	—
Prolapsus uteri et vaginae	2	Op. enl. Neugebauer—Le Fort..	2	—	—
"	1	Ventrofixatio uteri	1	—	—
Proctocele	1	Kolpoperineoplastik med levatorsuturer	1	—	—
Dysmenorrhœa	12	Dilatatio cervicis uteri	12	—	—
"	6	Dilatatio cervicis uteri + laminaria	6	—	—
Amenorrhœa sec.	4	Abrasio mucosæ uteri	4	—	—
"	2	Hypofystransplantation	2	—	—
Oligomenorrhœa	2	Sug-curettage	2	—	—
"	1	Abrasio mucosæ uteri	1	—	—
"	3	Hypofystransplantation	3	—	—
Hirsutismus	1	Abrasio mucosæ uteri	1	—	—
Sterilitas	70	Hysterosalpingografi	70	—	—
"	5	Dilatatio cervicis uteri	5	—	—
"	1	Salpingostomia unilat.	1	—	—
"	1	Implantatio ovarii in utero	1	—	—
Hæmatometra	2	Dilatatio cervicis uteri	2	—	—
Hæmorrhagia in climact.	3	Abrasio mucosæ uteri	3	—	—
" post part.	1	"	1	—	—
Fluor vaginalis	5	Elektrokoagulation	5	—	—
"	4	Abrasio mucosæ uteri	4	—	—
"	1	Abrasio mucosæ uteri + provexcision	1	—	—
Erosio port. vag. uteri	156	Provexcision ev. abrasio ev. elektrokoagulation	156	—	—
Polypus port. uteri	3	Excision	3	—	—
Polypus cervicis uteri	109	Evulsio ev. abrasio ev. elektrokoagulation	109	—	—
Polypus corporis uteri	137	Abrasio mucosæ uteri	137	—	—
Polypus corporis uteri adenomatos.	1	Exstirpatio uteri subtotal.	1	—	—

1	2	3	4	5	6
Polypus corporis et cervicis uteri	45	Abrasio mucosæ uteri	45	—	—
d:o	7	Evulsio + abrasio mucosæ uteri	7	—	—
Cervicitis	2	Abrasio cervicis uteri + elektrokoagulation	2	—	—
Menorrhagia	45	Abrasio mucosæ uteri	45	—	—
Meno-metrorrhagia	12	" " " "	12	—	—
" " climact.	3	" " " "	3	—	—
Metrorrhagia juvenilis	1	" " " "	1	—	—
" " climact.	213	" " " "	212	—	1
" " climact.	20	" " " "	20	—	—
Metropathia hæmorrhagica cystica	104	" " " "	104	—	—
Endometritis cystica	1	" " " "	1	—	—
Myoma uteri	25	" " " "	25	—	—
" " " "	14	Amputatio uteri totalis	13	—	1
" " " "	56	" " " " supravaginalis	56	—	—
" " " "	3	Amputatio uteri supravaginalis + salpingectomia unilat.	3	—	—
" " " "	7	Amputatio uteri supravaginalis + salpingo-oophorectomia unilat.	7	—	—
" " " "	5	Amputatio uteri supravaginalis + salpingo-oophorectomia bilat.	5	—	—
" " " "	1	Amputatio uteri supravaginalis + oophorectomia unilat.	1	—	—
" " " "	18	Enucleatio myomatis uteri per lapar.	18	—	—
" " " "	2	Enucleatio myomatis uteri per vaginam	2	—	—
" " " "	6	Exstirpatio myomatis	6	—	—
" " permagna	1	Amputatio uteri supravaginalis d:o + ventrofixatio cervicis uteri	1	—	—
" " et prolapsus uteri	1	" " " "	1	—	—
Myoma uteri subseros. + prolapsus uteri et vaginæ + elongatio cervicis uteri	1	Exstirpatio myomatis + ventrofixatio enl. Dolévi Gilliam ...	1	—	—
Myoma et sarcoma et angioma uteri	1	Amputatio uteri supravaginalis	1	—	—
Myosarcoma uteri	1	Abrasio mucosæ uteri	—	1	—
" " " "	3	Amputatio uteri supravaginalis	—	3	—
" " " "	1	Exstirpatio uteri totalis	—	1	—
" " " "	1	d:o + salpingo-oophorectomia unilat.	—	1	—
" " retroperitoneal.	1	Exstirpatio tumoris pelvis	—	1	—
Sarcoma uteri	1	Exstirpatio uteri totalis + salpingo-oophorectomia bilat. ...	1	—	—
Sarcoma cervicis uteri post amputatio uteri supravaginalis ..	1	Enucleatio per vaginam	—	1	—
Cancer coli	1	1) Framläggning av tarm enl. Miculicz. 2) Bortbränning av tarm med diatermi	—	1	—
Cancer colli uteri	4	Abrasio mucosæ uteri + provexcision	—	4	—
" " " "	4	Provexcision	—	4	—
" " " " radiotracta ..	1	Exstirpatio uteri totalis + salpingo-oophorectomia bilat. ...	—	1	—

1	2	3	4	5	6
Cancer mammae	1	Debridering + drainage	—	1	—
„ uteri	1	Abrasio mucosæ uteri + enucleatio myomatis per vaginam	—	1	—
Cancer uteri et ovarii inop. c. metast. peritonei et intest. . .	1	Laparotomia explorativa + utömning av ascites	—	1	—
Cancer corporis uteri	7	Abrasio mucosæ uteri	—	7	—
„ „ „	1	Exstirpatio uteri totalis	—	1	—
„ „ „	2	d:o + salpingo-oophorectomia bilat.	—	2	—
Cancer ovarii	1	Laparotomia explorativa	—	1	—
„ „ c. metast.	2	„ „ „	—	2	—
„ tubæ c. metast.	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + oophorectomia contralat. . .	—	1	—
Cancer portion. uteri	1	Abrasio mucosæ uteri	—	1	—
„ „ „	2	Provexcision + elektrokoagulation	—	2	—
„ „ „	1	Provexcision + abrasio mucosæ uteri	—	1	—
Cancer lab. maj.	1	Excision med diatermi	—	1	—
Carcinos. periton.	1	Laparotomia explorativa	—	1	—
Adenocarcinoma uteri	1	Abrasio mucosæ uteri	—	1	—
„ ovarii	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	—	1	—
Kystoma carcinomatos. ovarii. .	1	„ „ „	—	1	—
Metastas cancer in cicatr. abdom.	1	Incision med diatermi	1	—	—
Hydatidis tubæ	1	Exstirpatio hydatid. tubæ	1	—	—
„ „	1	Exstirpatio hydatid. tubæ + salpingostomia unilat.	1	—	—
„ ovarii	1	Exstirpatio hydatid. ovarii	1	—	—
Pyovarium	1	Oophorectomia unilat. + drainage	1	—	—
Pyometra	1	Dilatatio cervicis uteri	1	—	—
„	1	Hymenalklipp + inlägn. av glsrör i cervix	1	—	—
Hydrosalpinx	1	Salpingectomia bilat.	1	—	—
„	1	Salpingectomia unilat. + resectio ovarii unilat.	1	—	—
Sactosalpinx	2	Salpingectomia unilat.	2	—	—
„	4	Salpingostomia unilat.	4	—	—
„	1	Salpingostomia unilat. + resectio tubæ unilat.	1	—	—
„	1	Salpingostomia bilat. + resectio tubæ bilat.	1	—	—
„	1	Salpingectomia unilat. + resectio tubæ unilat. + lysis adhesion.	1	—	—
„	2	Salpingo-oophorectomia unilat.	2	—	—
„	2	Tubarplastik	2	—	—
Salpingitis chron.	10	Salpingectomia unilat.	10	—	—
„ „	2	„ bilat.	2	—	—
„ „	5	Salpingo-oophorectomia unilat. .	5	—	—
„ „	1	„ „ bilat. .	1	—	—
„ „	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + salpingectomia contralat. + drainage	1	—	—
„ „	1	Tubarplastik bilat.	1	—	—
„ tbc.	2	Salpingectomia unilat.	2	—	—
„ „	2	„ bilat.	2	—	—

1	2	3	4	5	6
Salpingitis tbc.	1	Salpingectomy unilat. + resectio tubæ contralat.	1	—	—
" " c. abscessu ...	1	Kolpotomi + drainage	1	—	—
" "	1	Salpingectomy unilat. + salpingo-oophorectomia contralat.	1	—	—
Salpingo-oophoritis chron.	8	Salpingo-oophorectomia unilat. d:o + salpingectomy contralat.	8	—	—
" " "	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + salpingostomia contralat. + lysis adhæsiion.	1	—	—
" " "	1	Salpingostomia unilat. + resectio ovarii unilat.	1	—	—
Salpingo-oophoritis supp. chron. adhæsiion. intestin.	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + adherenslösnig	1	—	—
Salpingo-oophoritis suppur.	2	Kolpotomi	1	—	—
" " tbc.	2	Salpingo-oophorectomia unilat. + salpingectomy contralat.	2	—	—
" " "	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + resectio tubæ et salpingostomia contralat.	1	—	—
" " gonorrhœica	1	Salpingo-oophorectomia unilat. + salpingectomy et resectio ovarii contralat.	1	—	—
Oophoritis chron.	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	1	—	—
" tbc.	1	Salpingostomia unilat.	1	—	—
Occlusio tubæ	1	Resectio tubæ unilat. + salpingostomia bilat.	1	—	—
" "	1	Resectio ovarii unilat. + punctio ovarii contralat.	1	—	—
Degeneratio cystica ovarii	1	Punctio ovarii unilat.	1	—	—
" " "	1	Resectio ovarii unilat.	4	—	—
Endometriosis ovarii	4	Resectio ovarii unilat.	4	—	—
" "	1	" " bilat.	1	—	—
" "	1	Cystectomy unilat.	1	—	—
" "	7	Salpingo-oophorectomia unilat.	7	—	—
" "	7	" " bilat.	7	—	—
" tubæ	1	Salpingectomy bilat.	1	—	—
" vaginæ	1	Provexcision	1	—	—
Cysta ovarii	18	Resectio ovarii unilat.	18	—	—
" "	2	" " bilat.	2	—	—
" "	1	Resectio ovarii unilat. + cystectomy unilat.	1	—	—
" "	3	Oophorectomia unilat. + resectio ovarii contralat.	3	—	—
" "	1	Exprimering av cysta	1	—	—
" "	4	Enucleatio cysta ovarii unilat.	4	—	—
" "	1	Enucleatio cysta ovarii unilat. + punctio cysta ovarii	1	—	—
" "	1	Punctio cysta ovarii	1	—	—
" "	3	Salpingo-oophorectomia unilat. + resectio ovarii contralat.	3	—	—
" "	1	Salp. oophorect. unilat. + salp. ect. contralat.	1	—	—
Cysta sive kystoma ovarii	47	(Salpingo-)oophorectomia unilat. sive bilat.	47	—	—

1	2	3	4	5	6
Cysta dermoid. ovarii	2	Resectio ovarii unilat.	2	—	—
” ” ”	4	Oophorectomia unilat.	4	—	—
” ” ”	1	” bilat.	1	—	—
” ” ”	3	Salpingo-oophorectomia unilat.	3	—	—
Cysta parovarialis	4	Cystectomia unilat.	4	—	—
” ”	1	Cystectomia bilat. + mobilise- ring av tuborna	1	—	—
” ”	1	Salpingectomia unilat.	1	—	—
Cysta tubovarialis	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	1	—	—
Cysta ovarii c. adhæsiön. + læsio art. glut. med. c. nekros. glut. partial.	1	Salpingo-oophorectomia bilat. + amputatio uteri supravaginalis	1	—	—
Lymphangioma cavernosum ...	1	Laparotomia explorativa + ex- stirpation av cystor	1	—	—
Cysta ovarii et parovarialis	1	Enucleatio + exstirpation	1	—	—
Kystadenoma ovarii	2	Oophorectomia unilat.	2	—	—
” ” ”	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	1	—	—
Tumor ovarii	1	Abrasio + salpingo-oophorec- tomia bilat.	1	—	—
Granulosacellstumör vä. ov. ...	1	Amputatio uteri supravaginalis + salpingo-oophorectomia unilat. + salpingectomia contralat.	1	—	—
Metritis fibrosa	1	Resectio ovarii + provexcision från uterus	1	—	—
Metastas ovarii	1	Salpingo-oophorectomia bilat. ...	1	—	—
XXVIII.					
Anæmia sec. gravis	67	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbreaux	67	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor.

Dödsorsak	Journ.-nr
Myoma uteri + abscessus periet. abdom. + myocardit. ac.	29
Cancer ovarii dx. operat. c. metast. + thrombosis crur. bilat. + embolia pulm.	144
Eklampsia + myocarditis levis + pyelitis ac.	259
Metrorrhagia + thrombosis art. cerebri med. sin. c. infarct.	489
Pelvis justo minor + graviditas mens. X + airembolia?	2364
Toxicosis gravidarum	4011, 7567
Cancer reg. genitalis c. ruptura vagin. et anæmia sec.	7897

Dödsorsaker hos under året födda barn.

Dödsorsak	Antal barn	Dödsorsak	Antal barn
Malformationes	45	Asphyxia intra partum	3
Debilitas vitæ congenita	20	Bronchopneumoniæ, Bronchitis	3
Hæmorrhagia intracranialis ...	17	Peritonitis	1
Hæmorrhagia alior. organorum	3	Gastroenteritis epidemica	2
		Summa	94

Födelsevikterna hos under året födda prematura barn.

Födelsevikt gm	Samtliga	Döda på sjukhuset	Levande utskrivna
500—1000	11	11	—
1010—1500	14	12	2
1510—2000	51	20	31
2010—2500	114	8	106
Samtliga	190	51	139

Årsrapport från Centrallaboratoriet för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7
Analys	Vårdavd. & S. S.	Poliklin. & S. S.	Gbg:s stads sjukhus	Övr. sjukhus och läkare i Gbg	Sjukhus och läkare utanför Gbg	Summa
Hämoglobin	15.788	1.553	—	126	—	17.467
Röda blodkroppar	14.749	1.094	—	120	—	15.963
Vita blodkroppar	20.994	1.858	—	98	—	22.950
Differentialräkning	5.558	927	—	63	—	6.548
Trombocyter	217	35	—	6	—	258
Reticulocyter	256	13	—	—	—	269
Blyceller	—	—	—	109	—	109
Sternalpunktat	166	22	—	—	2	190
Blödningstid	30	1	—	—	—	31
Koagulationstid	35	4	—	—	—	39
Protrombin	2.080	3	111	44	172	2.410
Fibrinogen	1	1	8	—	2	12
Fraktionerad äggvita i serum	1.108	50	97	4	15	1.274
Formolgel i serum	1	—	—	—	—	1
Takata-ara	217	19	5	15	16	272
Sänkningsreaktion	22.124	1.232	—	73	—	23.429
Osmotisk resistens	22	4	—	—	1	27
socker i blod	8.352	1.736	18	1	—	10.107
socker i urin:						
Kval.	13.273	1.653	—	2	—	14.928
Kvant.	3.645	1,159	—	1	—	4.805
Aceton i urin:						
Kval.	5.824	1.559	—	2	—	7.385
Kvant.	63	—	—	—	—	63
Gerhards reaktion i urin	5.837	1.559	—	2	—	7.398
Restkväve i blod	4.593	171	78	20	43	4.905
Kalcium i serum	120	59	6	3	26	214
Kalium i serum	21	4	32	2	6	65
Koksalt i blod	857	2	86	5	13	963
" " urin	1.458	—	26	—	—	1.484
Fosfor i serum	9	3	1	—	7	20
Serumjärn	184	79	157	5	50	475
Kolsyretalet i blod	694	1	43	8	—	746
Kreatinin i blod	105	1	9	1	—	116
" " urin	105	1	9	1	—	116

1	2	3	4	5	6	7
Urinsyra i serum	24	21	—	20	1	66
Nikotinsyra i blod	2	—	—	—	—	2
„ „ urin	5	—	3	—	—	8
Mjölksyra i blod	1	3	—	—	6	10
Pyrodruvsyra i blod	1	2	—	—	—	3
B ₁ -vitamin i blod	271	25	9	3	—	308
Cholesterin i serum	12	—	21	—	12	45
Citronsyra i serum	885	73	155	68	970	2.151
Fosfatas i serum	1.346	75	360	280	972	3.033
Bilirubin i serum	1.903	245	158	84	964	3.354
Koloxid i blod	16	201	1	141	13	372
Porfyrin i urin	45	15	2	107	7	176
Diastas i urin	1.087	40	1	—	5	1.133
Diazo i urin	8	—	—	—	1	9
Bence-Jones äggv.	18	1	—	—	—	19
Sediment i urin	7.824	661	—	8	—	8.493
Urobilin i urin	1.068	7	—	1	—	1.076
„ „ fäces	985	1	1	—	—	987
Urobilinogen i urin	1.058	7	—	1	—	1.066
Gallfärgämne i urin	1.058	7	—	1	—	1.066
Vattenbelastningsprov	310	—	—	—	—	310
Urinstensanalys	28	—	—	1	8	37
Magsafttitrering	751	37	—	3	—	791
Benzidin-Weber i fäces	7.521	33	—	3	—	7.557
Mikroskopi av fäces	672	1	1	4	—	678
Jäsning av fäces	672	1	1	4	—	678
Fraktion, fettb. i fäces	9	—	23	14	—	46
Maskägg i fäces	56	12	—	1	—	69
Lumbalvätska: Kvant. äggv.	520	6	4	10	2	542
Nonne	520	6	4	10	2	542
Mastix	377	2	3	2	1	385
Pandy	520	6	4	10	2	542
Cellräkning	520	6	4	10	2	542
Analys av div. exsudat	113	7	—	—	—	120
Elastiska trådar i sputum	43	—	—	—	—	43
Basalomsättning	570	547	1	117	28	1.263
Hämatokrit	11	—	1	—	—	12
pH.	43	—	—	—	—	43
Malariaplasmoider	2	—	—	—	—	2
Diverse prov	40	—	2	—	—	42
S:a	159.401	16.851	1.445	1.614	3.349	182.660

Årsrapport från Göteborgs stads laboratorium för år 1943.

Patologiska laboratoriet.

	I. Obduktioner Antal	II. Histologiska undersökningar Antal
Sahlgrenska sjukhuset (inkl. kvinnokliniken)	619	4.533
Vasa sjukhus	760	46
Barnsjukhuset	80	76
Epidemisjukhuset	3	—
Ekmanska sjukhuset	23	143
Lillhagens sjukhus	37	4
Renströmska sjukhuset	62	7
Holtermanska sjukhuset	1	—
Fristående poliklinikerna	—	8
Polisobduktioner	78	—
Rättsmedicinska obduktioner	17	—
	Summa	4.817
Andra sjukhus och läkare	—	5.255
	Summa	10.072

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Difteriprov	4.730
Undersökning på difteritoxin (2 st.) och tetanustoxin (2 st.)	4
Aggl. reakt. f. diagn. av tyfus, pty, Gärtner och Bang	1.840
” ” ” ” ” ” tularemia	6
Odling av blodkoagel för tyfusdiagnos	1.829
Blododling för tyfusdiagnos	10
Komplementbindningsreaktion för Bangdiagnos	44
Paul-Bunnells reaktion	129
Fæces- och urinundersökning på tyfus, pty och Gärtner	2.987
Fæcesundersökning på dysenteri	5.731
Undersökning på amöbadysenteri	2
Undersökning av annat material från homo på tyfus	34
Kikhostundersökningar	7
Direktundersökning av sputum på tbc	1.481
Tbc-undersökning av urin	916
” ” ” ” ” var, punktat m. m.	98
Odling av diverse material för tbc-diagnos	2.317
Marsvinsprov på tbc	2.076
Typbestämning av tbc-baciller	696
Marsvinsprov på Weils spirochæter	2
Blododling för sepsisdiagnos	349
Bakteriologisk undersökning av urin	3.748
Sedimentundersökning i urin	3.517
Bakteriologisk undersökning av var, punktat m. m.	2.021
” ” ” ” ” ” födoämnen	24
Autoklävprov	117
Sterilitetsundersökning av insänt material	45
Gc-prov	470
Gc-odlingar	5.324
Komplementbindningsreaktion på gc	228
Serologisk luesreaktion (W. R., Kahn, Meinicke, Müller B.)	23.958
Autovaccinberedningar	396

Vattenprov: Bakterieräkning i gelatina	5.593
” ” ” agar	2.410
” ” jäsningstiter 37°	3.465
” ” ” 45° gammal metod	1.594
Typbestämning av pneumokocker	361
Musförsök för renodling av pneumokocker	175
Undersökning på gasbrand (marsvinsprov)	1
” ” trichomonas	3
Zondeks reaktion	240
Friedmanns reaktion	447
Prolantitrering	2
Weberprov	3
Blodgrupperingar	5.350
	<u>Summa 86.067</u>

B. C. G.-vaccin för intrakutant bruk, ampuller eller flaskor	12.421 st.
” ” enl. Rosenthal, flaskor	2.364 ”
” ” för peroralt bruk	1.033 ”
Beredning av scarlatinakonvalescentserum	54 ”
” ” monocytanginakonvalescentserum	2 ”
” ” mässlingskonvalescentserum	3 ”
” ” hösnuveserum	37 ”
” ” citratplasma	15 ”
Tuberkulinspädningar, flaskor	3.639 ”
Leverans av serumrör	23.676 ”
” ” Löwensteinrör	1.394 ”
” ” buljongrör	132 ”
” ” buljongflaskor	114 ”
” ” djupagarrör	254 ”
” ” snedagarrör	594 ”
” ” agarflaskor	266 ”

Göteborgs sjuksköterskeskola.

Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg.

(Godkänd av staten fr. o. m. år 1923).

Årsberättelse för 1943

Skolan har stått under ledning av en av Göteborgs stads sjukhusdirektion utsedd styrelse bestående av 6 ledamöter: sjukhusdirektör Hugo Höglund, ordförande, överläkare Erik Knutson, vice ordförande, fru Nathalia Ahlström, rektor Ingrid Larsson, avdelningssköterskan Anna Andersson samt skolföreståndarinnan Greta Westerberg. Som sekreterare har tjänstgjort syssloman Gösta Ström.

Skolstyrelsen har sammanträtt 3 ggr under året.

Som instruktionssköterskor ha tjänstgjort systrarna Britta Källström och Iris Ståhlbåge.

Skolhemsyster har varit syster Elsa Krantz.

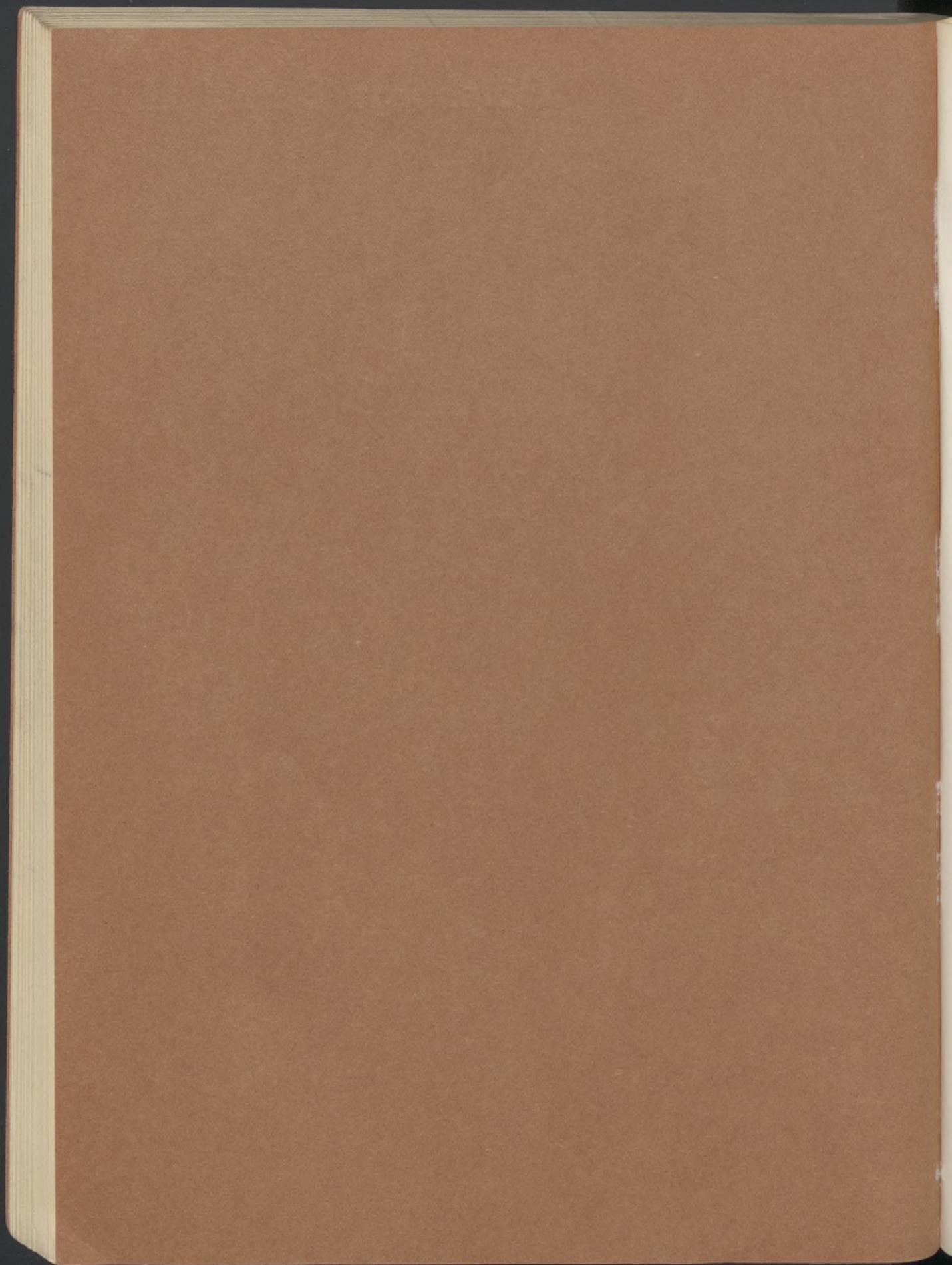
Under året ha antagits 90 elever, fördelade på 2 kurser. Dessa kurser ha börjat den 4 januari och 16 augusti.

Sjuksköterskeinviqning har ägt rum 3 ggr: den 29 mars invigdes 30, den 31 maj 31 och den 14 december 24 systrar.

Elevantalet var vid årsskiftet 1942—1943 262 och vid årsskiftet 1943—1944 263, fördelat på 8 kurser.

Göteborgs Barnsjukhus

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Debilitas congenita	14	7	1	1	—	—	—	—
Melæna neonatorum	2	1	2	—	—	—	—	—
Anæmia	1	—	—	—	—	—	—	—
Hæmorrhagia intracranialis	3	2	1	—	—	—	—	—
Microcephalia	1	—	—	—	—	—	—	—
Stridor congenitus	3	1	—	—	—	—	—	—
Apoplexia pulmon.	1	—	1	—	—	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>								
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	3	6	2	1	27	13	2	—
Erysipelas	1	—	—	—	3	5	—	—
Lymphadenitis	8	14	—	—	—	—	—	—
Scarlatina	5	2	—	—	5	1	—	—
Diphtheria	1	—	—	—	2	1	—	—
Exanthema subitum	3	1	—	—	—	—	—	—
Morbilli	3	2	—	—	1	—	—	—
Rubeola	—	—	—	—	—	1	—	—
Parotitis epidemica	6	1	—	—	3	2	—	—
Pertussis	23	14	—	1	—	2	—	—
Influenza	9	3	—	—	—	—	—	—
Variola sek. ympkoppor	—	—	—	—	1	1	—	—
Varicellæ	1	3	—	—	—	6	—	—
Paradysenteria	22	16	1	—	16	7	—	—
Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	1	2	—	—	1	1	—	—
Meningitis cerebrospinalis epidemica	2	—	1	—	—	—	—	—
Tetanus	—	—	—	—	1	—	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	48	61	1	3	34	17	1	1
„ pulmonum, Tuberculosis laryngis	36	46	—	—	5	1	—	—
„ cerebri, Meningitis tuberc.	—	2	—	2	—	1	—	1
„ ossium et articularum	—	1	—	—	21	11	1	—
„ lymphoglandularum	1	3	—	—	4	4	—	—
„ cutis	—	1	—	—	—	—	—	—
„ miliaris	1	1	1	1	—	—	—	—
„ organorum aliorum	—	—	—	—	4	—	—	—
Tuberkulös infektion	10	7	—	—	—	—	—	—
Syphilis hereditaria	2	—	—	—	—	1	—	—
„ acquisita	—	—	—	—	1	—	—	—
Gonorrhœa (samtliga fall)	—	—	—	—	—	1	—	—
Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	1	—	—
Pediculosis	—	2	—	—	3	5	—	—
Oxyuriasis	—	—	—	—	9	7	—	—
Morbus rheumaticus specificus	31	19	3	—	—	—	—	—
Hepatitis acuta, epidemica	6	5	—	—	—	—	—	—
Febris	3	—	—	—	—	—	—	—
Helminthiasis	1	2	—	—	—	—	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>								
Anæmia, secundaria, simplex	52	32	—	—	16	12	—	—
Leuchæmia	3	—	1	—	—	—	—	—
Purpura	—	1	—	—	—	—	—	—
Diathesis hæmorrhagica	1	—	—	—	—	—	—	—
Hypoprothrombinæmia	2	—	—	—	—	—	—	—
Icterus gravis	1	1	—	—	—	—	—	—
Anæmia „	1	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Phlebostenosis splenica	—	1	—	—	—	—	—	—
Hæmophilia	1	—	1	—	3	—	—	—
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>								
Diabetes mellitus	16	13	—	—	—	—	—	—
Hypoglychæmia	3	2	—	—	—	—	—	—
Adipositas	1	5	—	—	—	—	—	—
Rachitis	11	5	—	—	—	—	—	—
Spasmophilia	5	3	—	—	—	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>								
Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	—	—	—	—	1	—	—	—
„ purulenta	4	5	2	3	—	—	—	—
„ aseptica	—	4	—	—	—	—	—	—
Abscessus cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis	8	10	2	—	—	—	—	—
Hemiplegia	1	1	—	—	1	—	—	—
Paraplegia	—	—	—	—	1	11	—	—
Hydrocephalus	1	2	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	1	3	1	—	—	—	—	—
Hemicrania	1	1	—	—	—	—	—	—
Paresis	1	1	—	—	—	—	—	—
Atrophia musculorum progressiva spinalis	1	1	—	—	—	—	—	—
Stat. p. poliomyelit.	—	—	—	—	7	5	—	—
Chorea minor	3	5	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	18	14	—	—	—	—	—	—
Convulsiones	43	25	—	—	—	—	—	—
Neurosis	1	—	—	—	—	—	—	—
Neurolabilitas	59	54	—	—	—	—	—	—
Psychopathia	6	6	—	—	—	—	—	—
Cephalalgia	8	9	—	—	—	—	—	—
Psychasthenia. Insuff. psych.	61	58	—	—	—	—	—	—
Morbus Little	—	—	—	—	2	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>								
Debilitas psychia	14	8	—	—	—	—	—	—
Imbecillitas	3	1	—	—	—	—	—	—
Mongolismus	4	4	—	—	—	—	—	—
Surdomutitas	3	3	—	—	—	—	—	—
Psychosis	3	—	—	—	—	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>								
Endocarditis acuta	2	4	—	—	—	—	—	—
„ chronica. Vitium organicum cordis ..	18	19	—	—	2	—	—	—
Myocarditis acuta, chronica	3	3	—	—	—	—	—	—
Tachycardia, paroxysmalis	2	—	—	—	—	—	—	—
Varix	—	—	—	—	1	3	—	—
Hypertonia	—	—	—	—	—	2	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>								
Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	—	—	—	—	8	11	—	—
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	40	28	2	3	26	24	—	—
Bronchiectasia	—	—	—	—	—	1	—	—
Bronchitis asthmatoides	44	20	—	—	—	—	—	—
Asthma bronchiale	13	7	—	—	1	1	—	—
Bronchitis capillaris	3	3	2	2	—	—	—	—
Sinusitis	9	2	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stomatomycosis	1	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus retropharyngealis	1	—	—	—	—	—	—	—
Adenoiditis	5	4	—	—	—	—	—	—
Laryngitis acuta, pseudokrupp	27	13	—	—	—	—	—	—
Atelectasis pulmonis	1	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	115	73	12	3	8	3	1	—
Abscessus pulmonum	1	—	—	—	—	—	—	—
Emphysema	1	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	11	12	—	—	4	4	1	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>								
Pylorus stenosis	—	—	—	—	3	—	—	—
Stomatitis. Noma	7	2	—	—	16	9	—	—
Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	12	8	—	—	46	37	—	—
Pharyngitis acuta	348	142	—	—	—	—	—	—
Peritonsillitis acuta	—	—	—	—	2	—	—	—
Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica. Tonsillit. chr.	4	6	—	—	8	11	—	—
Tonsillo-pharyngitis	20	10	—	—	—	—	—	—
Caries dent. Periostit. alveolar.	—	—	—	—	9	6	—	—
Stenosis œsophagi	—	—	—	—	—	2	—	—
„ pylori infantilis	29	5	—	—	—	—	—	—
Megacolon	—	—	—	—	4	—	—	—
Tumor hæmorrhoidal.	—	—	—	—	1	3	—	—
Achylia, hypoachylia	2	—	—	—	—	—	—	—
Ulcus ventriculi	1	1	—	—	—	—	—	—
Gastroenteritis acuta	4	5	—	—	—	—	—	—
Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	9	4	—	—	19	23	—	—
Contractura ani	—	—	—	—	2	3	—	—
Strictura ani	—	—	—	—	1	1	—	—
Fistula ani	—	—	—	—	2	1	—	—
Appendicitis acuta	1	—	—	—	105	91	—	—
Dyspepsia	92	68	—	—	3	2	—	—
Ileus. Volvulus. Invaginatio	3	1	—	—	19	8	1	—
Hernia	—	—	—	—	173	45	—	—
Granuloma umbilicus	—	—	—	—	3	2	—	—
Enteralgia	1	—	—	—	—	—	—	—
Morbus coliacus	2	3	—	1	—	—	—	—
Obstipation	4	9	—	—	13	20	—	—
Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	—	—	—	—	1	2	—	—
„ chronica. Cirrhosis hepatis	2	—	1	—	1	—	1	—
Hepatomegalia	2	—	—	—	—	—	—	—
Stenosis cong. duct. choledoch.	—	1	—	1	—	—	—	—
Cholelithiasis	—	—	—	—	1	—	—	—
Lymphadenit. ac. mesenterii	—	—	—	—	41	49	—	—
Peritonitis acuta	1	1	1	—	16	9	—	—
Colitis mucosa	—	1	—	—	—	—	—	—
„ chronica	1	2	—	—	—	—	—	—
Prolapsus recti, polypus recti	2	—	—	—	7	2	—	—
Polypus recti	—	—	—	—	4	1	—	—
Abscess. ad anum	—	—	—	—	6	3	—	—
Mukels divertikel.	—	—	—	—	3	1	—	—
Melæna	—	—	—	—	2	3	—	—
Bukobsevation	—	—	—	—	153	178	—	—
XIII. <i>Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>								
Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	15	12	1	—	2	2	—	—
„ chronica	2	2	—	1	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Erythrocytura, hæmaturia	5	5	—	—	1	—	—	—
Albuminuria orthotica	3	1	—	—	—	—	—	—
Pyelitis. Pyelonephritis. Cystopyelonephritis	13	23	—	—	—	9	—	—
Pyonephrosis	—	—	—	—	—	2	—	—
Nephrolithiasis	—	—	—	—	3	2	—	—
Hydronephrosis	—	—	—	—	2	—	—	—
Cystitis	1	2	—	—	—	4	—	—
Strictura urethræ	—	—	—	—	1	—	—	—
Polypus urethræ	—	—	—	—	—	1	—	—
Uræmia	1	1	—	—	—	—	—	—
Urinvägsobservation	—	—	—	—	2	8	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.								
A. Manliga könsorganen.								
Hypospadiæ	—	—	—	—	—	7	—	—
Retentio testis	—	—	—	—	—	11	—	—
Balanitis	—	—	—	—	—	4	—	—
Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	—	18	—	—
Hydrocele testis	3	—	—	—	—	20	—	—
Epididymitis	—	—	—	—	—	2	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.								
Vulvitis. Vaginitis	—	7	—	—	—	11	—	—
Fistula urogenitalis	—	—	—	—	—	3	—	—
„ rectogenitalis	—	—	—	—	—	2	—	—
Hymen imperforatus	—	—	—	—	—	1	—	—
Cysta ovarii	—	—	—	—	—	4	—	—
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.								
Torticollis	—	—	—	—	6	6	—	—
Myitis. Rheumatismus musculorum	—	—	—	—	1	1	—	—
Tendovaginitis	—	—	—	—	1	—	—	—
Bursitis. Hygroma	—	—	—	—	—	2	—	—
Synovitis. Arthritis	—	—	—	—	17	8	—	—
Polyarthrit. rheumatica acuta	—	—	—	—	4	4	—	—
Arthralgia	3	12	—	—	—	—	—	—
Exostosis	—	—	—	—	2	3	—	—
Progeni	—	—	—	—	—	1	—	—
Anchylosis	—	—	—	—	1	1	—	—
Pseudarthrosis	—	—	—	—	1	—	—	—
Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	1	—	—	—
Pes varus et equinovarus	3	2	—	—	17	9	—	—
„ planus	—	—	—	—	1	1	—	—
Contractura	—	—	—	—	5	5	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	2	1	—	—	4	2	—	—
Rachitis	—	—	—	—	—	1	—	—
Ledobservation	—	—	—	—	13	11	—	—
Osteopsatyros	—	—	—	—	2	—	—	—
Morbus Perthes	—	—	—	—	3	—	—	—
„ Köhler	—	—	—	—	1	—	—	—
Osteochondrit. diss.	—	—	—	—	2	—	—	—
Hallux rigid.	—	—	—	—	3	—	—	—
Unguis incarnat.	—	—	—	—	2	1	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.								
Erythema nodosum tuberculosum	9	8	—	—	—	—	—	—
„ „ non tuberculosum	9	7	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Exanthema	5	3	—	—	—	—	—	—
Urticaria	3	2	—	—	2	2	—	—
Strophulus	10	16	—	—	3	4	—	—
Eezema	37	9	—	—	3	2	—	—
Dermatitis seborrhoica	18	15	—	—	—	—	—	—
Erythrodermia desquamativa	5	—	—	—	—	—	—	—
Dermatitis acuta	2	—	—	—	—	—	—	—
Epidermolysis bullosa	1	1	1	1	—	—	—	—
Lichen ruber acuminatus	1	—	—	—	—	—	—	—
Pemphigus	5	2	—	—	—	—	—	—
Impetigo	6	8	—	—	39	23	—	—
Ichtyosis congenita	2	—	—	—	—	—	—	—
Furunculosis. Furunculus. Pyodermia	2	—	—	—	11	6	—	—
Pyodermia	—	—	—	—	1	1	—	—
Keloid	—	—	—	—	2	1	—	—
Trichophytia	—	—	—	—	1	—	—	—
Scabies	2	6	—	—	—	1	—	—
Lymphadenit. ac.	—	—	—	—	60	36	—	—
XVII. Öronsjukdomar.								
Otitis media catarrhalis	72	51	—	—	3	2	—	—
” ” purulenta	—	—	—	—	2	6	—	—
Mastoiditis	—	—	—	—	—	1	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.								
Amauros	1	—	—	—	—	—	—	—
Keratoconjunctivitis phlyctænulosa	1	2	—	—	—	—	—	—
Cataracta	—	1	—	—	—	—	—	—
Conjunctivitis ac.	2	4	—	—	—	—	—	—
Strabismus	4	1	—	—	—	—	—	—
Chorioditis exsudativa (non suppurativa). Retino- chorioditis	—	—	—	—	—	2	—	—
Chalazion	—	—	—	—	—	1	—	—
Epicantus	—	—	—	—	—	1	—	—
XIX. Svulster.								
Fibroma	—	—	—	—	1	—	—	—
Angioma	—	—	—	—	4	3	—	—
Nævus	—	—	—	—	3	5	—	—
Sarcoma ren.	—	—	—	—	—	1	—	—
Verruca	—	—	—	—	4	3	—	—
Osteit. fibrosa loratisila	—	—	—	—	1	—	—	—
Cysta dermoid.	—	—	—	—	1	2	—	—
Ganglion	—	—	—	—	—	5	—	—
XX. Andra sjukdomar.								
Phlebostenos. splenica	—	—	—	—	—	1	—	—
Anorexia	14	13	—	—	—	—	—	—
Inanitio	2	3	—	—	—	—	—	—
Pædatrophia, Hypotrophia	—	1	—	—	—	—	—	—
Vomitus acetoneemicus	—	2	—	—	—	—	—	—
” habituales	20	13	—	—	—	—	—	—
Intoxicatio	—	1	—	—	—	—	—	—
Encopresis	12	—	—	—	—	—	—	—
Enuresis	37	10	—	—	—	—	—	—
Vaccinatio BCG	15	7	—	—	—	—	—	—
Observatio, causa socialis	47	37	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' kirurgiska klinik för år 1943
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å intagna patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Patienten utskrivnen		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
I.					
Meningocele	3	Exstirpation	3	—	—
Myelomeningocele	1	”	1	—	—
II.					
Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—
Epicanthus	1	Plastik	1	—	—
IV.					
Defectus apex nasi p. mors equin.	1	Plastik	1	—	—
Fractura nasi inveter.	1	Refractur + repos. + fixation..	1	—	—
Fractura nasi	1	Reposition + sutur	1	—	—
V.					
Cheiloschis. simpl. unilat.	16	Läppplastik	16	—	—
Cheiloschisis op. male sanat ...	3	Replastik	3	—	—
Cheilognatoschisis unilateralis..	4	Plastik	4	—	—
” bilateralis ..	1	Läppplastik	1	—	—
” op. male sanat ..	2	Fistelplastik	1	—	—
Cheilognatopalatoschis. unilateralis	16	Läpp- och främre gomplastik eller endera	16	—	—
Cheilognatopalatoschisis op. male sanat.	2	Plastik enl. Abbé i 2 seanser ..	2	—	—
D:o	8	Näs- el. läppplastik el. båda eller replastik	8	—	—
D:o	1	Förlängning av philtrum	1	—	—
Cheilognatopalatoschis. bilat. ...	2	Läpp- och främre gomplastik i 2 seanser	2	—	—
Palatoschisis	20	Gomplastik i en eller 2 seanser (enl. Ernst-Axhausen, Vaughan, Veau)	20	—	—
” op. male sanat..	2	Replastik i en eller 2 seanser ..	2	—	—
” ” ” ” ..	1	Klyvning	1	—	—
Luetisk gomfistel	1	Plastik	1	—	—
Ankylosis mandibulæ	2	Osteotomi + fascietransplant..	2	—	—
Caries dent.	5	Extraktion	5	—	—
Periostitis alveolaris	3	Tandextraktion	3	—	—
” ”	1	Incision + drain.	1	—	—
Sialoadenitis	1	Incision	1	—	—
Epulid	1	Exstirpation	1	—	—
Tonsillitis chron. s. hypertrophia tons.	11	Tonsillectomia bilat. ev. + abrasio	11	—	—
Vegetationes adenoid.	5	Abrasio	5	—	—
Peritonsillitis ac	1	Incision	1	—	—

1	2	3	4	5	6
VI.					
Tortocollis congen.	10	Plastik	10	—	—
Cysta colli infect.	1	Exstirpation	1	—	—
Lymfadenitis supp. colli	8	Incision + drain.	8	—	—
Lymphoma tbc colli	3	Exstirpation + drain.	3	—	—
” ” ”	4	Incision + utskrapning	4	—	—
VIII.					
Empyema pleuræ	3	Thoracocentes	3	—	—
” ”	1	Thoracotomi + drain.	—	—	1
” ”	1	1) thoracocentes 2) resectio costæ + thoracotomi + drain.	1	—	—
XI.					
Atresia viarum biliarum	1	Laparotomia explorativa	—	1	—
Cholecystit. chron. calc.	1	Cholecystectomi + drain.	1	—	—
XIII.					
Rupt. subcutan. lien.	1	Laparotomi + splenectomi sutur	1	—	—
Phlebostenosis megalosplenica + ascites	1	Splenectomi + omentopexi	—	—	1
Phlebostenosis megalosplenica	1	Splenectomia	1	—	—
XIV.					
Corpus alienum ventriculi	1	Gastrotomi + extraktion	1	—	—
Stenosis pylori	1	Pylorotomi enl. Ramstedt	3	—	—
Atresia duodeni	1	Laparotomia + duodenojejuno- stomi	—	—	1
XV.					
Diverticul. Meckeli	3	Diverticulectomia	3	—	—
Megacolon congen.	3	Resektion av vä. lat. gränssträng en gangl. IV	3	—	—
Ileus adhæisionis	2	Laparotomi + adherenslösning	2	—	—
Ileus strangul. + Peritonitis tbc	1	Laparotomi + lösning av brid	1	—	—
Invaginatio ileocæcalis	3	Laparotomi + desinvagination + sutur	2	—	1
Invaginatio iliaca — ileocæcalis	2	D:o	2	—	—
Invaginatio iliaca c. divert. Mec- keli	2	Desinvagination + resektion av divertikel	2	—	—
Invaginatio	10	Reposition med kontrastlave- mang	10	—	—
Ascites	3	Laparocentes	3	—	—
XVI.					
Append. ac. catarrhal. s. phlegm.	91	Appendectomia + p. s.	91	—	—
Append. ac. gangrän.	70	” + ”	70	—	—
Append. ac. gangrän. perf. c. abscessu	17	” + drainage ...	17	—	—
Append. ac. perforans c. abs- cessu	2	Laparotomi + drainage	2	—	—
Append. ac. gangrän. perf. c. periton. libera	16	Appendectomia + drainage ...	15	—	1
Append. chron.	20	” + p. s.	20	—	—
Susp. append. Lymfadenit. ac. mesent.	75	Laparotomia explorativa + ap- pendectomia	75	—	—
Frisk appendix	8	Appendectomia en passant	8	—	—
Status p. appendicit	4	” à froid	4	—	—
Abscessus fossæ Douglasi	2	Proctotomia	2	—	—
Abscess. intraperiton.	4	Incision + drainage	4	—	—
Periton. ac. ex enteritidis	1	Laparotomia + appendectomia	1	—	—
Cysta mesenterii	1	Exstirpation	1	—	—

1	2	3	4	5	6
XVII.					
Hernia inguinalis	149	Exstirpation av bräcksäck ev. Radikaloperation	149	—	—
” ” recidivans ..	6	Radikaloperation enl. Bassini-Schultén	6	—	—
” ing. incarc.	12	Herniotomi + radikaloperation	12	—	—
” umbilicalis	45	Radikaloperation	45	—	—
” funiculi umbilicalis	1	”	1	—	—
Suspicio herniæ inguinalis	3	Provsnitt + bukväggssutur	3	—	—
XVIII.					
Atresia ani	4	Plastik	4	—	—
Stricture ani	1	”	1	—	—
Anus vestibularis	1	”	1	—	—
Prolapsus recti	2	Inläggning av perianal cerclage	2	—	—
” ani s. recti	3	Kauterisation	3	—	—
Fistula ani	1	Klyvning + sutur	1	—	—
Contractura ani	4	Dilatation forcé	4	—	—
Tumores hæmorrhoidal.	2	Radikaloperation	2	—	—
” ”	2	Injektion av etolein	2	—	—
Polypus recti	6	Exstirpation	6	—	—
Abscessus ad anum	5	Incision + drainage	5	—	—
Fistula ani	1	Excision + sutur	1	—	—
” ” tbc	1	Utskrapning	1	—	—
XIX.					
Hernia ventralis in cicatrice ..	1	Radikaloperation + plastik	1	—	—
Fistula umbilical.	2	Exstirpation	2	—	—
Hernia linea alba	4	Radikaloperation + plastik	4	—	—
XX.					
Pyonephros	2	Nephrectomi + drainage	2	—	—
Sarcoma renis	3	Nephrectomia	3	—	—
Ruptura renis	1	”	1	—	—
Megaloureter, bilat. + cystopyel. chron. + spina bifida	1	Resektion av præsacrala plexus	1	—	—
Hydronefros, bilat. op. + incont. et retent. urinæ + spina bifida	1	” ” ” ”	1	—	—
XXIII.					
Phimosis	7	Circumcisio	7	—	—
” + balanit	1	Dorsalklipp	1	—	—
” + synechia	6	Debridering + lysis	6	—	—
Hypospadiæ	1	Urethrarekonstruktion i seanser	1	—	—
Polyp. urethræ	1	Exstirpation + sutur	1	—	—
XXIV.					
Retentio testis	12	Orchidopexi	12	—	—
Kryptorchismus	1	Suturering av annulus ing. ext.	1	—	—
Hydrocele testis	12	Op. enl. Winkelmann	12	—	—
” funiculi	10	Exstirpation	10	—	—
Cysta dermoid infect	1	Incision + drainage	1	—	—
XXV.					
Hymen imperfor. cum hæmatometra	1	” + debridering	1	—	—
Cysta ovarii	2	Resektion	2	—	—

1	2	3	4	5	6
Osteitis acuta	1	Incision + utskrapning	1	—	—
Osteomyelitis acuta	3	Uppmejsling + utskrapning ...	3	—	—
Osteitis fibrosa	1	Uppmejsling	1	—	—
Arthritis ac. sept.	1	Arthrocentes	1	—	—
Osteoarthritis ac.	1	”	1	—	—
Gonitis	1	Arthrotomi + provexcision ...	1	—	—
Hydrops genu	3	Punktion	3	—	—
Hæmarthrosis	3	”	3	—	—
Exostosis	9	Avmejsling	9	—	—
Ganglion	4	Exstirpation	4	—	—
Cicatrix	1	Excision + sutur	1	—	—
Contract. p. combust.	1	Plastik	1	—	—
Cicatrix c. contractur	4	Excision + överhudstransplant.	4	—	—
Ärrectropion	1	Ärrexcision + överhudstransplantat.	1	—	—
Cicatrix p. combust.	1	Ögonbrynsplastik	1	—	—
Lymphadenosis	2	Provexcision av körtel	2	—	—
Contract. flexor. dig.	1	Exarticulation	1	—	—
Contractura flexoris coxæ	1	Subtrocantär osteotomi + gips	1	—	—
Contractura flexoris et adductor. coxæ	1	Öppen tenotomi	1	—	—
Ruptura menisci	1	Exstirpation av menisk	1	—	—
Dålig amputationsstump	3	Reamputatio + sutur	3	—	—
Hallux rigidus	2	Resektion av basfalang	2	—	—
Varices	1	Underbindning av V. saphena + glykosinjektion	1	—	—
XXVIII.					
Vulnus	22	Sutur	22	—	—
Furuncul. carbuncul. abscess., phlegmone	30	Incision + drainage	30	—	—
Defectus cutis	2	Revision + sekundärsutur ...	2	—	—
” ”	9	Överhudstransplantation	9	—	—
” ”	1	Reverdinplastik	1	—	—
” ” p. mors equin. ...	1	Excision av ärrvävnad + rotationsplastik	1	—	—
Verruca	6	Utskrapning	6	—	—
”	1	Kauterisation	1	—	—
Hæmangioma	5	Exstirpation	5	—	—
Lymphangioma	3	”	3	—	—
Fibroma, papilloma etc.	1	”	1	—	—
Neurofibroma	1	Excision	1	—	—
Teratom	1	Exstirpation	1	—	—
Sarcoma cut. c. metast. ifgl.	1	Excision + utrymn. en bloc + rotationsplastik	1	—	—
Keloid	1	Exstirpation	1	—	—
Nævus	6	”	6	—	—
”	1	Excision + förskjutningsplastik	1	—	—
Bursa	2	Exstirpation	2	—	—
Corpus alienum	4	Incision + extraktion	4	—	—
Hæmatoma	3	Incision Punktion	3	—	—
Uppsprucket op.-sår	3	Sekundärsutur	3	—	—
Anæmia, chock etc.	50	Blodtransfusion	50	—	—
” ” ”	4	Intravenös droppinfusion	4	—	—
Sepsis etc. ”	8	Blodtransfusion	7	—	1
Hæmophilia	3	”	3	—	—

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid Barnsjukhusets kirurgiska *poliklinik* utgör 2.020 fall.

Årsberättelse för år 1943 från Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor vid Barnsjukhuset.

Läkaremottagningar ha hållits två eftermiddagar i veckan med början klockan 16. Antalet besök på läkaremottagningarna uppgick till 203. Kuratormottagningarna ha ägt rum varje förmiddag mellan klockan 10 och 12. Antalet besök på kuratormottagningarna uppgick till 2.081. (Föräldravesök inräknade).

Hela antalet sökande barn uppgick till 323.

Barnens fördelning efter ålder framgår av nedanstående tabell:

0— 5 år	55 st.
6— 9 år	127 „
10—16 år	126 „
över 17 år	15 „

Orsaken till rådfrågningarna ha varit ett eller flera av följande besvär:

1. Uppföranderubbningar.
  - a. Obalanserat uppträdande, olydnad, svårigheter att vara stilla .. 113
  - b. Oärlighet, bristande sanningsenlighet, skolkning .. 53
  - c. Allmän nervositet, "eget sätt" .. 59
2. Masturbation, nagelbitning, tics .. 18
3. Stämning .. 6
4. Enuresis (därav ett fåtal fall encopresis) .. 93
5. Chorea, epilepsi .. 4
6. Missförhållanden i miljön .. 97

Beträffande de hereditära förhållandena kan framhållas, att nerv- eller sinnessjukdom uppgivits föreligga hos föräldrar och syskon i 72 fall, samt hos övriga släktingar i 30 fall.

Intelligensåldersbestämningar ha utförts på 103 barn. Intelligenskvoternas fördelning framgår av nedanstående tabell:

I. Q.	Antal	I. Q.	Antal	I. Q.	Antal
40—50	4	71— 80	16	101—110	8
51—60	6	81— 90	36	111—120	0
61—70	9	91—100	22	över 120	2

Bland utlåtanden och andra intyg, som utfärdats, märkas:

Intyg till barnhem	28
Intyg för lantvistelse	33
Vårdattest till sinnesslöanstalt	9
Intyg om behov av ändrad skolform	12

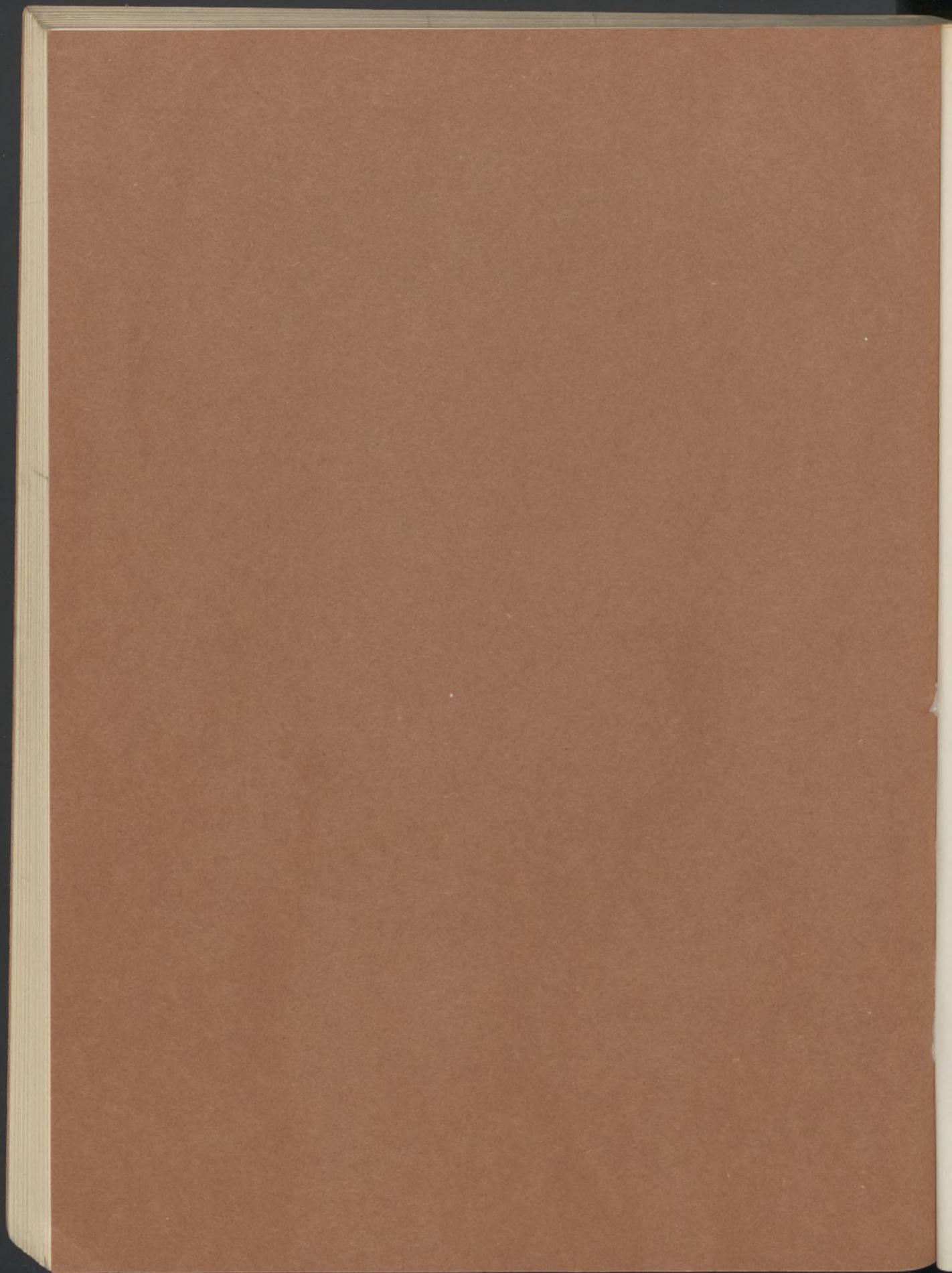
Råd ha utom till föräldrarna lämnats till lärare och andra uppfostrare. Arbetsanställningar till de äldre av barnen ha av kurator anskaffats i flera fall. En del andra stödåtgärder ha även vidtagits, såsom för yngre barn placering i småbarnsskolor, privata fosterhem och barnhem, samt beträffande de äldre placering på yrkesskolor eller andra läroanstalter.

Holtermanska sjukhuset.

Uppgift från Holtermanska sjukhuset för år 1943 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1		2	3	4	5	1		2	3	4	5
Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda			
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.		
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.						VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
21	Septichæmia, Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	2	—	—	—	71	Alcoholismus chronicus	2	1	—	—
22	Erysipelas	12	13	—	—	VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
23	Scarlatina	2	—	—	—	89	Tabes dorsalis	5	—	—	—
31	Varicellæ	1	1	—	—	101	Lues Cerebrospinalis	15	10	—	—
36	Dysenteria	—	2	—	—	IX. Sinnessjukdomar.					
42	Tuberculosis (samtliga fall)	9	15	—	—	Dementia senilis					
	The pulmonum, laryngis	1	1	—	—	Debilitas psychica					
	Lupus vulgaris	8	14	—	—	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					
44	Syphilis hereditaria	3	—	—	—	113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	—	—	—
	„ acquisita	34	23	—	—	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum					
	därav primaria	15	6	—	—			4	3	1	—
45	Ulcus molle	2	—	—	—	119	Trombosis. Embolia	—	2	—	—
46	Gonorrhæa (samtliga fall)	96	55	—	—	120	Hypertonia	2	4	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	79	39	—	—	XI. Andningsorganens sjukdomar.					
	Epididymitis gonorrhoeica	30	—	—	—	128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1	—	—	—
	Prostatitis gonorrhoeica	8	—	—	—	131	Asthma bronchiale	—	1	—	—
	Kolpit., Vulvit., Bartholin. gon.	—	5	—	—	134	Bronchopneumonia acuta	3	—	—	—
	Endometritis, Salpingitis gon.	—	20	—	—	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
	Proctitis gonorrh.	—	10	—	—	144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	3	—	—	—
	Periurethritis gonorrh.	5	—	—	—	153	Gastritis acuta	1	—	—	—
	Rheumatismus „	19	7	—	—	154	Gastritis chronica	2	—	—	—
48	Anthrax	1	—	—	—	168	Icterus. Icterus catarrhalis	2	1	—	—
51	Malaria (terapeutisk)	10	—	—	—	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
55	Tænia (Cystic.). Bothriocephalus	—	1	—	—	173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	—	—	—
	Obs. för ven.	4	14	—	—	184	Nephropathia	3	3	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.											
58	Anæmia	—	3	—	—						
VI. Ämnesomsättningsjukdomar.											
68	Diabetes mellitus	3	2	—	—						

Holtermanska sjukhuset

1					1				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
XIV. Könsorganens sjukdomar.					Parapsoriasis				
A. Manliga könsorganen.					Atrophia cutis				
187	Orchitis, Epididymitis	3	—	—	Lymphogranuloma benignum				
189	Balanitis	8	—	—	Dermatitis herpetiformis				
	Condylomata acc.	5	—	—	225	Lupus erythematosus	—	1	—
	Urethritis non specif.	2	—	—	227	Ulcus varicosum cruris et exzema	10	16	—
	Ulcus gangraenosum	2	—	—	228	Impetigo	110	49	—
B. Kvinnliga könsorganen.					229	Acne	—	3	—
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	1	—	230	Folliculitis, Pyodermia	26	8	—
	Condylomata acc.	—	3	—	231	Furunculosis, Furunculus	2	2	—
201	Ulcus insons genitalium	—	1	—	232	Seborrhœa	3	1	—
	Herpes genitalis	—	3	—	233	Gangræna	1	—	—
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.					234	Trichophytia, Epidermophytia	7	1	—
204	Bursitis, Hygroma	1	—	—	235	Favus	—	1	—
205	Synovitis, Arthritis	—	1	—	236	Scabies	721	698	—
208	Arthritis deformans	—	1	—		Pediculosis	4	5	—
XVI. Hudens sjukdomar.						Toxidermia	8	6	—
217	Erythema multiforme et nodosum	1	1	—		Pathomimia	—	1	—
218	Urticaria	5	2	—		Herpes gestationis	—	1	—
	Srophulus	27	19	—		Ichtyosis	1	2	—
220	Pemphigus	—	4	—		Undersökningsfall	1	2	—
221	Zoster	1	—	—		Dermatomyositis	—	1	—
222	Eczema	245	136	—					
223	Psoriasis	16	8	—					
	Dermatitis	35	18	1					
				1					
XVII. Öronsjukdomar.					243	Otitis media catarrhalis	1	—	—
						Otitis media purulenta	—	1	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	2	—	—
					277)	Glaucoma	1	—	—
					278)				

**Uppgift från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.
Polikliniskt behandlade sjukdomsfall år 1943.**

Diagnos	M.	Kv.	S:a	Diagnos	M.	Kv.	S:a
Tuberkulos.				Lupus erythematosus	9	19	28
Lupus vulgaris	7	14	21	Lymphogranuloma benignum (Schaumann)	2	5	7
Tbc. cutis	4	5	9	Granuloma annulare	1	4	5
„ lymphoglandularum	1	—	1	Alopecia areata	10	9	19
Hudsjukdomar.				Verruca	11	7	18
Eczema	21	9	30	Nævus fibrom.	5	23	28
Dermatitis æstival.	1	1	2	Diverse sjukdomar.			
Lichen ruber planus	6	6	12	Rheumatismus musculorum et art.	6	18	24
Psoriasis	27	23	50	Bronchit, m. m.	1	4	5
Acne vulgaris	19	19	38				
„ rosacea	3	11	14				

Av lupus-fallen hava 15 vårdats på statens bekostnad, under året har icke något nytt fall tillkommit.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 6.260 seancer. Av dessa hava 4.286 betalats av staten (3.993 lok.-beh. och 293 allm.-beh.), 1.832 hava givits åt sjukhuspatienter (1.640 lok.-beh. och 192 allm.-beh.), 109 till patienter med medellöshetsintyg (4 lok.-beh. och 105 allm.-beh.) samt 33 allm.-beh. till betalande polikl.-pat.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 5.184 seancer; därav till sjukhuspatienter 1.668; till medellösa poliklin.-pat. 358 och till betalande 3.158.

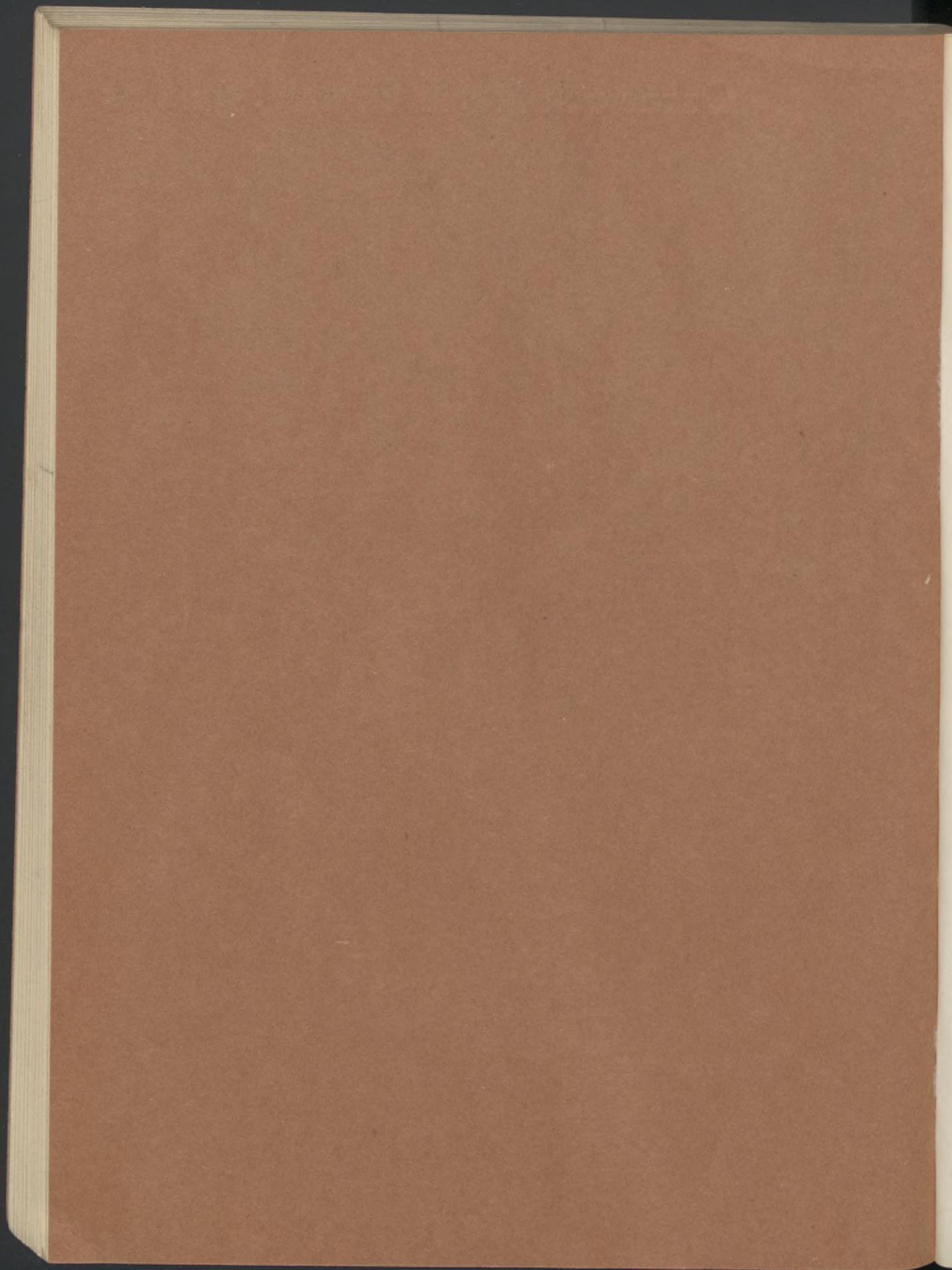
Diathermibehandling har givits i ett antal av 330 seancer.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1943 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1	2	3 4 5 6				1	2	3 4 5 6												
		Intagna		Döda				Sjukdom	Intagna		Döda									
		m.	kv.	m.	kv.				m.	kv.	m.	kv.								
	I. <i>Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>																			
	Cheilochisis	1	—	—	—	44	Tbc cutis	1	—	—	—	46	Syphilis acquisita	3	1	—	—			
	II. <i>Ålderdomssjukdomar.</i>						Gonorrhæa (samtliga fall)	2	4	—	—		Urethritis gonorrhœica acuta	1	2	—	—			
7	Gangræna senilis	3	5	—	—		Strictura urethræ gonorrhœica	1	—	—	—		Rheumatismus gonorrhœica. Monarthrit ..	—	2	—	—			
	III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>						55	Tænia (Cystic.) Bothriocephalus.	—	1	—	—		57	Febris, Febricula	—	2	—	—	
8	Abortus	—	5	—	—			Oxyuriasis	—	1	—	—								
10	Graviditas extrauterina	—	3	—	—			V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>												
11	Hyperemesis gravidarum	—	3	—	—			58	Anæmia	—	4	—	—							
	Graviditas	—	4	—	—			59	Anæmia perniciosa	—	—	—	—							
	IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>								progressiva	2	—	—	—							
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.	17	10	1	—			66	Mononucleos. infect. ...	1	—	—	—							
22	Erysipelas	6	—	—	—				Splenomegalia	—	1	—	—							
29	Influenza epidemica ..	2	—	—	—				VI. <i>Ämnesomsättnings-sjukdomar.</i>											
33	Typhus abdominalis ..	—	1	—	—				68	Diabetes mellitus	7	5	—	—						
42	Tuberculosis (samtliga fall)	6	2	—	—				69	Adispositas universalis	1	7	—	—						
	Tbc pulmonum, laryngis	1	1	—	—				69½	Morbus Basedowii. Hypertyreosis	1	5	—	—						
	Tbc lymphoglandularum	1	—	—	—					Hypothyreosis	—	4	—	—						
	Tbc urogenitalis	3	1	—	—					Tetania	—	1	—	—						

Oscar och Maria Ekmans sjukhus

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
	VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					149	Hæmatemesis	1	1	—	—
						153	Gastritis acuta	8	5	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Embolliatio cerebri	4	3	2	2	153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	12	10	—	—
84	Hemiplegia	—	1	—	—	154	Gastritis chronica	4	2	—	—
94	Neuritis Neuralgia	—	1	—	—	155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	31	5	—	—
	Paralysis agitans	—	1	—	—	157	Neurosis ventriculi	—	2	—	—
	Psyconeurosis	2	2	—	—	158	Entero-colitis chronica	5	5	—	—
99	Hysteria	1	2	—	—	158	Proctitis chronica	1	—	—	—
100	Neurasthenia	6	7	—	—	159	Appendicitis	68	43	—	—
101	Depressio mentis	1	—	—	—	160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	6	—	1	—
	Överanssträngning	1	—	—	—	161	Hernia	71	13	1	—
						162	Dolores abdominis	17	29	—	—
	IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	2	2	—	—
	Psykosis	1	2	—	—	165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis. Hepar. cystic.	1	1	—	1
	X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					166	Cholecystitis. Cholangitis	8	7	1	1
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	7	—	—	167	Cholelithiasis	7	21	—	—
"	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	11	10	1	—	168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	2	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	7	3	—	—	169	Pancreatitis acuta	1	3	—	2
116	Phlebitis	1	—	—	—	170	Obstipatio	—	4	—	—
118	Varix	8	6	—	—	171	Peritonitis acuta	3	6	—	—
119	Thrombosis. Embolia	11	5	1	—	"	" chronica	1	1	—	—
120	Tumor. Hæmorrhoid... ..	12	9	—	—	172	Melæna	1	4	—	—
							Fistul. Contract. ani ..	7	6	—	—
							Oment. torq.	1	—	—	—
							Prolapsus recti	1	—	—	—
	XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>						XIII. <i>Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>				
121)	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	—	1	—	—	173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	—	1	—	—
124)	Epistaxis	—	2	—	—	174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	7	1	1	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	2	3	—	—	175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	8	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	1	1	—	—	177	Nephrolithiasis	9	4	—	—
131	Asthma bronchiale	1	3	—	—	178	Hydronephrosis	1	2	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	4	8	—	—	180	Cystitis	3	7	—	—
	Bronchopneumonia acuta	5	7	—	1	181	Lithiasis vesicæ	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	4	—	1	182	Urethritis	1	—	—	—
						183	Stricture urethræ	7	—	—	—
	XII. <i>Matsmällningsorganens sjukdomar.</i>					184	Hæmaturia	1	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	4	6	—	—		Morbus renis	1	1	—	—
							Tumor renis	—	1	—	—
							Ren arcuatus	1	—	—	—
							Urachusfistel	—	1	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
	XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					216	Lumbago-ischias	8	7	—	—
	A. Manliga könsorganen.						Contractura tend.	5	—	—	—
185	Hypertrophia prostatæ	29	—	3	—		Defect. tendin.	2	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	1	—	—	—		Malacia os lunat.	1	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	3	—	—	—						
189	Hydrocele	12	—	—	—	222	Eczema	1	2	—	—
	Retentio testis	3	—	—	—	227	Ulcus varicosum cruris	3	4	—	—
						232	Carbunculus	3	1	—	—
						233	Gangræna	1	—	—	—
						236	Scabies	2	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.						Ulcus decubit.	1	2	—	—
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	1	—	—		Unguis incarnat.	4	1	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—		Clavus	2	1	—	—
193	Endometritis	—	4	—	—						
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	20	—	—	247	Morbus Meniërii	2	—	—	—
196	Amennorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	4	—	—						
	Hypertrophia mammæ	—	3	—	—	301	Fibroma	3	6	—	—
201	Bartholinit. ac.	—	3	—	—	302	Lipoma	1	3	—	—
	Endometriosis	—	2	—	—	303	Chondroma	—	1	—	—
						304	Osteoma	—	3	—	—
	XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.</i>					307	Myoma	—	3	—	—
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	3	2	—	—	313	Papilloma	—	1	—	—
203	Tendovaginitis	1	3	—	—	314	Adenoma. Kystadenoma	—	6	—	—
204	Bursitis. Hygroma	4	4	—	—	315	Sarcoma	3	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	5	5	—	—		Carcinoma (samtl. fall)	8	5	2	2
206	Polyarthrit. rheumatica acuta	4	3	—	—		„ ventriculi	1	—	1	—
207	Polyarthrit. rheumatica chronica	—	4	—	—		„ intestini	3	2	1	2
208	Arthritis deformans	7	5	—	—		„ prostatæ	3	—	—	—
211	Corpus liberum in articulo	—	2	—	—		„ uteri s. ovarii	—	2	—	—
	Hallux valgus	—	3	—	—		„ mammæ	—	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.	1	3	—	—	319	„ œsophagi	1	—	—	—
	Ganglion	5	4	—	—		Atheroma	1	—	—	—
							Cysta subcutanea	—	1	—	—
							Keloid	—	1	—	—
							Cysta dermoid.	3	3	—	—
							„ „ ovarii	—	1	—	—
							„ corp. lut. ovar.	—	1	—	—
							„ maxill., mandib.	2	—	—	—
							Parotisblandsvulst	—	1	—	—
							Tumor coli	—	1	—	—
							Hypernephroma renis	1	—	—	—
							Tumor cerebri	—	1	—	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1943 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Patienten utskrivnen			7 Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
V.						
Deformatio labii	1	Läpp-plastik	1	—	—	
Sarcoma gingivæ	1	Provexcision	1	—	—	
Periostit. alveolaris	2	Incision	2	—	—	
Phlegmone submentalis ..	1	„	1	—	—	
Osteit. maxillaris	1	Uppmejsling	1	—	—	
Cysta mandibulæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor miscell. gl. parot. .	1	„	1	—	—	
VI.						
Cancer oesophagi	1	Witzelfistel	1	—	—	
VII.						
Adenoma v. cysta gl. thyр.	2	Enukleation	2	—	—	
Struma Basedowii	4	Subtotal strumectomi	4	—	—	
VIII.						
Empyema pleuræ	1	Thoracotomi + drain. ...	—	—	1	Kv. 67 år. Myocardit. chronica.
Empyemrest håla	1	1. Thoracoplastik. 2. Revision	—	—	—	Kvarligger.
IX.						
Hypertrophia mammæ ..	3	Mammoplastik	3	—	—	
Tumor benign. mammæ ..	3	Exstirpation	3	—	—	
Mastopatia cystica	1	Amputatio mammæ + exeresis axillæ	1	—	—	
Cancer mammæ	2	d:o	2	—	—	
XI.						
Cholelithiasis (ev. med cholecystit.)	14	Cholecystectomi + drain.	14	—	—	
Cholelithiasis + chole- docholithiasis	1	Cholecystectomi + chole- docholothotomi + choled. drain.	—	—	1	M. 79 år. Embolia art. pulm. c. infarct.
Status post cholecystec- tomiam	1	Adherenslösning	1	—	—	
Suspicio choledocholi- thiasis	1	Choledochotomi + sonde- ring	—	—	1	Kv. 44 år. Ulcus perforatum intest. tenuis + peritonit, diff.
XII.						
Pancreatitis ac. + chole- lithiasis	1	Cholecystectomi + drain.	1	—	—	
XIV.						
Ulcus duodeni	1	Resektion enl. Billroth I. .	1	—	—	
„ ventriculi	1	Tvärresektion	1	—	—	
„ duodeni c. stenose ..	1	G. e. r. p.	1	—	—	
„ ventriculi s. duodeni	2	Resektion enl. Polya	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Ulcus duodeni	1	Resektion "zur Ausschaltung"	1	—	—	
Cancer ventriculi	1	Resektion enl. Polya	—	—	1	M. 71 år. Peritonit.
XV.						
Typhlit. ac.	1	Appendectomi	1	—	—	
Ileit. ac. c. peritonitide sero-purulenta	1	Appendectomi + översyning av tarm	1	—	—	
Ileit. terminalis	1	Laparotomi + appendectomi	1	—	—	
Lymfadenitis ac. mesenterii c. peritonit. serosa ..	2	Appendectomi	2	—	—	
Enteritis acuta	2	"	2	—	—	
Ileus strangulat.	4	Delning av brid.	2	—	1	M. 39 år. Postop. acidosis + uræmia + Bronchopneumonia.
Sigmoiditis ac. et chron. ...	1	Colostomi	1	—	—	1 kvarligger.
Cancer coli c. ileo	1	1. Cœcalfistel. 2. Colonresektion. 3. Slutning av cœcalfisteln	1	—	—	
" " perfor. c. ileo	1	1. Tunntarmsfistel. 2. Cœcalfistel. 3. Laparotomi + drain	—	—	1	M. 54 år. Peritonit.
" " inextirp. ...	2	Colostomi	2	—	—	
XVI.						
Suspicio appendicitidis ..	7	Appendectomi	6	—	—	1 kvarligger.
Appendicit. ac. catarrh. ..	11	"	11	—	—	
Appendicit. ac. phlegm. vel gangr. (ev. med serofibrinös peritonit) ...	62	" p. s.	61	—	—	1 kvarligger.
Appendicit. ac. gangr. perforat. c. peritonit. sero-purulenta	6	Appendectomi + drain ...	5	—	—	1 kvarligger.
Appendicit. ac. gangr. c. abscessu	2	" + "	2	—	—	
Appendicit. ac. c. ileo ...	1	Appendectomi + adhe-renslösning	1	—	—	
Abscess. fossæ Douglasii ..	1	Proctotomia	1	—	—	
" " " ..	1	Punktion	1	—	—	
Appendicit. chronica	7	Appendectomi	7	—	—	
Frisk appendix	6	" i förbifart	6	—	—	
XVII.						
Hernia ing. lateral.	58	Radikaloperation	56	—	1	M. 73 år. Emb. art. pulm.
" " medial.	7	"	7	—	—	1 kvarligger.
" " incarcerata ..	3	Herniotomi + radikaloperation	3	—	—	
" " " ..	1	Herniotomi + abl. testis + rad. op.	—	—	1	M. 85 år. Nephrosclerosis + uræmi.
" " recidivans ..	2	Radikaloperation	2	—	—	
" " crural.	4	"	4	—	—	
" " incarcerata ..	1	Herniotomi + radikaloperation	1	—	—	
" " umbilicalis	1	Bukväggsplastik enl. Mayo	1	—	—	
Hernia ventralis in cicatrice	4	Bukväggsplastik	4	—	—	
XVIII.						
Abscess. ad anum	3	Incision	3	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fistula ad anum	6	Exstirpation ev. klyvning	6	—	—	
Contractura et fissura ani	10	Dilatation forcée	10	—	—	
Contractura ani et tumores hæmorrhoid. lev.	14	Dilatation forcée + diatermi ev. exstirpation	14	—	—	
Tumores hæmorrhoidales..	2	Operation enl. Whitehead	2	—	—	
Prolapsus ani et recti	1	Op. enl. Rehn-Delorme ..	1	—	—	
Cancer recti	1	" " Quenu	1	—	—	
Anus præternaturalis	1	Revision	1	—	—	
XIX.						
Ascites	1	Laparocentes	1	—	—	
Peritonitis the	1	Laparotomi. Appendectomi	1	—	—	
Torsio omentis	1	Omentresektion	1	—	—	
Mesenterialventrombos ..	1	Laparotomi	—	—	1	M. 56 år. Lues + cirrhosis hepatis.
XX.						
Atrophia renis	1	Nephrectomi	1	—	—	
XXI.						
Stricture urethræ	1	Sectio alta. Retrograd sondering	1	—	—	
Papilloma vesicæ urinar.	3	Endovesical diatermi	3	—	—	
"	1	Blåsresektion	1	—	—	
Incontinentia urinæ + prolaps. vaginæ	1	Plastik enl. Kelly + främre kolporaphi	1	—	—	
XXII.						
Hypertrophia prostatae ..	5	Vasectomia bilateralis ...	5	—	—	
" "	2	Blåsfistel	—	—	1	M. 63 år. Myocardit. chron. + nephrit. chron.
" "	1	Elektroresektion	1	—	—	1 kvarligger.
" "	8	Transvesical prostatectomi	7	—	1	M. 73 år. Endo- et myocardit. chron. c. stenosis. valv. aortæ.
Prostatis chronica	1	" "	1	—	—	
Cancer prostatae	1	Blåsfistel	1	—	—	
XXIV.						
Hydrocele et retentio testis	1	Ablatio testis	1	—	—	
Retentio testis	1	" "	1	—	—	
Hydrocele testis	11	Radikaloperation	11	—	—	
Varicocele	1	Op. enl. G. Nilsson	1	—	—	
Epididymitis the	3	Ablatio testis	3	—	—	
XXV.						
Bartholinitis chronica ...	2	Exstirpation	2	—	—	
Abort. incompletus	1	Utrymning	1	—	—	
Polypus cervic. uteri	1	Evulsio + abrasio	1	—	—	
Metrorrhagia	2	Abrasio mucosæ uteri	2	—	—	
Cysta dermoid. ovarii ...	1	Exstirpation	1	—	—	
Kystadenoma ovarii	1	Oophorectomia	1	—	—	
" " "	1	Utskalning	1	—	—	
Tumor ovarii	1	" "	1	—	—	
Tumor ovarii inop. c. ascitide	1	Laparocentes	1	—	—	
Oophoritis	1	Oophorectomi	1	—	—	
Salpingitis chronica	2	Salpingectomi	2	—	—	
Pelveoperitonitis susp. ..	1	Provlaparotomi	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Graviditas extrauterina rupta	3	Salpingectomi	3	—	—	
Endometriosis ovarii	1	Resectio ovarii + Salpingectomi	1	—	—	
Myoma " uteri	1	Oophorectomi	1	—	—	
Urachusfistel	1	Supravaginal uterusamput.	1	—	—	
		Extirpation + bukväggsplastik	1	—	—	
XXVI.						
Cysta s. fistula dermoid. sacralis	4	Extirpation	4	—	—	
Cysta dermoid sacralis infect.	3	Incision	3	—	—	
XXVII.						
A. Missbildningar och deformiteter.						
Hallux valgus	1	Plastisk operation	1	—	—	
" "	1	Avmejsling av exostos. ..	1	—	—	
Digitus malleus	3	Amputation eller exarticulation av tå	3	—	—	
Clavus	4	Extirpation	4	—	—	
Exostosis	2	Avmejsling	2	—	—	
Contractura Dupuytren ..	2	Extirpation	2	—	—	
Pseudarthrosis os metacarp.	1	Fri bentransplantation ..	1	—	—	
B. Traumatiska affektioner.						
Laceratio digiti man.	1	Amputation	1	—	—	
Fractura colli humeri et luxatio capit. humeri ..	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
Fractura humeri	1	Trådsträck	1	—	—	
" "	1	Reposition + gips	1	—	—	
Fractura epicondyl. med. humeri	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
Fractura olecrani	1	d:o	1	—	—	
" capituli radii ..	1	Arthrotomi + extraktion av benfragment	1	—	—	
" antebrachii	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
d:o compl.	1	Sårrevision + reposition + gips	1	—	—	
d:o male sanata	1	Borttagande av osteosyntesmaterial + borrning enl. Beck	1	—	—	
Fractura radii typica	3	Reposition + gips	2	—	—	1 kvarligger.
" colli femoris ...	3	1. Trådsträck. 2. Osteosyntes enl. Sven Johanson	2	—	—	1 kvarligger.
d:o male sanata	1	Extraktion av spik	1	—	—	
Fractura femoris peritrochant.	1	Trådsträck	1	—	—	
Fractura femoris	1	"	1	—	—	
" patellæ	1	Blodig reposition + gips ..	1	—	—	
" condyl. lat. tibiae ..	2	Osteosyntes med skruv ..	2	—	—	
" antecurvis	2	Blodig reposition + osteosyntes	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fractura antecurris	2	Trådsträck	2	—	—	
„ trimalleolaris ..	1	d:o	1	—	—	
Luxatio ossi lunati et fract. ossis navicularis	1	Reposition + gips	1	—	—	
Abscisio tendinis	1	Sensutur	1	—	—	
d:o et nervi	1	Sen- och nervsutur	1	—	—	
d:o male sanata	1	Plastisk operation	1	—	—	
Laceratio tendinis	1	Fri sentransplantation ..	1	—	—	
Hæmarthrosis genu	2	Punktion	2	—	—	
Corpus liberum in articulo	2	Arthrotomi + extraktion	2	—	—	
„ alien. cruris	1	Extraktion	1	—	—	
Hernia musculorum	1	Plastik	1	—	—	
<i>C. Inflammationer.</i>						
Osteitis digiti manus	1	Incision	1	—	—	
Arthritis „ „	1	„	1	—	—	
Tendovaginitis digiti ma- nus	3	„	3	—	—	
Lymfomata tbc	1	Exstirpation	1	—	—	
Tbc genu et synovitis ex- sudativa	1	Punktion	1	—	—	
<i>D. Övriga fall.</i>						
Morbus Kienböeckii	1	Exstirpation av benfrag- ment	1	—	—	
Ulcus chronicum pedis ..	1	Excision + hudplastik ..	—	—	—	Kvarligger.
Varices cruris et antecur- ris	10	Hög underbindning + gly- kosinjektion (ev. exstir- pation)	10	—	—	
Gangræna incipiens pedis	1	Perivascular sympatectomi	1	—	—	
Gangræna pedis	4	Underbensamputation ...	4	—	—	
„ „	2	Lårbensamputation	1	—	—	1 kvarligger.
XXVIII.						
Vulnus operatum rupta ..	1	Sekundärsutur	1	—	—	
Vulnus, laceratio	14	Excision, sutur	14	—	—	
Abscess. vel phlegmone ..	16	Incision	16	—	—	
Cicatrix	1	Exstirpation	1	—	—	
Defectus cutis	1	Hudtransplantation enl. Thiersch	1	—	—	
Tumor vel ulceratio cutis	2	Provexcision	2	—	—	
Cysta cutan.	1	Exstirpation	1	—	—	
Ganglion	9	„	9	—	—	
Verrucæ	4	„	4	—	—	
Ateroma	1	„	1	—	—	
Bursitis	2	„	2	—	—	
Neurinoma	1	„	1	—	—	
Keloid	1	„	1	—	—	
Granuloma	1	„	1	—	—	
Melanosarcoma	1	„	1	—	—	
Osteitis	1	Incision	1	—	—	
Suspicio tumor malign. ..	1	Punktion	1	—	—	
Unguis incarnatus	4	Op. enl. König	4	—	—	
Anæmia secundaria	10	Blodtransfusion	10	—	—	
Septicæmia	1	„	1	—	—	

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid Ekmanska sjukhusets poliklinik utgör 1.076 fall.

Renströmska sjukhuset och Romanäs sanatorium.

Årsberättelser för år 1943 från Renströmska sjukhuset samt från Romanäs sanatorium.

	Renströmska sjukhuset					Romanäs sanatorium					
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	
<i>Ansökningar och väntetid.</i>											
Antal inträdesansökningar under året	271	278	1	3	553	81	95	3	—	179	
Medelväntetid (dagar) för samtliga intagna	—	—	—	—	—	7	6	5	—	6	
<i>Omsättning.</i>											
Kvarliggande den 1 januari	110	130	—	2	242	48	43	2	1	94	
Samtliga under året intagna	271	278	1	3	553	80	96	3	—	179	
Summa	381	408	1	5	795	128	139	5	1	273	
Utskrivna (utom avlidna)	239	227	1	5	472	70	85	5	—	160	
Avlidna	38	39	—	—	77	10	3	—	—	13	
Kvarliggande den 31 december ...	104	142	—	—	246	48	51	—	1	100	
Summa	381	408	1	5	795	128	139	5	1	273	

Underhållsdagar och vårdtid.

	Antal ordinarie vårdplatser			Högsta Lägsta antal någon dag under året vårdade	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Antal under året utskrivna inkl. avlidna	Därav med en vårdtid av				Vårdtid (dagar) i medeltal	
	vuxna	barn	Summa					mer än ett år					
								> 4-12 mån. (minst 123 dag. och högst 1 år)	> 1-4 mån. (31-122 dag.)				
Renströmska sjukhuset	262	—	262	267	240	93.345	255.7	549	99	147	268	35	165.1
Romanäs sanatorium ..	102	—	102	103	94	36.671	100	173	11	63	76	23	196

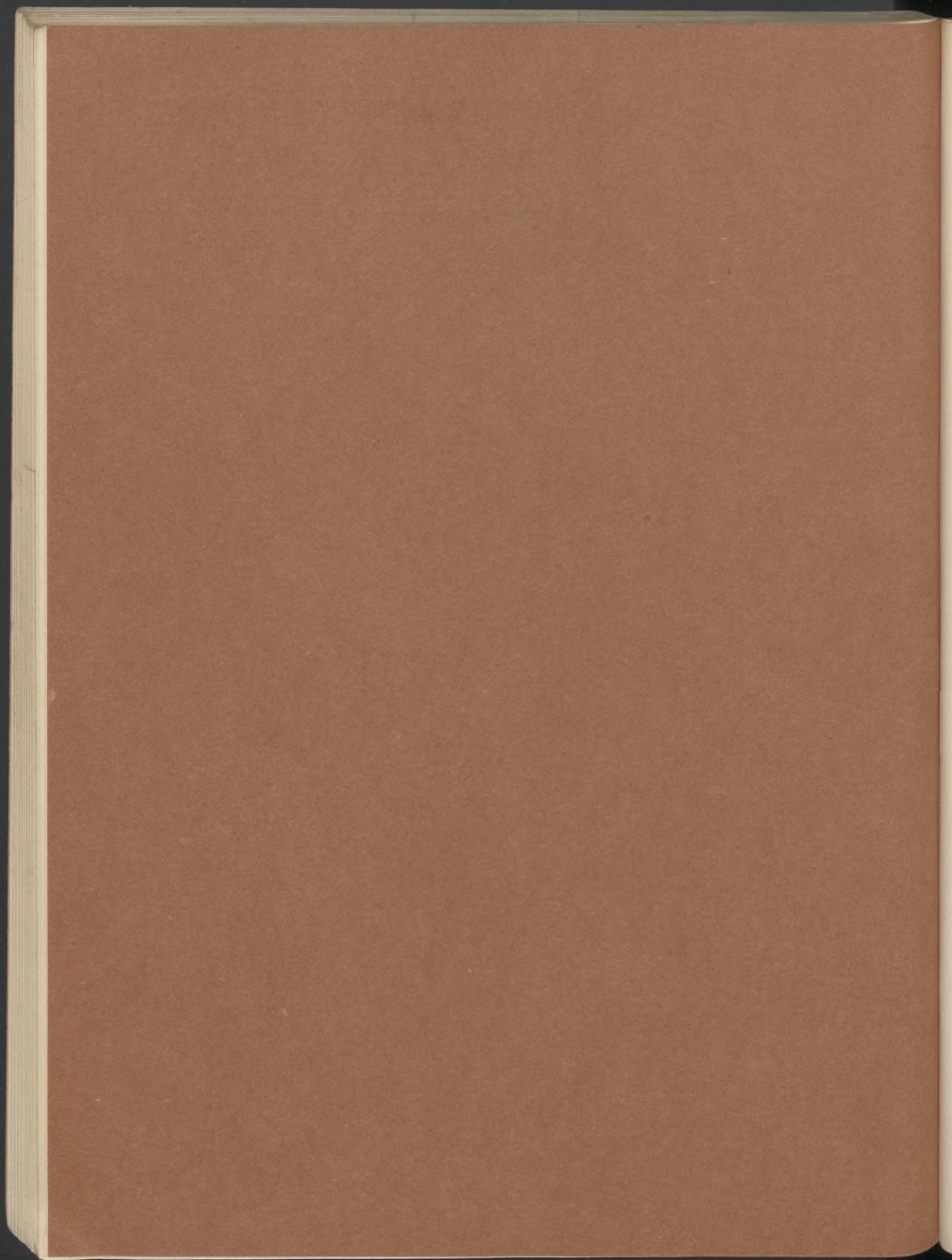
Ålder för under året utskrivna patienter, som för första gången vårdats för tuberkulos.

	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70 o. >
<i>Renströmska sjukhuset:</i>													
Män	—	20	27	19	29	10	10	13	4	11	2	—	—
Kvinnor	3	28	38	22	10	15	8	5	3	1	2	—	2
Summa	3	48	65	41	39	25	18	18	7	12	4	—	2
<i>Romanäs sanatorium:</i>													
Män	—	8	14	8	2	4	2	1	2	—	1	—	—
Kvinnor	—	1	10	10	6	3	2	3	2	—	—	1	—
Summa	—	9	24	18	8	7	4	4	4	—	1	1	—

Renströmska sjukhuset

och

Romanäs sanatorium

Förekomsten av tuberkelbaciller hos under året utskrivna tuberkulospatienter (utom avlidna).

	Antal pat.	Tuberkelbaciller påvisade					Tuberkelbaciller ej påvisade		
		i sputum eller exkret					odling eller marsvinsprov		
		i direktprov					endast i mag-skojväska, punktat eller vid provexsion	utfört	ej utfört
		smältiga	derav bacillifria vid utskrivn.	derav bacillifria vid utskrivn.	endast vid odling eller marsvinsprov	utfört			
<i>Renströmska sjukhuset:</i>									
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	447	221	131	48	12	131	35		
Därav för första gången vårdade . .	254	110	73	32	8	95	9		
<i>Romanäs sanatorium:</i>									
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	158	81	36	2	7	38	30		
Därav för första gången vårdade . .	76	27	19	2	5	23	19		

Sjukdomens förlopp hos under året utskrivna tuberkulospatienter (inklusive avlidna).

Sjukdom	Antal utskrivna (inkl. avlidna)	Förbättrade	Oförändrade	Försämrade	Avlidna
<i>Renströmska sjukhuset:</i>					
Lungtuberkulos med eller utan komplik.	465	326	56	10	73
Enbart annan tuberkulos	59	51	4	—	4
<i>Romanäs sanatorium:</i>					
Lungtuberkulos med eller utan komplik.	150	96	32	9	13
Enbart annan tuberkulos	21	20	1	—	—

Huvuddödsorsaker hos under året avlidna.

Huvuddödsorsak	Renströmska sjukhuset		Romanäs sanatorium	
	M.	Kv.	M.	Kv.
Tbc pulm.	35	38	10	2
„ cerebri et meninguum	—	—	—	1
„ miliaris	3	—	—	—
„ peritonit.	—	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>V. Blodbildande organens och blodets sjukdomar.</i>												
Anæmia gravis sec.	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Polycythæmia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.</i>												
Diabetes mellitus	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Glykosuria	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hypothyreodismus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morb. Addison	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>												
Alkoholismus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Amyloidosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>												
Imbecillitas	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dementia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia, psychasthenia	4	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Psychoneuros	21	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—
Psychopathia	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Hysteria	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Migraine	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—
Scleros en plaque	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
St. p. poliomyelit.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>												
Psychosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>												
Hypertonia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myocarditis	7	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—
Pericarditis exsud.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trombosis, embolia	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitium organicum cordis.	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>												
Pneumothorax spont. in pn. th. art.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spont. ...	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pleurit. exs. p. bronchopneum. ac.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Status post thoracoplastik	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngitis chron.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Asthma bronchiale	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Bronchitis ac.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
„ chron.	7	—	—	—	9	—	5	—	—	—	—	—
Pneumonia et bronchopneumonia ac.	4	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Bronchiectasia	5	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—

Redogörelse för kuratorns verksamhet vid Renströmska sjukhuset under år 1943.

Kuratorn har haft mottagning å sjukhuset en gång i veckan. Antalet patienter i medeltal vid varje mottagning har varit fem, samt har kuratorn efter mottagningarna besökt i medeltal lika stort antal patienter på avdelningarna.

Patienternas förfrågningar ha till mycket stor del gällt deras kläder under sjukhusvistelsen samt hyran för deras bostäder under samma tid och efter utskrivningen från sjukhuset. I flertalet fall har framställning gjorts till fattigvården.

Dessutom har följande åtgärder vidtagits:

Anskaffat bostad för	3 pat.
Ombesörjt kläder på "Kronans" bekostnad för	21 "
Underhandlingar ha förts med militära myndigheter samt med andra myndigheter och nämnder för	14 "
Hänvändelser till kommunala och ställiga nämnder och verk för	23 "
Ärenden ha behandlats för barnavårdsnämndens räkning betr.	3 "

Dessutom har sociala och juridiska frågor från ett större antal patienter besvarats. I ett par fall ha bouppteckningar upprättats.

Lillhagens sjukhus.

Årsberättelse från Lillhagens sjukhus för år 1943.

Ordinarie platsantalet var på sjukhusets samtliga avdelningar 1.157, av vilka 581 på manliga avdelningen och 576 på kvinnliga avdelningen.

Under året har en bostad för 2:e läkaren inrättats i ett av bostadshusen för ogift personal.

På röntgenavdelningen ha utförts följande undersökningar:

Fotografering av lungor	225 patienter
Genomlysning " "	920 "
Fotografering " skelett	183 "
" " tänder	18 "
" " skallar	113 "
" " colon	4 "
" " ventrikel	7 "
" " njurar	1 "

På ljusbehandlingen ha lämnats följande behandlingar:

Diatermi	3.302 behandlingar
Bågljus	1.418 "
Kvartsljus	1.069 "

De elektrokardiogram som tagits huvudsakligen för förundersökningarna vid elektroterapien ha till antalet varit 515.

I likhet med föregående år har undersöknings- och saneringsarbete på nyintagna och ineliggande patienter utförts på sjukhusets tandklinik.

Till patienternas förströelse och nöje ha anordnats sammanlagt 31 filmföreläsningar, 2 konserter, 2 cabaré- och revyframställningar.

Lilhagens sjukhus

Lillhagens sjukhus

Årsberättelse för år 1943 från manliga avdelningen.

Överbeläggningen på avdelningen har fortsatt att minska, varför ett antal extrasängar ytterligare kunnat borttagas. Någon överbeläggning råder emellertid fortfarande på de oroliga avdelningarna.

Hälsotillstånd och sjukvård:

Sjukdomar av tydligt epidemisk karaktär ha icke förekommit med undantag av ett par ströfall av scarlatina. Något fall av självmord har icke inträffat.

Elektroterapien har kommit till en allt större användning och erfarenheterna av denna behandlingsform äro här som på andra ställen att liggtiden för en hel del fall förkortas i det att orostillstånden mycket tydligt påverkas av denna behandling, så att patienterna i större grad än förut och fortare kunna utskrivas. Här som på andra sjukhus ha vi funnit elektroterapi i kombination med insulin i många fall vara synnerligen värdefull. Då i en del fall elektroterapien icke verkat ha vi kunnat se bättring med cardiazolbehandling.

Rättspsykiatriska utlåtanden ha av avdelningens läkare avgivits i 26 fall.

Arbetsterapi:

De patienter, som sysselsatts med arbeten av olika slag, utgjorde vid årets slut ungefär 50 %. Antalet dagsverk per månad ha i medeltal varit något mer än 6.000.

Patienterna ha utfört ett betydande arbete i köket och tvättinrättningen. Ävenså ha de med framgång kunnat sysselsättas i skomakeriverkstanen och snickeriverkstanen.

Ett stort antal patienter ha fortfarande arbetat i vävsalen, ehuru materialbristen tidvis där gjort sig kännbar.

I påsklistringsverkstanen ha som vanligt ett stort antal patienter kunnat sysselsättas.

Då eldningen av pannorna härstädes numera till stor del sker med ved, så har ett lag patienter dagligen varit sysselsatt med vedtransporter till pannorna.

I vävsalen har som vanligt tillverkats vävnader till handdukar, skurdukar, sängtäcken, gardiner och klänningstyger. Väggbonader och en hel del mattor av olika typer ha också förfärdigats.

I tapetserarverkstanen har arbetet som förut bestått dels av reparationer och dels av nytillverkningar av madrasser, kuddar, skyddshandskar, skyddstäcken o. s. v.

I påsklistringsverkstanen har tillverkats ungefär 1.300.00 kanistrar, bärkassar, påsar o. s. v.

Värdet av trädgårdsprodukterna ha uppgått till Kr. 26.000. De huvudsakligaste leveranserna ha skett till det egna sjukhuset men en del har även levererats till stadens andra sjukhus.

Årsberättelse för år 1943 från kvinnliga avdelningen.

Under året ha ytterligare sex vårdplatser av Medicinalstyrelsen godkänts, så att avd. K. nu disponerar 576 sängar. Trots en med omkr. 40 % ökad intagning av patienter (år 1942 = 192, år 1943 = 264) har den förut rätt avsevärda överbeläggningen kunnat ytterligare nedbringas, så att tidvis t. o. m. lediga platser stått disponibla. Till detta gynnsamma förhållande, som synes möjliggöra emottagandet — utan alltför stora olägenheter — av ett större antal patienter från andra statens sinnessjukhus i och med den sannolika inkorporeringen av Västra Frölunda kommun fr. o. m. den 1/1 1945, har bl. a. bidragit att liksom föregående år kroniska vårdhemsfall kunnat förflyttas till Fredriksdals vårdhem samt att ett antal sinnesslöa patienter beretts vård å Öringe vårdhem.

Rättspsykiatriska utlåtanden ha av avdelningens läkare avgivits i 34 fall. Ett alltmera ökat arbete av detta slag har tidtals ställt betydligt stegrade krav på

läkarna och en fortsatt tendens till ökning måste komma att menligt inverka på det ordinarie sjukhusarbetet.

Händelser av den art som omförmälas i sinnessjukstadgan 104 § ha icke inträffat.

Arbetsterapien bedrivs allttjämt i stor omfattning och med goda resultat; liksom föregående år äro omkr. 80 % av patienterna inpassade i denna betydelsefulla terapiform.

Resultaten av elektrochockterapien äro allttjämt i många fall uppmuntrande, framförallt vid depressioner (även sådana i högre åldersklasser) och vid schizofreniforma psykosor. Vid invetererade schizofrenier, också sådana med decennielång anamnes, ha ibland ernåtts goda anstaltsförbättringar.

Mekaniska tvångsmedel användas i endast ringa omfattning.

Liksom föregående år har somatiska delproblem ägnats intresse, framförallt beträffande tbc. BCG-vaccinering göres numera i varje mantouxnegativt fall. Under året genomgår därjämte det övervägande flertalet av klienterna somatiska och röntgengenologiska kontroller — ej minst med uppgift att komma tbc-fallen på spåren. Jämlikt tuberkulosförordningen ha anmälts 9 tbc-fall.

Kuratorsutredningar ha företagits i stor omfattning och varit av betydande värde (se efterföljande särskild berättelse).

Kurators redogörelse för verksamheten under år 1943.

Hembesök hos	295 pat.
Besök på sjukhuset hos	67 „
Anskaffat hjälp i olika former och ombesörjt diverse uppdrag för	154 „
Handhaft diverse juridiska och ekonomiska uppdrag samt uppsatt ansökningar av olika slag för	228 „
Utbetalt understöd ur vissa fonder till	41 „
Ombesörjt inackordering å vilohem och vårdhem (samt stått i ständig kontakt med hemmen) för	22 „
Förmyndare för (8 nytillkomna under året)	51 „
God man för (1 nytillkommen under året)	2 „
Efterforskat anhöriga, införskaffat hereditära upplysningar och levnadsberättelser för	28 „
Övriga sociala utredningar	301
Införskaffat handlingar av olika slag för	105 „
Brev c:a	608
Tjänsteresor utom Göteborg	9
Övervakning av patienter enl. Sinnessjuknämndens beslut	7
Förfrågningar om och kontakt med ineliggande patienter	105
Mottagit utskrivna patienter och deras anhöriga för konsultationer ...	473

samt dessutom lämnat råd och anvisningar till hjälpsökande, vilkas antal icke registrerats. Register och journalanteckningar ha förts över samtliga in- och utskrivna patienter. Två dagar i veckan har kuratorn haft expedition å Lillhagens sjukhus, övriga veckodagar å Sahlgrenska sjukhuset.

Tab. I. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943
angående intagna.

	Män	Kvinnor	Summa
A. 1. För vård intagna	166	260	426
Därav på egen ansökan m. 35, kv. 97 s:a 132.			
2. För observation enl. 4 kap. sinnessjuklagen intagna	1	4	5
Därav på egen ansökan m. 0, kv. 4 s:a 4. Efter slutförd observation hava till vård överförts m. 1, kv. 2 s:a 3.			
Summa intagna	167	264	431
B. För vård intagna samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. till vård överförda med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjuk- hus tillhörigt staten eller stad som över- tagit hela sin sinnessjukvård	160	244	404
C. Anyo intagna, ej ovan under B medräknade	3	12	15
D. Under B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna å sjukhus som ovan sagts	98	127	225
Därav ej förut sinnessjuka m. 51, kv. 62 s:a 113.			
E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts	4	6	10

Tab. 2. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående under
året avgångna samt å sjukhuset befintliga och
antalet exspektanter vid årets slut.

	Män	Kvinnor	Summa
I. Avgångna			
1. Vid intagningen ej i behov av vård (17 § ssjl.)	—	1	1
2. Återställda (17 § ssjl.)	29	72	101
3. Förbättrade (17 § ssjl.)	54	126	180
4. På grund av bristande utrymme eller för vård utom sjukhuset (18 § ssjl.)	27	8	35
5. Förflyttade till annat sinnessjukhus	5	6	11
6. Efter slutförd observation enl. 4 kap. ssjl. . .	—	1	1
7. Efter slutförd undersökning enl. 6 kap. ssjl.	—	—	—
8. Andra under året avgångna	18	14	32
9. Avlidna	21	39	60
Summa avgångna	154	267	421
II. Den 31 december befintliga			
1. För vård	592	590	1.182
Därav: försöksutskrivna m 14, kv. 23 s:a 37.			
Summa	592	590	1.182

Tab. 3. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående intagna, döda samt den 31 december befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

1 Sjukdomsform:	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Intagna enl. tab. 1				Döda				Den 31 dec. befintliga							
	grupp B		grupp D													
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	10	26	—	7	—	3	15	26								
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	42	47	18	15	8	16	436	386								
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	5	1	4	1	—	—	12	5								
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder:																
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	2	10	2	5	2	3	13	55								
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	8	14	8	12	6	7	15	25								
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	7	2	6	2	—	2	12	5								
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	16	9	14	7	3	5	25	5								
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:																
a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	2	1	2	—	1	—	14	9								
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	—	2	—	1	—	—	—	2								
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	2	—	1	—	—	—	6								
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	5	—	3	—	—	—	3	—								
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	2	4	2	1	—	—	—	1								
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	1	9	1	7	1	1	—	3								
Psykogen sinnessjukdom:																
a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	—	3	—	1	—	—	—	2								
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	39	—	30	—	—	1	8								
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	50	68	23	33	—	1	23	37								
Sinnessvaghhet, <i>Imbecillitas</i>	10	5	5	2	—	—	23	10								
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	—	1	—	1	—	5								
Vid intagningen icke sinnessjuka	—	1	—	1	—	—	—	—								
Summa	160	244	98	127	21	39	592	590								

Ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. 1 grupp D intagna.

	M.			Kv.			S:a				
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a		
Under 15 år ..	4	5	9	30—35 år	12	12	24	50—60 år	8	9	17
15—20 år	10	11	21	35—40 „	10	11	21	60—70 „	8	11	19
20—25 „	12	18	30	40—45 „	8	16	24	Över 70 år ..	9	10	19
25—30 „	7	13	20	45—50 „	10	11	21	Summa	88	127	225

Tab. 4. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit bland de enligt tab. 1 grupp B intagna.

1	2	3	4
Orsaker	Män	Kvinnor	Summa
Involution och ålderdom	3	1	4
Åderförkalkning	10	1	11
Syfilis i centrala nervsystemet	5	2	7
Skador å huvudet	6	—	6
Andra grövre förändringar av hjärnan (specificeras) Encephalitis 4 m., 4 kv. Ramollitio cerebri 2 kv. Tumor cerebri 2 kv. Meningitis tbc. 1 kv.	4	9	13
Infektionssjukdomar (specificeras)	2	—	2
Akut infektionssjukdom 1 m. Influenza 1 m.			
Utmattning, inkl. kroniska konsumtionstillstånd (specificeras)	—	2	2
Uttröttning 2 kv.			
Havandeskap, barnsäng och digivning	—	8	8
Förgiftning (specificeras)	28	3	31
Alkoholmissbruk 24 m., 1 kv. Läkemedelsmissbruk 2 m., 2 kv. Gengasförgiftn. 1 m. Lysgasförgiftn. 1 m.			
Autointoxikationstillstånd ss. morbus Basedowii, myxödem, diabetes etc.; (specificeras)	1	3	4
Dermatitis universalis 1 m. Myocarditis 2 kv. Diabetes 1 kv.			
Psykogena moment (specificeras)	4	36	40
Militärtjänst 2 m. Ekonom. svårigheter 1 m. Miljö- konflikt 1 m., 20 kv. Sexuellt trauma 2 kv. Äkten- skapsschism 6 kv. Kärlekskonfl. 2 kv. Familjäre- ting 4 kv. Hårt arbete 2 kv.			
Ärftlig psykopatisk belastning (sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led, hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon)	20	98	118
Förekomsten av sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukes egna syskon	11	50	61

Tab. 5. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående de i tab. 4 med ärftlig psykopatisk belastning angivna med fördelning efter de särskilda sjukdomsformerna.

1	2	3	4
Sjukdomsform	Män	Kvinnor	Summa
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico- depressiva</i>	1	14	15
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox. Schi- zophrenia</i>	5	22	27
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	1	—	1

1	2	3	4
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder:			
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	—	1	1
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	—	3	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	4	—	4
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:			
a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	1	—	1
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	1	—	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	—	5	5
Psykogen sinnessjukdom:			
<i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	20	20
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	6	26	32
Sinnessvaghhet, <i>Imbecillitas</i>	1	3	4
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	1
Summa	20	98	118

Tab. 6. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående återställda.

I. Sjukdomens bestånd hos de under året återställda.

1 Sjukdomsform	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Högst 1 månad m. kv.	1-6 mån. m. kv.	6-12 mån. m. kv.	1-3 år m. kv.	Mer än 3 år m. kv.	Okänd m. kv.	Summa m. kv.	Summa summa- rum							
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	—	1	1	4	—	2	—	—	—	—	—	—	1	7	8
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	—	—	4	2	2	—	—	—	—	2	—	—	6	4	10
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2
Sinnessjukdom under involutionsåren o. vid hög ålder:															
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	2	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i> ..	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Psykogen sinnessjukdom: a) hysterisk form, <i>Hysteria</i> b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquiritam</i>	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	2	4	7	21	4	2	—	—	—	—	—	—	13	27	40
Summa	5	6	15	51	9	11	—	2	—	2	—	—	29	72	101

Antalet under året återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

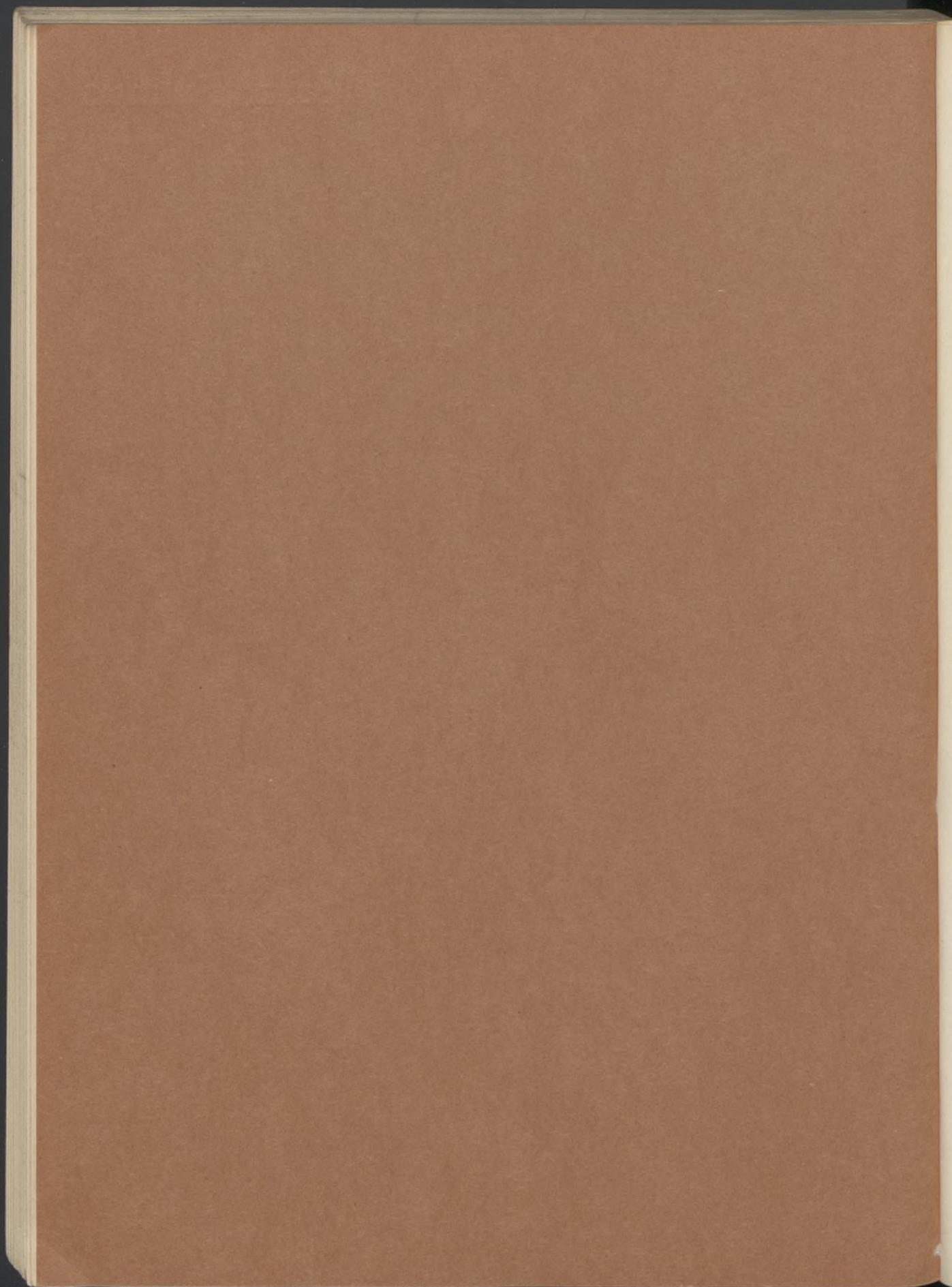
Den återställda intogs i förhållande till redovisningsåret eller år	9:de år 1934	8:de år 1935	7:de år 1936	6:te år 1937	5:te år 1938	4:de år 1939	3:dje år 1940	2:dra år 1941	1:sta år 1942	Redovisningsåret 1943
Hela antalet återställda	46	41	57	46	38	8	19	8	72	74
Samtliga intagna enligt tab. 1 grupp B.	388	343	402	428	370	353	334	316	325	404

Tab. 7. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1943 angående dödsorsaker bland avlidna.

Dödsorsak	Män	Kvinnor	Dödsorsak	Män	Kvinnor
Tbc. pulm.	7	6	Carcinoma intest.	1	—
Peritonitis tbc.	1	—	„ mammæ	—	2
Tbc. renis	—	1	„ coli	—	1
Gangräna pulm.	—	2	„ maxillæ	—	1
Bronchopneumonia	—	3	Paralysis generalis	1	—
Pneumonia	1	3	Eczema universalis	1	—
Myocarditis chron.	2	—	Erysipelas	—	1
Infaret. myocard.	—	1	Diabetes mellitus	—	1
Marasmus senilis	3	3	Uræmia	—	1
Nephritis chron.	—	1	Encephalitis	—	3
Nephrosclerosis	2	—	Pachymeningitis hæmorrhag.	—	1
Arteriosclerosis	2	3	Abscessus cerebri	—	1
Cardiosclerosis	—	4	Summa	21	39

Vasa sjukhus

1	2	3	4	5	6	7	8	9
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.								
Alcoholismus chronicus	18	—	—	—	1	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.								
Arteriosclerosis cerebri	80	108	5	14	15	10	2	3
Hæmorrhagia meningum cerebri	—	3	—	1	—	—	—	—
Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	4	—	1	—	—	1	—	—
Tumor cerebri. Tumor cerebri op.	5	13	1	4	—	4	—	—
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emolli- tio cerebri	123	174	48	57	21	22	4	4
Encephalopathia posttraumatica	4	—	—	—	—	—	—	—
„ post intoxicatione (CO)	1	—	—	—	—	—	—	—
„ hypertonica	3	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis chronica	7	8	1	1	4	1	2	—
„ acuta	5	2	2	—	1	—	—	—
Hemiplegia	6	5	—	—	3	1	—	—
Paraplegia	3	—	—	—	1	1	—	—
Morbus Little	—	—	—	—	1	1	—	—
Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva. Pseudo- bulbärparalys.	—	2	—	—	—	1	—	1
Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningum medullæ spinalis	1	1	—	—	—	—	—	—
Myelitis	1	3	—	1	—	—	—	—
Myelopathia alcoholica	1	—	—	—	—	—	—	—
Tabes dorsalis	1	—	—	—	—	—	—	—
Sclerosis cerebrospinal. disseminata	6	7	—	—	4	2	1	1
Dystrophia myotonica	1	—	—	—	—	—	—	—
Neuritis. Neuralgia nervi trigemini	—	1	—	—	—	—	—	—
Ischias	3	4	—	—	—	—	—	—
Polyneuritis	6	3	—	—	—	—	—	—
Lues cerebri	7	2	—	—	—	—	—	—
Paralysis générale	1	1	—	—	1	—	—	—
Paralysis agitans	—	1	—	—	—	1	—	—
Chorea Huntington	2	1	—	—	1	—	—	—
Epilepsia	5	6	—	—	—	—	—	—
Hysteria	—	1	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia. Psychopathia. Psychoneuros	39	75	—	—	—	—	—	—
Narcomania	1	1	—	—	—	—	—	—
Org. nervsjukdom	11	4	—	—	2	1	—	—
IX. Sinnessjukdomar.								
Debilitas mentis	6	12	—	—	—	—	—	—
Imbecillitas	3	4	—	—	—	1	—	—
Insania et Idiotia	—	2	—	—	1	—	—	—
Psychosis	2	3	—	—	1	1	—	—
Dementia senilis	9	12	—	—	5	4	—	—
„ paralytica	—	—	—	—	—	1	—	—
Schizophrenia	3	4	—	—	2	2	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.								
Pericarditis	—	3	—	1	—	2	—	—
Endocarditis acuta	1	5	—	2	—	3	—	1
do chronica. Vitium organicum cordis ..	19	33	7	9	2	8	—	3
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum ..	275	383	62	90	43	44	14	12
Arteriosclerosis. Endarteriitis	129	137	7	10	29	31	4	8
Phlebitis	2	11	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Adenocarcinoma renis	1	—	—	—	1	—	1	—
Endothelioma	1	3	—	2	—	1	—	1
Polyposis ventriculi	1	2	—	—	—	—	—	—
„ corp. uteri	—	1	—	—	—	—	—	—
Lymfosarcomatosis	2	1	1	—	1	2	1	—
Hypernefroma	3	1	2	—	2	—	1	—
Seminoma	1	—	—	—	—	—	—	—
Tumor pulm.	—	2	—	1	—	—	—	—
„ glandula suprarenal	—	1	—	1	—	—	—	—
„ renis	—	1	—	1	—	—	—	—
„ vertebrae	2	—	—	—	—	—	—	—
XX. Andra sjukdomar.								
Commotio cerebri	2	1	—	—	1	—	—	—
Contusiones	3	5	—	—	1	—	—	—
Combustio	1	1	—	—	—	—	—	—
Distorsio	—	1	—	—	—	—	—	—
Vulnera infectum	4	—	—	—	—	—	—	—
Tetania	—	1	—	—	—	—	—	—
					269	337	61	95

**Årsberättelse för år 1943 från tuberkulosavdelningen vid
Vasa sjukhus.**

Omsättning.

	Män	Kv.	Summa
a. Kvarliggande den 1 januari	23	8	31
b. Samtliga under året intagna	73	27	99
Summa a + b			131
c. Utskrivna (utom avlidna)	35	20	55
d. Avlidna	40	14	54
e. Kvarliggande den 31 december	21	0	21
Summa c + d + e			130

Underhållsdagar och vårdtid.

Antal ordinarie vårdplatser			Högsta	Lägsta	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Antal under året utskrivna inkl. avlidna (= 2 c + d)	Därav med en vårdtid av				Vårdtid (dagar) i medeltal
								högst 1 mån (-30 dag)	> 1-4 mån. (31-122 dag)	> 4-12 mån. (minst 123 dag och högst 1 år)	mer än 1 år	
vuxna	barn	Summa	antalet någon dag under året vårdade									
54	—	54	36	19	10,406	29	109	40	38	24	7	111

Ålder för under året utskrivna patienter, som för första gången vårdats för tuberkulos.

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70 o. >
Män	1	—	—	1	—	1	1	2	3	2	1	3
Kvinnor	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	3	4
Summa	1	1	—	1	2	2	1	2	3	2	4	7

Förekomsten av tuberkelbaciller hos under året utskrivna tuberkulospatienter (utom avlidna).

	Antal pat.	Tuberkelbaciller påvisade					Tuberkelbaciller ej påvisade	
		i sputum eller ekret		i direktprov	Endast i mag-sköljvätska punkterat eller vid provexcision	odling eller marsvinsprov	utfört	ej utfört
		Enbart i mag-sköljvätska punkterat eller vid provexcision	Endast i mag-sköljvätska punkterat eller vid provexcision					
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	43	22	4	—	3	1	17	
Därav för första gången vårdade ..	9	7	3	—	1	—	1	

Sjukdomens förlopp hos under året utskrivna tuberkulospatienter (inklusive avlidna).

Sjukdom	Antal utskrivna (inkl. avlidna)	Förbättrade	Oförändrade	Försämrade	Avlidna
a. Lungtuberkulos med eller utan komplik.	100	26	20	1	53
b. Enbart annan tuberkulos	—	—	—	—	—

Huvuddödsorsaker hos under året avlidna.

Huvuddödsorsak	M.	Kv.	Huvuddödsorsak	M.	Kv.
Tbc pulm.	34	12	Embolia pulm.	1	—
„ cerebri et meninguum	1	—	Infaret. myocardii	1	—
Bronchitis purulenta	1	—	Nephritis chron.	1	—
Carcinoma bronchiale ...	—	1	Ramollitio cerebri	1	—
„ uteri	—	1			

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

- A: Lungtuberkulos med eller utan komplikationer.
 B: Tuberkulos med enbart annan lokalisation.
 C: Utan symtom av pågående tuberkulos. ("Observationsfall", t. ex. för vid inskrivningen misstänkt pågående lungtuberkulos angivas under C.)

	A B C				A B C		
	Vuxna				Vuxna		
<i>Antal patienter.</i>	100	—	9	Cardiosclerosis	3	—	—
<i>Tuberkulös sjukdom.</i>				Cholecystitis chron.	1	—	—
Tbc pulm.	100	—	—	Colitis chron.	2	—	—
„ lymphogland. alior.	2	—	—	Diabetes mellitus	3	—	—
„ cerebri et mening.	1	—	—	Debilitas mentis	4	—	—
„ laryngis	6	—	—	Dementia senilis	1	—	—
„ ossium et articular.	3	—	—	Emfysema pulm.	—	—	1
„ renum, ves. urin. etc.	2	—	—	Encephalitis chron.	1	—	—
„ genitalis	1	—	—	Epilepsia	1	—	—
„ intestini	10	—	—	Gastritis chron.	2	—	—
Pleuritis exsudativa	3	—	—	Hypertonia	1	—	—
Peritonitis tbc	2	—	—	Hypothyreos	1	—	—
				Imbecillitas	1	—	—
<i>Andra viktigare sjukdomar</i>				Infarctus myocardiï	1	—	—
<i>och komplikat.</i>				Lues cerebrospinalis	1	—	—
Achylia gastrica	1	—	—	Mikrocephali	1	—	—
Adenofibroma mammæ	1	—	—	Myocarditis chronica	1	—	—
Amyloides	1	—	—	Narkomania	1	—	—
Aneurysma aortæ	1	—	—	Nephritis chronica	1	—	—
Arteriosclerosis cerebri	4	—	—	Nephrolithiasis	1	—	—
Arthrosis deformans	2	—	—	Otitis med. ac. s. chron.	1	—	—
Asthma bronchiale	1	—	2	Pneumonia acuta	—	—	1
Bronchiectasia	1	—	—	Psychoneuros	4	—	—
Bronchitis chron.	—	—	2	Psychopathia	4	—	—
Bronchopneumonia	—	—	1	Schizophrenia	3	—	—
Carcinoma bronchiale	—	—	1	Thrombosis. Embolia	3	—	—
„ uteri	2	—	—	Vitium organicum cordis	—	—	1
				cong.	—	—	1

Under året utförda undersökningar
 (på inskrivna patienter).

- a. röntgenfotograferingar: 58 jämte ett antal genomlysningar (utförda på Sahlgrenska sjukhusets röntgenavd.)
 b. lumbalpunktioner: 1.

Under året utförda operationer och specialundersökningar.

Operation	På inskrivna pat.		Operation	På inskrivna pat.	
	antal pat.	antal op.		antal pat.	antal op.
Insufflation av pneumothorax, även extra-pleural			Punktion av knä	2	1
Thorakocentes	3	3	Sondering av urethra ..	7	1
Incision av analfistel ..	2	1	Tandextraktioner	3	3
Laparocentes	1	1	Ögonundersökningar ..	1	1
			Öronundersökningar ..	19	10

Redogörelse från kuratorn vid Vasa sjukhus för verksamheten under år 1943.

Hemförhållandena har undersökts och utredning därom verkstälts betr.	85 pat.
Ansökan om intagning å anstalter och sjukhus av olika slag har ombesörjts för	68 „
Hämvändelser till andra sociala institutioner o. nämnder har gjorts betr.	53 „
Hembesök en eller flera gånger har gjorts betr.	58 „
Diverse uppdrag (ansökningar om omyndigförklaringar av pat. eller god man för pat., juridisk hjälp, div. ekonomiska uppdrag såsom bankärenden, ärenden ang. försäkringar o. dyl., packning och magasinering av möbler, ärenden ang. ransoneringskort m. m.) har ombesörjts för	225 „
Ekonomisk hjälp ur disponibla fondmedel har lämnats till	22 „
Kläder ur kuratorns förråd har lämnats till	15 „

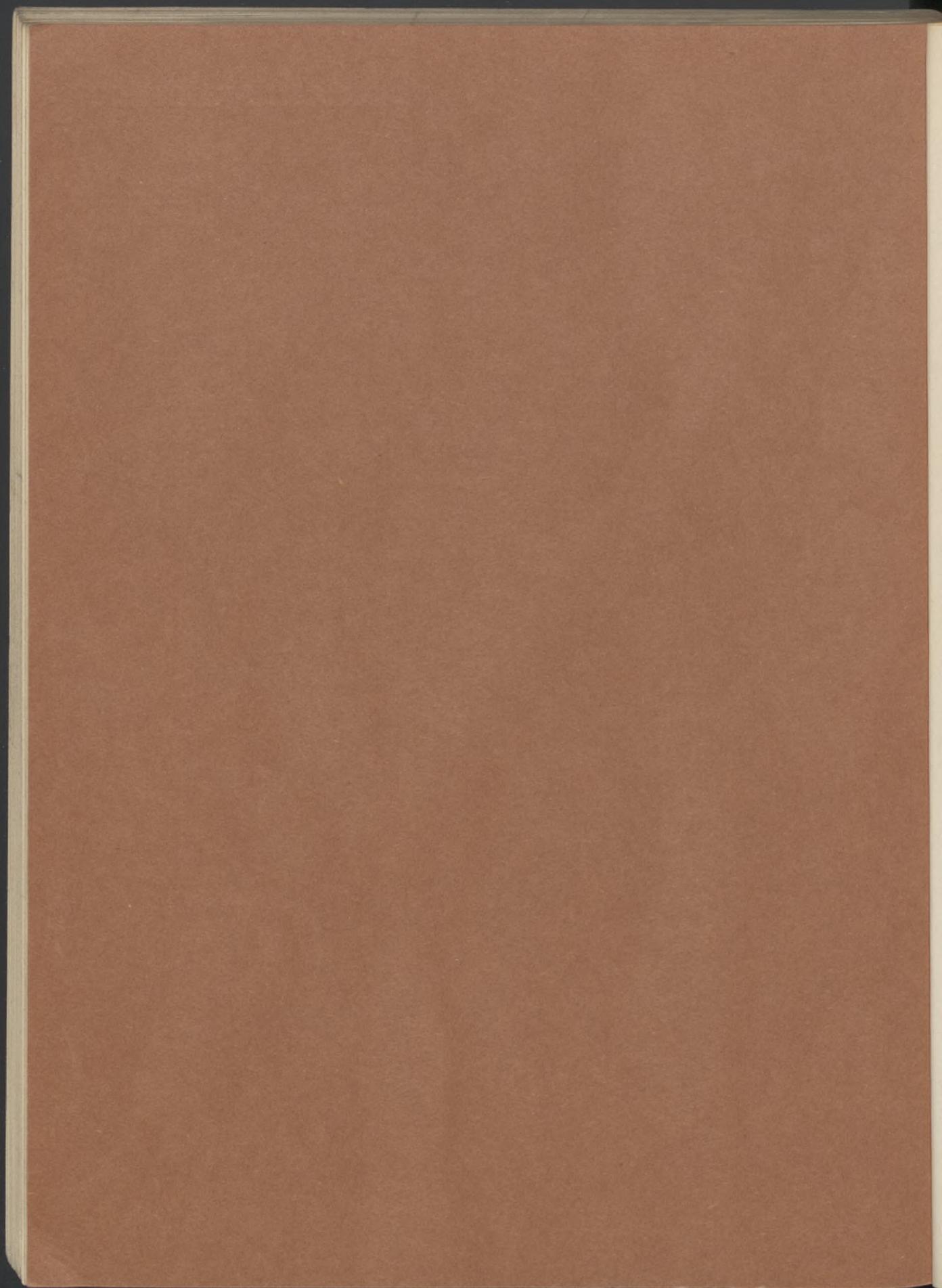
Kuratorn har en gång i veckan haft mottagning å Renströmska sjukhuset, beträffande vilken verksamhet särskild redogörelse lämnats.

Epidemisjukhuset.

Uppgifter rörande å Epidemisjukhuset intagna sjukdomsfall jämte inträffade dödsfall.

Sjukdom	2		3		4		5		6		7		8		9		10	
	[Intagna		Döda						Sjukdom		Intagna		Döda					
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>Infektionssjukdomar:</i>																		
Scarlatina	785	916	—	3					Uræmia	1	—	—	—					
Komplikationer vid scarlatina:									Erythema nodosum	—	2	—	—					
Lymphadenitis	194	200	—	—					Urticaria	4	7	—	—					
Abscessus, pyoderma, paronychia	22	24	—	—					Purpura	1	—	—	—					
Erysipelas	2	—	—	—					Appendicitis	2	1	—	—					
Phlegmone	—	1	—	—					Enteritis	18	10	—	—					
Septichæmia	—	2	—	—					Cysta rupta ovarii	—	1	—	—					
Sinusitis	12	10	—	—					Iritis, conjunctivitis	—	2	—	—					
Angina, peritonsillitis, pharyngitis	59	76	—	—					Diphtheria	2	1	—	—					
Otitis	116	130	—	—					„ (bacillbärare)	2	2	—	—					
Mastoiditis	27	20	—	—					Morbilli	3	1	—	—					
Meningitis (otogen)	—	1	—	—					Varicellæ	35	20	—	—					
Abscessus cerebri	—	1	—	—					Parotitis epidemica	18	15	—	—					
Bronchitis	1	1	—	—					Parotitis epidemica + orchitis + encephalitis	1	—	—	—					
Pneumonia	1	1	—	—					Pertussis	2	2	—	—					
Empyema	—	1	—	—					Paradysenteria	20	23	—	—					
Synovitis	37	107	—	—					Hepatitis	2	1	—	—					
Carditis	8	12	—	—					Recidiv	23	33	—	—					
Chorea	—	1	—	—					Returfall	21	20	—	—					
Thrombosis	—	1	—	—														
Nephritis	72	61	—	—					Antalet vid hemkomsten smittade patienter utgör 6 % av antalet möjliga smittare									

Epidemisjukhuset

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Observation för scarlatina	55	49	—	—	Hepatitis acuta	28	43	—	—
					därför komplicerade..	2	3	—	—
Diphtheria	15	24	—	—	Erysipelas	1	2	—	—
Bacillbärare	—	1	—	—	Tuberculosis	—	4	—	—
Osäker diagnos	—	2	—	—	Sinusitis	1	3	—	—
Diphtheria fauc.	12	20	—	—	Stomatitis	2	1	—	—
„ nasi	3	1	—	—	Pharyngitis acuta ...	26	71	—	—
Lymphadenitis	1	2	—	—	Angina tonsillaris ...	24	72	—	—
Carditis	2	1	—	—	Peritonsillitis acuta ..	4	6	—	—
Paresis	3	3	—	—	Otitis media	7	8	—	—
Nephrosis	—	2	—	—	Pseudocroup	8	7	—	—
Serumsjuka	2	1	—	—	Bronchitis acuta	1	5	—	—
Furunculosis	1	—	—	—	„ capillaris ..	1	—	1	—
					Pneumonia acuta	19	16	1	—
					Polyarthritis	1	1	—	—
Morbilli	8	5	—	—					
därför komplicerade	—	1	—	—	<i>Övriga:</i>				
Rubeola	2	4	—	—	Lymphadenitis	2	—	—	—
Exanthema subitum ..	2	1	—	—	Alveolarperiostitis ...	1	—	—	—
Erythema infectiosum	—	1	—	—	Carditis, endocarditis .	2	1	—	—
Varicellæ	10	14	—	—	Pleuritis	2	—	—	—
Influenza epidemica ..	—	7	—	—	Enteritis acuta	28	56	—	—
Parotitis epidemica ..	13	29	—	—	Bukfall	1	2	—	—
därför komplicerade..	5	3	—	—	Cystitis, cystopyelitis..	—	2	—	—
Pertussis	7	7	1	—	Nephritis	1	—	—	—
därför komplicerade..	2	2	—	—	Abortus	—	2	—	—
Paradysenteria	84	134	—	—	Exanthema	1	—	—	—
därför komplicerade..	2	1	—	—	Läkemedelsexanthem..	3	6	—	—
Paratyphus	9	4	—	—	Dermatitis	—	2	—	—
därför komplicerade..	1	—	—	—	Urticaria	2	4	—	—
Typhus abdominalis ..	1	5	—	1	Erythema nodosum ...	—	1	—	—
därför komplicerade..	—	2	—	—	„ multiforme..	1	—	—	—
Poliomyelitis acuta ...	22	12	2	—	Furunculosis	—	1	—	—
Encephalitis acuta	1	—	—	—	Serumsjuka	1	—	—	—
Meningitis serosa	2	—	—	—	Neurosis	—	1	—	—
„ epidemica..	2	2	—	—	Narcomania	—	1	—	—
Mononucleosis infec-					Insolatio	1	—	—	—
tiosa	9	11	—	—	Distorsio	—	2	—	—
Angina Vincenti	2	1	—	—	Observation	9	10	—	—

Utförda operationer.

Operation	Patientens ålder		Resultat	
	under 15 år	15—55 år	gott	dåligt
Incision	9	13	22	—
Uppmejsling	50	4	52	2
Sekundärsutur	32	3	35	—
Revision	1	—	1	—
Thoracocentes	1	—	—	1
Blodtransfusion	2	1	3	—
Trepanatio endonasal ..	1	1	2	—
Appendectomy	5	—	5	—

Den polikliniska vården under år 1943.

Uppgift ang. verksamheten vid tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget under år 1943.

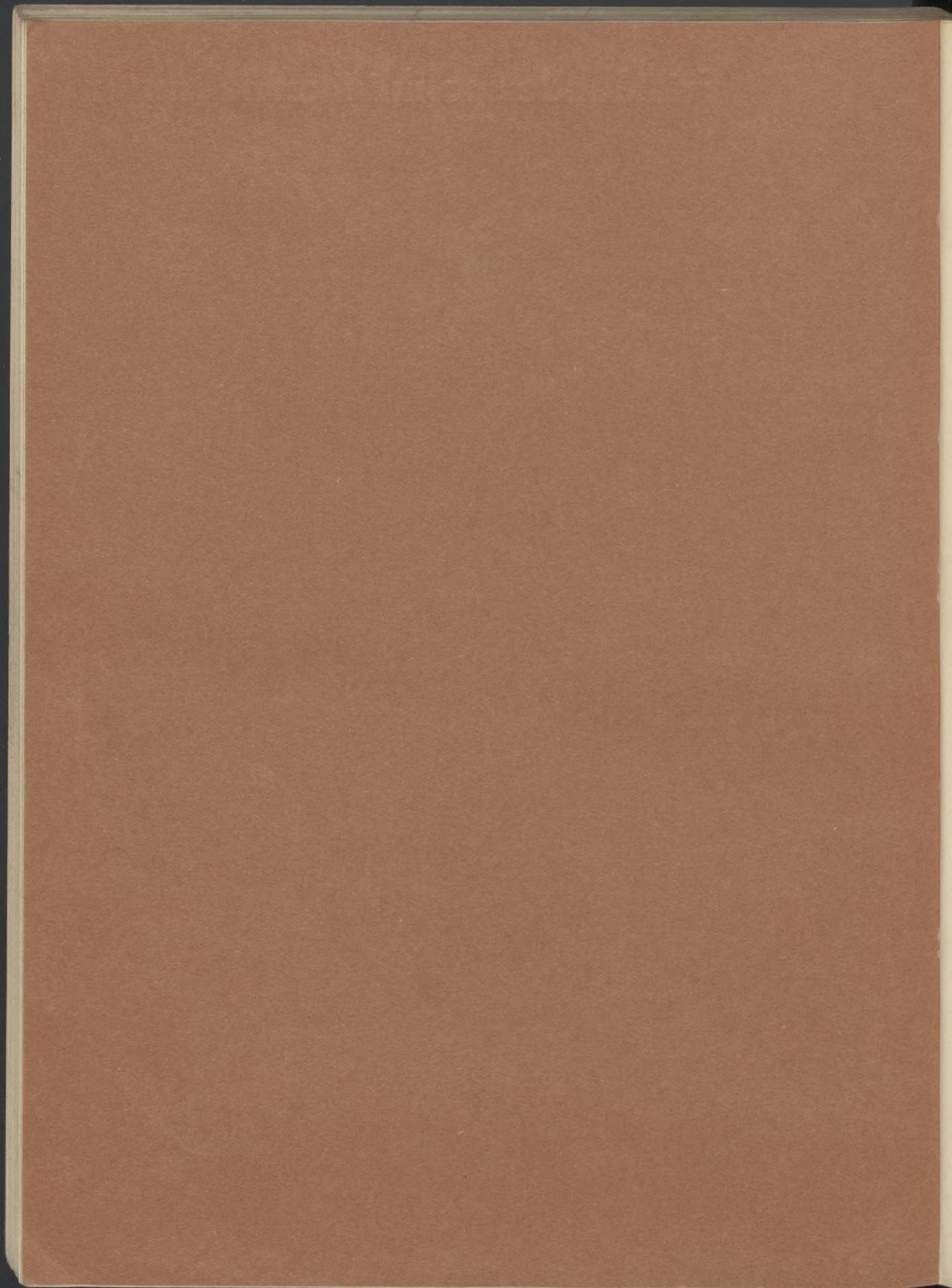
Utgifter och inkomster.

	Tandpolikliniken vid Järntorget			Tandpolikliniken vid Drottningtorget		
	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre
I. Driften:						
Utgifter.						
Avlöningar, arvoden o. d.	200.347:31	519,3	1.212,8	227.845:65	538,8	1.264,3
Pensioner	1.237:70	3,2	7,5	—	—	—
Beklädnad	563:37	1,5	3,4	355:27	0,8	2,0
Hyror	9.460:44	24,5	57,3	19.600:—	46,3	108,8
Inventariers inköp och underhåll	3.115:46	8,1	18,9	7.938:58	18,8	44,1
Belysning, bränsle m. m.	3.471:98	9,0	21,0	4.071:47	9,6	22,6
Skriv- och tryckningskostnader m. m.	1.889:14	4,9	11,4	1.791:34	4,2	9,9
Kostnader för laboratoriearbeten ..	23.378:76	60,6	141,5	36.223:18	85,7	201,0
Förbrukningsartiklar för tandvården	11.005:76	28,5	66,6	16.215:44	38,3	90,0
Forselkostnader	24:95	0,1	0,1	341:40	0,8	1,8
Kostnader av flera slag	1.284:33	3,3	7,8	1.251:72	3,0	6,9
	255.779:20	663,0	1.548,3	315.634:05	746,3	1.751,4
Ränta å inventariers bokförda värde	1.066:20	2,7	6,5	1.456:70	3,4	8,1
	256.845:40	665,7	1.554,8	317.090:75	749,7	1.759,5
Överskott	36.439:29	94,4	220,5	30.884:25	73,0	171,4
Summa	293.284:69	760,1	1.775,3	347.975:—	822,7	1.930,9
Inkomster.						
Patientavgifter	263.770:14	683,6	1.596,7	228.488:—	776,7	1.822,8
Ersättning från sjukhusdirektionen för tandvård åt medellösa	29.514:55	76,5	178,6	19.487:—	46,0	108,1
Summa	293.284:69	760,1	1.775,3	347.975:—	822,7	1.930,9
II. Nyanskaffning:						
Inventarier	—	—	—	1.469:93	—	—

Antal patienter och besök.

	Tandpolikliniken vid Järntorget	Tandpolikliniken vid Drottningtorget
Fasta patienter.		
Antal patienter	6.329	7.129
Antal besök	35.127	40.716
Tillfälliga patienter.		
Antal patienter	ca 2.000	ca 1.200
Antal besök	3.454	1.576
Antal upprättade kostnadsförslag	4.441	6.446

Fristående poliklinikerna m. m.

Hel- och delbetalande ävensom fria patienter.

	Betalande patienter			Patienter med 25% rabatt			Kostnadsfritt fullt behandlade patienter			Kostnadsfritt munhygieniskt behandlade patienter			Summa	
	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Debet	Kredit
<i>Tandpol. vid Järntorget, (inkl. behandl. å Barnsjukhuset).</i>														
Patienter, som avslutats	3.023	174.003:30	173.633:50	509	17.098:40	17.098:40	391	26.825:--	5.861:40	106	2.572:--	106:--	220.498:70	196.699:30
Patienter, som avbrutit behandlingen	2.060	61.655:--	61.061:20	32	546:--	509:--	144	4.893:--	1.125:50	64	1.569:--	214:--	68.663:--	62.909:70
	5.083	235.658:30	234.694:70	541	17.644:40	17.607:40	535	31.718:--	6.986:90	170	4.141:--	320:--	289.161:70	259.609:--
<i>Tandpol. vid Drottningtorget*.</i>														
Patienter, som avslutats	5.100	239.751:--	239.682:--	512	14.164:--	14.164:--	355	18.742:--	3.511:--	94	2.424:--	273:--	275.081:--	257.630:--
Patienter, som avbrutit behandlingen	973	34.200:--	34.136:--	5	100:--	100:--	58	1.518:--	217:--	32	937:--	37:--	36.755:--	34.490:--
	6.073	273.951:--	273.818:--	517	14.264:--	14.264:--	413	20.260:--	3.728:--	126	3.361:--	310:--	311.836:--	292.120:--

*) Å Renströmska och Lillhagens sjukhus utförd tandvård.
(ej medtaget i ovanstående tabell för tandpol. vid Drottningtorget)

	Fullständig vård			Munhygienisk vård		
	Antal	Debet	Kredit bet. av pat.	Antal	Debet	Kredit bet. av pat.
Avslutad behandling	235	10.445	3.842	163	2.086	—
Avbruten behandling	70	1.848	753	16	181	—
	305	12.293	4.595	179	2.267	—

Antal patienter, som genomgått munundersökning utgör 563.

Uppgift över utförda behandlingar.

	Tandpoli- kliniken vid Drott- ningtorget	Tandpoli- kliniken vid Järntorget		Tandpoli- kliniken vid Drott- ningtorget	Tandpoli- kliniken vid Järntorget
Extraktion utan injek- tion	364	494	Guldbryggor:		
Extraktion med injek- tion	10.212	9.768	antal bryggled	328	156
Utmejsling	7	9	" bryggor	88	41
Käkplastik	10	2	Helprotés	141	142
Rotspetsresektion och cystaoperation	21	3	" paladon	91	97
Tandkötsbehandling (antal behandlingar)	281	30	Hel överkäksprotés ..	145	97
Avlägsnande av tand- sten	1.651	1.433	" paladon	84	177
Röntgen (antal fall) ..	2.081	2.738	" rostfri	3	4
Rotbehandling	2.988	2.733	Hel underkäksprotés ..	50	37
Amalgamfyllningar av olika slag	14.686	16.785	" paladon	6	13
Amalgamkronor	527	499	Part. överkäksprotés ..	119	128
Silikatfyllningar	6.474	5.434	" paladon	40	84
Stifttänder			" rostfri	14	6
(Daviskronor)	340	223	Part. underkäksprotés ..	78	103
Stifttänder			" paladon	27	73
(Richmondkronor) ..	35	13	Protéslagning	360	497
Guldinlägg	357	124	Klamrar:		
Guldkronor	91	79	rostfritt stål	221	—
Porslinsfyllningar	35	—	ädelmetall	34	—
Jackekronor (porslin)	97	17	Underkäksbåge:		
" (palapont)	25	74	rostfritt stål	9	—
			ädelmetall	3	—
			Tandreglering (antal behandl.)	367	409
			Fastsättning av stift- tänder	206	271
			Fastsättning av guld- inlägg	4	—

Uppgift å antalet patienter och besök vid de olika poliklinikerna under år 1943.

	1	2	3
	A n t a l		
	patienter	besök	
Polikliniker i Sociala huset:			
Gynekologiska polikliniken	759	1.989	
Polikliniken för hud- och könssjukdomar	1.963	14.011	
" " öron-, näs- och halssjukdomar	2.019	6.952	
" " ögonsjukdomar	914	1.284	
Foniatriska polikliniken	129	2.860	
Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:			
Medicinska polikliniken I	9.219	28.479	
Medicinska polikliniken II	1.434	11.886	
Kirurgpolikliniken	19.925	67.662	
Öronpolikliniken	13.128	41.159	
Ögonpolikliniken	7.780	14.977	
Röntgendiagnostiska polikliniken	12.058 ¹⁾	—	
Radiologiska polikliniken 1/1—5/7, polikliniken vid Jubileumskliniken 6/7—31/12	2.024	11.303	

1) Antal undersökningar.

1	2	3
Psykiatriska polikliniken	1.636	10.467
Massagepolikliniken	1.513	25.996
Polikliniken för förlossnings- och kvinnosjukdomar	6.807	25.475
Mödravårdscentralen vid kvinnokliniken	1.297	3.569
Holtermanska sjukhusets poliklinik	6.885	26.455
Barnsjukhusets polikliniker:		
Medicinska polikliniken	5.747	12.246
Kirurgiska polikliniken	3.788	12.585
Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor	323	2.284
Ekmanska sjukhusets poliklinik	3.851	12.394
Kirurgiska polikliniken vid Stigberget	4.548	19.338
" " i Lundby	3.930	16.652
" " i Redbergslid	4.527	18.859
Mödravårdscentralen i Lundby	324	837
" " i Redbergslid	640	1.931
Polikliniken för sjukgymnastik och massage:		
massagebehandlingar	38.432	
kortvågsbehandlingar	14.308	
	2.694	52.740
Tandpolikliniken, Järntorget:		
färdigbehandlade patienter	4.029	—
antal besök	—	38.581
Tandpolikliniken, Drottningtorget:		
färdigbehandlade patienter	6.459	—
antal besök	—	42.292

Årsberättelse för år 1943 från mödravårdscentralerna i Lundby och Redbergslid samt kvinnokliniken, Sahlgrenska sjukhuset.

1. *Befolkningsrörelsen inom Göteborgs kommun år 1943.*

Invánareantalet den 31 december 1943	290.494	
Inflyttade under året	1.756	
Levande födda barn	5.651	(19,5 per 1.000 inv.)
Dödfödda barn	116	
Döda i åldern 0—1 månad	112	} i samtliga åldrar 154 barn.
" " 1—12 månader	42	

2. *Verksamhetens omfattning under år 1943.*

Läkare: vid kvinnokliniken	underläkare vid kvinnokliniken, Sahlgrenska sjukhuset,		
i Lundby	underläkare vid kvinnokliniken, Sahlgrenska sjukhuset,		
i Redbergslid	Dr Nils Bothén, Dr Ivar L. Johansson, Dr Carl Fällström.		
Barnmorskor: vid kvinnokliniken	barnmorskor vid kvinnokliniken, Sahlgrenska sjukhuset,		
i Lundby	barnmorskor vid kvinnokliniken, Sahlgrenska sjukhuset,		
i Redbergslid	Alice Malmström.		
		Kvinnokliniken	Lundby
Antal läkarmottagningar		152	97
Antal besök vid läkarmottagningarna		3.569	837
Antal urinprov för mödrar		1.671	807
Blivande mödrar:			
överförda från föregående år		295	59
nyinskrivna		1.297	324
utskrivna		1.287	305
överförda till nästa år		305	78
			Redbergslid
			99
			1.931
			2.124
			228
			640
			648
			220

Uppgift angående besöksfrekvensen å poliklinikerna för kostnadsfri behandling av könsjuka.

	Polikliniken vid Holtermanska sjukhuset		Polikliniken i Sociala huset	
	Behäftade med eller misstänkta för könsjukdom i smittsam skede	Lidande av könsjukdom i icke smittsam skede, hudsjukdomar o. s. v.	Behäftade med eller misstänkta för könsjukdom i smittsam skede	Lidande av könsjukdom i icke smittsam skede, hudsjukdomar o. s. v.
Antal under året undersökta eller behandlade patienter:				
a) manliga	1.050	2.871	827	413
därav nytillkomna under året	922	2.675	695	379
b) kvinnliga	554	2.410	527	196
därav nytillkomna under året	449	2.258	455	151
Antal under året vid polikliniken avlagda besök:				
a) av manliga patienter	7.915	7.728	6.093	1.094
medeltal per mottagning	26	25,4	20,5	3,7
b) av kvinnliga patienter	5.232	5.580	5.979	845
medeltal per mottagning	17,2	18,3	20,1	2,8

Uppgift å antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid sjukhusens polikliniker under år 1943.

Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:

kirurgpolikliniken	4.143
öronpolikliniken	4.761
ögonpolikliniken	288

Barnsjukhusets polikliniker:

kirurgiska polikliniken	2.020
Ekmanska sjukhusets poliklinik	1.076

Distriktssjukvården.

Stadens 10 distriktssköterskor ha utfört sjukvård sålunda:

	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Summa patienter	897	870	749	774	758	893
varav betalande	506	468	394	371	395	468
Dag-sjukbesök	26.365	27.540	24.336	23.615	24.012	22.248
Natt-sjukbesök	84	74	56	69	66	77
S. k. förlängda besök	67	105	38	46	64	22

Summariskt utdrag ur distriktsbarnmorskornas dagböcker angående förlossningar, till vilka distriktsbarnmorskor kallats.

År	Antal barnmorskor	Förlösta kvinnor				Antal för- lösta som 3 veckor efter förlossningen voro		Antal bördor				Födda barn										
		Antal	Giffta	Ogiffta	Änkor och fränskilda	sängliggande sjuka	friska	med livsdugliga foster				Flickor	Levande födda				Dödfödda					
								enkelbördor	Tvillingbördor	Summa	missfall		full- gångna gossar	full- gångna flickor	ofull- gångna gossar	ofull- gångna flickor	full- gångna gossar	full- gångna flickor	ofull- gångna gossar	ofull- gångna flickor		
42	4	140	130	8	2	140	—	130	—	130	10	130	67	63	63	60	2	2	1	1	1	—
43	4	138	127	10	1	138	—	127	4	131	7	135	63	72	62	70	1	2	—	—	—	—

Vetenskapliga arbeten.

Följande vetenskapliga arbeten ha av vid sjukhusen anställda läkare utgivits i tryck under år 1943.

Sahlgrenska sjukhuset.

Psyk. klin.

- Sjögren, Torsten:* Klinische und erbbiologische Untersuchungen über die Heredoataxien. Acta Psychiatrica et Neurologica Supplementum XXVII.
Lindberg, Bengt J.: Psykogena rubbningar hos barn. Nordisk Medicin, 1943: 19. Ergogram som aggravationsprov. Svenska Läkartidningen, 29, 1943. Om innebörden av färgsvaren vid ringprovet. Tidskrift för Psykologi och Pedagogik, 1943.

Centrallaboratoriet:

- Lehmann, Jörgen:* On the Effect of some Coumarin and Dicuomarin Derivatives on the Prothrombin Level in Rabbits. Acta physiologica Scandinavica. 62. 8. 1943, samt i The Lancet 10 april p. 458. 1943. Thrombosis, Treatment and Prevention with Methylene-Bis-(Hydroxycoumarin). The Lancet 15 maj. p. 611. 1943.

Lillhagens sjukhus:

- Hedenberg, Sven:* Die verschiedenen Formen der Schizophrenie und das physiologische Altern. — Allgemeine Zeitschrift für Psychiatrie und ihre Grenzgebiete Band 122 Heft 3/4 1943.
Sjögren, Hakon: De psykiatriska sjukhusens tbc-front. Svenska Nationalföreningens mot Tbc kvartalsskrift 1943. Undersökningar rörande art och frekvens av somatiska morbiditetsfaktorer vid psykiska sjukdomar. Nordisk Medicin 1943.

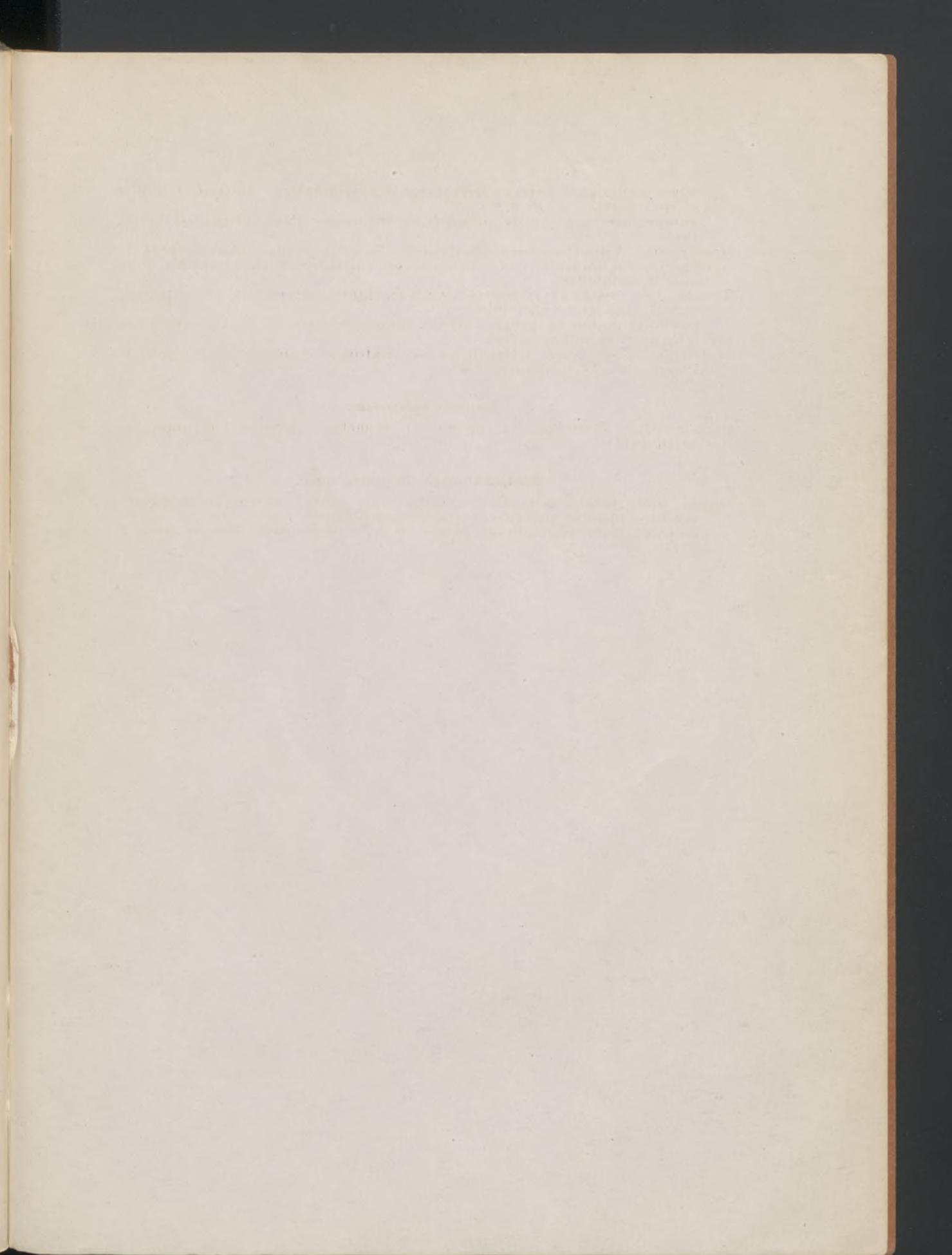
- Några militärpsykiatriska erfarenheter och synpunkter. Tidskrift i militär hälsovård 1943.
Tuberkulosvården vid de psykiatriska sjukhusen. Den Lungsjukes tidning 1943.
Regnér, Elis: Vanart hos barn och ungdom. Social-medicinsk tidskrift 1943.
Ahldin, Gösta o. Hansson, C. J.: Erfarenheter vid skärmbildsfotografering. Nordisk Medicin 1943.
Nilsson, Per: Psykosor i samband med graviditet, puerperium och laktation. Svenska Läkartidningen 1943.
Om förekomsten av pellagra på ett sinnessjukmaterial. Psykiatriska Föreningens Förhandlingar 1943.
Wahlström, Arne: Några erfarenheter om elektrochockbehandling. Psykiatriska Föreningens Förhandlingar 1943.

Romanäs sanatorium:

- Beskow, Allan*: Tuberkulos i trachea och broncher. Svenska Läkartidningen nr 16, 1943.

Tandpolikliniken, Drottningtorget:

- Osvald, Olof*: Göteborgs tandläkaresällskap 1893—1943 i Göteborgs tandläkaresällsks historia utgiven vid dess 50-årsjubileum.
Göteborgs tandläkaresällskap genom 50 år. Odontologisk tidskrift, häfte 4, 1943.

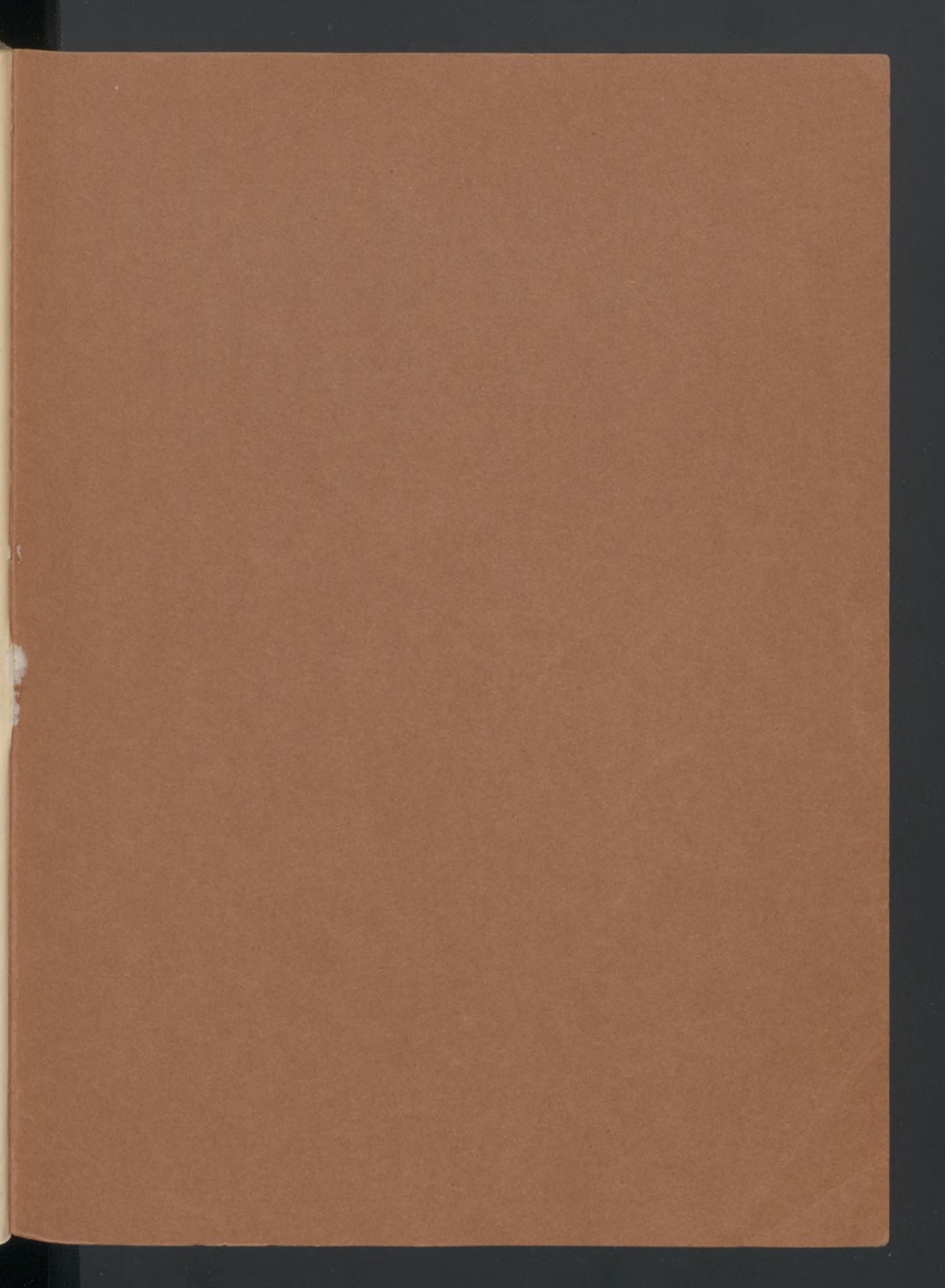
- Några bakteriologiska erfarenheter och synpunkter. Tidskrift för vård
lärovet 1942.
- Tuberkulosevaccin till de mykrobiologiska laboratorier. Den Läkarska Sällskapet
1943.
- Olsson, Eric: Vaccin hos barn och ungdom. Social-medical tidskrift 1943.
- Olsson, Gösta o. Hansson, C. L.: Erfarenheter vid skolskildningsgräfering. Neo-
logisk Medicin 1943.
- Olsson, Per: Psykiater i samband med gravida, parturienta och lactanta.
Svenska Läkartidningar 1943.
- Om beskaffenheten af pulsen af ett skolelevsorgan. Föreläsning. The-
renska Föreläsningar 1941.
- Wahlström, Arne: Några erfarenheter om skolelevsorgan. Föreläsning.
Förenings Föreläsningar 1942.

Romanska konstitutioner:

- Björk, Alfr: Tuberkulos i trachea och larynx. Svenska Läkartidningen
nr 16, 1943.

Tandvårdshistiska, Huddingeberg:

- David, Adolf: Göteborgs tandläkarsällskap 1882-1943 i Göteborgs tandläkars-
sällskaps historia utgiven vid dess 50-årsjubileum.
Göteborgs tandläkarsällskap genom 50 Års-Jubiläumets Utskrift, häfte 4,
1942.

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1944

